

VIRUS
RAČUNALNIKI

Nagrajenci nagradne ankete:
1. Kutoš Vlado (Canon BJC-210 Color)
2. Bauer Boštjan (Windows 95)
3. Kutoš Igor (F1 Grand Prix II)
Lendavska 39b, M. Sobota, tel: 33 002

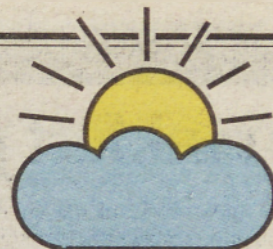
CREDITANSTALT
Banka Creditanstalt d.d., Ljubljana

9000 murska sobota, vegova 13, tel.: (069) 32 735, faks.: (069) 31 954

MINICOM

Microsoft
QUALIFIED DEALER
Canon
URADNI PRODAJALEC
6 LET TRADICIJE!

Hiša celostnih računalniških rešitev!
RAČUNALNIŠKI TEČAJI - 20 ur SAMO 23.900 SIT + p.o.
AKCIJA! Računalnik PENTIUM že za 70.000 SIT + p.o.

VREME

Ob koncu tedna bo delno do pretežno oblačno, možne so manjše padavine.

Vestnikov koledar

14. november, četrtek, Nikolaj
15. november, petek, Polde
16. november, sobota, Jera
17. november, nedelja, Gregor
18. november, ponedeljek, Roman
19. november, torek, Izak
20. november, sredo, Srečko

Pregovor

Elizabeta (19. november) na belem konju prijezdi.

VESTNIK

Murska Sobota, 14. novembra 1996, leto XLVIII, št. 46, cena 170 SIT

Volitve '96

Nekaj
zmagovalcev,
še več
pa
poražencev

Dipl. inženir Janko Kolar
iz Makol še naprej gladovno stavka

Mar je vse to vredno - človeškega življenja?

Vlada R Slovenije pripravljena ugoditi
večini zahtev, gladovno stavkajoči pa
hoče rešitev »v paketu«

Pogovor s Tanjo Cegnar

Povej mi, kakšno vreme bo,
da bom vedel, kaj me bo zadelo

V Kmetijskem gospodarstvu Lendava
opustili govedorejo in vinogradništvo

Povsem poljedelsko podjetje

600 stojišč, ki so opremljena s
kakovostno tehnološko opremo, je
praznih, vendar trdijo, da je vzdrževanje
cenejše od prireje

ZPS svetuje

Uvoz
avtomobilov

Vse poti vodijo v **Potrošnik**

OD 14. DO 23. NOVEMBRA

**AKCIJSKA
PRODAJA**

PUDING 3/1
+ darilo

MPC
197,00 SIT/kos

NAPITEK KAKAVKA, 500 g
KAVA BUON CAFFE, 100 g, mleta

282,00 SIT/kos
136,00 SIT/kos

izdelkov
GALA Izola
v vseh naših
poslovnih
enotah z
živili.

Splošna bolnišnica Murska Sobota bi sedaj že lahko imela novega direktorja, če ... Toda ne gre samo za vprašanje enega človeka, ampak za dejstvo, da o imenovanju direktorja nimajo več odločilne besede zaposleni, ampak ustanovitelj bolnišnice, torej vlada, ter da je bilo treba glede na politično karto v državi počakati na razplet volitev. Imenovanje direktorja javnega zavoda je namreč tudi politična zadeva.

Vemo, da je po dolгих dveh letih murskosoboška bolnišnica na oktobrski seji sveta zavoda vendarle dobila statut. Ustanovitelj je privolil v njegov sprejem šele po tem, ko se je v besedilo vneslo določilo o drugačni sestavi članov sveta. Prejšnji svet zavoda je štel enajst članov, štirje so bili imenovani iz nekdanjih štirih občin, pet članov so izvolili zaposleni, po enega pa sta imela zdravstvena zavarovalnica ter ustanovitelj. Po novem pa je v svetu šest članov ustanovitelja, pet jih je od zaposlenih, po eden sedež pripada zdravstveni zavarovalnici ter murskosoboški upravni enoti. Svoje mesto v svetu pa so morali novim članom ustanovitelja prepustiti trije predstavniki nekdanjih občin Lendave, Gornje Radgone in Ljutomer.

Pričakovali in napovedovali smo, da bo vlada svoje člane v svet zavoda imenovala šele po volitvah, vendar so bila predlagana imena potrjena kaj hitro po tem, ko je predlog prispel v vladno pisarno. Izbor je opravil dr. Janez Zajec ter se pri tem močno oziral na stankarsko pripadnost kandidatov ali na uravnoteženost politične moči v svetu med LDS in SKD. S strani ustanovitelja bodo torej na sejah sveta nastopali dr. Gregor Pivec, direktor Splošne bolnišnice Maribor, Mojca Mahkota, državna podsekretarka na ministrstvu za zdravstvo, prim. dr. Janez Zajec, državni sekretar na ministrstvu za zdravstvo in že dosedanj član sveta, potem pa še Jože Felkar, direktor murskosoboškega zdravstvenega doma, Andrej Gerčar, murskosoboški župan, in Ciril Pucko, do

pred kratkim poslanec v državnem zboru. In prav zaradi nepričakovano hitre izbire ter potrditve članov v svet zavoda s strani ustanovitelja naj bi na seji sveta zavoda, sklicani za 8. november, že lahko imenovali novega direktorja bolnišnice, če - bi člani sveta zagotovili sklepčnost. Predsednica sveta zavoda Marjeta Gomboc je zaradi nesklepčnosti ali prejetih opravičil članov sveta sejo preložila na 15. november. Takšno je torej uradno pojasnilo za preloženo sejo sveta, vendar pa je bilo okrog sklica seje vroče že nekaj dni pred tem. Svojo odsotnost na seji je po telefonu sporočil dr. Janez Zajec pa tudi nekateri člani sveta, ki jih je imenoval ustanovitelj. Sklepčnosti kljub opravičilom nekaterih članov se ni bila ogrožena, saj svet odloča z navadno večino, toda od ustanovitelja je potem prišlo še uradno priporočilo, da se seja sveta preloži. V njem je bilo mogoče zaznati sicer nenapisano, vendar jasno sporočilo, da je nesmiselno izbirati direktorja z okrnjeno sestavo sveta ali

Direktor bo ...

brez članov ustanovitelja, če soglasje k imenovanju direktorja na koncu daje ustanovitelj. Ali drugače rečeno: na seji sveta bi med kandidati lahko izbrali novega direktorja, toda to imenovanje bi bilo zaman, če izbrani ne bi bil po meri ustanovitelja. Obveljala je torej ustanoviteljeva, pa čeprav bo prijavljenim kandidatom potrebno pojasniti, zakaj je prišlo do podaljšanja časa od razpisa do izbire, ter pojasnilo tudi pravno podpreti.

Jutri bodo torej člani sveta zavoda bolnišnice med šestimi prijavljenimi kandidati izbrali novega direktorja bolnišnice, a to, da ima največ možnosti za imenovanje dr. Bojan Korošec, že lep čas čivkajo vrabci na strehi. Jasno je tudi, da je ustanovitelj sejo preložil tudi zato, da se je počakalo na volilni izid in na to, ali bo kandidat za direktorja dr. Bojan Korošec spet izvoljen za poslanca v državnem zboru. Dr. Korošec je namreč dal v ogenj hkrati dve železi.

Jutri bodo torej člani sveta zavoda bolnišnice med šestimi prijavljenimi kandidati izbrali novega direktorja bolnišnice, a to, da ima največ možnosti za imenovanje dr. Bojan Korošec, že lep čas čivkajo vrabci na strehi. Jasno je tudi, da je ustanovitelj sejo preložil tudi zato, da se je počakalo na volilni izid in na to, ali bo kandidat za direktorja dr. Bojan Korošec spet izvoljen za poslanca v državnem zboru. Dr. Korošec je namreč dal v ogenj hkrati dve železi.

Jutri bodo torej člani sveta zavoda bolnišnice med šestimi prijavljenimi kandidati izbrali novega direktorja bolnišnice, a to, da ima največ možnosti za imenovanje dr. Bojan Korošec, že lep čas čivkajo vrabci na strehi. Jasno je tudi, da je ustanovitelj sejo preložil tudi zato, da se je počakalo na volilni izid in na to, ali bo kandidat za direktorja dr. Bojan Korošec spet izvoljen za poslanca v državnem zboru. Dr. Korošec je namreč dal v ogenj hkrati dve železi.

MAJDA HORVAT

Frankfurt po Frankfurtu

V torek so v Cankarjevem domu v Ljubljani zapli deseto jubilejno prodajno razstavo tuje strokovne literature Frankfurt po Frankfurtu. Številni obiskovalci so si vsak dan med deseto in dvajseto uro lahko ogledali okrog 8000 naslovov, od tega približno 200 zgoščenk. Dobra tretjina knjig je bila s področja družboslovja, okrog 700 naslovov pa je bilo s področja umetnosti. Osrednja pozornost je bila tudi pri nas na-

menjena Irski, državi, ki je bila tudi na frankfurtskem sejmu v središču medijske pozornosti. Poseben sejemski popust, od 300 do 500 tolarjev, je razveselil predvsem bralce manj zahtevne beletristike. Primerjava števil tiskanih del s številom zgoščenk kaže na favorizirano prvih, na kar nedvomno vpliva tudi cena, saj je za zgoščenko potrebno še vedno odšteti nekajkrat več kot za tiskano publikacijo.

A. P., foto: N. J.

Tuji tisk o slovenskih volitvah

Čeprav se je v nedeljo v tiskovnem središču v Cankarjevem domu gnetlo precej domačih in številnih tujih novinarjev, so se o slovenskih volitvah najbolj razpisali Italijani. Za slednje je bilo pomembno predvsem vprašanje nadaljnjega približevanja Slovenije EU, ki za pogoj seveda postavlja spremembo slovenske ustave, da bi se udeležili Solanov načrt, ki predvideva odpiranje slovenskega trga nepremičnin. Za spremembo ustave pa je potrebna dvotretjinska večina glasov v parlamentu. Ker so se glasovi razdelili 50 : 50, bo za mandatarja Drnovška (ki ga napovedujejo od Corriere della sera, La Repubblica, Il Giornale, Il Messaggero, Unite do Il Piccola) po njihovem prišel čas težkih preizkušenj, saj sta se Janša in Podobnik v predvolilnem boju večkrat deklarirala kot evroskeptika. Italijanski časniki pripisujejo največ možnosti koaliciji med LDS in Podobnikovo SLS. V dnevniku Il Giornale pa so zapisali, da je tudi v Sloveniji kot v drugih državah vzhodne Evrope na pohodu »prikraden srpa in kladiva«, ki da ob starih partizanih privlači tudi mladino. Kot dokaz so navedli izjavo nekega mladeniča, v kateri ta nasprotuje vstopu Slovenije v EU, ker »na ta način razprodajamo našo nacionalno identiteto«.

Avstrijski mediji Sloveniji napovedujejo politično nestabilnost, to sklepajo iz izjav nekaterih strankarskih prvakov, ki so že dan po volitvah začeli špekulirati o možnosti predčasnih volitev. V Kleine Zeitung pa so npr. kot malo verjetno označili koalicijo pomladnih strank, menda zato, ker med voditelji omenjenih strank ne vladajo najboljši odnosi. Vzrok za to naj bi bili tudi njihovi različni značaji: medtem ko so Janšo označili kot bojevniškega tipa, ki rad polemizira, so Podobnika okarakterizirali kot mirnega, toda moči zavedujočega se človeka, Peterleta pa kot človeka, ki bo moral požreti tretje mesto.

Nemški Süddeutsche Zeitung je bil pri napovedovanju koalicije, ki naj bi imela samo relativno večino, previden, možnega mandatarja pa vidijo v Drnovšku ali Janši.

Srbski mediji pa so izid volitev komentirali kot zmerno preusmeritev v desno. (STA, SZ, KZ)

VESTNIK

Izdaja Podjetje za informiranje

Murska Sobota

Casopisni svet: dr. Jože Bedernjak, Stefan Cigut, Zlatko Erlih, mag. Dalibor

Geder, Cilka Jakelj, Rajko Stupar, dr. Aleksander Šiftar.

Uredništvo: Irma Benko (direktorica), Janez Votek (odgovorni urednik), Ludvik Kovač (namestnik odgovornega urednika), Aleksandra Rituper, Bernarda Balažič-Peček, Jani Dominko, Jože Graj, Majda Horvat, Milan Jerše, Feri Mauček, Stefan Sobočan (novinarji), Nataša Juhnov (fotografija), Nevenka Emri (lektorica), Ksenija Šomen (tehnična urednica), Robert J. Kovač (računalniški prelom).

Naslov uredništva in uprave: Murska Sobota, Ulica arh. Novaka 13, tel. št.: 31 998 (naročniška služba), n.c. 31 960, 33 019 (novinarji Vestnika), Venera (trženje) 33 015, št. telefaksa 32 175. Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo. Naročnina za II. trimesečje 1996 je 2.100,00 SIT, za pravne osebe in obrtnike 6.500,00 SIT polletno, za naročnike v tujini 100 DEM letno, izvod v kolportuži pa 170,00 SIT.

Tekoči račun pri Agenciji RS za PNI Murska Sobota; 51900-603-30005, devizni račun pri Abanki Ljubljana: 50100-620-00112-5049512.

Tisk: Tiskarna Ljudske pravice, Ljubljana. Na podlagi mnenja Ministrstva za informiranje št. 16/IB z dne 30. 1. 1992 se šteje tednik Vestnik med proizvode informativnega značaja iz 13. točke tarifne številke 3, za katere se plačuje pet-odstotni davek od prometa proizvodov.

Elektronska pošta: vestnik@eunet.si. WWW stran: http://www.p-inf.si.

Je postkomunizmu v vzhodni Evropi odklenkalo?

Po padcu železne zavese so prognostiki, predvsem nasprotniki totalitarnih režimov v nekdanjih socialističnih državah, napovedovali konec »komunistične« ere. Počasne spremembe iz planskega v tržno gospodarstvo, zmanjšanje socialne varnosti in padec standarda ter vse večje razslojevanje družbe so zopet povzročili pohod »preoblečenih« rdečkarjev. Letošnje volitve v Vzhodni Evropi pa kažejo na konstantno padanje pomena spreobrnjenec.

V Romuniji, kjer so imeli prvo novembrsko nedeljo parlamentarne in predsedniške volitve, so skladno s predvolilnimi napovedmi poznavelec tamkajšnjih političnih razmer zmagale opozicijske stranke, med katerimi je prepričljivo zmagala Demokratska konvencija Emila Constantinescuja s 33 odstotki glasov, medtem ko je dobila Stranka socialne demokracije Iona Iliescuja po sedmih letih njegovega vladanja samo 25 odstotkov glasov, kar je malo, če upoštevamo, da jo je leta 1992 volila večina Romunov. Na tretjem mestu je pristala Socialdemokratska unija s 13 odstotki glasov in na četrtem stranka madžarske narodnosti s šestimi odstotki. Glede novega predsednika države pa volilci še niso rekli zadnje besede. V drugem krogu, ki bo 17. novembra, se bosta pomerila sedanjí predsednik Iliescu in rektor univerze v Bukarešti Emil Constantinescu.

Opazovalci napovedujejo tesen izid volitev, vendarle pa dajejo več možnosti Constantinescuja.

Tudi v Bolgariji so zmagali liberalci. V Sofiji je radikalni reformist Petar Stojanov zmagal s prednostjo skoraj dvajsetih odstotkov. Popularen jurist in predsednik unije Demokratičnih sil je namreč obljubil, da bo iz politike in gospodarstva pregnal stare komuniste. »Samo če bomo pregnali rdečkraje, nam bo uspelo priti v Evropo,« je obljubljal Stojanov in v drugem krogu predsedniških volitev prepričljivo zmagal pred Ivanom Marazovom, predstavnikom vladajočih socialistov.

Vpliv na romunske in bolgarske volilce ni imela samo zmanjšana socialna varnost (obubožanje širših družbenih slojev itd.) – tudi tam je postalo jasno, da spremembe brez določenih žrtev niso mogoče – temveč tudi korupcijski škandali in sodelovanje najvišjih

državnih predstavnikov z organizirano mrežo kriminalcev.

Izidi volitev, ki kažejo v prid demokratično naravnane opozicije, so v bistvu nadaljevanje poti, ki jo je pred tem začrtala že Litva. Tam so reformisti dobili ob samosvojitvi skorajda 50 odstotkov vseh volilnih glasov, že leta 1992 pa samo še 10 odstotkov. Zdajšnji zmagovalac Vytautas Landsbergis in njegova Državotvorna očetnjava unija sta tako drugič dobila priložnost, da državo popeljeta iz gospodarske krize.

Vzhodnoevropske države se bodo morale na poti prestrukturiranja gospodarstva ukloniti mogočnim zahodnim institucijam, kot sta Svetovna banka in Mednarodni denarni sklad (IMF), ki postavljata kot pogoj za najetje novih posojil vladam držav posebne varčevalne ukrepe. V zameno za posojila naj bi tako v Bolgariji zaprli okrog 60 nerentabilnih državnih podjetij, v Romuniji pa kar 200 podjetniških gigantov. In šele ko bosta izvedli privatizacijo, bosta dobili mednarodno pomoč, obljubljajo pa jima tudi tuje naložbe. Za ekonomiste je namreč pomembnejša gospodarska reforma kot

politična stabilnost, zato jih ne zanima, kako bodo novi oblastniki odpravili povečane socialne probleme, ki zaprtju tako velikega števila podjetij zagotovo sledijo. Spadec sovjetskega imperija se zdaj da je zahodnjakom prav malo mar, ali vladajo demokrati ali komunisti. Vendar je to zgolj videz. Predvsem politiki so z olajšanjem pozdravili novico, da vzhodnjaki ne bojejo za socializem niti slisati več.

Po prvih svobodnih volitvah v vzhodni Evropi, ki so bile hitri plebiscit za spremembo družbenopolitičnega sistema, je prvenstvo navdušenja (na najvišjih ravneh) so bile simbolne figure vzhodnoevropskih disidentov, npr. Landsbergis v Litvi) kaj hitro sledilo razočaranje. Landsbergisova napaka je bila npr. neprestano politično ponavljanje osvoboditve izpod ruskega jarma, hkrati pa je Rusija ostala njihov najpomembnejši gospodarski partner. In obtoževanju Rusov ni mogel izvesti prestrukturiranja iz planskega v tržno gospodarstvo. Zato pa najbližji uspeh Demokratične vske stranke, to je socialistične prestrukturirane KP, ni zažal. Podobne napake so počeli reformisti tudi drugod. Obubožanje razočarani vzhodnjaki so iskali tolažbo pri tistih, ki niso bili na oblasti, in to so bili rdeči. Pri tem modelu sta bili izjemi samo Češka in Estonija.

Celo Poljska, ki je v prvi vrsti korakala zoper vzhodnoevropsko komunistično diktaturo, se je obnila v preteklost. K temu so pripomogli predvsem prepri znotraj Solidarnosti. Tako so leta 1993 glasovali volilci za nekdanje komuniste in socialistično usmerjeno kmečko partijo. S prestola je moral odstopiti tudi Lech Wałęsa, ki se je na oblasti očitno predobro počutil. Vendar pa najnovejša ziskave javnega mnenja na Poljskem kažejo, da so se ljudje zopet ogreli za Solidarnost, prav tako soko pa bi se uvrstile konservativne skupine.

Najnižjo popularnost v svoji karieri doživlja tudi madžarski socialistični šef Gyula Horn, ki kot zadnji zunanji minister RS poleti 1989 odprl železno begovno cev. Padec njegove priljubljenosti je predvsem posledica naraščajoče brezposelnosti, nižjega življenjskega standarda ter korupcijskih in privatizacijskih škandalov. Ugotovljajo, da bi od 55 odstotkov volilcev, da bi od 55 odstotkov pred dve ma letoma, zdaj zanj volilo le še pičlih 15 odstotkov Madžarov.

Izjema so seveda Srbi, kjer je na zadnjih volitvah prepričljivo zmagal Milošević. Največ glasov je dobila enotna lista levosrbskih strank, ki jo vodi Socialna stranka Srbije, njeni člani pa sta še Jugoslovanska levica in Nova demokracija. V Čmi gori je prepričljivo zmagala Demokratska stranka socialistov predsednika Momirja Bulatovića (71 sedežev). tri sedeže je dobila muslimanska SDA, štiri pa dve albanski bojovniki Kosovki Albanci so volitve zmagali in se tako odzvali na poziv voditelja dr. Ibrahima Rugove. Tako gredo že šesto leto svojo »Slobo-dno« pot. (STA)

Cirkus pred cirkusom

Foto: M. H.

Drnovšek – generalni sekretar Združenih narodov?

V Washington Timesu so v nedeljski številki zapisali, da Združene narode čakajo nujne reforme, ki naj bi jih izvedli voditelji z ugledom in podporo v svetu. Omenjajo dva državnika, ki bi bila primerna za mesto generalnega sekretarja Združenih narodov v 21. stoletju, nekdanjega predsednika Benina Nicephoreja Sogla in slovenskega premiera Janeza Drnovška.

Slovenski premier po mnenju avtorja članka Arthurja Davica, nekdanjega ameriškega veleposlanika v Panami in Paragvaju,

uživa podporo obeh velikih sil kot tudi držav v razvoju.

»Drnovšek uteleša lastnosti voditelja, kakršnega potrebujejo Združeni narodi. Predsednik vlade ene najbolj uspešnih novonastalih držav se je uveljavil kot izkušen voditelj, ki je svojo državo vodil skozi jugoslovansko krizo do politične stabilnosti, demokracije in učinkovitega tržnega gospodarstva. Svojo državo je vodil do zgledne ravni spoštovanja človekovih pravic,«

piše Washington Times. Dodaja še: »... kot predsedujoči Gibanju neuvrščenih med leti 1989 in 1991 se je Drnovšek izkazal v očeh neevropskih in neevropskih držav, saj je bil eden izmed tistih, ki so ga popeljali skozi obdobje konca hladne vojne.«

Po koncu hladne vojne so najnujni reformah je tako prišel čas za tiste, ki so se sposobni soočiti s spremembami in nadaljevati reforme. (STA)

Volite '96

Nekaj zmagovalcev, še več pa poražencev

V nedeljo na martinovo so bile po vsej Sloveniji tretje demokratične, neustrankarske parlamentarne volitve, na katerih so se volilci odločali o poslancih državnega zbora. Odprtih je bilo več kot 3.500 volišč, v volilne menike pa je bilo vpisanih okrog poldrugi milijon volilnih upravičencev. Volitve poslancev so potekale po že preizkušenem zakonu o volitvah v državni zbor, 88 poslancev je izvoljenih po proporcionalnem volilnem sistemu, dva poslanca narodnosti pa po večinskem. Edina novost je bila, da sta prvič veljala zakona o političnih strankah in volilni kampanji. Poslanci so bili izvoljeni za štiriletni mandat.

Za 88 poslanskih mest se je potegovalo 1.307 kandidatov, po štirje pa za dve poslanski mesti, pripravljeni za italijansko in madžarsko narodnostno skupnost. Po pričakovanju je dobila največjo podporo volilcev Liberalna demokracija Slovenije, ki jo vodi premier dr. Janez Drnovšek. Zmago liberalnih demokratov so napovedovale tudi vse javnom-

kandidati te stranke. To so: Andrej Gerencner, župan Mestne občine Murska Sobota, z visoko 41,59-odstotno podporo volilcev, Jože Špindler, direktor podjetja Ljutomerčan iz Ljutomera, za katerega je bilo 33,35 odstotka volilcev, in Geza Džuban, dosednji poslanec državnega zbora, ki je dobil 31,86 odstotka glasov. Poleg njih bo poslanski mandat po-

zakonodaja, ki postavlja v ospredje proporcionalni volilni sistem, zato so razmišljanja o volilnih spremembah, o katerih se bomo odločali na referendumu 8. decembra letos, povsem upravičena.

Srečni Pucko!

Nedeljskih volitev se je na območju Upravne enote Lendava udeležilo 13.037 volilnih upravičencev ali 64,73 odstotka. Pri tem je bilo 907 neveljavnih glasovnic, predčasno pa je glasovalo 41 volilcev. Po volilni udeležbi sta izstopala Središče in Žitkovci z 91 odstotki. Med političnimi strankami je na prvem mestu LDS, ki jo je zastopal dr. Bojan Korošec. Dobila je 2.974 glasov ali 24,52 odstotka. Na drugem mestu je SLS (Jožef Kocet). Zanj je glasovalo 2.779 volilcev ali 22,91 odstotka. Srečno tretje mesto je pripadlo SKD (Cirilu Pucku), in sicer z 2.436 glasovi ali 20,08 odstotka. Na četrtem mestu je SDS (Marija Dominko), za katero se je odločilo 1.086 volilcev ali 8,95 odstotka. Peto mesto je pripadlo ZLSD in Vlado Bratkoviču z 856 glasovi ali 7,06 odstotka, šesti pa so bili predstavniki DeSUS, ki jih je zastopal Anton Slavinec (476 glasov ali 3,92 odstotka). Precej manj glasov je dobila SNS (Milan Bogataj), in sicer 180 ali 1,48 odstotka. Vse druge stranke so dobile zanemarljivo število glasov volilcev.

V Ljutomeru za Špindlerja

Volitev na območju Upravne enote Ljutomer se je udeležilo 10.171 volilnih upravičencev ali 69,22 odstotka. Od tega je bilo 543 glasovnic neveljavnih. Najbolj so se izkazali v vasi Zgornje Krapje s 100-odstotno udeležbo volilcev, v Bolehnečicah pa z 91,35-odstotno udeležbo. Tudi v tem volilnem okraju je slavila LDS s kandidatom Jožetom Špindlerjem. Zbrala je 3.209 glasov ali 33,35 odstotka. Takoj za njo je SLS, ki jo je zastopal Stanek Ivanušič. Zanj se je odločilo 2.223 volilcev ali 23,10 odstotka.

Goričanci zaupajo Džubanu

Na 111 volišč v 4. volilnem okraju (goričke občine) je prišlo na glasovalna mesta 17.391 volilnih upravičencev ali 68,87 od-

glasovi ali 15,90 odstotka in SLS (Smiljana Baranja) z 2.486 glasovi ali 15,62 odstotka. Na četrtem mestu je s precejšnjim zaostankom SDS (Ludvik Sukič) s 1.391 glasovi ali 8,74 odstotka, nato pa ZLSD (Nadja Ivanc-Milo-

glasovnic. Po udeležbi so tudi tokrat izstopali manjši kraji, kot so Okoslavci, Hrašenski Vrh in Selišči. Zmaga kandidata LDS Mihe Vodenika, ki je zbral 2.960 glasov ali 28,63 odstotka, je bila pirova, saj niti tako visok odstotek ni zadostoval za poslanski stolček. To velja tudi za SLS (Alojzija Frajham) s 1.898 glasovi ali 18,36 odstotka in za SKD (Jožef Kocuvan) s 1.686 glasovi ali 16,31 odstotka. Očitno pa je imel več sreče kandidat ZLSD Feri Horvat s 1.039 glasovi ali 10,05 odstotka, kar je zadostovalo za poslanski mandat. Močno se mu je približal kandidat SDS Jože Toplak z 955 glasovi ali 9,62 odstotka, medtem ko je kandidatka DeSUS Cecilija Dimec-Zerdin zbrala 737 glasov ali 7,13 odstotka, SNS (Ivan Lukič) pa 206 ali 1,99 odstotka.

Pozsončeva še naprej

V 10. volilni enoti (madžarska narodnostna skupnost) s sedežem v Lendavi pa se je volitev udeležilo 4.079 volilnih upravičencev ali 65,9 odstotka. Po volilni udeležbi izstopa volišče v Murski Soboti, kjer so zabeležili kar 100-odstotni odziv prebivalstva. Z 91-odstotno udeležbo pa se ponasajo v Središču in Žitkovcih. Zmagala je Maria Pozsonec s 43 odstotki glasov. Albert Halasz je dobil 24, György Tomka 20 in Geza Puhan 13 odstotkov oddanih glasovnic. Pripravil: MILAN JERŠE

VOLILNA GNEČA - Tako je bilo sredi dopoldneva na enem od sobotnih volišč.

raziskave. Na drugo mesto se je prebila Slovenska ljudska stranka s predsednikom Marjanom Podobnikom. Sledijo pa Socijaldemokratska stranka Janeza Jeleniča, Slovenska krščanska demokracija in Lojze Peterle (pred štirimi leti jim je pripadlo drugo mesto). Zružena lista socialnih demokratov z Janezom Kocijančičem, Demokratična stranka upoštevajoč Slovenije s predsednikom Jožetom Globačnikom in Slovenska nacionalna stranka Zmaga Jeliničiča. Malce nepričakovano pa je volilni neuspeh doživela Peršakova Demokratska stranka.

Iz Pomurja znova šest poslancev

V Pomurju je bilo v nedeljo odprtih 277 volišč, vseh volilnih upravičencev pa je bilo 101.058. Tako svojo volilno pravico izpolnili v petih volilnih okrajih. V 1. volilni enoti s sedežem na območju Ljutomerja je bilo vpisanih 20.140 volilnih upravičencev, ki so imeli možnost glasovanja na 43 voliščih. 3. volilni okraj (Ljutomer) je obsegal 35 volišč s 14.694 volilnimi upravičenci. 4. volilni okraj (občine Goričke) je imel 111 volišč in 25.250 volilnih upravičencev. 5. volilni okraj (Murska Sobota in Občina Beltinci) je imel 24.307 volilnih upravičencev, ki so svoje glasove lahko oddali na 39 voliščih. V 6. volilni enoti (Gornja Radgona) pa je spadalo 29 volišč in 16.634 volilnih upravičencev. V 10. volilni enoti (Murska Sobota in Lendava) s sedežem v Lendavi, kjer so med kandidati volili enega poslanca iz vrst pripadnikov madžarske narodnosti, pa so imeli volišče in 6.182 volilnih upravičencev. Dodajmo še to, da je v 1. volilnem okraju predčasno glasovalo 400 Pomurcev, kar je bilo 3,92 odstotka glasovnic pa je prispelo podrobnejši vpogled v podatke o volitvah. Tako je v pokrajini ob predčasni slavi LDS, saj po neuradnih izidih poslanski mandat zagotovili kar trije

novila Maria Pozsonec, ki je v konkurenci štirih kandidatov madžarske narodnostne skupnosti prejela kar 43,06 odstotka glasov. Poslanec pa bo tudi krščanski demokrat iz Turnišča Ciril Pucko, ki je tudi že sedel v poslanskih klopih. Čeprav je bil v lendavskem volilnem okraju šele na tretjem mestu po številu glasov (za dr. Bojanom Korošcem (LDS) in Jožefom Kocetom (SLS)), je z 20,08 odstotka glasov prinesel stranki dodatni poslanski stolček. Tega pa je zasedel tudi Feri Horvat (ZLSD) iz Gornje Radgone, ki je sicer dobil le 10,05 odstotka glasov, toda na strankarski listi se je uvrstil med izbrance.

Na tokratnih volitvah pa sta poražena dosedanja poslanca

TAJNOST VOLITEV - Izvoljeni bodo v državnem zboru sedeli štiri leta, zato je bila pri volitvah nujno potrebna zbranost.

Jožef Kocuvan (SKD) in Drago Šiftar (SDS), ki sta dobila 16,31 oziroma 12,38 odstotka glasov volilcev, s čimer sta zasedla tretji in četrty mestni v šestem oziroma četrtem volilnem okraju. Dosedanjemu poslancu dr. Bojanu Korošcu (LDS) pa ni nič pomagala zmaga v lendavskem volilnem okraju s 24,52-odstotno podporo volilcev. Takšna je namreč zdajšnja volilna

Na tretjem mestu je SKD z Jožetom Ostercem, in sicer s 1.206 glasovi ali 12,53 odstotka. Sledijo pa DeSUS (Mirko Lebarič) s 754 glasovi ali 7,84 odstotka, SDS (Ivan Peršak) s 637 glasovi ali 6,62 odstotka in ZLSD (Marija Gjerkeš-Dugonik) s 604 glasovi ali 6,28 odstotka. Za SNS (Ivan Lukič) je bilo 203 volilcev ali 2,11 odstotka.

velja omeniti vrle Polančane, ki so se volitev udeležili 94,71-odstotno, več kot 86-odstotno udeležbo pa so imeli v Veščici, Suhem Vrh in Majtincih. In kako so se odrezale stranke? Tudi tu je dobila največjo podporo LDS. Njen kandidat Andrej Gerencner je prejel 6.619 glasov ali 41,59 odstotka. Tesno pa si sledita SKD (dr. Jože Magdič) z 2.545

ševič) 843 ali 5,30 odstotka, DeSUS (Vladimir Milošević) 512 glasov ali 3,22 odstotka in SNS (Ivanka Bagola) 355 ali 2,23 odstotka.

Kljub Vodenikovi zmagi poslanski stolček Feriju Horvatu

V 6. volilnem okraju s sedežem v Gornji Radgoni je na volišča prišlo 10.981 volilcev ali 66,01 odstotka, neveljavnih pa je bilo 642

Zmagovalci volilne nedelje

Prejšnji teden smo Marjana Podobnika in Zmaga Jeliničiča razglasili za zmagovalca volilne kampanje. Danes ju lahko razglasimo tudi za zmagovalca volilne nedelje: Podobnika zato, ker bodo njegove odločitve ključne za oblikovanje nove koalicije, Jeliničiča pa zato, ker je z osvojitvijo štirih mandatov preprečil, da bi imele stranke slovenske pomladi večino v državnem zboru.

Na prvi pogled so stvari dokaj preproste. Predsednik države bo za mandatarja najverjetneje predlagal predsednika stranke, ki je dobila največ glasov, to je Janeza Drnovška. Zanj je najboljša možnost, da k sestavi vlade povabi Ljudsko in Krščansko demokratsko stranko, saj bi takšna vlada imela kar 53 poslanskih mest. Manj verjetno je, da bo v vlado vabil Socialdemokratsko stranko namesto SLS ali SKD, najmanj verjetno pa je, da bi povabil vse tri pomladne stranke hkrati. Res je sicer tudi, da je nekdanja velika koalicija (ZLSD, LDS in SKD) skupaj dobila kar 45 mandatov, vendar je težko verjeti, da bi si jo kdor koli želel obnovljati, niti ni verjetno, da bi Ljudska stranka želela prevzeti vlogo SKD v morebitni novi veliki koaliciji. Dodaten razlog v prid koalicije ZLSD, LDS in SKD je, da bi po svoje najbolj naravno razdelila državni zbor. Vlado bi sestavile konservativno-liberalne stranke, v opoziciji pa bi ostale skoraj izključno stranke s poudarjeno socialno ali levčarsko usmeritvijo. Prav lahko bi se sčasoma zgodilo, da bi del poslancev Združene liste prestopil k LDS, del pa bi se jih morda zblizal z drugimi socialdemokrati. Takšni premiki bi gotovo prispevali k dodatni normalizaciji politične strukture.

V resnici pa zadeve niso tako preproste. Formalno še neobstoječa koalicija pomladnih strank ima namreč skupaj 44 glasov. Če bo ta neformalna koalicija začela obupno iskanje manjkajočih dveh glasov, bi ju v resnici lahko našla, morda pri kakem poslancu DeSUS ali Jeliničičeve SNS, ki bi se odločil prestopiti v kako od pomladnih strank. Ker bi s tem omogočil oblikovanje vlade, bi za svoj prebeg lahko iztržil lepo nagrado. Po drugi strani se Drnovšek gotovo zaveda takšne nevarnosti in se bo skušal zaščititi s podobnim manevrom. Dejstvo namreč je, da imata LDS in SLS sami skupaj kar 43 poslanskih sedežev. Drnovšek bi morda Podobniku lahko ponudil oblikovanje dvostrankarske vlade, manjkajoča glasova pa zagotovil s tiho podporo poslanca in poslanke narodnosti in Jeliničičeve stranke ali pa celo s prestopom kakega od ideološko manj zadržanih članov DeSUS ali Združene liste. Vprašanje je seveda, ali bi bil Podobnik pripravljen na takšno kupčijo. S tem bi namreč tvegalo, da bo obveljal za izdajalca pomladne koalicije, čeprav ta koalicija sama po sebi nima večine. Po drugi strani pa Drnovšek, ki mu gotovo ni pretirano lahko, ne bo skoparil z obljubami in ponudbami za visoke položaje v dvostrankarski vladi. Relativni vpliv SLS bi bil v koaliciji z LDS vsekakor večji kot v tristrankarski pomladni koaliciji.

Marjan Podobnik - in nihče drug - ima torej možnost, da s svojimi potezami izbere sestavo prihodnje vlade. Če se odloči za hitro nedvoumno pomladno koalicijo, tudi zagotovitev manjkajočega glasu v državnem zboru ne bi smela biti problem. Če pa se odloči za zavlačenje z izgovarjanjem na morebitne formalne pomanjkljivosti pomladne koalijske pogodbe in na dejstvo, da te tri stranke sploh nimajo večine, lahko pri Drnovšku iztrži zase bistveno več kot pri Peterletu in Janši. Toda če bo postalo očitno, da Podobnik zavlačuje in se na tihih dogovorja z Drnovškom, tudi krščanski demokrati ne bodo hoteli ostati prikrajšani za slast oblasti. Tako je tudi po volitvah še vedno najverjetnejša koalicija LDS, SLS in SKD, ki smo jo nekateri napovedovali že prej, potencialna koalicija pomladnih strank oziroma dvostrankarska zveza LDS-SLS pa bosta verjetno predvsem kot zastraševalni taktični možnosti, ki bosta pospešili in olajšali sredinski kompromis.

Janez Šušteršič

Komentar

Volitve so za nami - zdaj pa popravljaj!

Da so volitve v samostojni Sloveniji prevzele značaj velikih državnih praznikov, je že dolgo znano. Še posebno je bilo to očitno zadnja dva tedna. Novinarji smo imeli veliko dela že s samim prebiranjem vabil na raznorazne otvoritve, podelitve, prireditve, razstave in celo koncerte, kaj šele, da bi se ulegli vseh udeležiti. Izbirali smo pač po področjih, ki jih pokrivamo v redakciji, po osebnem interesu ali po resnični pomembnosti. In ker spremljam med drugim tudi cestno in ekološko problematiko, lahko trdim, da v zadnjih štirih letih prav gotovo ni bilo take gneče za raznorazne otvoritve odsekov in kilometrov cest kot prav v minulih dveh ali treh tednih. Resda so se marsikateri odseki gradili dlje časa, toda da bi prav vse končali prav v tem času, tik pred zdajci pa celo vladukt Ravbarkomanda, ki so ga popravljali od lanskega junija? Dajte no ... In še ena skrajnost: v zadnjih štirih letih se ni nikjer tako malo govorilo o cestni problematiki in o načrtovani gradnji avtocest kot prav v zadnjih tednih. Če je ena stranka želela dvigniti svoj imidž z rezanjem trakov na novih kilometrih cest (ker sta pač minister in državni sekretar iz njene stranke), se nista hkrati spuščali v razprave o gradnji cest. Bilo je očitno: če boste volili nas, boste imeli obljubljeno tudi zgrajeno, če ne pa, bog ve, kaj bo z vašo cesto. Nadvse sem pogrešala razpravo o cestni problematiki na Tišini, saj me je zanimalo, kaj bodo povedali o nadaljnji gradnji ceste M 10-1. Pa sem na napovedano javno razpravo prišla samo jaz, nikjer ni bilo nobenega aktivista niti pripadnika stranke niti opravičila, da javna razprava odpade. Edina večja javna razprava o cestah v Murski Soboti je bila slabo obiskana, nihče pa ni postavil najbolj bistvenih vprašanj. Drugih strank kakor da ceste sploh ne bi zanimale, še najmanj poslanec, ki so »zaslužni« za sedanjí položaj Pomurja v slovenski prometni in (ne)razvojni politiki. Vsi so se ukvarjali predvsem sami s sabo in z napakami drugih, se tolkli po prsih, kaj vse so dosegli, kaj vse so pomagali zgraditi. Mene in marsikoga pa je zanimalo le, kako si posamezni kandidati predstavljajo nadaljnji razvoj pokrajine npr. brez avtoceste, kaj bi storili za večjo varnost ljudi, za boljšo pitno vodo, pravilno kmetijsko politiko, za izobraževanje, omogočanje kulturnega ustvarjanja, za večji razvoj regije ...

Ali res mislijo, da so nas z narejeni in potenciranimi dosežki prepričali? Ali res mislijo, da verjamejo obljubam, ki naj bi jih uresničili v prihodnjih mesecih, ko pa jih niso hoteli uresničiti v minulih štirih letih? Ne verjamem. Toda kako jim dokazati?

Eden od tehničnih dokazov neumnega pretiravanja z otvoritvijo je bencinska črpalka na Meleh pri Gornji Radgoni. Načrtovali so jo 15 let. Potem so jo končno začeli graditi že sredi gradbene sezone. Končali naj bi jo realno neke do konca novembra, toda ne, otvoritev je pač morala biti v začetku novembra. Cesta, ki jo gradi drugo ministrstvo, še ni bila asfaltirana, objekt so na hitro opremili in uprizarili otvoritev. Minuli teden so potem asfaltirali tudi cesto. V soboto je bila črpalka nabito polna z avtomobili, kaj v bližnjih večjih krajih so bile številne množične prireditve pa tudi sosedje so že izvedeli za novo črpalko. V soboto zvečer in v nedeljo je bil pred dovozom na črpalko trak, črpalka je bila zaprta. Sosedje iz Avstrije in udeleženci mednarodne razstave psov v Gornji Radgoni so morali po bencin na majhno črpalko v Radencih, kjer so ustvarjali dolge kolone ne zelo prometni magistralni cesti, ki se jih spomnimo še iz starih socialističnih časov. Zakaj je bila nova črpalka zaprta - je zmanjkalo goriva ali so se že pojavile prve tehnične napake - niti ni pomembno. Dejstvo je le eno: črpalka ni bila usposobljena za normalno obratovanje, saj je že po nekaj dneh morala prenehati poslovati. In to ravno na dan volitev! Kakšna smola! Sicer pa, preden so ljudje ugotovili veliko prevaro, so že volili.

Bodo čez štiri leta spet?

BERNARDA B. PEČEK

Nafta Lendava

Za nov življenjski list

Sama bi se bolj težko ogrela za slavošpev v smislu: dr. Janez Drnovšek bo Nafto Lendava in zaposlene popeljal v raj. Bolj kot v to verjamem realnosti z navdihom liberalnega razmišljanja, da Nafta Lendava ne bo ničesar podarjena. Raj si bodo družba in v njej zaposleni morali ustvariti sami. Nekaj pa je vendar blaženega, to, da je obisk Drnovška v Nafti napoved, da se za Nafto pripravlja nov življenjski list. Življenje na novo seveda le, če bodo napovedane vladne obljube in dogovori, ki so bili v Nafti Lendava tudi predstavljeni, izpeljani. In ni jih bilo malo.

Kaj sta v Lendavi napovedala predsednik vlade dr. Janez Drnovšek in minister za gospodarske dejavnosti Metod Dragonja? Popravek cen naftnih derivatov v korist naftnih družb v novembru in nato najverjetneje še v decembru, v pripravi pa je tudi protokol o ureditvi odnosov v naftnem gospodarstvu, katerega bosta podpisala Petrol in vlada. Lastnika Nafta se bosta torej dogovorila o načinu dolgoročne sanacije rafinerije in zagotovo tudi o tem, koliko in na kakšen način bo k temu vsak partner prispeval. Vlada naj bi sodelovala z investiranjem na področju ekoloških projektov, z uvedbo primerne rafinerijske cene, sprejemom modela za oblikovanje cen naftnih derivatov, z nižjimi stopnjami trošarin za proizvedene naftne derivate, z uvedbo ekoloških taks pri uvoženih naftnih derivatih in z ureditvijo posojilnih razmerij

Nafta. V načrtovani program sanacije Nafta Lendava naj bi se vključevale tudi Blagovne rezerve Republike Slovenije s širitvijo rezervuarskega prostora v Lendavi. In kaj bo prispeval Petrol? Ker se vsebina protokola še vedno pili na dogovorih med lastnikoma Nafta o tem, kaj bo prispeval Petrol, še ni kaj dosti znanega. Skoraj gotovo pa bo groba delitev obveznosti taka, da bo vlada »postlala ležišče« s primernimi pogoji za poslovanje, Petrol bo razvezal mošnjiček in zastavil svoje ime, vodstvo Nafta Lendava z zaposlenimi pa bo moralo s svojim delom tlakovati pot do zastavljenega cilja.

Na novo podpisani življenjski list za Nafto - to je za obstoj Nafta najpomembnejše. Pa vendar, zakaj je do tega prišlo šele sedaj, po toliko opozorilih o resnosti položaja v rafineriji? Ali so temu res botrovali samo pre-

dvililni čas, nabiranje volilnih glasov in spoznanje, da bo zaprtje rafinerije zaradi zadrževanja inflacije butnilo v vladno telo kot bumerang? Na premik v vladnem kabinetu in pri samem Drnovšku, ki je prvič javno priznal, da država rafinerijo potrebuje, je vplivalo več dejavnikov. Lahko razmišljamo, da tudi zadnje opozorilo iz Petrola, da se njim kot trgovski naftni družbi pač ni treba pečati še s predelavo. V Petrolu se je namreč že ob prevzemu lastništva v Nafti oglašil pol, ki zagovarja usmeritev podjetja le v čisto trgovino z naftnimi derivati in ni navdušen nad tem, da je v družbo pritegnjena še proizvodnja.

Ko je že vse kazalo, da sta se vlada in Petrol povsem razšla pri vprašanju reševanja Nafta Lendava, je vlada pripravila nepričakovano presenečenje, najprej s popravkom v strukturi cene naftnih derivatov v korist naftnih družb ter nato s predlogom o podpisu protokola. V Petrolu česa takega od vlade niso več pričakovali, kajti nedolgo od tega jim je finančni minister Mitja Gaspari predlagal zanje nesprejemljivo kupčijo, da naj bi Petrol plačal

17 milijonov Naftinega dolga, v zameno pa bi vlada pristala na popravek cen naftnih derivatov. Preobrat v vladi in nove poteze v smeri sprejemanja ukrepov za tehnološko in ekološko sanacijo rafinerije so zato veliko presenečenje.

In kako se bo glede na novonastali položaj razvijala zamisljena reorganizacija podjetja v holding? Skupščina Nafta je na svoji zadnji seji odločila, da bo o predlogu nove organiziranosti podjetja sklepala šele po razpravi v podjetju. Po predlogu pa naj bi se enovito podjetje razdelilo v štiri družbe, Rafinerijo, Strojgradnjo, Raziskave in dobivanje nafte in plina, Energetika in Strojne službe. Delitev enovitega podjetja v holding pomeni tudi, da bo vsaka nova družba poslovala samostojno na svoj račun in da med dejavnostmi ne bo več prelivanja sredstev. Toda vse sanacijski program, o katerem se sedaj dogovarjata vlada in Petrol, je namenjen na rafinerijo, zato je vprašanje, kaj bo potem z drugimi dejavnostmi? Posredno se bodo zaradi medsebojne povezanosti ob sanaciji rafinerije opomogli tudi one, pri tej verigi pa je niti malo v negotovosti dejavnosti raziskave ter pridobivanja nafte in plina.

MAJDA HORVAT

720 zaposlenih v turniški Planiki izdelava dnevno 3.500 parov obutve

Najbolj črne napovedi se niso uresničile

Težave, ki so po prekinitvi sodelovanja z Adidasom pestile kranjsko Planiko, so bile za turniški obrat najmanj boleče

Ko se je kranjska Planika po prekinitvi sodelovanja z Adidasom znašla v precejšnjih težavah, se tudi turniškim čevljarjem niso obetali najlepši časi. Ta Planikin obrat, ki je zaposloval 780 delavcev, se je v začetku letošnjega leta tudi ubadal s presežnimi delavci, vendar težave niso bile tako izrazite kot v drugih Planikinih obratih. Po prvem sanacijskem programu naj bi se število zaposlenih v Turnišču zmanjšalo za okoli 60 delavcev, kar za ta kolektiv niti ne bi bilo tako boleče, saj bi večina presežnih delavcev odšla po naravni poti. Kmalu za tem se je pokazalo, da bo potrebno število zaposlenih v turniskem obratu še bolj zmanjšati, vendar se k sreči te napovedi niso uresničile.

V Turnišču je polovica proizvodnih zmogljivosti delala za Adidas, zato je bilo pričakovati, da bodo posledice prekinitve sodelovanja s tem tujim partnerjem izredno boleče. Turniškim čevljarjem pa je ta izpad uspelo nadomestiti z novimi proizvodnimi programi in danes z zadovoljstvom ugotavljajo, da so bili uspešni. Načrtovano znižanje zaposlenih na 600 delavcev se ni uresničilo in v turniskem obratu zdaj še vedno dela 720 delavcev. Po besedah Stanka Draškoviča, vodje turniškega obrata, so proizvodne zmogljivosti zasedene in v Turnišču zdaj dnevno izdelajo od 3.400 do 3.500 parov obutve. Tretjina Planikine proizvodnje se tako realizira v turniskem obratu, ki je v okviru tega podjetja tudi največji.

Kljub izredno zaostrenim razmeram v prvi polovici letošnjega leta so v Planiki uspeli premostiti največje težave, število zaposlenih se je zmanjšalo za okoli 800, v Tolminu so obrat zaprli, še vedno pa jih pestijo težave, ki so posledica preteklosti. Zaradi izgube v prejšnjih letih jih zelo pestijo likvidnostne težave, to pa je tudi razlog, da podjetje zamuja z izplačilom plač. Nelikvidnost jim povzroča težave pri dobaviteljih, ki zahtevajo plačila vnaprej, vendar jim nekako le uspeva zagotavljati dovolj materialov za nemoteno proizvodnjo. V Turnišču imajo proizvodne zmogljivosti prodane že tudi za naprej in pravijo, da večjih problemov, razen če se bo zgodilo kaj nepredvidljivega, ne bi smelo biti.

Turniški čevljarji so izpad sodelovanja z Adidasom nadomestili z drugimi partnerji in lastnimi blagovnimi znamkami. Dodelavni posli za nemški firmi Memphisto in Meindl so že tradicionalni, nova pa je blagovna znamka ARA nemškega partnerja. Če-

Murska Sobota

Še ena obrtna cona

Poleg obrtne cone ob Markišavski cesti v Murski Soboti, kjer je zgrajeno že veliko objektov, se obeta še ena. Ta naj bi kmalu nastala na območju med Agroservisom, razbremenilnim kanalom in magistralno cesto Murska Sobota-Maribor. Gre za približno pet hektarjev veliko zemljišče. Pri tem je zanimivo omeniti, da je bil zazidalni načrt zanj narejen že pred desetimi leti, toda v takratni sohoški občini so se raje odločili za različico ob Markišavski cesti.

Kot smo zvedeli, je parcele v novonastajajoči obrtni coni odkupilo več podjetij. Med drugim tudi ljubljanski Petrol, ki namerava ob zelo prometni magistralni cesti zgraditi bencinski servis, s čimer bi starega, ki je nedaleč od tod, zaprl. Prav tako si je zemljišče zagotovilo podjetje Emona Merkur, ki načrtuje gradnjo velikega blagovno-trgovskega centra. Za odkup parcel pa sta se odločili tudi zasebni podjetji Posedi in Tipo, ki nameravata v tej obrtni coni postaviti avtomobilsko salone in servisne delavnice.

Na ta način je doslej odkupljena približno tretjina zemljišč. Zagotavljajo, da v prihodnje ne bi smelo biti nikakršnih težav z odkupom parcel, ker bodo načrtova-

Ker je zelo veliko zanimanja za vse nezazidane parcele v obrtni coni ob Markišavski cesti, mesnina občina načrtuje odkup le-teh. Med drugim gre za parcelo kranjskega Merkurja, ki je sprva želel tam zgraditi trgovski center, pozneje pa ga je uredil v zgrajeni proizvodni dvorani enega od soboških obrtnikov. Hkrati pa se občina dogovarja tudi za odkup štirih parcel v obrtni coni, kjer je podjetje Emona Merkur načrtovalo hotelo zgraditi obrat za izdelavo nogavic, vendar se je investitor kasneje premislil.

ne gradnje prilagajali zahtevam kupcev, v akcijo pa se je vključil tudi pomurski center za razvoj podjetništva. Ta bo zazidalne površine najprej ponudil tistim obrtnikom in podjetnikom, ki se ukvarjajo s storitvenimi in obrtnimi

dejavnostmi. Teh dejavnosti ni več v Murski Soboti najbolj primanjkuje. Zato bodo te dejavnosti tudi deležne večjih ugodnosti pri nakupu parcel. Če vemo, da sta ena ar komunalno opremljenih zemljišč celo 300 tisoč tolarjev, kar je posledica visokih odkupnih cen zemljišč, ko je treba za vsak dratni meter odšteti blizu 300 tolarjev, je to vsekakor pomembno za vse prihodnje lastnike parcel v omenjeni obrtni coni. Tudi tega pa je treba računati tudi pri

LUDVIK KOVAČ

Stečaj SGP Pomgrad Visokogradnje Najavljeni predlog prisilne poravnave

Devetčlanski upniški odbor, imenovan ob stečaju SGP Pomgrad Visokogradnje, sestavljajo predstavniki delavcev, Občine Murska Sobota, LB Pomurske banke ter predstavniki podjetij treh Pomgradovih družb, Potrošnika Murska Sobota, firme Schiedel iz Žalca ter Cementarne Trbovlje. Slednji odboru tudi predseduje. Na prvi seji upniškega odbora je stečajni upravitelj dr. Štefan Ščap predstavil poročilo o poslovanju družbe v času stečaja, torej od 13. maja, ter pripravljeni elaborat o upravičenosti nadaljnje proizvodnje. Člani upniškega odbora so imeli na predstavljenem poročilu več pripomb in zahtevali, da se le-to dopolni.

Prav tako kot poznavalci razmer v gradbeništvu so bili kritični ob presojanju zapisanega podatka, da je družba med stečajem pozitivno poslovala in ustvarila dobiček. Zagotovo pa je najpomembnejša vest s seje upniškega odbora, da je SGP Pomgrad Holding najavil pripravo predloga za prisilno poravnavo. Predlog naj bi na svoji drugi seji obravnaval upniški odbor.

In kakšna bo ponudba upnikom? Prav gotovo toliko ugodna, da se jim jo bo splačalo sprejeti in jo na naroku tudi izglasovati. Čakanje na plačilo terjatve iz stečajne mase ni po izkušnjah dosedanjih stečajev za upnike nič drugega kot razdeljevanje drobtin, ki so ostale. Zato je lahko ponudba ob predlogu prisilne poravnave za upnike veliko ugodnejša, kot da bi čakali na končanje stečaja družbe in plačilo svoje terjatve iz stečajne mase.

MH

visoke odškodnine za sprejem namembnosti kakovostne in urejenosti zemljišča in ureditvi bližnjega potoka po vodnogospodarskih predpisih.

MILAN JERŠIČ

Nasledniki Avtoradgone

Matrično vodeno podjetje

Pet proizvodnih programov si utira pot, 87-odstotkov še vedno odpade na nastarejšo dejavnost – na izdelovanje bivalnih enot

Je podjetje ARCONT eno najmlajših ali najstarejših podjetij v Gornji Radgani? Glede na čas registracije bi lahko trdili, da je eno mlajših, saj obstaja v tej obliki šele od 1. januarja 1991. leta. Glede na dejavnost in na zaposlene pa bi dejali, da je eno od starejših in bolj izkušenih. Prvi zabojsnik bivalne enote so izdelali v 1976. letu, ime AVTORADGONA je nastalo leta 1972. leta (iz tega kratica AR), nastalo pa je iz t. i. Krajne obrtne avtomatične delavnice, ustanovljene novembra 1950. leta. Letos naj bi po načrtu izdelali 2600 bivalnih enot, vendar bodo plan presegli za 5 ali 6 odstotkov. Mesečno izdelajo 250 do 300 bivalnih enot za znanega kupca. Številni zaposleni se je s 369 v letu 1991 zmanjšalo na 330 oziroma 300 v tem letu – vse na račun zmanjšanja režije, trdijo odgovorni.

Ceprav nam niso na veliko razlagali o veliki neprijetnosti z ogromnimi zalogami zabojsnikov, ko jim je nadaljnja naročila odločno povedal zagrebški Unprofor, pa smo izvedeli, da jim ni bilo lahko. Dotedanji posredniki jim niso mogli pomagati, na pomoč so morali priskočiti stari znanci. Sicer pa: glavno je, da se prodaja, čeprav z različnimi provizijami. Kontejner iz Avstrije kupijo tri bivalne izdelke in jih dalje prodajo pod svojim imenom v Avstriji, Beneluxu in Franciji. V nobenem primeru ne bodo uspeli doseči resnih konkuren-

rentov (sedaj dosegajo srednji cenovni razred), saj jim to onemogoča nenormalni tečaj. Ker skoraj večino izdelkov izvažajo, jih že nekaj let tepe zaostajanje tečaja za inflacijo; 1994. leta je bilo to zaostajanje 11,3-odstotno, lani še 7,5-odstotno in letos 8-odstotno. Žalostno je tudi, da morajo večkrat kupovati slovensko blago – materiale v tujini, saj jih dobijo ceneje kot doma.

Lanskoletna realizacija ARCONT-a je 23 milijonov mark, mesečno pa imajo okrog 2 milijona mark prometa. 90 odstotkov izdelkov prodajo v tujino, tretjino

potrebne materiala pa uvažajo. Čeprav so zabojsniki najpomembnejši proizvodni program, saj obsegajo 87 odstotkov celotne proizvodnje, pa se zdi, da so najbolj

Imenovanječasne uprave inčasne nadzorne sklepa naj bi bilo zadnje nujno dejanje pred drugim soglasjem Agencije k predlaganemu programu lastninjenja. Namesto HOLDINGA, ki je nastal po Avtoradgoni, bosta v prihodnje živelale ARCONT in AR AVTO, ki sta kot hčerinski podjetji prevzeli tudi stari dolg. Odplačujejo jih toliko, kolikor so sposobni, je povedal direktor ARCONT-a B. Kurbus, in da so sedaj že prešli v razumne meje. Ostanepa kapitalizacija banke iz časa, ko je bil stečajni upravitelj Avtoradgone g. Bratkovič: 1991. leta je postala zaradi »odpisa dolga« v višini milijon mark LB Pomurska banka 11-odstotni solastnik v ARCONT-u in AR AVT-u.

ponosni na nov in povsem njihov program prostorskih celic, ki jih izdelujejo od 1994. leta. To je nekakšna nadgradnja bivalnih enot, saj je z njimi mogoča montažna celicna gradnja objektov z različnimi končnimi zunanji fasadami. Po končani gradnji se sploh ne opazi, kako je objekt grajen. Prva razlika je v tem, da je celicna gradnja veliko veliko hitrejša kot klasična gradnja z opeko pa tudi hitrejša kot montažna gradnja objektov Jelovice in Marlesa. V Pomurju stoji že nekaj poslovnih objektov, ki so jih postavili delavci ARCONT-a.

Tretji program je program sanitarnih celic v treh variantah: v tipski izvedbi po naročilu, z ogo-

djem v jekleni ali poliestrski varianti ali kompletne opremljene in pripravljene celice za vgradnjo tako v novogradnje kot stanovanja in hiše ob adaptaciji. Ta program v celoti izvažajo. Naslednji program, ki pa ga zaenkrat izdelujejo za svoje potrebe – torej za potrebe prostorskih celic in bivalnih enot – je program

PVC-oken in vrat, katerih profilni sistem je bil razvit iz izkušenj strokovnjakov z različnih področij proizvodnje oken: katerihkoli dimenzij in s termopan zasteklitvijo, v osnovni beli ali z barvo po želji, posebnih oblik, npr. trikotna, trapez, ovalna, z roletami, žaluzijami, dekorativnimi križi, policami, mogoča pa je klasična ali suhomontažna vgradnja. V trgovskem programu so se usmerili v generalno zastopstvo kovinskih vrat Novoferm.

In še pojasnilo, kaj pomeni matrično vodeno podjetje: za izvedbo posameznega proizvodnega programa skrbijo programski vodje ali menedžerji.

BERNARDA B. PEČEK

Ekologija po meri velikih

Dandanes nam že vsak predvolilni politik »kvasi« o varovanju okolja. Na nekatere to vpliva bolj, kot na primer na soseda, ki domov nosi zopet mineralno vodo, polnjeno izključno v steklenicah, na druge, kot sem npr. jaz, manj, saj skladno s čim enostavnejšim predvsem pa lažjim nakupovalnim tovorom nosim domov plastenke, povečini tiste, ki so za enkratno uporabo. O tem, da je razpadna doba nekaterih plastičnih izdelkov lahko zelo dolga, da bo večina praznih plastenk končala na smetišču ob pokopališču, ne mislim. Zakaj bi, če pa so smeti v Ljutomeru ne nazadnje stvar lokalnih političnih »za« in »proti«. Kdo je torej brez ekološke zavesti: ta, ki iz trgovine prinese ustekleničeno mineralno vodo, ali ta ki kupuje plastenke ali pa morda gospodarski in politični lobiji? Ne nazadnje, da na tržišče spraviš in tam tudi uveljaviš določene izdelke, moraš imeti kapital, izdelki pa morajo biti v okviru predpisov, ki jim daje težo država. Toda, se vam ne zdi, da dokler se standard ljudi niža, je ekološka zavest samo še ena v množici izbirnih zavesti? Da pojasnim: cenejši pralni prašek, ki bolj onesnažuje okolje, ali dražji, ki manj onesnažuje? Za človeka, ki nima denarja (pa tudi za tiste varčnejše) je izbira jasna. Pa za vas?

Za in proti plastenkam

S stališča potrošnika je plastenka z mineralno vodo zanj dosti prijaznejša: ko se odpravi v trgovino, lahko z rokami prosto maha po zraku. Npr. za mineralno vodo v steklenicah je potrebno vleči iz trgovine 21,31 kilograma in jih tja vrniti 9,31 kilograma. Razen če steklenic ne odnesete v bližnji zabojsnik za steklo, kar pa je po metrih, ki jih morate narediti, približno enako, pa še na nekaj tolarjev boste morali pozabiti. Če teh 12 litrov kupimo v plastenkah po 1,5 litra, potem vlečemo domov samo 12,34 kilograma, v smeteh pa jih konča 336 gramov. In če bi imeli ločeno zbiranje odpadkov, bi to ne bil noben greh. Potem bi pač plastenke ponovno predelali ali pa jih sežgali. Kot zagotavljajo zagovorniki plastenk, naj bi te vsebovale samo ogljik, dušik in kisik, ob izogrevanju te PET-mase (polyethyleneterephthalat) pa naj bi se sproščalo manj škodljivih snovi kot pri izogrevanju lesa ali premoga. V tem primeru lahko tudi verjamemo, da bi bili kamioni na cesti manj naloženi in da bodo manj onesnaževali okolje. Lahko tudi verjamemo, da v polnilnicah ne bodo uporabljali najrazličnejših čistil za steklenice, saj plastenke do tja tudi ne bodo prišle. Plastenke za mineralno vodo naj bi bile primerne samo za enkratno uporabo, ker so pretanke, da bi jih lahko vrnili proizvajalcem, takšne pa so tudi zato, ker bi v nasprotnem primeru lahko mineralna voda dobila »plastičen« okus. In v trenutku, ko bo postala mineralna voda v plastenkah cenejša od mineralne vode v steklenicah, bo odpadla debata o tem, kaj bodo kupci nosili domov. Toda ko boste naslednjič kupovali plastenko, pomislite na goro smeti, ki bo končala na smetišču, na to, da je razpadna doba npr. navadne bele polinilaste vrečke, odvržene nekje v naravi, okrog 100 let, da nekatere plastične mase razpadajo do 200 let, pa pri tem nikar ne pozabite. Kdo torej zdaj kroji ekološko politiko: kupec ali proizvajalec, mali potrošnik ali veliki proizvajalci?

Zgodba s pralnimi praški

Da je potrebno imeti čisto perilo, ve vsakdo. Da so generacije naših staršev še morale kuhati domače milo, tudi vemo. Da nam tega ni potrebno, da lahko skočimo v trgovino in iz nje prinesemo to ali ono dišavo, smo tudi vsi zadovoljni. Toda ali so vsi praški okolju enako prijazni ali pa so nekateri zato, ker so cenejši, med uporabniki tudi bolj priljubljeni? Seveda je zopet cena tista, ki ima odločilno vlogo pri izbiri oziroma nakupu. Ko se standard v državi manjša, se manjša tudi delež t. i. kompaktnih praškov, ki naj bi bili okolju prijaznejši, ker vsebujejo manj škodljivih snovi, njihova proizvodnja vsebuje manj tensidov (aktivnih pralnih substanc), ki so težje razgradljivi. Če kupite »normalni« pralni prašek, morate v stroj nasuti 150 gramov, pri kompaktnih pa zadostuje 100 ali celo 75 gramov. Posledica: manjša embalaža, kar pomeni manjšo porabo kartona in zato več gozdov. Toda kupovanje kompaktnih praškov je uspešno samo, če so ti na trgu cenejši. Ker ni tako, so veliki proizvajalci na trg prišli zopet z 10-kilogramskimi paketi ali po možnosti celo s plastičnimi vedri in s pripisom: posebna prilagoditev, to pomeni nižjo ceno. Seveda niso omenili, da boste z nakupom teh praškov škodovali okolju bolj, kot če bi kupili manjše in koncentrirane praške. No, pa smo spet tam: adijo ekologija. Mali človek vedno lahko izbira. Toda lansirati na trg izdelke, za katere veš, da so okolju bolj škodljivi, v imenu svobodnega trga in konkurence in navsezadnje demokracije? Politične parole so včasih res samo to.

A. P.

V Kmetijskem gospodarstvu Lendava opustili govedorejo in vinogradništvo

Povsem poljedelsko podjetje

600 stojišč, ki so opremljena s kakovostno tehnološko opremo, je praznih, vendar trdijo, da je vzdrževanje cenejše od prireje

Prejmenjeni pogoji gospodarjenja zahtevajo od podjetij, da se prilagodijo razmeram na trgu, zato opuščajo proizvodnjo, ki dohodkovno ni zanimiva ali prinaša celo izgubo. V Kmetijskem gospodarstvu Lendava, ki se nekoč ukvarjali s poljedelstvom, živinorejo in celo vinogradništvom, so pred leti slednji dve dejavnosti opustili in so zdaj izključno poljedelsko podjetje. Zadnje pitano govedo je njihove hleve zapustilo v letu 1992, podobno usodo pa je doživelo tudi vinogradništvo. Vinogradov ni več, imeli veliko, saj so obdelovali le 25 hektarjev, vendar so spoznavali, da ta delovno intenzivna pridelava dohodkovno ni zanimiva. Tako vinogradništvo kot govedorejo zahtevata veliko živga dela, delovnega časa in ni mogoče prilagajati, cena dela je za podjetje previsoka in zato neopredeljena z zasebnimi kmeti.

Zanjo so skupaj z vinogradi prenesli na sklad kmetijskih stojišč, ki jih je dal v najem, karžali pa so klet. Ta je tako naprej v njihovi lasti, preden se jo obnovijo in zdaj je v njihovi lasti. Načrtujejo, da v letu 1995 jo je upravitelj podjetja Lendavska klet, ki je žal v stečaju in klet zdaj po trditvah Jožeta Makara, direktorja kmetijskega gospodarstva, pa ne propada, ampak jo bodo vzdrževali kot dobri gospodarji, redno pa vzdržujejo leseno posodo, ki je prav v njihovi lasti. Načrtujejo, da bodo klet z opremo po potrebi predali lastninjenju, kar naj bi bilo ena od najboljših možnosti koncesionarju.

Podobno se je dogajalo z govedorejo, čeprav je greh, da so hlevi prazni. Še posebno tista 600 stojišč za goveje, ki so opremljena s sozvezno opremo, medtem ko bi preostala stojišča tako ali

vost in razlika 3 tolarje pri kilogramu, ki jih je zaradi slabšega pridelka zagotovila vlada.

Rekordne pridelke pa so v Kmetijskem gospodarstvu Lendava letos zabeležili pri koruzi. 9,9 tone suhega zrna na hektar je pridelek, ki ga doslej še niso dosegli, poleg dobre tehnologije in sortnega izbora pa je k njemu veliko prispevalo tudi vreme, ki je bilo tej poljščini letos naklonjeno. S 600 hektarjev so tako pospravili za okoli 6 tisoč ton koruznega zrna, kljub tako dobremu pridelku pa vsaj zaenkrat domačim pridelovalcem ne kaže najboljšje. Če Slovenija ne bo ponovno uvedla carine na uvoženo koruzo (to so poleti zaradi pomanjkanja domače koruze ukinili), bo zaradi razprodaje madžarske koruze cena na našem trgu padla, kar se bo neugodno poznalo pri dohodku.

Dohodkovno zanimiva poljščina je gotovo sladkorna pesa, ki so ji letos namenili 327 hektarjev. Zadovoljni so tako s pridelkom kot kakovostjo, saj vsebnost sladkorja na nekaterih površinah presega 17 odstotkov, računajo pa, da bo povprečje na vseh površinah nekaj pod 16 odstotki. Sladkorna pesa je torej dohodkovno zanimiva, a njena navzočnost v njivskem kolobarju neugodno vpliva na izrabo kmetijskih površin, saj uničuje kmetijska zemljišča.

Po dobrih pridelovalnih rezultatih so letos v Kmetijskem gospodarstvu Lendava lahko

optimisti, saj tudi finančni rezultate ne bi smeli izostati. 72 zaposlenih bo tako uspešno sklenilo poslovno leto in jim za socialno varnost vsaj zaenkrat ni treba biti v skrbeh. Če so se znali prilagoditi v najslabših časih, ko so ukinjali govedorejo in se niso srečevali z večjimi presežki delavcev, potem se bodo znali prilagoditi tudi v prihodnje.

LUDVIK KOVAČ

43 občin vključenih v projekt EKO-sklada

1,1 milijona posojila za občane

To jesen ponovni razpis ugodnih posojil EKO-sklada za prehod na okolju prijazne vire energije

Leto 1996 bo prav gotovo zapisano v zgodovino »ekoloških« projektov, saj je Ekološko razvojni sklad Republike Slovenije začel izvajati večletni program Zmanjšanje onesnaženosti zraka v kar 43 slovenskih občinah. Prvi javni razpis je trajal od 15. maja do 30. septembra in razpisani znesek 450 milijonov tolarjev so v celoti razdelili. Jeseni, pravzaprav že 20. septembra, pa je izšel novi razpis za dodelitev posojil, ki bo omogočil kreditiranje novim posojiljemalcem do 29. februarja 1997. leta oziroma do porabe razpisanih sredstev. Med občinami, iz katerih lahko občani zaprosijo za sredstva, s katerimi bi si omislili npr. plinsko ogrevanje, še vedno ni pomurskih.

V okviru prvega razpisa je EKO-sklad dodelil 737 posojil občanom v skupnem znesku 425 milijonov tolarjev ter le tri posojila pravnim osebam v skupnem znesku 25 milijonov tolarjev.

Največ zanimanja za posojila je bilo na mariborskem območju, kjer je sklad že lani izvedel pilotno akcijo tega programa, zanimanje pa je čedalje večje tudi na ljubljanskem, zasavskem, gorenjskem in celjskem območju. Občani najemajo ugodno posojilo največkrat

bo sredstva za izvajanje programa Zmanjšanje onesnaženosti zraka zagotavljal še naslednjih sedem do osem let, že v sedanjem drugem razpisu pa je priključenih novih 12 občin, in sicer bodo imeli možnost najema ugodnega posojila občani iz občin Trzin, Bled, Radeče, Šentilj, Desternik - Trnovska vas, Juršinci, Gorišnica, Dornava, Zavrč, Videm, Kidričevo in Majšperk. Obrestna mera znaša 5,64 odstotka letno, sklad kreditira 80 odstotkov predračunske vrednosti, najvišje posojilo pa lahko znaša 1,1 milijona tolarjev za občane in 55 milijonov tolarjev za pravne osebe. Pogodbeni izvajalec storitev dodeljevanja in vodenja posojil je Nova Kreditna banka Maribor. BBP

Popravek

Pri objavi pogovora s prof. Marjanom Senjurjem v 45. številki VESTNIKA je prišlo do neljube tehnične napake: odstavek v tretjem stolpcu nad podnaslovom »Humani kapital« je bil intervjuvanemu napačno pripisan. Za napako se opravičujemo in prosimo za razumevanje.

Stanovanja zadruga v Črncih

Za združna stanovanja manj

Že poleti se je začela kalvarija zaradi stanovanj, povezanih s Kmetijsko zadrugo v Črncih. In sicer po tem, ko je šla zadruga v stečaj, so v stečajno maso prišla tudi zadržna stanovanja, v katerih stanujejo nekdanji delavci zadruge. Ti so že pred leti, ko je bil leta 1991 sprejet nov stanovanjski zakon, vložili prošnje za odkup stanovanj pod ugodnimi pogoji. Ker pa so bila le-ta v denacionalizacijskem postopku, odkup ni bil mogoč. Stečaj pa je višja stopnja kot denacionaliacija, zato so se v stečajni masi znašla tudi stanovanja. Delavci pa so šele iz časopisov julija letos izvedeli, da bo javna dražba, na kateri bodo prodajali tudi njihova stanovanja. Sedaj pa se jim ponuja rešitev.

Za ta stanovanja, ki so v precej slabem in razpadajočem stanju, so na dražbi zahtevali ceno, katere stanovalci niso mogli plačati. Kajti med njimi so bili tudi upokojenci, delavci brez službe pa ne morejo najemati posojil. Tako bi se lahko zgodilo, da bi ostali brez strehe nad glavo. Za njih sta se potem zavzela nekdanji delavec v zadrugi **Karel Kuzma** in župan Občine Gornja Radgona **Miha Vodenik**.

Tako so sedaj tudi po dogovorih z različnimi ministrstvi dovolili odkup dvanajstih stanovanj, katerih najemniki so vložili prošnjo za odkup. Stanovanja lahko odkupijo po ceni, ki jo določa stanovanjski zakon, to pa je cena, ki je tudi petkrat ali šestkrat manjša od izklicne na dražbi. Naj navedemo samo dva primera, za 63 kvadratnih metrov bo najemnik namesto 1,3 milijona tolarjev plačal 197 tisoč tolarjev, drugi pa bo za 104 kvadratne metre stanovanja namesto 4,1 milijona tolarjev plačal 641 tisoč tolarjev. Podobno, pet- do šestkrat, se je zmanjšala cena tudi preostalih kupecem.

Kmetijska zadruga Črnci ima skupaj triinpetdeset stanovanj, od tega jih je petinštirideset v Občini Gornja Radgona, osem pa v Občini Sveti Jurij ob Ščavnici. Od teh so tri, ki so v graščini Meinl, v lasti države in so pod spomeniškim varstvom Zavoda za kulturno dediščino. Teh sploh ni mogoče prodati, kljub temu pa jih je stečajni upravitelj Miran Žilavec julija dal v stečajno maso in jih želel prodati.

Vsem tem so tudi zagotovili posojila Stanovanjskega sklada. Nekaj stanovanj pa bo odkupila Občina Gornja Radgona, stanovalci pa bodo še naprej lahko stanovali v njih, s tem da bodo plačevali stanarino.

Mnogi so rešili problem, čeprav priokus krivice ostaja. Kajti vsi niso mogli vložiti zahteve za odkup, ker je nekaj stanovanj v bližini zadruge, ki jih je leta rezervirala za trenutne delavce. Čeprav so tudi po 30 let vlagali v stanovanja, danes nimajo pravice odkupa. Poleg tega pa je podobno s tistimi, ki stanujejo v stanovanjih, za katere so bili vloženi denacionalizacijski zahtevki.

Naj na koncu se enkrat poudarimo, da čeprav gre za velika stanovanja, so nekatera v zelo slabem stanju, kar je potrdila tudi komisija, ki jih je pregledala. Ta je tudi predlagala, kaj bo potrebno narediti, da se izboljša stanje stanovanj, in je med drugim ugotovila, da so določena stanovanja v takšnem stanju, da bi jih bilo potrebno porušiti, od ljudi pa je Žilavec zahteval tudi po dva milijona za stanovanje. Aleksandra Nana Rituper

Iz zakona o investicijah v javne zdravstvene zavode

Oddelek patologije za bolnišnico

Po zakonu o investicijah v zdravstvo, ki ga je državni zbor sprejel 30. marca 1994, se to leto zdravstveni tolar namenja tudi za murskosoboško bolnišnico za ureditev patologije. »Mi smo edina bolnica na ravni regionalnih bolnišnic, ki nima patologije, in k nam hodijo to delo opravljati patologi iz Maribora,« je povedal direktor bolnišnice dr. Anton Trček. Komisija, ki jo je pred odobritvijo investicije poslal investitor, si je skupaj s vodstvom bolnišnice ogledala prostorske razmere bolnišničnih oddelkov ter ugotovila, da bi bilo ob postavitvi patologije potrebno obnoviti še streho internega oddelka. »Zato bomo obdukcijski del patologije locirali v kleti kirurškega bloka, laboratorijski del pa na račun sanacije strehe internega bloka. Večino investicije bo plačala republika, mi pa bomo morali plačati stroške, ki bodo nastali zaradi preselitve delavnic, ki so v prostorih prihodnjega obdukcijskega dela patologije,« je povedal sogovornik. Dejavnost patologije v bolnišnici torej ne bo dobila povsem samostojnih novih prostorov, saj je že dlje časa znana usmeritev ministrstva za zdravstvo, da v gradnjo novih sten ne namerava več toliko vlagati, še toliko manj v murskosoboški bolnišnici, ki ima že sedaj, preračunano na posteljo, preveč prostorov. »Dosti prostora, vendar razmetanega,« je on tem dejal dr. Trček.

Predračunska vrednost investicije je 226,9 milijona tolarjev, od tega pa je treba odsteti del, ki ga bo morala pokriti bolnišnica za preselitev delavnic. Bolnišnični prispevek bo okoli 25 milijonov tolarjev. Pogodba z izbranim izvajalcem, to pa je SGP Pomrad, je tudi že podpisana, to pomeni, da bo slednji moral pripraviti tudi vso dokumentacijo za izvedbo investicije. Ministrstvo za zdravstvo ima namreč za večje investicije izbrane referenčne izvajalce in tem izvajalcem so potem ponudili celoten inženiring za izvedbo projekta ter izvedbo na osnovi pripravljene idejne zasnove. Zato v tem primeru ni bilo treba iti v razpis za oddajo del in pridobitev naugodnejšega ponudnika, ampak so bili izbrani izvajalci ministrstva obveščeni o tej investiciji ter so sami pripravili ponudbe za izvedbo projekta na ključ. Med tremi ponudniki za izvedbo investicije je bil najugodnejši SGP Pomrad. Izbrano podjetje naj bi projekte že začelo pripravljati, investicija pa naj bi bila končana do srede prihodnjega leta.

Nacrt investicij o naložbah v javne zdravstvene zavode je sestavljen do leta 1999 in po tem se bo sestavljala nova lista. Seveda, če bo obveščalo, da je zbiranje denarja za investicije v zdravstvo na ta način sprejemljivo. Murskosoboška bolnišnica se bo takrat spet oglašila s potrebo po novi porodnišnici.

MAJDA HORVAT

Vesela novica za 3.615 dijakov in študentov iz pomurske regije

Dobili so štipendijo

Strožji kriteriji so prizadeli predvsem prosilce iz delavskih družin

Najbrž je odvec ponavljati, kako pomembna je štipendija mnogim dijakom in študentom, saj jim starši ne morejo pokriti vseh stroškov za drage učbenike in druge šolske potrebščine, za prevoz ali bivanje zunaj kraja šolanja, ekskurzije idr. 8. november je bil dan, ko si je 3.615 srednješolcev in študentov iz Pomurja končno lahko oddahnilo. Nakazali so jim namreč štipendije za novo šolsko leto.

V mislih imamo republiške ali po domače povedano solidarnostne štipendije, ki jih podeljuje Republiški zavod za zaposlovanje, saj je kadrovskih štipendij, ki jih razpisujejo podjetja, zavodi ali druge ustanove, zelo malo. Na urade za delo v Murski Soboti, Gornji Radgoni, Ljutomeru in Lendavi, kjer so zbirali prijave, je prislopo okrog 5.400 prošenj oz. vlog - novih prosilcev in tistih, ki so bili med štipendijskimi upravičenci že v lanskem šolskem letu. Pozitiven odgovor (in nakazilo) jih je prejelo 3.615. Med odklonjenimi je bilo največ prosilcev iz delavskih družin zaradi presežanja cenzusa na osnovi plače. Če se je izkazalo, da je dohodek na družinskega člana v drugem trimesečju letos presegal 100 odstotkov (šolanje v kraju stalnega bivališča) oziroma 130 odstotkov zajamčene plače (šolanje zunaj kraja stalnega bivališča), so dobili negativen odgovor. V prvem primeru je to 33.140,00, v drugem pa 43.082,00 tolarjev bruto. Stari študentom so priznali še 10-odstotno »olajšavo«. Podatke o njihovih plačah so jim napisali in potrdili delodajalci, in to v zneskih, ki so jih dejansko zaslužili. Tega pa ne bi mo-

žin zaradi preseganja cenzusa na osnovi plače. Če se je izkazalo, da je dohodek na družinskega člana v drugem trimeseju letos presegal 100 odstotkov (šolanje v kraju stalnega bivališča) oziroma 130 odstotkov zajamčene plače (šolanje zunaj kraja stalnega bivališča), so dobili negativen odgovor. V prvem primeru je to 33.140,00, v drugem pa 43.082,00 tolarjev bruto. Stari študentom so priznali še 10-odstotno »olajšavo«. Podatke o njihovih plačah so jim napisali in potrdili delodajalci, in to v zneskih, ki so jih dejansko zaslužili. Tega pa ne bi mo-

gli reči v večini primerov za prosilce drugih kategorij (podjetniki, obrtniki, lastniki farm idr.), saj je na primer splošno znano, da podjetniki prikazujejo davčni upravi le minimalne plače oziroma prihodke, da imajo potem čim nižje davščine, ker jim zakonodaja to omogoča. Formalno torej ne delajo nobenih prekrškov. Toda če bi res tako malo zaslužili (odvedli za svoje plače ali plače delavcev, ki so pri njih zaposleni), potem bi bili socialno ogroženi. In njihovi otroci so po takšnih kriterijih res upravičeni do socialnih štipendij. Stanje pa je v večini primerov povsem drugačno. Nekateri republiški štipendisti iz podjetniških družin se vozijo v šolo celo z lastnimi avtomobili. Tudi v naši pokrajini bi lahko našli nekaj takih primerov. Ampak zakonodaja je zakonodaja. Obrtniško-podjetniški lobi jo je uspel »naravnati« sebi v prid. Poskusi pred leti, da bi na tem področju kaj spremenili, pa niso uspeli. Še več, uki-

njen je celo »plačni«¹ cenzus za Zoisove štipendiste (izrazilo intelektualno ali umetniško nadarjeni), tako da lahko dobijo nadarjeni dijaki ali študenti štipendijo, četudi njihovi starši zaslužijo, kolikor se da. Resnici na ljubo je treba dodati, da so jim namesto tega zvišali kritične uspešnosti, in sicer morajo imeti Zoisovi štipendisti povprečno oceno najmanj 4 (letos to še ne velja za 1. letnike). V Pomurski regiji je okrog 400 štipendistov, ki so se uspeli s testiranjem in raznimi osebnimi dosežki uvrstiti med nadarjene. Vsekakor je prav, da to spodbujamo, vprašanje pa je, ali je tudi dobro, da jim za nadarjenost dajemo denar tako rekoč na roko.

No, tudi s tem mnenjem se že ponavljamo iz leta v leto. drugo pa je vse po starem. Če slišati je, da naj bi nadarjeni študenti (če so tudi iz premernih družin) prejeli na roko 30-odstotni delež stipendije, preostalo pa bi bilo namenjeno za dodatno izobraževanje, skurzije, strokovno literaturo, opremo idr. To bi bilo težje izvajati, prav gotovo pa bi bilo smiselnejše.

LOZE GRAD

Del prostorov OŠ Gornji Petrovci bi lahko namenili za republiški center obšolskih dejavnosti

Nekoč premajhna, danes prevelika

Nova cesta res čez šolsko dvorišče, za varnost otrok bodo postavili ograjo

Okolica osnovne šole in vrtca v Gornjih Petrovcih te dni spreminja svojo podobo, in to predvsem zaradi nove trase regionalne ceste, ki so jo speljali čez šolsko dvorišče (sprednja stran), obenem pa urejajo nov dovoz do šole (z zadnje strani). Čeprav je slišati takšne in drugače pripombe, so dela že tako daleč, da skoraj nima več smisla razglabljati o spremembi projektov, pač pa se zavzemati za najboljše rešitve. Z določenimi predlogi so pravzaprav že uspeli. Bo tako tudi z reševanjem nekaterih nujnih posegov v šolski stavbi? In kje vidi nova ravnateljica Danica Čeh »šanse«, da bi postala njihova šola znana po določeni dejavnosti v širšem prostoru?

Nujna dela

Na prvi pogled je šolska stavba v Gornjih Petrovcih videti še kar dobro, čeprav so jo zgradili že pred 34 leti. Čez deset let so prizidali telovadnico in prostore za otroški vrtec. Do leta 1981 sta imeli v kletni etaži svoje prostore še splošna zdravstvena in zobna ambulanta. Do takrat je bilo za vse skupaj pretesno. Ko so bili končno sami gospodar v svoji stavbi, so lahko uredili štiri dodatne učilnice, knjižnico in še nekatere druge najnujnejše prostore. Prav tako so zamenjali leseni del ostrešja. Mnogi domačini se še spomnijo zelo uspešne zbiralne akcije lesa, ki jo je šola organizirala v ta namen. Pri gradbenih delih pa so pomagali tudi učitelji. Zdaj so spet potrebna nekatera večja vzdrževalna in preureditvena dela.

Lahko bi rekli, da je prva rakava rana na šoli **kuhinja z jedilnico**. Nahajata se namreč v drugem nadstropju šole, shramba pa je seveda

Z namenom, da bi tudi sami zbrali kaj sredstev za najnujnejša dela v šoli, bodo 30. novembra (začetek ob 18.00) organizirali dobrodetni koncerti z naslovom Tudi mi si želimo lepo in varno šolo. V goste bodo prišli gornjeseniški pevci, nastopili bodo Stari pajdaši, kvartet iz Martinja, Sergeja Sukič ... Ob tem bodo pripravili tudi prodajo domačih dobrot in otroških izdelkov.

ma kar v učilnicah (razredna stopnja). In kakšna rešitev je možna? Tako kuhinjo kot jedilnico bi lahko »preselili« v sedanjo avlo, garderobe za učence pa bi lahko uredili v kletnih prostorih. Najbrž bo že prej potrebno poskrbeti, da ne bo puščala **strešna kritina**. S silikon-

skim lepilom so jo že krpali, pa ponekod vseeno zamaka, tako da jo bo potrebno enostavno zamenjati. Ščasoma bo potrebno zamenjati tudi **radiatorje** za centralno ogrevanje; tako rekoč nujno pa je potrebno montirati nanje dotočne in odočne ventile, da jih bodo lahko zaprli. Sedaj morajo namreč v primeru okvare izklopiti celotni sistem in izpustiti vodo iz vseh radiatorjev. Kaj če se bo to zgodilo sredi hude zime? Večja vzdrževalna dela so potrebna tudi v **kletni etaži**, saj so stene učijne vlažne, top talno oblogo pa se nabira voda (zaradi kondenzacije). Tako rekoč na vsej šoli pa bo potrebno zamenjati **okna**, ki zaradi dotrajanosti in preprelosti slabo tesnijo, zato je izguba toplotne energije prevelika. V načr-

mi zbrali kaj sredstev za
do 30. novembra
irali dobrodetni koncerti
mo lepo in varno šolo. V
iški pevci, nastopili bodo
artinja, Sergeja Sukič ...
i prodajo domačih

tu potrebnih posegov v šolo, ki so ga posredovali Občini Gornji Petrovci, je tudi zamenjava starega pohištva – stolov in klopi na spodnjem hodniku ter opreme v zbornici, upravnih prostorih in vratarnici.

Kaj pa vsebinska vizija šole?

»Sodobna in kakovostna šola mora biti aktualna, zanimiva, odgovorna in predvsem prijazna do vseh pomembnih dejavnikov, ki sesta vlijeajo njeno življenje in delo – od učencev in delavcev šole, do staršev, sovaščanov in okolja, v katerem deluje. Šola je institucija posebne vrste, je svetišče znanja, zdravja in vzgoje. Učitelj se v njej pojavlja v treh vlogah: kot uslužbenec, strokovnjak in človek. Vse tri ravni morajo biti pri njegovem delu vedno navzoče. Predvsem pa mora biti učitelj v razredu človek. Učenci potrebujejo žive ljudi, ne samo pedagoške in druge strokovnjake.« nam je med drugim na to vprašanje odgovorila ravnateljica Danica Čeh. Med prednostnimi nalogami pri vzgojno-izobraževalnem delu pa je omenila na-

Nova ravnateljica OŠ Gornji
trovci Danica Čeh ima kar precej
idej, kako bi izboljšali vsebino in
razmere za vzgojno-izobraževalno
delo.

daljevanje integriranega pouka
opisnim ocenjevanjem v
razredu, projektno delo na razredu
stopnji, pouk nemškega jezika
in 4. razredu, pouk brez zvočnik
razredni stopnji, fleksibilno difer
ciacijo nivojskega pouka v
ga jezika in matematike v
8. razredu, tedaj računalni
vse učence od 4. do 8.
tečajne oblike športne vzgo
napovedano ocenjevanje

Njihova osemletka je prvimi, ki so uvajale v postopku računalniške programe. Razpis dan našega obiska pri njih se je jeli pet novih računalnikov. Hvaljo za sluzi njihovega zupnika. Hvaljo, tako da razmišljajo o velik korak naprej na tem področju, tako da razmišljajo o razpisih novih potezah. S katerimi se njihova šola uveljavila v širšem prostoru. Med drugim dokaj dobre razmere za razpis (lep razgled daleč po šolske strehe), zato se je njihovo šolo na ustanovitev asistenta krožka. Če je bila šolska stavba nekoč premajhna in precejšnje dančane se prevelika, zato je nekaj čez 200 učencev, bi jo potrebovali samo za število učencev je precej. Zato se je porodila ideja, da bi jih uredili republiški center za obšolske dejavnosti. S tem bi se šola imela prav gotovo po vsej Sloveniji. Šolska stavba Gabru se je zdelo zanimiva, ko je bil na obisku na našem koncu. Hvaljo, če bo iz te moke še kaj.

10250

Na občini so se odločili, da bodo izkoristili ponujena republiška sredstva za obnovo regionalne ceste, ki pelje mimo petrovške osemletke. Traso so morali speljati tudi čez šolsko dvorišče. Zaradi tega je bilo med domačini in tudi v šolskem kolektivu nekaj hude krvi. Medtem pa so se dogovorili, da bodo ob šoli uredili »škarpo« in postavili ograjo, tako da varnost šolarjev nikakor ne bo ogrožena zaradi ceste, ki se je šoli bolj približala. (Posnetek: J. G.)

A. POTOČNIK

ZPS svetuje

Uvoz avtomobilov

V našo pisarno Zveze potrošnikov Slovenije v M. Soboti smo dobili kar nekaj vprašanj, ki se nanašajo na UVOZ AVTOMOBILA Z OPROSTITVIJO PLAČILA CARINE, zato mislimo, da bi bilo dobro, da o tem tudi nekaj napišemo in seznanimo tudi druge potrošnike o tej možnosti nakupa avtomobila. Odgovor smo dobili od CARINSKE UPRAVE REPUBLIKE SLOVENIJE.

Uvoz avtomobila z oprostitvijo plačila carine

1. Oprostitev plačila carine je določena z zakonom in je v skladu z 8. točko 161. čl. Carinskega zakona.

Kdo vse lahko uvozi avtomobil z oprostitvijo plačila carine? - osebe, pri katerih je zaradi izgube, okvare ali paraliziranosti spodnjih okončin ali medenice nastala najmanj 80-odstotna telesna okvara;

- osebe, ki so popolnoma izgubile vid na obeh očesih;

- osebe z zmerno, težjo ali težko telesno in duševno prizadetostjo, ki potrebujejo pomoč in postrežbo druge osebe.

2. Oprostitev plačila carine lahko uveljavi upravičenec, če uvaža osebni avtomobil IZKLJUČNO ZA OSEBNI PREVOZ in mora predložiti vso potrebno dokumentacijo in dokazila:

- da je sposoben voziti osebni avtomobil, kar dokazuje z ustreznim vozniškim dovoljenjem na svoje ime ali

- da mu je potrebna nega in pomoč druge osebe, ki ima vozniško dovoljenje, da bo vozila ta osebni avtomobil IZKLJUČNO ZARADI PREVOZA INVALIDA, če ta zaradi invalidnosti nima voznškega dovoljenja. To dokaže z odločbo in dokumenti.

Invalid pooblasti (pri notarju) to osebo, da vozi njegov avtomobil izključno zaradi prevoza invalida, vozi ta avtomobil brez navzočnosti njegovega lastnika invalida. Izjema so primeri, v katerih se lahko nedvoumno dokaže, da je bila opravljena vožnja v eno smer zaradi invalida in se voznik vrača sam brez invalida: prevoz v bolnico itd.

Če oseba, ki je pooblaščenka za vožnjo avtomobila izključno zaradi prevoza invalida, vozi ta avtomobil brez navzočnosti njegovega lastnika invalida, je storjen carinski prekršek. Invalid mora zato plačati carinski dolg.

Na takšen način uvoženi avtomobili so označeni s posebno nalepko, ki je na notranji levi spodnji strani vetrobranskega stekla. Kontrolo nad temi avtomobili opravljajo poleg carinskih organov še policija in pristojni inšpekcijski organi.

Pisarna Zveze potrošnikov M. Sobota je odprta v ponedeljek in sredo od 9.00 do 12.00 in 15.00 do 17.00, tel. (069) 27 300. Območna pisarna ZP M. Sobota, Andrej Cimer

Vinko Apšner je obogatil svojo zbirko priznanj

Njegov album pa je bogatejši za fotografijo prevzemanja državne nagrade

V Črnelavcih smo obiskali pred kratkim upokojenega mag. Vinka Apšnerja, katerega bogat album vtisov oziroma spominskih posnetkov se je pred dnevi obogatil s fotografijo, ki je zabeležila njegovo »življenjsko delo«.

Predsednik Slovenije Milan Kučan ga je namreč odlikoval s častnim znakom svobode Republike Slovenije za zasluge in osebni prispevek k razvoju in uveljavljanju slovenske farmacevtske industrije. Mag. Vinko Apšner Pomurcem nikakor ni neznan. Ob prihodu v Mursko Soboto leta 1961 se je zaposlil na veterinarski postaji kot inšpektor. Leta 1970 se je zaposlil v ABC Pomurki, kjer je veliko prispeval k organiziranju vzreje piščancev, še veliko več pa kot direktor Mesnopredelovalne industrije v gradnji M1 Pomurka, ki je dobila licenco za prodajo na vsa mednarodna tržišča (vključno z ameriškim, kanadskim, avstralskim in japonskim).

Leta 1978 je prevzel vodenje gradnje prvega Lekovega obrata v Prekmurju v Lipovcih, kjer so začeli graditi Obrat mineralno-vitaminskih mešanic in aditivov, leta 1982 pa se je »preselil« h gradnji Lekovega obrata za proizvodnjo higienskih izdelkov v Lendavi. Leta 1985 je sodeloval pri gradnji prvega Lekovega obrata za proizvodnjo gentamicina v Lendavi. Iz Lendave je za štiri in pol leta odšel v Lagos, kjer je vodil Lekovo naložbo. Po vrnitvi s črne celine se je ponovno vrnil v Lendavo, kjer je že po tradiciji sodeloval pri gradnji novega obrata za proizvodnjo antibiotika linkomicin in klavulanske kisline in pri gradnji Lekove naprave za TOTALNI sežig odpadkov, ki ostajajo pri Lekovi pro-

izvodnji v vseh njegovih obratih v Sloveniji.

občina, Lek ter veliki gospodarski sistemi, kot je bil sozd ABC Pomurka, ki je združeval sredstva za vse v Pomurju grajene objekte. Veliko pa je pomagala tudi Nafta, ki je prvim Lekovim objektom v Lendavi prispevala infrastrukturo. Seveda je priznanje, ki sem ga prejel, hkrati priznanje mojim sodelavcem, ki so mi pomagali pri gradnji novih objektov vse do njihovega uspešnega zagona.

Vinko je priznanja vesel in pravi, da se v aktivnem delovnem obdobju spleta delati vestno, strokovno in predvsem pošteno. Zdaj kot upokojenec dela za »svojo dušo«. Največ si da opraviti z delom na vrtu in v sadovnjaku. Je pa še zmeraj član nadzornega odbora Leka. Seveda pa se v prostem času rad sreča s prijatelji.

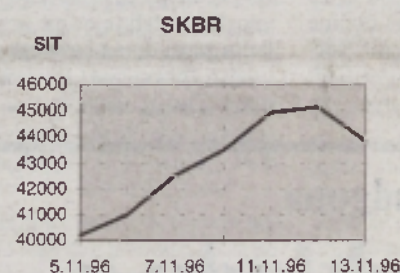
Boris Hegeduš

Vinko Apšner med prevzemanjem državnega odlikovanja, ki mu ga je izročil predsednik Milan Kučan.

Dogajanje na ljubljanski borzi

Dokaj mirno borzno ozračje iz prejšnjega tedna se vedno traja. Zmerna likvidnost in v povprečju stagnacija tečajev sta pglavilni značilnosti tedna. Glede na informacije se je pozitivno odzvala le ena delnica, ena pa se je nagibala k temu, vendar je tržne sile vseeno niso mogle premakniti. Družina delnic na zunajborznem trgu C je dobila še enega novega člana, delnico družbe Zlatorog iz Maribora. V zadnjem času se odbor za sprejem vrednostnih papirjev na borzo ne more ravno pohvaliti z dobrim delom, kajti že kar nekaj časa je preteklo od zadnje uvrstitve kakšne delnice na trg.

Borzni trg

Borzna kotacija A je bila v znamenju delnice SKB-banke. Možnost kotacije na eni od tujih borz vrednostnih papirjev (to naj bi bila londonska borza) je trg sprejel kot zelo pozitivno, tako da je ob zelo veliki likvidnosti tudi tečaj pridobil vrednost. Tako nas ne more presenetiti tudi podatek, da je bilo v četrtek samo s to delnico skoraj 700 milijonov tolarjev prometa. Pri taki, lahko bi rekli enormni prometnosti, pa je tečaj rasel zelo kontinuirano oz. zmerno. Pričakovati bi bilo skokovit porast, toda ponudba delnic je bila dovolj velika, da je to preprečila. Za ta teden je sklicana skupščina podjetja, na kateri bodo odločali o možnosti 49-odstotne udeležbe tujcev v kapitalu banke. Pozitivni skupščinski sklep bi tako omogočil že omenjeno namero za kotacijo v tujini. Cena delnice se je posledično temu v tednu dni zvišala za nekaj več kot 10 %. V ponedeljek je bila glavna poslovna sklenjenih celo nad 45.000 SIT. Optimizem glede nadaljnje možnosti rasti tečaja je omagal v torek, ko so precej velike prodaje določenih borznih hiš tečaj pocenile za skoraj 3 %.

Lek - Prvič od začetka kotacije je bilo opaziti celotredensko drsenje tečaja navzdol. Čeprav skoraj nevidno, se je delnica pocenila vsak dan. Enotni tečaj se tako trenutno giblje okrog 20.000 SIT. Ni pa bila tudi redkost, da je bilo kar precej poslov sklenjenih pod to mejo. Še naprej prevladujejo pretežno certifikatne prodaje, torej malih delničarjev, ki so delnice pridobili z lastniškim preoblikovanjem. Seveda je zelo težko reči, da ob tako veliki ponudbi papirjev tečaj ne more porasti. Prvič je treba upoštevati, da je ponudba, količinsko gledano, majhna,

veliko je le vnesenih naročil v Borzno informacijski sistem, in to ravno zaradi teh malih investitorjev. Drugič pa je treba upoštevati tudi dejstvo, da nakup dveh ali treh tisoč lotov ponudbo dobesedno »poje«, tako da gre v tem primeru vsekakor tudi za dvig tečaja.

Terme Čatež -

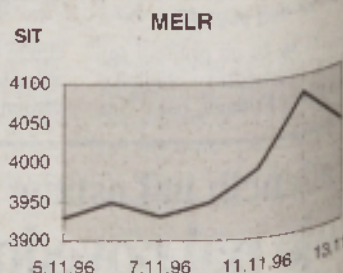
V uvodu sem omenil, da je ena delnica poskušala slediti delnici SKB-banke, vendar je tržne sile niso mogle premakniti iz »ravnovesja«. Pri tem sem mislil ravno na delnico Terme Čatež. Tudi za njo se namreč še neuradno govori, da obstaja možnost, da bi se pojavila na eni od tujih borz, ni pa znano, na kateri. Informacija je trg sprejel zelo previdno. V petek, takoj na začetku trgovanja, je tečaj zaradi tega poskočil za 8,5 %, vendar se je evforija nakupov kaj kmalu umirila. Ob začetnih brezglavih nakupih je bilo celo pričakovati, da bo ponudba zmanjkala, vendar so se stvari obrnile v drugo smer. Po prodajah, ki so nato sledile, je bilo kaj lahko sklepati, da tečaj v naslednjih dneh ne bo več naraščal s tako hitrostjo. Tak sklep se je potem v ponedeljek in torek dejansko tudi uresničil, kajti ta dva dneva je rahlo nazadoval. To bi lahko pomenilo, da je informacija o tuji kotaciji najbrž malo preuranjena, seveda pa ni bila uradno zanikana niti potrjena. Kljub vsemu se cena delnice giblje okrog 12.000 SIT. Dolgoročno gre prav gotovo za dobro naložbo, kratkoročno pa najbrž delnica ni sposobna razveseliti investitorjev z nadpovprečnimi zasluži.

Zunajborzni trg

Takoj po volitvah se je spet prebudila delnica Poslovnega sistema Mercator. Cena je v ponedeljek poskočila nad 4.000 SIT, tak nivo pa je obdržala tudi v torek. K dvigu cene je prav gotovo pripomogla na-

povedana reorganizacija celotnega podjetja. Le-ta naj bi predvidela za prtlje 200 majhnih neprifitabilnih trgovin po vsej Sloveniji, hkrati pa gradnjo nekaj velikih nakupovalnih centrov. Cilj reorganizacije je predvsem doseči dobičkonosnost celotnega podjetja, posledično pa bi se morale poznati tudi pri borzni ceni in boljših časih za delničarje.

Zlatorog - delnica je borzno prejemala doživela prejšnji četrtek. Kot je bil več kot uspešen, saj je ta dan enotni tečaj dosegel vrednost 11.287 SIT. Posamezni posli pa so se sklepali med 10.000 in 13.000 SIT. Če bi to ceno primerjali s ceno po kateri so se posli sklepali na borzi, bi lahko kaj hitro ugotovili, da se je splečalo malo počakati, namreč cena mimo borze se je gibala okrog sedmih tisočakov. Še eno šnejši dan je bil petek, ko se je enotni tečaj povečal za dobrih 33 %, absolutno je to zneslo 15.016 SIT. Najvišji tečaj pa je bil dosežen pri 15.800 SIT. Veselje pa je bilo na žalost imetnikov zelo kratkotrajno, saj so kupci delnico že v ponedeljek in tudi torek postavili na realna da v ponedeljek je namreč tečaj upadel za nekaj manj kot 14 %, v torek pa še za nadaljnjih 23 % ter tako pristal pri ceni 10.020 SIT za delnico. Glede na trenutno stanje na trgu in uspešnost poslovanja podjetja pa je tudi ta cena občutno precej.

Kar precej delnic je pri sedanjih cenah na trgu precej boljše in narejena naložba. To pa ne pomeni nujno tudi, da se bo cena še naprej zviševala. Lahko da se tudi pri tej kotaciji najdemo kupci, ki imajo takšne druge načrte, vendar strateške investicije v tem podjetju.

Vse druge delnice so hkrati bolj ali manj zelo slabo likvidne. Nekaj od njih je bilo z delnico Helios, saj pa se je gibal med 16.500 in 17.500 SIT. V ponedeljek se je precej povečal tudi tečaj delnice Tosana, ki je Domžal, vendar predvsem zaradi aplikacijskega posla, tako da je tečaj ugotoviti, ali ima tak posel res pravi stranki ali pa je to samo za oblikovanje tečaja.

Slavko Rogan, dipl. ing.

Kaj boste storili s svojim prvim milijonom? Mogoče ga še niste zaslužili. Vendar ga boste. Uspešni ste. Hočete vedno več. Pri tem vam bo pomagala banka uspešnih. Banka s trdnimi temelji in znanjem, ki je uspešna tako v Sloveniji kot v svetu. Ponuja vam storitve po meri, kvaliteten servis in še mnogo več. Pokličite nas na telefonsko številko: 061 132 11 74. Banka uspešnih.

CREDITANSTALT

Poslovne enote: Siska Creditanstalt d.d. 1000 Ljubljana, Škofjeva 5, tel. 061/132 00 70, 061/132 11 74, fax: 061/132 52 06, 061/132 52 95, 5000 Nova Gorica, 05/22 502, 05/22 503, 05/22 504, 05/22 505, 05/22 506, 05/22 507, 05/22 508, 05/22 509, 05/22 510, 05/22 511, 05/22 512, 05/22 513, 05/22 514, 05/22 515, 05/22 516, 05/22 517, 05/22 518, 05/22 519, 05/22 520, 05/22 521, 05/22 522, 05/22 523, 05/22 524, 05/22 525, 05/22 526, 05/22 527, 05/22 528, 05/22 529, 05/22 530, 05/22 531, 05/22 532, 05/22 533, 05/22 534, 05/22 535, 05/22 536, 05/22 537, 05/22 538, 05/22 539, 05/22 540, 05/22 541, 05/22 542, 05/22 543, 05/22 544, 05/22 545, 05/22 546, 05/22 547, 05/22 548, 05/22 549, 05/22 550, 05/22 551, 05/22 552, 05/22 553, 05/22 554, 05/22 555, 05/22 556, 05/22 557, 05/22 558, 05/22 559, 05/22 560, 05/22 561, 05/22 562, 05/22 563, 05/22 564, 05/22 565, 05/22 566, 05/22 567, 05/22 568, 05/22 569, 05/22 570, 05/22 571, 05/22 572, 05/22 573, 05/22 574, 05/22 575, 05/22 576, 05/22 577, 05/22 578, 05/22 579, 05/22 580, 05/22 581, 05/22 582, 05/22 583, 05/22 584, 05/22 585, 05/22 586, 05/22 587, 05/22 588, 05/22 589, 05/22 590, 05/22 591, 05/22 592, 05/22 593, 05/22 594, 05/22 595, 05/22 596, 05/22 597, 05/22 598, 05/22 599, 05/22 600, 05/22 601, 05/22 602, 05/22 603, 05/22 604, 05/22 605, 05/22 606, 05/22 607, 05/22 608, 05/22 609, 05/22 610, 05/22 611, 05/22 612, 05/22 613, 05/22 614, 05/22 615, 05/22 616, 05/22 617, 05/22 618, 05/22 619, 05/22 620, 05/22 621, 05/22 622, 05/22 623, 05/22 624, 05/22 625, 05/22 626, 05/22 627, 05/22 628, 05/22 629, 05/22 630, 05/22 631, 05/22 632, 05/22 633, 05/22 634, 05/22 635, 05/22 636, 05/22 637, 05/22 638, 05/22 639, 05/22 640, 05/22 641, 05/22 642, 05/22 643, 05/22 644, 05/22 645, 05/22 646, 05/22 647, 05/22 648, 05/22 649, 05/22 650, 05/22 651, 05/22 652, 05/22 653, 05/22 654, 05/22 655, 05/22 656, 05/22 657, 05/22 658, 05/22 659, 05/22 660, 05/22 661, 05/22 662, 05/22 663, 05/22 664, 05/22 665, 05/22 666, 05/22 667, 05/22 668, 05/22 669, 05/22 670, 05/22 671, 05/22 672, 05/22 673, 05/22 674, 05/22 675, 05/22 676, 05/22 677, 05/22 678, 05/22 679, 05/22 680, 05/22 681, 05/22 682, 05/22 683, 05/22 684, 05/22 685, 05/22 686, 05/22 687, 05/22 688, 05/22 689, 05/22 690, 05/22 691, 05/22 692, 05/22 693, 05/22 694, 05/22 695, 05/22 696, 05/22 697, 05/22 698, 05/22 699, 05/22 700, 05/22 701, 05/22 702, 05/22 703, 05/22 704, 05/22 705, 05/22 706, 05/22 707, 05/22 708, 05/22 709, 05/22 710, 05/22 711, 05/22 712, 05/22 713, 05/22 714, 05/22 715, 05/22 716, 05/22 717, 05/22 718, 05/22 719, 05/22 720, 05/22 721, 05/22 722, 05/22 723, 05/22 724, 05/22 725, 05/22 726, 05/22 727, 05/22 728, 05/22 729, 05/22 730, 05/22 731, 05/22 732, 05/22 733, 05/22 734, 05/22 735, 05/22 736, 05/22 737, 05/22 738, 05/22 739, 05/22 740, 05/22 741, 05/22 742, 05/22 743, 05/22 744, 05/22 745, 05/22 746, 05/22 747, 05/22 748, 05/22 749, 05/22 750, 05/22 751, 05/22 752, 05/22 753, 05/22 754, 05/22 755, 05/22 756, 05/22 757, 05/22 758, 05/22 759, 05/22 760, 05/22 761, 05/22 762, 05/22 763, 05/22 764, 05/22 765, 05/22 766, 05/22 767, 05/22 768, 05/22 769, 05/22 770, 05/22 771, 05/22 772, 05/22 773, 05/22 774, 05/22 775, 05/22 776, 05/22 777, 05/22 778, 05/22 779, 05/22 780, 05/22 781, 05/22 782, 05/22 783, 05/22 784, 05/22 785, 05/22 786, 05/22 787, 05/22 788, 05/22 789, 05/22 790, 05/22 791, 05/22 792, 05/22 793, 05/22 794, 05/22 795, 05/22 796, 05/22 797, 05/22 798, 05/22 799, 05/22 800, 05/22 801, 05/22 802, 05/22 803, 05/22 804, 05/22 805, 05/22 806, 05/22 807, 05/22 808, 05/22 809, 05/22 810, 05/22 811, 05/22 812, 05/22 813, 05/22 814, 05/22 815, 05/22 816, 05/22 817, 05/22 818, 05/22 819, 05/22 820, 05/22 821, 05/22 822, 05/22 823, 05/22 824, 05/22 825, 05/22 826, 05/22 827, 05/22 828, 05/22 829, 05/22 830, 05/22 831, 05/22 832, 05/22 833, 05/22 834, 05/22 835, 05/22 836, 05/22 837, 05/22 838, 05/22 839, 05/22 840, 05/22 841, 05/22 842, 05/22 843, 05/22 844, 05/22 845, 05/22 846, 05/22 847, 05/22 848, 05/22 849, 05/22 850, 05/22 851, 05/22 852, 05/22 853, 05/22 854, 05/22 855, 05/22 856, 05/22 857, 05/22 858, 05/22 859, 05/22 860, 05/22 861, 05/22 862, 05/22 863, 05/22 864, 05/22 865, 05/22 866, 05/22 867, 05/22 868, 05/22 869, 05/22 870, 05/22 871, 05/22 872, 05/22 873, 05/22 874, 05/22 875, 05/22 876, 05/22 877, 05/22 878, 05/22 879, 05/22 880, 05/22 881, 05/22 882, 05/22 883, 05/22 884, 05/22 885, 05/22 886, 05/22 887, 05/22 888, 05/22 889, 05/22 890, 05/22 891, 05/22 892, 05/22 893, 05/22 894, 05/22 895, 05/22 896, 05/22 897, 05/22 898, 05/22 899, 05/22 900, 05/22 901, 05/22 902, 05/22 903, 05/22 904, 05/22 905, 05/22 906, 05/22 907, 05/22 908, 05/22 909, 05/22 910, 05/22 911, 05/22 912, 05/22 913, 05/22 914, 05/22 915, 05/22 916, 05/22 917, 05/22 918, 05/22 919, 05/22 920, 05/22 921, 05/22 922, 05/22 923, 05/22 924, 05/22 925, 05/22 926, 05/22 927, 05/22 928, 05/22 929, 05/22 930, 05/22 931, 05/22 932, 05/22 933, 05/22 934, 05/22 935, 05/22 936, 05/22 937, 05/22 938, 05/22 939, 05/22 940, 05/22 941, 05/22 942, 05/22 943, 05/22 944, 05/22 945, 05/22 946, 05/22 947, 05/22 948, 05/22 949, 05/22 950, 05/22 951, 05/22 952, 05/22 953, 05/22 954, 05/22 955, 05/22 956, 05/22 957, 05/22 958, 05/22 959, 05/22 960, 05/22 961, 05/22 962, 05/22 963, 05/22 964, 05/22 965, 05/22 966, 05/22 967, 05/22 968, 05/22 969, 05/22 970, 05/22 971, 05/22 972, 05/22 973, 05/22 974, 05/22 975, 05/22 976, 05/22 977, 05/22 978, 05/22 979, 05/22 980, 05/22 981, 05/22 982, 05/22 983, 05/22 984, 05/22 985, 05/22 986, 05/22 987, 05/22 988, 05/22 989, 05/22 990, 05/22 991, 05/22 992, 05/22 993, 05/22 994, 05/22 995, 05/22 996, 05/22 997, 05/22 998, 05/22 999, 05/22 1000.

Priprava zemljišča za vinograd

O vrednotenju leg smo pisali v eni prejšnjih števil Vestnika, in če velja, da je lega rojstni kraj (geografsko poreklo) našega vina, potem je zemlja tista sestavina, ki bo prek korenin vinske trte dala našemu vinu še dodatne značilnosti. In da bi koreninskemu sistemu omogočili dober razvoj, je posebno pomembna priprava zemljišča. Razlikovati moramo, ali so bile prej na tem zemljišču dolgoletne kulture (sadovnjak, vinograd, zemljišče v opuščanju) ali pa smo na teh zemljiščih imeli poljedelsko ali drugo pridelavo.

Vse lesne ostanke, tako nadzemnih delov kot koreninskega sistema, moramo odstraniti, kajti drugače se lahko razvijejo dolgoletne lesne glivice, ki se naselejo na korenine vinske trte. Drugi pomemben ukrep je vsaj dveletno počivanje zemlje in obogatitve zemlje z organsko snovjo, predvsem z rastlinami za podor, da zmanjšamo tako imenovano pruhlost zemlje. V državah evropske skupnosti je obvezno vsaj

štiriletno počivanje zemlje po izkrcenju vinograda. V naših razmerah je problem, da se za obnovo vinogradniki odločajo nenačrtno in na podlagi lastnega kapitala, še bolj pa so pripravljeni, celo če država obljubi kaka nepovratna sredstva, vinograd izkrciti pozimi in spomladi že zasaditi trto, to pa se dolgoročno maščuje. Izkrčitev vinograda lahko poteka v dveh stopnjah, da eno jesen prej izkrcimo vsako drugo

vrsto in med letom posadimo rastline za podor. Naslednjo jesen pa še drugo. Po izkrcenju vzamemo vzorec za kemično analizo tal, zaželjeno je iz več globin (0-20 cm, 20-40 cm in 40-60 cm). Na majhnih površinah je to lahko povprečen vzorec iz globine 20-40 cm. Trta potrebuje za normalen razvoj in kakovosten pridelek največ fosforja in kalija, ki sta v tleh slabo pomična elementa, in če bi ju potrosili samo po površini, bi se letno spirala 1 do 2 cm globlje v tla. Seveda so tudi drugi minerali, kot so kalcij in magnezij in drugi mikroelementi, pomembni in jih ne sme primanjkovati ali biti preveč, kajti nesorazmerja med njimi lahko povzročijo slabo rast in rodnost in

tudi propad trte. Poglejmo si konkretni zgled za založno gnojenje pred rigolanjem. Na podlagi analize smo ugotovili v povprečju za vse tri plasti vsebnost fosforja P2O5 -7 mg/100 g tal, kar kaže, da so tla s tem elementom slabo založena. Kalija K2O je v tleh 10 mg/100 g tal, kar je tudi slaba založenost. Optimalne meje založenosti so za fosfor 15-30 mg/100 g tal in kalij 20-40 mg/100 g tal. Je pa optimalna vrednost odvisna tudi od tipa tal. Da dosežemo teoretično gornjo založenost, moramo pognojiti s 450 kg čistega fosforja in 300 kg čistega kalija. To vsebnost gnojila pa imamo na primer v 1500 kg kompleksnega gnojila NPK 10-30-20. Celotno količino potrosimo pred predhodnim podrahljanjem in rigolanjem. Optimalno pa bi bilo, da bi to trosili po brazdi rigolnega pluga. Globina rigolanja je odvisna od tipa zemlje. Na težkih ilovnatoglinastih in glinasto-ilovnatih tleh rigolamo »plitveje« 50-60 cm in tudi cepljenke sadimo višje kot na lahkkih tleh, ko je ta globina lahko tudi več kot 70 cm. Globina rigolanja je odvisna tudi od medvrstnih razdalj sajenja, če so te krajše, bomo imeli tudi več trt na hektar, to pomeni, da moramo koreninam trte ustvariti globlje razmere za rast. Mineralna gnojila lahko nadomestimo tudi z organskimi, prav tako v sorazmerni količini, ki pa je seveda odvisna od vrste organskega gnojila (glejte prispevek o organskih gnojilih v prejšnji številki Vestnika). Tudi apnjenje (kalcij) je zelo pomemben element, ki določa sprejemljivost drugih mineralov v kislih, nevtralnih ali bazičnih tleh. Apnjenje opravimo na podlagi izmerjene pH-vrednosti (za vinsko trto je optimalna vrednost od 5,5 do 6,5) po rigolanju, vendar v vinogradništvu dajemo maksimalno v enem obroku 2000 Cao. Če so bile na predvidenih zemljiščih za obnovo poljedelske kulture ali travniki, ni potrebno počivanje zemlje, čeprav bi bilo to tudi zaželeno, moramo pa posebej paziti, če je prej rastle koruza, da dobimo informacije, kakšne količine triazinskih herbicidov so bile uporabljene, ker ti lahko vplivajo na slabo rast trte.

Ernest Novak, dipl. ing. agr.
KSS za Pomurje

Vinogradniki Radgonsko-Kapelskih goric ne počivajo Ohraniti kakovost vina

Zdal ko so dela v vinogradih končana, se vinogradniki posvečajo prejem kletarjenju in zimskemu izobraževanju iz vinogradništva, vinarstva in kletarjenja. Tako je tudi na območju Radgonsko-Kapelskih goric, kjer so zlasti dejavni člani društva vinogradnikov. Ker so za bližajoče se zimsko obdobje predvideli več različnih izobraževalnih in podobnih akcij, se z njihovo realizacijo že začeli.

Kot nam je povedal tajnik društva Ivan Kozar, je med tovrstno izobraževanje sodila tudi strokovna strokovna ekskurzija po najlepših vinogradniških predelih okoli reke Mosel in njen v Nemčiji, kjer je domovina renskega rizlinga. Tu so se vinogradniki seznanili z novostmi v vinogradništvu in vinarstvu, ki jih bodo koristno

uporabili pri lastnem delu. Sicer pa prvo od predvidenih strokovnih predavanj za svoje člane društvo pripravlja že to soboto, ko bo dopoldne v radgonski kinodvorani prof. dr. Slavica Šikovec predavala,

Turnišče - Cene pujskov

Na četrtkovem sejmu pujskov v Turnišču so rejci ponujali 35 pujskov, starih od 7 do 10 tednov in težkih od 15 do 20 kilogramov. Za par je bilo potrebno odšteti od 12 do 14 tisoč tolarjev, prodali pa so 33 živali.

kako očuvati kakovost, ki jo prinese s seboj grozdje, od pridelave do stabilnega vina. Društvo bo za svoje člane organiziralo tudi udeležbo na prvem vinogradniškem kongresu, ki bo med 4. in 6. decembrom v Portorožu.

O. BAKAL

Varoza znova ogroža naše čebelarstvo

Varoza, ki je v osemdesetih letih prišla iz Azije in takrat dodobra zdevala čebelarstvo, znova kaže svojo neprijetno plat. Po alarmantnih podatkih iz leta 1995, ki so prišli iz Italije, so letošnjo jesen nekaj podobne razmere doživljali tudi naši čebelarji na Primorskem. Samo vprašanje časa, kdaj bo val varoje, odporne proti fluvalinatu, zajel preostalo Slovenijo.

Varoza, zajedalsko bolezen čebelarstva, v enem do dveh letih uniči celotno družino, poznajo naši čebelarji kot desetletje. Toliko časa, kolikor boji med njimi in valom varoje, ki jo je v našem čebelarstvu za obstoj čebeljih družin. V tem času so bila uporabljena zelo draga sredstva za kontrolo varoje, ki jo lahko namreč zgolj o

kontroliramo. Varoze, ne pa tudi o njenem izkoreninjenju. V čebelarstvih krogih se je kot najbolj učinkovit in predvsem ekonomsko sprejemljiv uveljavil fluvalinat. Žal pa je zajedalec uspel razviti odpornost proti temu zdravilu. Tako nam letos javljajo iz Primorske, da je prišlo v številnih čebelnjakih, kljub zdra-

vljenju z fluvalinatom, do odmiranja družin zaradi varoje. Testna zdravljenja obolelih družin so pokazala, da so družine invadirane z nekaj tisoč varojami.

Do kakšne mere je pomursko čebelarstvo že ogroženo, je težko natančno opredeliti. Pregledi čebeljih družin, opravljeni na našem območju, niso pokazali nobene čezmerne invadiriranosti, ki bi opozarjala na navzočnost odporne varoje. Dejstvo je, da so čebelarji, ki prevažajo svoje čebele, še posebej tisti, ki so jih peljali na primorska pasišča, že imeli možnost priti v stik in invadirati svoje čebele z odpornimi varojami. Ker varoja potrebuje določen čas, da uniči čebeljo družino,

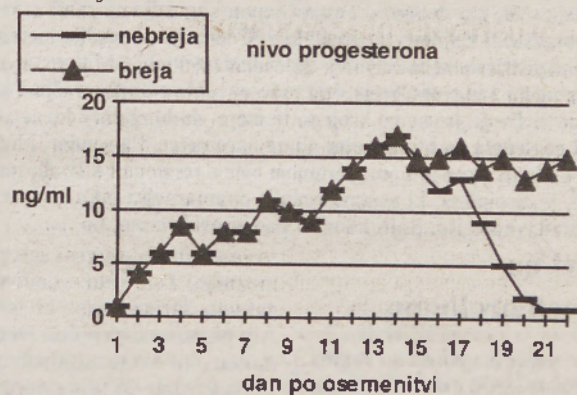
nam je ostalo še nekaj časa, da ustrezno ukrepamo. Poleg tega so tu tudi tisti, ki so spomladi pripeljali čebele na akacijevo pašo v Pomurje, pred tem pa so že bili na Primorskem. Torej možnosti za invadiranje pomurskih čebel je bilo več kot dovolj.

Kako ukrepati? Predvsem je potrebno skrbno opazovati čebelje družine. To, da po zdravljenju z fluvalinatom ali katerim koli drugim pripravkom ni odpadlo veliko varoj, še ne pomeni, da varoj ni. Pomeni namreč lahko, da naše zdravilo ni več učinkovito. Zato je potrebno skrbno opazovati čebele, pojav majhnih mladih hirajočih čebel z nepravilno razvitimi krili, ponavadi tudi nesposobnimi za letenje, ali tudi večje število takih čebel, ki so deformirane do take mere, da so odmrle, je eden od znakov močnejše okuženosti z varoj. Ob nekoliko

Hitro ugotavljanje brejosti pri govedu

Hitro ugotavljanje brejosti pri govedu je ena od metod, s katero skrajšujemo poporodni premor krav in s tem izboljšujemo gospodarnost govedoreje. Ugotavljanje brejosti temelji na določanju nivoja spolnega hormona progesterona v mleku 19. in 20. dne po osemenitvi. Posamezne veterinarske organizacije v Pomurju to metodo že uporabljajo v praksi.

Ena od značilnosti spolnega ciklusa živali, to je časa od ene do druge pojave (gonjenja), je nihanje koncentracije spolnih hormonov. Progesteron je spolni hormon, ki ga označujemo kot zaščitnika brejosti; njegova količina je ob pojavi nizka, visoka pa med pojavitvijo in takrat, ko je žival breja.

Progesteron dokazujemo iz krvi, krvnega seruma, urina, slin in mleka. Za ugotavljanje količine progesterona v mleku je že nekaj časa razvita relativno preprosta metoda, ki temelji na encimsko-immunski detekciji (ELISA-test). To sodobno metodo posamezne veterinarske organizacije v Pomurju že uporabljajo, druge pa so v pripravljalnem obdobju.

Mlečni progesteronski test omogoča ugotavljanje brejosti 19.-20. dne po osemenitvi. Tako lahko žival, za katero ugotovimo, da ni breja, osemenimo čez dan ali dva (21 dni od prejšnje osemenitve) in tako ne izpustimo spolnega ciklusa.

Uporaba progesteronskega testa je zlasti priporočljiva:

- pri kravah, ki imajo tiho pojatev;
- pri kravah, zdravljenih zaradi plodnostnih motenj;
- pri vseh kravah v intenzivni reji.

Uporaba progesteronskega testa je po podatkih dr. I. Vojtice (Veterinarske novice, št.3/93) ekonomsko upravičena, saj na primer vsak zamujen 21-dnevni spolni ciklus po 85. dnevu po kotitvi prinaša zmanjšanje dohodka za približno 13.800,00 SIT. Ugotovitev istega avtorja je še, da se test v rejah s povprečno 60-odstotno uspešnostjo prve osemenitve reju splošno, če njegova cena ne presega 1.200,00 sit.

Postopek praktične uporabe metode hitrega ugotavljanja brejosti Rejec 19. do 20. dne po osemenitvi krave izmolze prve tri curke mleka in šele nato napolni posodico ali epruveto z majhno količino mleka (nekaj ml, posodica ne sme biti plastična) in mleko odnese v veterinarsko organizacijo, ki opravi progesteronski test.

Rezultat testa, ki traja 30 minut, je lahko:

Nivo progesterona v mleku krave je nizek, to pomeni, da žival ni breja. Žival je potrebno takoj (čez dan ali dva) ponovno osemeniti.

Nivo progesterona v mleku krave je visok, krava je breja. Zaradi možnosti zgodnjega odmiranja plodov in bolezni jajčnikov (pri približno 10 % krav) priporočamo, da osemenjevalec ali veterinar po 55. dnevu po osemenitvi brejost preverita z ročnim pregledom.

Hitro ugotavljanje brejosti s pomočjo progesteronskega testa je sodobna metoda, ki pripomore k načrtnemu vodenju reprodukcije v rejah in izboljša njene rezultate. Za njeno učinkovito uporabo pa se poleg njenih prednosti moramo zavedati tudi njenih omejitev.

Dejan Židan, dr. vet. med., Veterinarski zavod Slovenije
OE M. Sobota, oddelek Reprodukcijskega

Testno zdravljenje

Tudi pri tem potrebujemo podnečne vložke, ki jih pred zdravljenjem vstavimo v panj. Nato opravimo zdravljenje. V tujini uporabljajo za to perizin, apitol, varolik, apivar, mitag. Po opravljenem zdravljenju izvlečemo vložke in preštejemo odpadle varoje. Če te štejemo v ducatih, naše predhodno zdravljenje ni bilo preveč uspešno. Če pa se pogovarjamo o stotih in več in smo za predhodno zdravljenje uporabili fluvalinat, lahko govorimo o odpornosti varoje.

Obstajata še tudi metoda štetja varoj pri odraslih čebelah in varoj pri pokriti zalegi, ki sta v tem času nekoliko težje izvedljivi.

Če so rezultati testiranja neugodni, je potrebno opraviti ponovno zdravljenje vseh družin s preparatom, ki ga izberemo po posvetu z veterinarsko službo. V vsakem primeru je potrebno o sumu pojava odporne varoje obvestiti veterinarsko službo, da le-ta izvede ukrepe, s katerimi zmanjša možnost širjenja odporne varoje oziroma propadanja čebeljih družin tudi v sosednjih čebelarstvih in širši okolici.

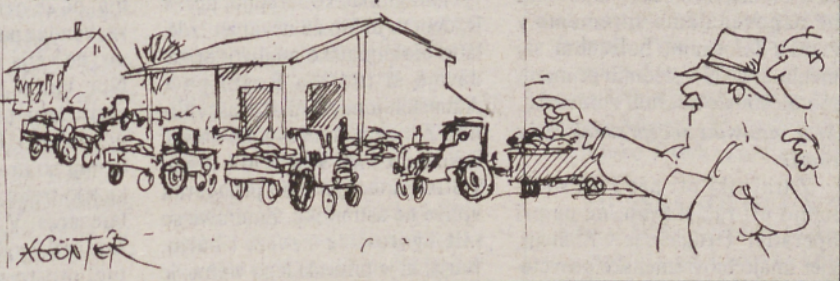
Nikakor se torej ne smemo zanašati zgolj na naše opazovanje in subjektivne občutke. Raje preverimo stanje čebel s konkretnimi metodami, da se obvarujemo hujših posledic.

Jože MATAVŽ, dr. vet. med.,
Veterinarski zavod Slovenije
O. E. M. Sobota, odd. za zdravstveno varstvo čebel

FRANCEKOVO PREMISLANJE

TA GNEČA JE ZARADI POSLANSKIH KANDIDATOV, KI SO SE NAMESTO SETVE ŠLI PREDVOLILNO KAMPANJO. KER NISO PRIŠLI H KORITU, MORAJO PAČ SEJATI!

Pogovor s Tanjo Cegnar

Povej mi, kakšno vreme bo, da bom vedel, kaj me bo zadelo

Voditeljico klimatologije na Hidrometeorološkem zavodu v Ljubljani širša javnost pozna iz televizijskih vremenskih poročil, v katera vedno vplete tudi biometeorološko napoved. Toda napovedati npr. slabo počutje ni skorajda isto kot povzročiti ga? V pisarni, kjer na steni piše: »Jutrišnji svet pripada tistim, ki so ustvarjalni, ki znajo, vedo, kaj hočejo, in verjamejo v to, kar delajo.« Tanja Cegnar sugestije ne zanika, vendar pa napovedi vidi v njihovi pozitivni luci. Čeprav je po študiju meteorologije še magistrirala in nadaljevala specialistični študij v Milanu, o vremenu, ki pomeni zanj predvsem »vidno in občutno stanje ozračja«, pravi, da njeno življenje vreme ne kroji do te mere, da bi zjutraj, ko se zbudi, najprej pogledala na termometer ali na barometer. Pa vendar, biometeorologija, ki se ukvarja s proučevanjem vpliva vremena na živali, rastline in ljudi, je disciplina, ki postaja čedalje popularnejša tako v zdravstvu, kmetijstvu, vojski itd. Kajti kdor bo nadzoroval vreme, bo ...

Vplivi na biometeorologijo

Kdo je najbolj vplival na razvoj biometeorologije pri nas in katere metode uporabljate pri izdelavi biometeoroloških napovedi?

Na razvoj slovenske biometeorologije so vplivala predvsem doganjanja in razvoj discipline v Nemčiji, kjer že petdeset let zasledujejo pojavljanje, frekvenco motenj, težav in bolezenskih pojavov pri ljudeh v primerjavi z dogajanjem v ozračju. Na podlagi statistike so izoblikovali trinajst biovremenskih razredov, skupin dogajanj, s pomočjo katerih se ob vsakokratnem upoštevanju vremenske napovedi izdelujejo biovremenske napovedi. V preteklosti je nemški model prenesla in ga prilagodila našim lokalnim značilnostim (npr. burja je pojav, ki ga drugod ne poznajo) gospa Majda Vida. Njeno klasifikacijo z manjšimi spremembami uporabljamo še danes. Upoštevali pa, da vreme vedno vpliva na ljudi kot celota, vreme, ki ga vidimo in občutimo z vsemi procesi, ki se dogajajo v okolici 400 kilometrov.

Toda vreme najbrž ne vpliva na vse ljudi enako. Nekateri njegovi vplivi pogosto niti ne zaznamo, in če nas kdo vpraša, ali zunanji sij sonce, moramo prav pomisliti.

Menimo, da je do 16. oziroma 17. leta organizem dovzetenjši za vplive vremena. Nekje do 40. leta naj bi bil organizem najbolj sposoben kompenzirati vplive ozračja, potem pa odpornost upada. V preteklosti so precej proučevali vplive ozračja na astmatike in tudi na psihiatrične bolnike. V eno od zadnjih raziskav pa smo vključili zdrave ljudi in dobili zanimive izsledke.

Kje ste delali raziskavo na zdravih ljudeh?

Eno leto je več kot štirideset ljudi v Radencih odgovarjalo na vprašalnik, ki je vseboval vprašanja o počutju, delovni storilnosti, razpoloženju, zdravstvenih težavah, tako da smo dobili pregled razpoloženja, občutij teh ljudi, nato smo iskali povezavo z vremenom. Pričakovali smo, da bo odziv majhen, saj je bila zajeta t. i. zdrava populacija, vendar smo tudi tu našli nihanja, ki sovpadajo z vremenskimi procesi. Ta hip končujemo analize, prvi rezultati pa so bili predstavljeni na štirinajstem svetovnem biometeorološkem kongresu septembra v Ljubljani.

Kakšno vreme na splošno povzroča vremensko občutljivim Slovincem največ težav?

Ljudje, rojeni tukaj, smo prilagojeni vremenskom spremembam, zelo težko pa prenašamo vse ekstreme, npr. poletno vročino in soparnost, visoko vlažnost zraka s šibkim vetrom. Prav tako neugodna je pozimi temperaturna inverzija, ko se megli običajno pridruži še povečana koncentracija onesnaženosti. Nizka oblačnost, sivi težki oblaki ne delujejo spodbudno, na marsikoga celo depresivno,

Ali je danes vreme ugodno za pogovore?

Vremenski dražljaj se vse bolj krepi, ker se nam približuje vremenska motnja, ki bo nad nami ponoči, in bolj se približujemo večeru, bolj so neugodne razmere. Vpliv je seveda večji, če se človek znajde v stresni situaciji. Vpliva vremena na posameznikove reakcije, na njegovo razdražljivost, se posameznik dostikrat ne zaveda, opazi pa ga npr. njegova okolica.

Bolezen in vreme

Nobena skrivnost ni, da se v določenih obdobjih pojavljajo v bolnišnicah ljudje z določenimi kroničnimi težavami. Vpliva vreme npr. na število vnetih slepičev?

Poznamo dve vrsti biovremenskih napovedi: prva govori o splošnem učinku, druga pa o vplivu vremena na posamezne skupine bolnih: npr. na kolike, na boleznih dihalnih organov, boleznih srca in obtočil ... Ob približevanju tople fronte se pojavlja ena skupina bolnih, ob hladni pa drugi. Npr. dve povsem nasprotujoči si reakciji: ljudje s povišanim krvnim tlakom se po prehodu hladne fronte slabo počutijo, tisti z znižanim pa dobro. V toplem sektorju, ko smo pod vplivom toplih,

vnikov in meteorologij. Posvetovalnice so namenjene ljudem, ki mislijo ali vedo, da imajo težave zaradi vremena. Zdravnik spremlja pacientovo zdravstveno stanje in vremenske procese, da bi ugotovil, ali se pacient sploh odziva na vreme, in če se, v kakšnih mejah. Samo tako lahko pacient ve, do katere točke lahko težave pripiše vremenu in kdaj je čas, da poišče zdravniško pomoč.

Kaj pa je z možnostjo biometeoroloških posvetovalnic pri nas?

V Italiji in Avstriji so to običajno zasebne prakse. Npr. na Dunaju plačuje eno posvetovalnico tudi socialno zavarovanje. Tudi pri nas bo kdo prej ali slej začel s posvetovalnico. Pogosto me kličejo vremensko preobčutljivi ljudje, ki iščejo nekoga, ki bi jim lahko svetoval. Italijani pošiljajo ljudi v termalna zdravilišča z namenom, da se jim poveča telesna odpornost. In čim odpornejše je telo, tem lažje se odziva na vremenske dražljaje. Ambulantni zdravnik, ki ve, kako se pacient odziva na vremenske spremembe, lahko npr. pacientu naroči, naj se tisti dan izogiba večjim naporom ali pa naj vzame pol tabletko manj oziroma več, glede na predpisano terapijo. Vedno pa se moramo zavedati, da vreme ni vzrok za bole-

vlažnih zračnih gnot, imajo ljudje s prenizkim krvnim tlakom težave, se slabše počutijo in so take razmere zanje izredno neugodne, za ljudi s previsokim krvnim tlakom pa ravno obratno.

Ljudje pogosto tožijo, da jih »trga po sklepih«, in takrat navadno menijo, da se bo vreme spremenilo.

Na vremensko spremembo se ljudje odzovejo na najbolj občutljivem delu telesa, to so na primer sanirane poškodbe, zarastline, bolečine pri ljudeh z amputiranimi udi ... Sklepi so najslabše prekrvavljeni, najmanj odporni, zato so za vreme zelo občutljivi.

Toda to so navadno dobri napovedovalci vremenskih sprememb.

So ljudje, ki se zelo zgodaj odzivajo na vremenske spremembe, drugi pa se odzovejo tik pred zdajci. V biometeoroloških napovedih ne napovedujemo sprememb v zvezi z določenimi boleznimi, saj menimo, da bi v slednjih primerih morali sodelovati tudi zdravniki.

Mar zdravniki nočejo sodelovati z vami?

Zdravniki pri nas radi sodelujejo pri raziskavah, ne pa pri operativni. Drugače je v Avstriji, kjer imajo biovremenske posvetovalnice, v katerih sodelujejo zdra-

ven in da bolezen kot taka sodi k zdravniku.

Sonca na depresivne pogosto dobro vpliva. Kaj bi se zgodilo, če bi takšnega človeka poslali v kraje, kjer je ogromno sonca.

Sprememba klime vpliva tudi fizično. Znana so klimatska zdravilišča, ki so namenjena tako za utrjevanje zdravja kot npr. za rekonvalescente. Kura v takem zdravilišču mora trajati najmanj tri tedne, to je čas, v katerem se organizem prilagodi in v katerem kaže terapija pozitivne učinke na zdravje. Vendar pa vremenske dražljaje potrebujemo. Če bi človeka povsem izolirali pred vremenskimi spremembami, bi jih čez čas začel pogrešati.

Kako pa se meteorologi razumete z bioenergetiki?

Z njimi nimam stikov. Sodelujem pa z zdravilišči, ki hočejo vpeljati klimatsko terapijo, npr. v Radencih imajo že nekaj let izdelano bioklimatsko analizo, prizadevajo si tudi na Rogli, pa v Atomskih toplicah in Rogaški Slatini. Z omenjenimi imamo največ stikov, pred leti se je veliko delalo v Strunjanu, kjer smo proučevali vplive na astmatike. Zanimive so bile ugotovitve v zvezi z burjo. Burja, ki je prinesla lepo vreme, je delovala ugodno. Burja, ki je bila

v času, ko se je nad Sredozemljem pripravljala ciklon, pa je ojačala astmatske simptome. To ni bila anketa subjektivnega počutja, temveč smo merili dihalne sposobnosti itn.

Ali bi v Pomurje poslali človeka s prav določenimi bolezenskimi težavami?

Ne bi se odločala za točno določene bolnike. Vaša klima ima dobro izražene značilnosti kontinentalne klime, zato npr. sredi poletja, ko se pojavi soparnost, in pozimi ob toplotni inverziji ni najbolj ugodna. Dostikrat pa imate celo komparativno prednost pred zahodno Slovenijo, kjer se vremenske motnje ob jugozahodniku in padavine ter oblačnost pojavijo veliko prej kot pri vas. Pa tudi padavin je pri vas najmanj. Poleti, ob prehodu front, ob severozahodnih vetrovih, dobite največ padavin, vendar so ti procesi kratki. Vsak del Slovenije ima svoje čare. Na top lestvici bi postavila najvišje sredogorje, npr. okrog 600 metrov nadmorske višine, in prisojna pobočja. Na tem območju ni visokih temperaturnih inverzij, kot so v nižinah, in ni poletnih vročin.

Agrometeorologija

Pri nas je razvita tudi agrometeorologija.

Na zavodu imamo skupino za agrometeorologijo, ki preučuje, kdaj je kakšno kulturo primerno posaditi, spremlja njene razvojne faze, proučuje razmere, ugodne za razvoj škodljivcev, mikroorganizmov, in potem določa, kdaj je potrebno izvajati agrotehnične ukrepe, npr. kdaj bi bilo potrebno namakati ali dognojevati.

trenda temperatur, se pa je ta pokazal v notranjosti. Vendar ti pozitivni trendi niso enaki v vseh mesecih. Če hočemo ocenjevati vplive, ne smemo posploševati. Vplivi na padavine so bolj kočljivi. Npr. 800 mm je količina padavin, ki jo dobi Prekmurje, kar je najmanj v Sloveniji, vendar je še vedno dovolj za uspešno kmetijstvo. Bolj kot količina je problematična prerazporeditev padavin. Problemi so npr. v daljših sušnih obdobjih. Klimatske spremembe pogosto povežujemo s povečano pogostostjo ekstremnih vremenskih pojavov, npr. močnimi neredi, nalivi, sušo, torej pojavi, ki povzročajo zelo veliko škodo.

Človek, povzročitelj vremena

Ali je po vašem mnenju mogoče namerno povzročati spremembe vremena in kaj to pomeni v političnem smislu za države - moramo novo »vremenarsko hladno vojno«?

Človek, v globalnem merilu, tehnično ni sposoben spreminjati vremena, lahko pa nanj vpliva lokalno. Npr. na letališčih je mogoče odpravljati meglo, in to tako da se vanjo vnesejo kondenzacijska jedra. Zaradi tega se tvorijo velike kapljice, ki padejo na tla, megla se razkroji. Druga možnost je, da ta zrak, talno inverzijo, premešamo. Na večji višini se pojavi stratusna plast oblačnosti, pri tem pa ni megle. Te posege na letališčih so že opravljeni, vendar so zelo dragi.

Tudi pri nas?

Ne. Pri nas smo na vreme vplivati drugače. Pri obrambi pred točo smo v oblak dodatno vnašali kondenzacijska jedra, tako smo dobili namesto malo debelih zmogov velikih drobnih zrn, ki so se potem do tal raztopila. Tako smo se izognili škodi. Znano je tudi, da šanje kondenzacijskih jeder v zrak, da se spodbudi tvorba oblakov in posredno s tem tudi padavin. To so očitni primeri, ki kažejo, da smo sposobni vplivati na lokalne vremenske razmere. Če je mogoče povzročati te vrste vne spremembe, ali je mogoče vplivati npr. na orkan in predvideti posledice?

Najverjetnejša možnost bi bila z vnašanjem kondenzacijskih jedr na vplivati na smer gibanja orkanov, vendar pa vseh posledic ni mogoče predvideti, saj je orkan ogromna energijska tvorba in ni povsem jasno, koliko kondenzacijskih jedr bi morali vnesti za majhno spremembo orkanske smeri. Toda če spremenite razmere na enem delu ozračja, nikoli ne morete predvideti, kaj se bo zgodilo na drugem. Npr. če bi vi povzročili več padavin na nekem območju, potem bi se lahko zgodilo, da bi bila oblačna druga območja bolj suha. Ljudje vplivamo na vremenske razmere tudi z uničevanjem troposferne gozdov, in tudi to bo imelo posledice ne samo na tistem območju. Nihče ni tako zelo previden, da bi manipuliral z vremenom.

Ko gre za moč, najbrž že.

Upam, da ne.

Vreme in volitve

Kako je vreme vplivalo na izid tošnih volitev?

Vreme ni tako močan dejavnik, da bi lahko vplivalo na izid volitev. Slovenija je na neki način naravni laboratorij za meteorologijo. Tako klimatsko kot vremensko je za meteorologe zelo zanimivo, kajti na relativno majhnem območju imamo velike razlike v vremenskih in klimatskih razmerah. V Sloveniji ima zelo širok spekter vremena, vendar je to velika država. V Sloveniji pa, banalno rečeno, ni dopoldne smučaš, popoldne pa se kopaš v morju.

Hvala za pogovor.

A. POTOCNIK
fotografija: N. JUHNOV

Prekmurski film?

Povesti o dobrih in slabih ljudeh

Kar nekaj igranih filmov je bilo že posnetih o Prekmurju in v prekmurškem okolju. Najpogostejše po literarni predlogi pisatelja iz Prekmurja in z ekipo filmarjev iz Ljubljane, katerim se je pridružil še kak scenarist ali igralec, ki izvira iz našega okolja. Vsekakor je bilo to predvsem delo ljudi, ki so Prekmurje sprejemali kot nekaj lepega, prijaznega, vendar eksotičnega. Pogosto govorimo o prekmurški književnosti, glasbi, slikarstvu ... Ali lahko govorimo tudi o prekmurškem filmu, če je doseganje v igranem filmu postavljeno v prekmurško okolje in govori o naših ljudeh?

Igrani filmi o Prekmurju

O začetku slovenskega igranega filma govorimo z letom 1931, ko je Janko Ravnik posnel V kraljestvu Zlatoroga, govori pa o ugašanju na Triglavu in v njegovi okolici. V Prekmurju pa se začetki igranega filma dogajajo v sedeh na valovih Mure. Leta 1955 je bila namreč posneta trilogija Tri zgodbe, med katerimi je tudi zgodba po literarni predlogi Miška Kranjca Na valovih Mure v režiji Igorja Pretnerja. Govori o mlinarju Naciju, s katerim zanosi dekle Katica. Naci jo zapusti in se zapije, Katica pa se vrne v Muro. Film si je premierno ogledalo več kot 20.000 ljudi.

Naslednjič so filmske kamere v Prekmurju zabrnele leta 1973, ko je Živojin Pavlovič po scenariju Branka Šomna snemal Let mrtve ptice. Film govori o propadanju vaškega okolja, o starejših ljudeh, ki so trdo navezani na tradicijo in mladim pa pogosto kažejo od tega pobegniti. Tako naših ostajajo le starci in otroci. Film si je premierno ogledalo prav tako nekaj več kot 20.000 gledalcev. Med filmi o Prekmurju se je Slovincem najbolj priljubljen prav gotovo film Povest o domovnih ljudeh, posnet po knjigi Miška Kranjca z istim naslovom. Film, ki ga je režiral France Štiglic, si je premierno ogledalo 16.000 gledalcev. Ljudem pa je postal bolj v spominu zaradi tega, ker je bil v spominu zaradi tega, ker je bil posnet po delu Ferija Lainščka Namesto koga roža cveti. Film je vključeval toliko prekmurških sodelavcev, da bi skorajda lahko rekli, da gre za prekmurški film. Žal pa v zgodbi o prekmurških Romih režiser ni

dali posnel nadaljevanje z enakim naslovom in celovečerni igrani film Veselo gostovanje, ki si ga je premierno ogledalo le 2763 gledalcev. Zadnji igrani film, ki so ga snemali v Prekmurju, pa je bil Halgato Andreja Mlakarja, ki

Brez reke Mure ne gre. Prizor je s snemanja filma Halgato.

se nam ob bogati ponudbi blišča ameriških filmov ne zdi vredno, da bi obiskali kinodvorano zaradi slovenskega filma. O vzrokih za to je bilo že veliko zapisanega. V osemdesetih letih so mnogi kritiki menili, da je to zato, ker v veliki težnji po umetnosti v filmu režiserji pozabljajo, da je film namenjen gledalcem. V zadnjih letih so prišli do filmov mlajši režiserji, ki so se učili na ameriških filmih in posneli nekaj »komercialnih filmov«, predvsem z elementi kriminalke, srhljivke in grozljivke, ki pa za slovenske gledalce kljub temu niso bili zanimivi. Izjema je bilo le nekaj mladinskih komedij.

mogel brez nekaj razglednic starega dela mesta Ljubljane. V kinu si je film ogledalo za slovenske razmere nadpovprečno število gledalcev, seveda pa je bil večji odstotek teh v prekmurških kinih. Film je bil tudi predelav v nadaljevanje, ki smo si jo lahko ogledali na televiziji.

Slovenci uspemo letno posneti tri ali štiri celovečerne filme, vendar je splošna značilnost od začetka osemdesetih let, da si te filme v kinu ogleda zelo malo gledalcev. Skratka, Slovenci ne marajo slovenskih filmov oziroma

dbe je neenakomeren, nekaj časa razvlečen, potem pa spet prehitel.

Zaplet zgodbe nastane zaradi ljudi, ki se preveč razlikujejo, imajo različna pričakovanja in se ne znajo dogovarjati. Razlike med njimi in nasprotja v njih samih so takšna, da ne zmorejo kompromisov z okolico niti s samimi sabo. Takšna sta Peter in Marta v Povesti o dobrih ljudeh, taka sta Halgato in Pišek v Halgatu, takšen je Naci v Na valovih Mure ter oče in sinovi v Letu mrtve ptice. Veselo gostovanje je v tem pogledu nekoliko drugačno, lep prikaz veseljačenja na poroki in odnosa med vaškimi muzikanti, pa še tu se morata ljubimca raziti, saj je dekle zaradi zahtev staršev namenjeno starejšemu vdovu. Konflikt s tradicijo in Cerkvijo torej, v katerem je posameznik poraženec.

Filmi imajo nedvomno izredno dokumentarno vrednost o življenju ljudi v nekem obdobju v Prekmurju, o pokrajini in naseljih, ki se nenehno spreminjajo. Toda za to je dovolj dokumentarni film, da čim bolj objektivno predstavi resničnost. Prednost igranega filma pa je, da omogoči subjektivno videnje resničnosti, zgodbe, hrepenenja in sanj glavnih oseb. Ljudi pritegnejo tisti filmi, ki to subjektivno videnje omogočajo, ne pa da jim režiser vsiljuje svojo resničnost, svoje ideje in znanje. Čeprav se eden od filmov celo v naslovu označuje kot povest, pa filmi niso povesti, ampak kruta resničnost, polna negativnih čustev, ki je niti občasna lirčnost zgodbe ne more omiliti. Celotno v nasmehih in šalaj je ves čas nekako grenak priokus. Vsekakor je treba priznati, da režiserji, scenaristi, igralci in drugi ustvarjalci precej pozornosti posvetijo specifičnosti ljudi in pokrajine, ki je sicer tudi za določen krog ljudi zunaj Prekmurja prav gotovo zanimiva, ni pa tudi gledljiva za širši krog ljudi.

Jože Gabor

Fotografija: Nataša Juhnov

Dr. Janko Prunk, Martin Ivanič
Osamosvojitev Slovenije
s kratkim opisom
slovenske zgodovine

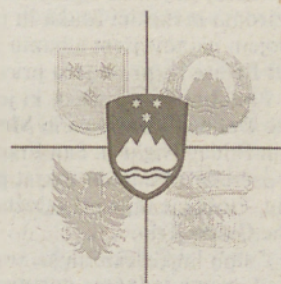
Vsako novo obdobje skuša na novo pisati zgodovino, kajti vsako ima novo vrednotenje pretekla in polpretekle zgodovine. Pričujoča knjiga, ki je izšla pri založbi Grad, pa čeprav nosi naslov Osamosvojitev Slovenije, se ne želi osredotočiti samo na zadnja leta, ampak seže še veliko dlje, do prvih slovanskih naselitev na našem območju in prikaže postopno zorenje slovenskega naroda. Avtorja sta priznana slovenska zgodovinarja, ki sta bralcem dala, če lahko tako rečemo, učbenik slovenske zgodovine. Knjižico, ki je po straneh in videzu podobna žepni knjižici, ampak je vsebinsko precej bogata. Ni namenjena samo strokovnjakom, ampak širšemu krogu bralcev. V njej pa je samo en glavni junak, in to je slovenski narod.

Avtorja pišeta o slovenskem prostoru, o slovenskem in slovenskem etnosu in oblikovanju slovenskega naroda, ki je dobil svojo končno podobo v samostojni slovenski državi. V zgodovini pa smo Slovenci živeli precej razkosano. Dr. Prunk je tudi posebej poudaril, da smo Prekmurci v zgodovini živeli precej drugače od preostalih Slovencev. »Habsburško monarhijo smo zapustili, ker bi nas drugače germanizem zadušil. Vendar smo jo zapustili po lastni volji in prizadevanjih, nihče nas takrat ni metal ven, nihče nas ni osvobodil. Vendar tudi ko smo zapuščali to državno tvorbo, je bil slovenski narod razkosan. In Jugoslavija je bila prva državna tvorba, kjer smo se lahko gospodarsko, kulturno, narodnostno, jezikovno razvijali, povsod drugod pa je bilo vedno raznarodovanje. V tej državi smo imeli možnosti, da smo dozoreli in prišli do tolikšne samozvesti, da smo lahko ustanovili samostojno državo.

Veliko pozornost posvečata prostoru, ozemlju, kjer danes živijo Slovenci, ter temu, kako zanimiv ali nezanimiv je bil za prehod za naselitev. Pišeta o prednikih današnjih Slovencev od antike in prvih naselitev do prvih držav na območju današnje Slovenije ter o zgodovinsko pomembnih osebah. O slovenskem srednjem veku pa vse do prvih kali rojstva slovenskega naroda, reformaciji kot krivcu za vzbuditev narodne zavesti pa protireformaciji ter razsvetljenstvu. O različnih državnih tvorbah, katerim smo Slovenci pripadali, o osebah, ki so narekemale zgodovino in črtale meje na zemljevidih, in še marsikaj je strnjeno na 170 straneh.

Sicer pa dr. Prunk pravi, da neki narod, in to velja tudi za Slovenijo, ne bo bolj aktualen ali imenitnejši, če bo svoje prednike iskal in našel čim dlje nazaj v zgodovini. Še posebno če bodo te zgodbe in teorije brez dokazov in bodo bolj podobne izmišljenim zgodbam. Narod, ki se krasi z nedokazljivo zgodovino, je lahko samo smešen. Zanimivi in atraktivni bomo, če bomo znali danes odkriti, izumiti ali ustvariti kaj pomembnega.

Aleksandra Nana Rituper

OSAMOSVOJITEV
SLOVENIJE

Dr. Janko Prunk / Martin Ivanič

Ljutomerski pihalni
orkester zopet vadi

Ljutomerski pihalni orkester, ki je v preteklih mesecih razburjal ljubljano (predvsem politično) javnost, je zopet začel z vajami. Številni godbeniki, ki so prišli na prve vaje (36), je dokaz, da za njegovo razpisno razpustitev niso bili krivi kadrovske problemi, temveč pomanjkanje prostorski. Zdaj jih bodo dobili v nekdanjih prostorih Ljutomerske krajevne skupnosti, ki pa še ostaja v zgradbi. Godbenikom so predložili iz proračuna zagotovili osnovna sredstva, s pomočjo katerih bodo začeli z nakupom glasbene opreme. Tako po petinsedemdesetih letih, kolikor jih letos mineva od ustanovitve pihalnega orkestra, v Ljutomeru ne bodo ostali brez pihalnega orkestra.

Novice iz kulture

V Ljubljani so v sredo predstavili novo knjigo z naslovom Zgodovina Prekmurja, v kateri so zbrali številne izbrane razprave in eseje dr. Ivana Zelka. Izbral in uredil jih je dr. Vilko Novak. On je tudi napisal spremeno besedo k tej knjigi. Knjiga je izšla pri založbi Slovenska knjiga in je uvrščena v zbirko Monumenta Panonica.

V našo pokrajino bodo že v četrtek dopoldan prispeli številni pihalni mladinski literatur, ki se bodo udeležili pisateljskega srečanja Oko besede 1996, ki letos poteka že drugič, pripravljata pa

ga Mestna občina Murska Sobota in Podjetje za promocijo kulture Franc Franc. Med njimi bodo tudi Goran Gluvič, Kajetan Kovič, Franček Rudolf, Desa Muck, Barbara Gregorič, Majda Koren, Karolina Kolmanič, Miroslav Košuta, Feri Lainšček, Igor Likar, Vitan Mal, Miha Mate, Meža Maurer, Bogdan Novak, Tone Pavček, Slavko Pregl, Rudi Ringbauer, Milivoj Roš, Ernest Ružič, Branko Šomen, Bina Štampe, Žmavec, Anja Štefan, Marjan Tomšič, Milan Vincetič, Mira Voglar, Dane Zajc, Dim Upan in Vlado Žabot.

ANR

kulturni koledar

PISATELJI

MURSKA SOBOTA: Od četrta, 14. novembra, do sobote, 16. novembra, bo potekalo srečanje mladinskih pisateljev Oko besede '96 s pestrim programom, ki bo vključeval predavanja, ekskurzije, delovna srečanja in drugo.

V četrtek, 14. novembra, bodo ob 19. uri v predvorju gledališke dvorane v soboškem gradu odprli razstavo literarnih del udeležencev srečanja, ki jo je pripravila Pokrajinska in študijska knjižnica.

V petek, 15. novembra, pa bo v gledališki dvorani v soboškem gradu ob 15. uri simpozij na temo Ali so knjige lahko bolne.

NOVA LITERATURA

MURSKA SOBOTA: V prostorih MIK2-a bo v petek ob 21. uri predstavitev druge letošnje številke revije Separatio.

ZA OTROKE

MURSKA SOBOTA: Vsako sredo ob 16.30 lahko otroci v grajski knjižnici prisluhnejo pravljicam, ki jih pripovedujeta Vesna Racman in Metka Sraka. Po pravljici bodo otroci skupaj risali in kako drugače ustvarjali.

LJUTOMER: Vsak ponedeljek se v otroškem oddelku knjižnice ob 16. uri začne pravljurna, ki jo vodi Branka Jasna Stoman.

RAZSTAVE

MURSKA SOBOTA: V Galeriji Murska Sobota si lahko ogledate razstavo del 2. slikarske kolonije Primoža Trubarja, ki je potekala v Moravskih Toplicah. Svoja dela razstavljajo Herman Gvardjancič, Štefan Hauko, Zmago Jeraj, Franc Mesarič, Franc Novine, Vladimir Potočnik in Vinko Tušek. Razstava bo odprta do 24. novembra.

MURSKA SOBOTA: V Galeriji Murska Sobota si lahko ogledate razstavo likovnih del, ki so nastala na Likovni koloniji Lipovci '96.

Svoja dela razstavljajo Igor Banfi, Božidar Bošković, Sandi Červek, Izidor Horvat, Janez Knez, Samo Pajek, Aleksander Silas in Samo Silas.

MURSKA SOBOTA: V predprostorih grajske dvorane so na ogled likovna dela slikarja amaterja Marjana Horvata.

MURSKA SOBOTA: V razstavnih prostorih Zavarovalnice Triglav je na ogled razstava del slovenskih umetnikov Toneta Demšarja, Štefana Galiča, Rada Jeriča, Marjana Skumavca in Boža Petka.

MURSKA SOBOTA: V Mladinskem informativnem kulturnem klubu (Kocljeva 7) si lahko ogledate fotografije Mateja Fišerja.

MURSKA SOBOTA: V soboški enoti LB je na ogled razstava o denarju in varčevanju. Ogledate si lahko stare hranilne knjižice (najstarejša je iz leta 1878), hranilnike, numizmatično zbirko papirnatega in kovanega denarja ter drugo. Razstavo so pripravili člani Zgodovinskega društva iz Gornje Radgone.

LJUTOMER: V Galeriji Anteja Trstenjaka si lahko ogledate likovno razstavo Silva Preloga. Razstava je posvečena spominu na domačega likovnega pedagoga. Ogledate si jo lahko do 1. decembra.

PUCONCI: V občinski zgradbi si lahko ogledate razstavo akademskega slikarja Jožeta Horvata - Jakija.

MORAVSKE TOPLICE: V Galeriji Ajda si lahko ogledate razstavo fotografij Dominika Šteinerja.

MORAVSKE TOPLICE: V prostorih občine Moravske Toplice si lahko ogledate dela, ki so nastala na počitniški likovni koloniji Kančevci '96.

ŠALOVCI: V občinskih prostorih občine Hodoš - Šalovci razstavlja študent likovne pedagogike Jože Livijen. Svoja dela je naslovil Slike z motivi pravljinih bitij in predmetov iz romskega sveta.

ŠENTJUR: V knjižnici Šentjur si lahko ogledate likovno razstavo akademskih slikarke Suzanne Kiraly - Moss.

Na glasbeni sceni

Jazz & Blues

Nove plošče

Novo leto se približuje in tudi jazzisti dobro vedo, da je to čas, ko se plošče najbolje prodajajo. Tako se je v zadnjem času pojavilo ogromno dobrih plošč, ki bi jih bilo potrebno vsaj omeniti.

Legendarni pianist Oscar Peterson se je predstavil s svojo novo ploščo z naslovom *Oscar Peterson meets Roy Hargrove and Ralph Moore*. Poleg teh dveh mladih jazzovskih mačkov pri plošči sodelujeta še basist Niels-Hennin Orsted Pedersen in bobnar Lewis Nash. Na plošči predstavlja Oscar sedem popolnoma novih skladb, med katerimi sta tudi skladbi *She Has Gone*, ki je posvečena nedavno umrli pevki Elli Fitzgerald, in *Rob Roy*, ki pa je posvečena trobentaču Royu Hargrove. Plošča je posneta za založbo Telarc.

Betty Carter, legendarna jazz diva, je izdala album z naslovom *I'm Yours, You're Mine*. To je po treh letih njena prva studijska plošča in tokrat se ponovno predstavlja z glasbo, primerno za vsak trenutek, še posebno za nočno poslušanje v dvoje. Album je izdala založba Verve, sodelujejo pa sami mladi glasbeniki, saj je za Betty znano, da je zelo dejavna tudi kot učiteljica. To so Xavier Davis, Andre Hayward, Matt Hughes, Gregory Hutchinson, Curtis Lundy in Mark Shim.

Za novi album se je odločil tudi znani saksofonist David Sanborn, ki je znan predvsem po lažje poslušljivem jazzu oziroma mešanici funka in jazz. Tako David Sanborn na svojem najnovejšem albumu z naslovom *Songs From The Night Before* ne preseneča prav z ničemer.

Podobno je s ploščo, ki jo je posnel legendarni kitarski trio DeLucia, DiMeola in McLoughlin. Po legendarnih albumih *Friday Night In San Francisco* in *Passion, Grace & Fire* iz osemdesetih let se tokrat ponovno predstavljajo skupaj v triu. Plošča je izšla pri založbi Verve in ima enostaven naslov *The Guitar Trio*.

Znani izvajalec bluesa, orgličar in pevec Junior Wells je pred dvema tednoma gostoval tudi pri nas in dodobra ogrel navzoče. V zadnjem času je ta legendarni predstavnik bluesa dejaven kot že dolgo ne. Najnovejši album nosi naslov *Come On In This House*. Plošča je izdala kot že njegove prejšnje založba Telarc.

Bobnarski inovator iz mlade garde Leon Parker je izdal svoj drugi album z naslovom *Belief*. Znan je predvsem po samosvojem raziskovanju bobnarske umetnosti. V svoji glavi pa meša tako swing kot tudi funk in etno glasbo, vendar na le zanj značilen način. Zanimivo.

Izredni kitarski umetnik Kevin Eubanks, ki je brat verjetno bolj znanega pozavnista Robina Eubanksa, se je po dolgem času ponovno odločil za nov izdelek. Posnel ga je v živo v newjorskem klubu Bradley's skupaj s pianistom Jamesom Williamsom in basistom Robertom Hurstom. V tako majhni zasedbi pride končno do izraza zares izredno Kevinovo

"There's this longstanding image of the jazz musician as someone uncritical of music outside of jazz—that shit needs to go. ...I mean, c'mon, you just have to get past jazz."

igranje in ga predstavlja kot enega največjih kitarskih umetnikov današnjega jazz.

Vsekakor pa je potrebno omeniti tudi izdajo albuma, na katerem je podpisan posebej svoje vrste Frank Zappa. Album z naslovom *Läther* bi sicer kot četverni album moral iziti že daljnega leta 1977, vendar se takratni založniki Franka Zappe s tem niso strinjali. Svoje glavi Frank se je takrat dogovoril z neko radijsko postajo, da bodo celotno glasbo predvajali po radiu, poslušalce pa obvestil o tem in jim dal možnost, da si vse skupaj posnamejo. Sedaj je album izšel v CD-formatu in vsebuje kompletno zbirko originalnega albuma z dodanimi še nekaterimi skladbami.

Iztok R.

MURSKO-MORSKA LESTVICA

1. Eros Ramazzotti: Piu Bella Cosa
2. Davor Radolfi in Ritmo loco: Nočas oko tri
3. Gloria Estefan: Hablas de mi
4. Jasmin Stavros in Alka Vujica: Zrak, zemlja, zrak
5. Pupo: La notte

Predlog - Fiordaliso - Il mare piu' grande che c'e
GLASUJEM ZA:

Caught In The Act
Najbolj zaželeni fantje ta hip

Eloy, Lee, Benjamin in Bastiaan so fantje, o katerih sanja marsikatera najstnica. Marsikatero sobo krasijo njihovi posterji pa tudi zvezki, majice, obeski in drugi skriti kotički so polepljeni z njihovimi fotografijami. Kakšen fant pa si neskončno želi, da bi jim bil podoben. Prav zato, ker je pri nas toliko njihovih zvestih oboževalk, ker dobimo toliko pisem, v katerih nas prosite, naj zapišemo kaj o njih, smo zapisali pogovor z njimi.

Kako bi se predstavili v treh besedah?

Eloy: »Pošten, srečen in zelo visok.«

Lee: »Srečen, ne tako visok, ampak večji kot Benjamin, in odkrit.«

Ben: »Sem majhen, rad se zabavam in mislim, da sem romantičen.«

Bastiaan: »Sem impulziven, strasten in romantičen.«

Ima kateri med vami kakšno resno zvezo s kakšnim dekletom?

»Za resno zvezo moram imeti čas. Graditi moram na zaupanju in razumevanju. Trenutno je, vzdrževati resno zvezo, za nas zelo težko, saj moram imeti za to čas. Pa ne, da si tega ne bi želeli, tudi nihče nam tega ne prepoveduje, ampak vsi smo prepričani, da je za to še čas.«

Kako pa so vam všeč Slovenke?

»Nekaj smo jih že videli, in te so bile zelo lepe in tudi zelo prijazne. Želeli bi jih spoznati še več in osebneje.«

In kaj najraje počnete?

»Najlepši del sodelovanja v tej skupini je nastopanje in srečevanje z oboževalci.«

Imate kakšne negativne izkušnje z oboževalci ali oboževalkami?

»Pred tremi leti, ko smo začeli, nismo imeli nobenega oboževalca. Takrat smo upali, molili in trdno delali in še sanjalo se nam ni o takšnem uspehu. Upali pa smo, in to se nam je tudi zgodilo, da bo prišel, za kar smo našim oboževalcem zelo hvaležni. Dejstvo pa je, da lahko o takem uspehu, kot smo ga dosegli, samo sanjamo.«

In kaj vam gre pri vaših oboževalcih najbolj na živce?

»Nič.«

Tudi to ne, da vas neprestano nadlegujejo, da vas povsod fotografirajo, tekajo za vami ...?

»To se nam zdi enkratno.«

Bi igrali v filmu?

»Le če bi lahko nastopili vsi skupaj, kot skupina. Morda v prihodnosti, če bomo ostali skupaj, in upam, da bomo, ker je to tudi naš trdni namen. bi mogoče lahko nastopili v kakšni seriji ali pa v filmu.«

Kako se dogovorite, kdo bo pel kakšno novo pesem?

»Pred snemanjem novega albuma se vedno dogovorimo, kdo bo pel katero pesem. Večino pesmi pa tako ali tako zapojemo skupaj.«

Katero skladbo z vaših plošč pa najraje slišite?

»Težko se je odločiti. To je tako, kot bi izbirali med otroki. Moramo pa omeniti, da smo zelo ponosni na skladbo *Love Is Everywhere*, saj je bila naš prvi veliki hit. Sicer pa se je med skladbami težko odločiti.«

Vsak uspešen glasbenik ima skrivnost, tudi skrivnost svojega uspeha. Kakšna je vaša skrivnost?

»Mislim, da je skrivnost v tem, da verjamemo v to, kar delamo, in da oboževalci verjamejo v nas.«

Eloy, Lee, Bastiaan: Naš uspeh je kot sanje.

Povezuje nas prijateljstvo, čeprav imamo svoj uspeh še vedno za sanje.

Kaj pravite, je vaš uspeh povezan

Benjamin: Katera gre plesat z mano?

tudi z vašim videom. Dekleta pravijo, da ste lepi, simpatični ...

»Hvala. Jasno, naš uspeh je kombinacija glasbe in tega, kakšni smo.«

Kdo so vaši glasbeni vzorniki?

»Boyz II Men, George Micha-

panje, na slavo vaši najbližji?

»Koncert, na katerem so bili naši sorodniki, mame in očeci, je bil nekaj posebnega. Občutek, da so bili tam, je bil enkraten. Ampak pred nastopom smo imeli strašno tremo.

Katero pesem pa vaši oboževalci posebno radi slišijo?

»Ko je Bastiaan prvič zapel pesem *Tiles From Your Eyes*, smo prejeli veliko pisem, v katerih piše, da naši oboževalci ob poslušanju naših skladb svoje težave laže prebrišejo. To je za nas veliko priznanje, hkrati pa velika odgovornost, ki jo imamo do naših oboževalcev.«

Fotografiral in pogovarjal se je Matjaž Franc. Priredila ANK

AUDIO - VIDEO - CD

MSHOP

69000 Murska Sobota,
Slomškova 43
TELEFON, TELEFAX:
069/32-465

Novice od tu... in tam

Skupino Avia band je prevzelo povsem zimsko razpoloženje, saj so že začeli prepevati o rdečem šalu.

Skladba Rdeči šal pa ni napoved za hudo zimo, ampak je napoved za njihovo novo kompaktno ploščo.

Peter Lovšin se je odločil, dokončno, da bo postal gostilničar. In to ne tak naveden, ampak je v Ljubljani vzel v najem Emonske klet, ki jo bo napolnil z dobrimi jedmi, po prostoru pa se ne bodo širile samo dobre vonjave, ampak tudi dobra glasba. Na tak način želi, da bi zaživel rock klub.

Legenda countryja Willie Nelson je tik pred koncem snemanja reggae albuma, katerega pripravljata skupaj z jamajskimi glasbeniki. Na albumu bo poleg prave jamajske glasbe še nekaj predelav Nelsonovih starih skladb, nekaj pa bo tudi novih.

Najlepših skladb skupine Queen se bo lotilo združenje štancarjev Evrope. Sklabe Queenov bodo v techno in rave ritme spreminile skupine E-Rotic, Culture Beat, Mr. President, Worlds Apart in John Scatman. Kaj lahko s temi skladbami naredijo te skupine, pa je tako ali tako znano. Boljše tako ali tako ne morejo biti.

Glasbena uganka

Noben fant ne sestavlja skupine Spice Girls, ampak pet postavni in simpatičnih deklet. Na vprašanje je pravilno odgovorila tudi Karmen Semler, Apače 128, 9253 Apače. Čestitamo! Obvestilo o nagradi bomo poslali po pošti. Vse pa vas vabimo k reševanju nove glasbene uganke:

Kateri slovenski glasbenik je nagrajenec letošnje Jezkove nagrade? Njegovi kratici sta J. K.

Odgovor:

Kupon št. 43

Odgovore pošljite do 21. novembra na naš naslov: Podjetje za informiranje, Ulica arhitekta Novaka 13, 9000 Murska Sobota, s pripisom: Na glasbeni sceni! Napišite tudi, o katerih domačih in tujih glasbenikih želite brati v rubriki Na glasbeni sceni. Če ne veste odgovora, nam pišite samo o svojih željah!

Glasbene lestvice

NAJBOLJŠIH SEDEM TUJIH SKLADB NA MURSKEM VALU: NSTSNMV

1. ONE OF US - Joan Osborne
2. DINNER WITH DELORES - Symbol (Prince)
3. THE NEW POLLUTION - Beck
4. THIS IS A LIE - The Cure
5. LEAVING LAS VEGAS - Sheryl Crow
6. YOU CAN LEAVE YOUR HAT ON - Joe Cocker
7. IN TOO DEEP - Belinda Carlisle

PREDLOGI:
I'M SO HAPPY I CAN'T STOP CRYING - Sting
DANCE INTO THE LIGHT - Phil Collins
WHY SHOULD I CARE - Toni Braxton

LESTVICA SLOVENSKE ZABAVNE GLASBE: 7 VELIČASTNIH

1. OD CVETA DO CVETA - Aleksander Mežek
2. DOLGA JE NOČ - Anja Rupel
3. VRISKANJE IN JOK - Vlado Kreslin
4. 328 652 - Sasha
5. MENTOL BOMBON - Zoran Predin & Šukar
6. DRAVSKI MOST - Bluegrass Hoppers
7. LEPO JE V NAŠI DOMOVINI BITI MLAD - Avtomobil

PREDLOGI:
OSTANI TAKŠEN KOT SI - Tatjana Dremelj
TAKŠNA SEM - Neca Falk
VEČNA MELODIJA - Best Company

LESTVICA NARODNOZABAVNE GLASBE: S KRŠČAKON, CEKRON PA Z MARELOF

1. SPOMIN NA PRILEKJO - Štrk
2. NASVIDENJE, DOMAČI - Ans. bratov Poljanšek
3. HEJ, PRIJATELJI - Ali Nipič in njegovi muzikanti
4. OB ABRAHAMU - Ans. Braneta Klavžarja
5. NAŠE PLANINE - Ans. Franca Miheliča
6. DANES JE SREČEN DAN - Ans. Franca Potočarja
7. PRAV V ZADNJO SLOVENSKO VAS - Ans. Roberta Praprotnika

PREDLOGI:
LJUBEZEN IN GORE - Ans. Zupan
DOMOTOŽJE - Ans. Henček
VAL SAVINJE - Fantje z vseh vetrov

Izpolnjene kupone pošljite do četrka, 21. novembra 1996, na naslov: Murski val, Ulica arhitekta Novaka 13, 9000 Murska Sobota, za glasbene lestvice.

Kupon št. 46

Glasujem za skladbo:

*tvoja:

*domača:

*narodnozabavna:

Ime in priimek ter naslov:

Rubriko pripravlja: ALEKSANDRA NANA RUTUPER

Še enkrat

Kje je njenih deset otrok?

Otroci niso pozabili matere

V 44. številki Vestnika sem v rubriki Iz naših krajev objavil pogovor z Rozalijo Brumen iz Pršetincev (krajna skupnost Tomaž), v katerem je povedala, da je rodila deset otrok. Na vprašanje, kje so otroci, pa je odgovorila: *To bi tudi jaz rada vedela.*

Pisanje o Rozaliji, na katero sem naletel po naključju, torej me k njej ni nihče napotil, je med bralci naletelo na velik odmev, še posebno na območju, kjer prebiva sogovornica, saj kot sem pozneje zvedel, so si ljudje Vestnik kar podajali in brali. Po telefonu pa se mi je kmalu po objavi oglasila Rozalijina hčerka Danica in povedala, da ni res, da bi mati ne vedela za otroke, ko pa ona (Danica) živi na sosednji domačiji, torej v Pršetincih, in da se vidita večkrat dnevno. Zmenila sva se, da se bom osebno oglašil.

Ob ponovnem obisku v Pršetincih mi je Danica povedala, da je mati res imela deset otrok. V prvem zakonu so se ji rodili štiri in vsi živijo: sin in ena hčerka sta v Ljubljani, ena hčerka je na Primorskem, ena pa v Nemčiji. V drugem zakonu se je Rozaliji rodilo šest otrok, od katerih sta dva umrla, živijo pa štiri hčerke: Danica je doma (v lepi svoji hiši), ena hčerka je v Vogričevcih, ena v Ljubljani in ena v Italiji. Rozalija Brumen pa ni imela nič otrok v tretjem zakonu. Od desetih otrok torej živijo: sin in sedem hčera.

In kaj je povedala Rozalija Brumen, ko sem jih pokazal časopis ter jo »opomnil«, kako je mogla reči, da ne ve, kje so otroci, ko pa ena hčerka živi celo na njenem gruntu, druga pa v ne preveč oddaljenih Vogričevcih v ljutomerski občini? Odgovora ne bom zapisal, ker nočem pogrevati »razprti«. Iskreno pa želim, da jo obiščejo še otroci, ki (zdaj seveda odrasle osebe) že dolgo niso bili pri njej. Rozalija Brumen je odločno zavrnila očitek, ki sem ga nekje »pobral«, češ da se zapira v hišo. Še mene je povabila, naj se še kaj oglašim. Z veseljem bom prišel in fotografiral mater s sinom, hčerami, vnuki ... Tako fotografijo sem nameraval objaviti že zdaj, a tam, kjer sem jo iskal, nobene ni bilo. Mati naj se ne bi hotela fotografirati, ko so imeli kake družinske slovesnosti.

Š. SOBOČAN

Ureditveni načrt naselja Pušča

Edinstveni evropski projekt

V prostorih vrtca na Pušči so prejšnji teden še zadnjič razgrnili ureditveni načrt tega romskega naselja in sprejemali predloge zanj. Osnutek je bil razgrnjen 30 dni, sedaj pa so želeli z javno razpravo pridobiti še zadnje pripombe in predloge k osnutku. S tem ureditvenim načrtom želijo namreč začrtati ureditev, ki bi bila sprejemljiva za tam živeče prebivalce. Z novogradnjo pa bi se število stanovanjskih enot in število družin izenačilo. Projekt sta financirali soboška občina in država. K sodelovanju pa jim bo mogoče uspelo pritegniti še nevladne organizacije iz Bruslja, ki, kot so povedali njihovi predstavniki, v Evropi podobnega projekta ne poznajo.

Seveda pa se bosta gradnja in ureditev morali začeti skorajda od temeljev. Po urbanističnem pregledu Pušče so ugotovili, da je trenutno stanje naselja neustrezno. Arhitekt Ivo Bošnjakovič je tako že uvodoma poudaril, da je trenutno stanje obupno, predvsem zaradi komunalne ureditve, kanalizacije, vodovoda, elektrike ... Stanje je kaotično tudi glede objektov, katere so dolgo gradili brez reda in brez dovoljenj, kar utežuje novogradnje ter cestne povezave. Težava pa je tudi, ker naselje leži na rodovitni, kmetijski zemlji, zato se ne more širiti kar tako. Poleg tega je to ozemlje last Sklada zemljišč Slovenije, zemljišče pa upravlja KG Rakičan.

Obstoječe naselje Pušče pa ima možnost, da se razširi v tri smeri, na JZ-del, na skrajni sever in na ozemlju prek vrtca. Prišli so do spoznanja, da bodo na sedanjem nogometnem igrišču nasproti vrtca strnjeno zgradili objekte z različnimi funkcijami, med njimi tudi ambulanto, skupne prostore in drugo. Zgradili bodo rekreacijsko-kulturni center, parkirišče, po željah nekaterih pa tudi kapelo. Poleg pa bodo zgradili ognjišče in vhod v naselje. Ta del naselja naj bi bil kot neka duša naselja in bi bil namenjen za družabna srečanja. Na tem območju bodo naredili tudi avtobusno postajališče. Potrebno pa bo narediti tudi nove povezave z naseljem

in urediti nekakšno krožno vožnjo po naselju.

Osnove za načrt naselja so dobili s številnimi pogovori na romskem taboru, ki je potekal v poletnih mesecih, in s predstavniki romske skupnosti. Seveda pa so veseli vseh predlogov prebivalcev tega naselja.

Nekateri Romi so opozorili, da so hiše tako gosto pozidane, da do nekaterih intervencij ne more. Anton Štihec, svetovalec na oddelku za infrastrukturo, okolje in prostor ter gospodarske javne službe, je na to odgovoril, da bodo z novim načrtom predvideni dostopi do vseh parcel ter opomnil, da geodetske meritve še niso dokončno narejene. S temi meritvami bodo določili tudi parcelne meje in lažje rešili lastninska razmerja. Polovica naselja Pušča je namreč zgrajena brez dovoljenj.

Seveda je Rome zanimalo, kako se bo projekt financiral. Bošnjakovič je povedal, da so možnosti, da bi poleg občinskih proračunskih sredstev dobili tudi republiška sredstva ter

da bi del sredstev lahko prisrbeli tudi od nevladnih organizacij iz Bruslja. Nekateri od Romov pa so se zavzeli za to, da denarja za gradnjo ne bi dobili posamezniki, saj bo denar tako izpuhtel. Štihec jim je zagotovil, da denarja ne bodo razdelili med Rome.

Ni pa vse v rokah občine in države, da bo projekt izpeljan, bodo morali veliko narediti tudi Romi sami. Predvsem s prostovoljno pomočjo pri gradnji. Še pred tem pa bodo morali poravnati medsebojne spore ter prepričati tiste, ki o tem projektu dvomijo ali mu celo nasprotujejo. Seveda pa bo marsikateri moral spoznati, da bo ob ureditvenem načrtu morala pasti tudi kakšna gradnja, ki nima gradbenega dovoljenja ali pa bo ovirala nov zazidalni načrt.

Sicer kakšnih posebnih vprašanj Romov nismo slišali, med drugim pa jih je zanimalo, kaj bo s slačilnicami pri nogometnem igrišču.

Aleksandra Nana Rituper

Murska Sobota

Upoštevavanja vredne pripombe meščanov

Skupina stanovalcev iz blokovega naselja v Lendavski ulici 17 v Murski Soboti ima vrsto pomislekov ob urejanju nekaterih zadev na njihovem območju. Tako terjajo, da se čimprej uredi pločnik na obeh straneh Lendavske ulice, v mestni zazidalni načrt pa naj se vključi tudi gradnja kolesarske steze, ki bi se lahko podaljšala do središča Murske Sobotice. Imajo pa tudi vrsto pripomb na širitev cestišča na delu mostu Puconski potok-kanal Ledava-potok Ledava. Pri tem zahtevajo zagotoviti o smotrnejši ureditvi omenjenega kanala, zlasti glede čiščenja in ureditve struge. Prav tako zahtevajo ureditev ustrezne signalizacije v križišču Lendavske in Industrijske ulice ter Lendavske, Markišavske in Noršinske. Da so nekateri objekti v tem delu mesta zapuščeni in neurejeni, vzdrževanje njihove okolice pa predstavlja poseben problem, opozarjajo že dalj časa. Močno pa jih moti tudi tovarniški hrup in parkiranje tovornjakov vsepovsod, zato naj bi zagotovili spoštovanje namenske uporabe javnih in drugih površin.

Na vse te pripombe občanov iz blokovega naselja Lendavska 17 v Murski Soboti pa imajo konkretne odgovore v upravi mestne občine. Navedajo, da so ureditev pločnikov

in kolesarske steze že predvidene v osnutku zazidalnega načrta. To velja tudi za razširitev cestišča, vendar je pogoj, da se pridobi dodatno zemljišče. Sicer pa se trenutno izdeluje prometna študija, ki naj bi dokončno rešila vprašanje kolesarske steze do primestnih naselij. Semaforizacija križišča Lendavska-Markišavska-Noršinska je predvidena za prihodnje leto. Ker gre za regionalno cesto, ki je v pristojnosti republike oziroma družbe za državne ceste, so omenjeno križišče vključili v program omenjene družbe. Kar zadeva križišče Industrijske in Lendavske ulice, pa bo to rešitev potrebno vključiti v mestni proračun v naslednjih letih.

Ko je govor o vzdrževanju okolice, je v odloku o komunalnem redu jasno zapisano, da je to dolžnost vsakega lastnika. Nespoštovanje določil odloka je mogoče sankcionirati v okviru pristojnih inšpekcijskih služb, saj mestna občina zaenkrat nima inšpekcijskih pristojnosti. Glede hrupa so normativni dovoljenj so za predvidene posege v prostor opredeljene mejne vrednosti glede hrupa, kar morajo investitorji dosledno spoštovati. V nasprotnem primeru mrež sledi inšpekcijski ukrep, je ustavitev proizvodnje. Da bi se v prihodnje izognili divjemu parkiranju, bodo v predlogu zazidalnega načrta skušali ločiti tovarni od osebne prometa in preprečiti križanja obeh kategorij vozil. Tako za tovarnjake načrtujejo ureditev parkirnih prostorov, dostop do njih pa naj ne bi potekal čez območje, ampak z regionalne ceste. Zanimivo je vsekakor, da bodo skušali na tem prostoru urediti objekte za pranje stekel tovornjakov, prostor za voznike, sanitarije, umivalnice, govorilnice in pokrit prostor za najmanj tri vozila.

MILAN JERŠE

HODOŠ - V tem krajevnem središču, kjer že stoletja živijo v sožitju Slovenci in Madžari, si prizadevajo, da bi v prihodnje hitreje napredovali kot doslej. Med drugim naj bi čimbolj izkoristili gospodarske

možnosti tega območja, pri čemer veliko pričakujejo tudi od ureditve akumulacijskega jezera v gospodarske namene. Nič manjšega pomena pa ne pripisujejo tudi možnostim razvoja tovskega turizma. M. J.

Po sledi anonimke

»Brez premeščanja uradnikov in groženj z odpuščanjem«

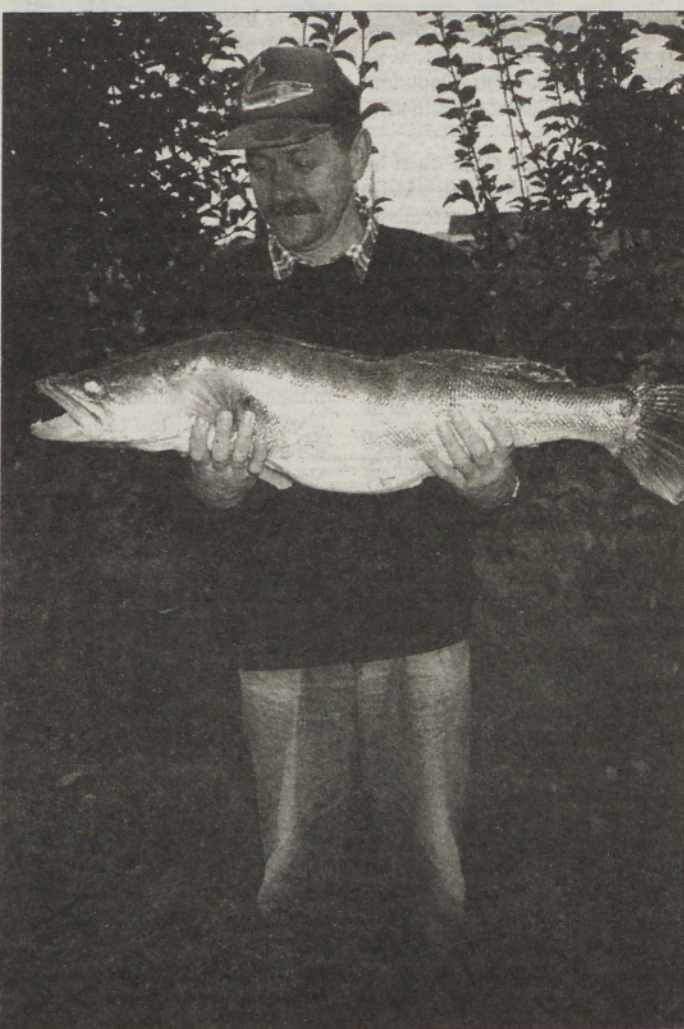
Ker so se v javnosti pojavili različni anonimni dopisi zaradi domnevnih nepravilnosti pri nameščanju in odpuščanju občinskih uradnikov v Murski Soboti, župan mestne občine Andrej Gerenčer odločno zanika vsakršna podtikanja. Po njegovih zagotovilih je v soboški mestni občini na plačnem seznamu skupno 38 zaposlenih delavcev. Pri tem so se, kot je povedal, dosledno ravnali po zakonu o lokalni samoupravi. Zato so prevzeli le tiste delavce, ki jih v okviru svojih pooblastil, odgovornosti in pristojnosti ni prevzela upravna enota ali pa so bili prerazporejeni v uprave novih občin. To pomeni, da nihče ni ostal brez zaposlitve, kakor skuša prepričati anonimni pisec, ki med drugim navaja, da naj bi prihajalo do »premeščanja na slabša delovna mesta« in »groženj z odpuščanjem«.

Kot smo zvedeli, je v soboški mestni upravi sistemiziranih 43 delovnih mest, zaselenih pa jih je le 38. Sem sta vključena tudi župan Andrej Gerenčer in tajnik Tibor Cigut. V pogled v strukturo zaposlenih kaže, da imajo med drugim zaposlene tudi tri pripravnike, od tega je eden z visoko izobrazbo, dva pa s srednješolsko, medtem ko štiri opravljajo polovičen delovnik na občini, polovičnega pa v drugih ustanovah. Zanimivo je omeniti, da si hišnika in voznika »delijo« z upravno enoto, v okviru mestne uprave pa sta še stanovanjski sklad in sklad stavbnih zemljišč.

Velja omeniti tudi to, da v družbenih dejavnostih občinski uradniki opravljajo pogodbeno tudi nekatera strokovna dela, kot so npr. računovodstvo, šolsko področje, zdravstvo in otroško varstvo. Poleg tega so odgovorni tudi za dajanje strokovne pomoči krajevnim skupnostim Bakovci, Černelavci, Krog, Markišavci, Nemčavci in Rakičan ter petim mestnim četrtim v Murski Soboti. S tem je navsezadnje zagotovljeno nemoteno delovanje nove občine. Da ne govorimo posebej o opravljanju ustanoviteljskih pravic v posameznih zavodih, za katere je odgovorna ravno mestna uprava, saj je Murska Sobota v bistvu še vedno regijsko središče.

Glede na dokaj velik obseg dela bi Mestna občina Murska Sobota, kjer živi 21.260 prebivalcev, morala imeti 35 uradnikov. To pomeni pri sedanjih 38 zaposlenih 559 občanov na enega občinskega uslužbenca. Po mnenju soboškega župana so pri zaposlovanju dokaj skromni in varčni, saj so med drugim prevzeli 29 delavcev prejšnje občinske uprave, na novo pa so jih zaposlili le sedem. Ovrge pa je tudi namige iz anonimke, češ da je pri zaposlovanju odigrala odločilno vlogo strankarska pripadnost. To po njegovem nima nikakršne realne osnove.

MILAN JERŠE

RIBIŠKA SREČA - Milan Flajsinger iz Stavešinec je ujel v Gajševskem jezeru 8,20 kilograma težkega in 93 centimetrov dolgega smuča. Povedal je, da tako velike »mrcine« doslej še ni ujel, četudi je ribič že več kot 30 let. Vsak ribič pride prej ali slej na svoj račun. - Fotografija: L. Kr.

Gyorgyu Zali postaviti spomenik

Eden najznamenitejših Lendavčanov je nedvomno Gyorgyu Zala, rojen v mestecu pod gorami (njegova rojstna hiša je bil pred leti porušena). Zala se je podal v širni svet in postal kitarist, ki je med drugim sodeloval pri postavitvi trga herojev v Sreči. Nekateri kipi pa so postavljeni v madžarskem glavnom mestu. Skupina Lendavčanov se je odločila, da bi znanemu Lendavčanu postavili spomenik ali pa vsaj spominsko ploščo na stavbi, ki je bila zgrajena na mestu, kjer je nekoč stala rojstna hiša Zalajaka. Podpisov je seveda vedno več, postavlja pa se vprašanje, ali ne bi mogla pri tem zavzeteje sodelovati tudi lendavska občina.

Človek in njegov konjiček

Ena sama galerija

Jože Lukačič iz Rakovec pri Tomažu ni suženj televizije, ampak svojega konjička

Glede na to, da je naredil na gasilski dom v Koračičah relief sv. Florijana, sem slutil, da se v prostem času ukvarja predvsem z betonom. Presenečen sem »obstal«, ko sem se zapeljal na dvorišče Lukačičeve domačije: ena sama galerija oziroma razstava likovnih stvaritev. Iz lesa!

Nekaj samosvojega je bruna-... ki si jo je sam zgradil nad... Ima seveda tudi leseno... katere elementi so bo-... izžagani s tračno žago. Na... dvorišču je več lesenih kipov:... Slovenca, sv. Petra, Starčka, ... Celo glava »mizarske... »solice«, ki drži leseni predmet... ga obdeluje z ročnim oro-... »prava«, seveda izrez-... iz lesa. Na dvorišču je ve-... izrezljanih grbov sloven-... mest. Tam nekje sem tudi... prebral misel: Tam, kjer ljudje v

miru žive, ptice rajske jim žvr-
gole!

Jože me je z veseljem pova-
bil v prostore svoje galerije. Množica rezbarskih ekspona-
tov: okviri za slike, »ciferplate«
ure, podoba godcev, divji lovec,
orač, putar, pivska bratca, star-
ček, žalostna Mati božja, sv.
Martin in tako naprej. Postal
sem pozoren na kmečko skri-
njo, katere vse strani, razen
spodnje, so prav tako izrezlja-
ne oziroma okrašene z različni-
mi ornamentami. Kaj pa vrata na

eni od sobic? Na njih je kar 12
prizorov oziroma izrezljanih
slik iz »kmečkega« življenja:
žetev, trgatve, mletje, lovec,
kovač, pastirček, kosec, sejalec,
babica s cekarjem, pokopališče
itd.

– Kako ste začeli? sem pobar-
al Jožeta, ki mu je rezbarstvo

Del lesenih kipov, ki jih je izdelal Jože Lukačič, je na prostem. Prvega je poimenoval Slovenec, drugi je dobil ime po sv. Luki, tretji je Starček ...

celo več kot navaden konjiček,
torej opravilo, s katerim se člo-
vek najraje ukvarja.

– Tako kot mnogi drugi, sem
tudi sam kot otrok pasel krave,
imel nožiček in z njim sem najprej
naredil potočni mlinček, pravza-
prav kolo. Potem sem začel izre-
zovati ornamente na okvirih za
slike. Ščasoma sem napredoval.
Pridobil sem nekaj drugega oro-
dja, med drugim dlete in motorno
žago ter še kaj, in potlej je šlo
delo lažje od rok. Za moje delo so
zvedeli ljudje in marsikdo mi je

poklonil kako korenino lesa ali
celo del drevesa, ki bi ga sicer
razžagal za kurjavo, a je pred-
stavljaval določen lik, ki sem ga
sam potem dodelal in nastala je
takšna ali drugačna podoba.

Jože mi je povedal, da je ne-
kaj svojih izdelkov že razsta-
vjal in so se ocenjevalci o njih
izrazili zelo pozitivno. Celo te-
leviziji so svojčas posneli ne-
kaj motivov njegovih rezbarij
in jih objavili v »udarnem« tv-
času: nekdanjem Zrnu. Je pa
tudi res, da ne naredi, oprostite,
izrezlja, vseh kipov, reliefov
in drugih tehnik vselej »za du-
šo«, ampak nekaj tudi po na-

Cerkvenjak v Slovenskih goricah

Kraj bogate kulturne tradicije

Občinstvu so bili najbolj všeč Frajkinclari

Krajevna skupnost Cerkvenjak v Slovenskih goricah spada pod upra-
vo Občine Lenart. V petnajstih zaselkih živi le slabih 2.200 prebivalcev.
Naselje Cerkvenjak se razprostira na 341 metrov visokem slemenu,
kjer so 1546. leta postavili cerkev sv. Antona, ki je bila pozneje večkrat
predelana in prezidana.

Kljub svoji majhnosti pa se v kraju lahko pohvalijo z bogato kulturno
tradicijo, katere začetki segajo daleč v konec prejšnjega stoletja. Tamkaj-
šnji kraji so bili namreč dolgo časa pod nemško upravo, tako da so
moral tudi v šolah govoriti v tujem jeziku. To pa seveda ni bilo po volji
tamkajšnjih prebivalcev, ki sta jim slovenstvo in slovenska beseda pome-
nila veliko več, kot je mislila takratna nemška oblast. Tako so 1894.
leta ustanovili prvo bralno društvo. V okviru tega društva sta delovala
tudi pevski zbor in igralska skupina. V obdobjih pred drugo svetovno
vojno sta odigrali vidno vlogo pri razširjanju narodne zavesti dve društvi:
Orli in Sokoli. Januarja 1949. leta pa so ustanovili Kulturno-umetniško
društvo Jože Lacko Cerkvenjak, ki se tako imenuje še zdaj.

Cerkvenjanci se danes pohvalijo s prireditvijo, ki je znana tudi v šir-
šem slovenskem prostoru. Že enajst let namreč v svojem kulturnem
domu prirejajo festival domače glasbe, ki se ga udeležujejo številni slo-
venski ansambli. Morda tudi zaradi pristrane in domače atmosfere, ki jo
ustvarjajo poslušalci v dvorani, ki je vedno napolnjena do zadnjega
kotička. Tako je bilo tudi letos, ko so podelili nagrade v dveh katego-
rijah. Strokovno komisijo je najbolj navdušil ansambel Rosa s Koroške-
ga, medtem ko so bili občinstvu najbolj všeč štajerski Frajkinclari.

Glede na to, da se pri Cerkvenjaku v Slovenskih goricah kulturna tra-
dicija prenaša iz roda v rod, se ni treba bati, da bi ta festival ali kate-
rakoli druga kulturna dejavnost, ki jih goje, v tem slovenskogoriškem
krajevem središču zamrli.

ALEŠ LIPKO

Letno dvanajst tisoč kubikov odpadkov

Na območju nekdanje lendav-
ske občine se zbere letno 10 do 12
tisoč kubikov bioloških in drugih
odpadkov. Vsi ti odpadki se vozijo
v centralno smetišče v Dolgi vasi.
Biološke odpadke zbirajo le v Len-
davi in jih predelujejo v lastni kom-
postarni v Dolgi vasi. Glede na se-
danjo količino zbiranja odpadkov
naj bi smetišče zadostovalo še za
okoli 20 let. Odvoz smeti opravlja
komunalno podjetje. Posode za
zbiranje odpadkov so Lendavčani
dobili zastoj, oziroma je njihov
nakup financirala občina iz pro-
računa. V prihodnje bodo za na-
kup novih posod morali poskrbeti
sami. Na podeželju zbirajo od-
padke v različnih posodah in vre-

čah, kar otežuje odvoz. Krajevna
skupnost Dolga vas zahteva za
odškodnino letno osem do deset
milijonov tolarjev, na kar pa kori-
stniki smetišča ne pristajajo. O
tem, koliko bodo občine plačevale
za odškodnino, se še pogovarjajo,
občasno pa prihaja do ostrih spo-
rov in zaprtja ceste, ki pelje do
smetišča. Upati je, da se bodo obči-
ne v prihodnjem letu dokončno
dogovorile o višini odškodnine.
Kljub urejenemu centralnemu sme-
tišču je v Lendavi še veliko divjih
odlagališč smeti, ki kazijo podobo
mesta. Tiste, ki vozijo smeti na ta
odlagališča, pa bi bilo potrebno
najostreje kaznovati.

J. D.

ZLATOPOROČENCA AJLEC – Ana in Alojz Ajlec iz Gornje
Radgone sta se poročila 5. oktobra 1946. leta, torej pred 50
leti. Zlatoporočni jubilej sta praznovala pred kratkim v krogu
svojcev in prijateljev. Sicer pa sta oba doma iz Murskega. Ana

se je rodila 1922. leta, Alojz pa leta 1920. Ona je vseskozi
gospodinjala, mož pa je služboval v opekarni v Križevcih pri
Ljutomeru. Upokojil se je kot obratovodja. V zakonu sta se
jima rodila dva sina, imata pa štiri vnuke in enega pravnuka. –
Fotografija: L. Kr.

Prostovoljno gasilsko društvo Trdkova

Prevzeli avtocisterno s črpalko

Za darilo iz Celovca so hvaležni

Na Trdkovi je bila prisrčna gasilska slovesnost, na kateri so prev-
zeli gasilsko vozilo: avtocisterno z 800-litrsko črpalko Rosenbauer.

Na slovesnost so prišli ne le ga-
silci iz sektorja Kuzma in Mar-
tinje, ampak tudi iz obmejnih vasi
v Sloveniji in Madžarske. Zvrstili so
se običajni gasilski govorniki, pre-
brali so kroniko društva, zaigrala
je pihalna godba iz Avstrije, zape-
la je Sergeja Sukič in zadonela je
pesem kvarteta iz Martinja, pro-
gram je prispevala tudi OŠ Kuz-
ma. Vozilo je blagoslovil kuzman-
ski župnik g. Ficko. Na prireditvi
je prislo veliko ljudi. Med ugled-
nimi gosti sta bila tudi predstav-

nika gasilcev iz Celovca: gospoda
Woath in Povegvin. Na priredi-

tvi so se jima še posebej zahvalili
za pomoč, da je prišlo do tako
dragocenega darila – se uporabne
avtocisterne. Pri tem so pomagali
tudi nekateri zdomci, ki delajo na
avstrijskem Koroškem.

E. ŠKERLAK

Gasilci s Trdkove so bogatejši
za avtocisterno, ki so jim jo
podarili gasilci iz Celovca. –
Fotografija: E. Š.

Črno-bela preteklost

DA NE BOMO PO-
ZABILI, objavljamo
pričujoči posnetek. Na-
rejen je bil pred 55 leti ali
točneje 6. aprila 1941.
Tega dne ob 6. uri zjutraj
so Nemci izvedli v Gor-
nji Radgoni prve areta-
cije. Ob 25-letnici tega
dogodka je v Vestniku
med drugim pisalo: «...
Po 25 letih so izginili sle-
dovi vojne, naša domovi-
na je v ustvarjalnem pole-
tu delovnih ljudi dobila
novo lice in novega, svo-
bodnega človeka, ki ne
pozablja na dogodke pr-
ed 25 leti.» In zdaj je po-
teklo že 55 let in v tem
obdobju se je marsikaj
zgodilo ... F. Štefanec

Po »vajncarski« poti od mošta do vina

dobrote so na voljo na kmetijah, pa jih ne znamo ponuditi!

Marija je pred odhodom na »Vajncarsko« pot predstavila na dvorišču turistične kmetije Firbas pot in projekt CRPOV. Predstavitev so se udeležili mnogi odgovorni iz gornjeradgonske in lenarške občine. Kakšne

Na lep jesenski dan, le nekaj dni pred Martinovim, smo se odpravili na pot. »Vajncarsko« pot. V bleščečem popoldnevu, ko je bilo nebo modro, kolikor se le da, pod nogami pa barvna preproga listja, smo se odpravili od Cogetincev mimo Negovskega jezera proti Ivanjskemu Vrhu. Zakaj bi poskušali le eno vrsto mošta, če pa lahko poskusimo letošnji pridelek iz več kleti? Zakaj ne bi ob tem enološkem spoznavanju in uživanju poskusili še dobrote iz peči in peče, domač kravji in kozji sir, klobase? In navsezadnje: zakaj ne bi ob tem popotovanju spoznali tudi etnološke in naravne značilnosti pokrajine?

»Vajncarska« pot je le ena od sprehajalnih poti, ki jih bodo uredili na območju vasi Negova, Kunova, Ivanjski Vrh in Cogetinci, torej na območju dveh sosednjih občin Gornje Radgone in Lenarta, in so del projekta CRPOV, ki ga v teh krajih pripravlja podjetje Negoj iz Radenec. Prav zaradi velikega zanimanja nekaterih domačinov, ki so ugotovili, da brez pomoči »ljudi z idejo« in širše promocije njihovi kraji ne bodo uspeli stopiti v korak s časom, je uspela prva konkretizacija. Tem sprehajalnim potem – spomladi bo označena in predstavljena tudi pot vasovalcev – morajo slediti tudi drugi podprojekti, na primer za prodajo domačih pridelkov (jabolk, hrušk, sliv, krompirja), domačih polizdelkov (marmelade, suhih sliv, suhih jabolk in hrušk, koruzne ali pšenične moke ipd.) in drugih doma izdelanih in skorajda vsakdanjih živil: vina, žganja, kvasenic, potic, zaseke, sirov, mesa iz tünke ipd. Manjka tudi večja ponudba spominkov, ki so lahko drobni predmeti iz lesa, gline ali morebiti iz najbolj razširjenega materiala v vinogradu: trsa.

»Vajncarska« pot je označena z lesenimi smerokazi in rožo, vklesanimi v kamen. Ni bilo nobenih velikih finančnih stroškov ali projektov, saj so največ naredili prav domačini sami, zato je prav, da jih zaradi njihove prizadevnosti vsaj omenimo: Alojz in Marjana Firbas, Rudi Slogovič, Bojan Stajnik, Feliks Ploj, Stanko Rojko, Stanko Vugrin, Marjan Kšela, Janko Holer, Dragica Starovasnik, Slavko Lončarič, Sabina Barbarič in seveda direktorica Negoja Marija Praznik.

Besedilo in posnetki: BERNARDA B. PEČEK

Pot je označena z različnimi smerokazi iz naravnih materialov, bodisi iz lesa ali kamna peščenjaka. Najprej se podate od Firbasovih po hribu navzdol, nato levo mimo kmetij z »rustikalnim vonjem« in naprej skozi čudovit gozd.

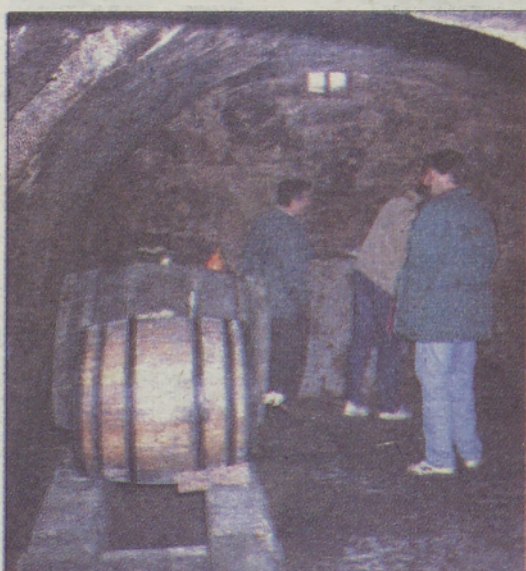
Po obisku velike Vogrinove kleti, kjer boste spoznali kar nekaj vinskih resnic, pisanih na steno, se boste podali proti Stajnkovi kleti – naj vam izdamo, da imajo kar dve kleti, vendar nismo mogli ugotoviti, ali je ena za mlade, druga za stare, ena za ženske, druga za moške, ena za goste, druga za domače... Popeljali so nas v oboje.

Plojeva vinska klet ni podobna viničariji iz preteklosti, ampak pravi arhitekturni lepotici, čeprav je postavljena na temeljih ene najstarejših kleti Ivanjskega Vrha. Sedanja nova klet je edinstvena, saj je zgrajena iz »panonskega kamna«, iz peščenjaka iz teh krajev, ki je tudi »vremenjak«, saj s svojo vlažnostjo napoveduje vreme.

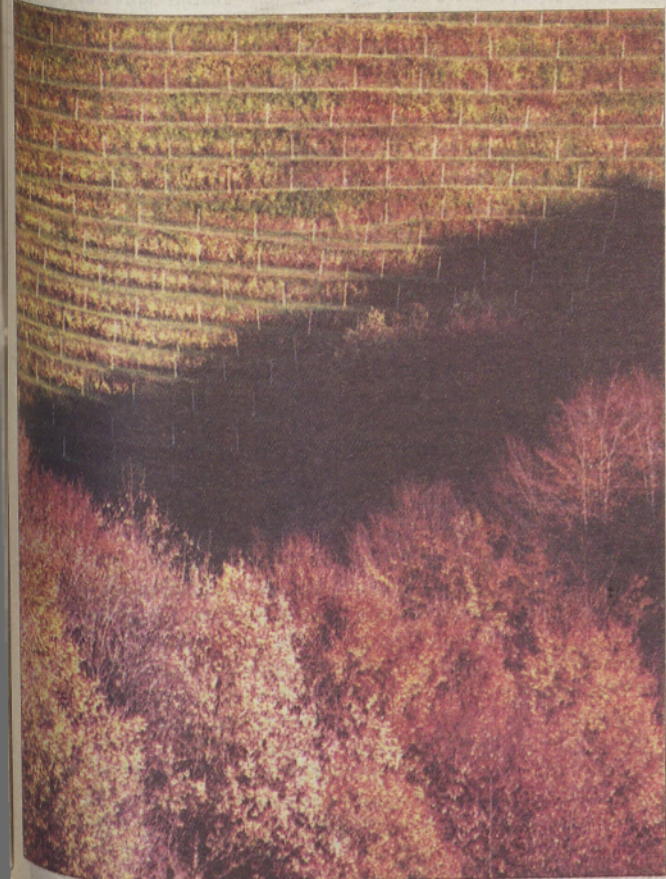
Žigrtov hrast s premerom čez 6 metrov in 250 leti je vreden mnogo več kot hiša na ključ ali najdražji avto. Po velikosti sence se meri njegova prava veličina, kajti toliko, kolikor daleč seže senca, je hrast zrasel tudi pod zemljo. V spodnjem delu debla prebivajo kune, polhi, dihurji in ... škrti.

Na najvišji točki Ivanjskega Vrha, pred križiščem treh cest, je najstarejša Jürjova klet. Klet z letnico 1793 je še vedno nespremenjena, dotik sten vam izda skrivnost zorenja vina. Gornji del je prava »vajncarija« ali viničarska hiša, grajena iz tramov in ometana z ilovico, tla so zbita iz ilovice, v prostoru pa sta še zidani štedilnik in stara postelja.

Sonce je že zahajalo, ko smo se po lesenem mostičku podali do Satterjeve kleti, ki je zgrajena povsem na novo – tako »preša« kot »velšana« klet – vendar z velikim poslušom za tradicijo. Klet opeke je pred nekaj leti zgradil mojster iz Bolehneč, stiskalnice pa (pokojni) mojster Mlinarič st. in spreten Satterjev sin Ivan. Naučili smo se, kaj so »prešpan, preslice, poženi, vreteno, žmek in maček«.

Posnetki:
Natalija
Juhov

LISTOPAD

Veliki kinološki dogodki

Vstop dovoljen samo tistim, ki lajajo

Izbor Slovenskega prvaka prvakov – Mednarodna razstava psov

35. mednarodna razstava psov.
V Gornjo Radgono je prišlo več

Ze dolgo se v naši pokrajini ni gibalo toliko pasjih lepotev, kot se je prav ta konec tedna. Prišli so z vseh vetrov. Videli pa smo tako različno velike, od takih, ki so tehtali manj od kilograma, do tistih, ki so se približili stotim kilogramom. Takšni, ki so bili nekoliko večji od gležnja, in takšni, ki so bili le kakšen centimeter manjši od stopa, ko so se zravnali. Dlakavi in kosmati ali golodlaki, počeseni in razkuštrani, štrnasti ali mehki, z repki in repi, s prirojenimi uhlji ali pa uhlji, s katerimi so pometali tla. Na njih se je iskotala mavrica različnih barv. Vsi pa so si podobni po enem: znajo lajati, pa še to različno.

V hotelu Diana so v petek prvič v Sloveniji podelili naziv Slovenski prvak prvakov. Na isti se je tisti večer zvrstilo triindeset najlepših slovenskih psov, predstavnikov devetih od desetih FCI skupin. Prireditev je organiziral pravi šov, popestren s glasnimi točkami lastnikov, ve-

černo toaletto, frizurami, ki so bile še najbolj podobne pasjim ... Na prireditve je prišel tudi predsednik Mednarodne kinološke federacije Hans W. Müller, ki je tudi uvedel to tekmovanje. Do konca tega leta bodo posamezne države, članice FCI, naredile podoben izbor, naj-

lepši pa se bodo udeležil »grand slam turnirja kinologije«, ki bo prihodnje leto v Baslu. Slovenijo bo tam zastopal nemški ovčar Leed izpod Šmarne gore. V soboto in nedeljo pa je bila

Najlepši nemški ovčar. V petek so izbrali najlepšega med najlepšimi. Na fotografiji sta v ospredju prvak prvakov nemški ovčar in njegov prvi spremljevalec irski volčji hrt (največji pes na svetu). V drugi vrsti pa stojijo od leve proti desni lastnik, predsednik FCI Hans W. Müller, predsednik kinološke zveze Slovenije Štefan Sinko, med tremi mednarodnimi sodniki pa je tudi lastnica zmagovalnega psa nemškega ovčarja. Prav gotovo je to še vedno najbolj popularna in najbolj razširjena pasma pri nas.

kot tisoč psov iz trinajstih evropskih držav. Ti so predstavljali sto šestnajst pasem, med katerimi so zbirali najlepše v različnih razredih in jim podeljevali naslove. Sicer pa ni najbolj pomembno, kdo vse jih je dobil, kajti vsak pes je bil lep na svoj način lep, pa kakršen koli že je bil. Razstava ni bila zanimiva samo za tiste, ki so tam razstavljali svoje pse, ampak tudi za tiste, ki so si jih prišli ogledat. Še posebno pa je bila poučna za tiste, ki želijo imeti psa, a še ne vedo, kakšnega. Tukaj so bili namreč lastniki in tudi vzreditelji psov, ki so še kako pripravljeni pripovedovati o svojih ljubljencih, predvsem pa o njihovih lastnostih in karakterju, o tem, koliko prostora potrebuje ali ga lahko imamo v bloku in vse tiste po-

drobnosti, ki ponavadi zanimajo prihodnje lastnike psov.

Na podobnih razstavah lahko tudi ugotovimo, da so nekatere pasme sicer čudovite, a je z njimi precej dela. In če želimo imeti lepega psa, takšnega, kot ga vidimo na kakšnih prospektih, je to zelo zahtevna naloga, ki terja precej prostega časa in trdega dela, hkrati pa velikokrat več kozmetike (pudrov, krtač, škarij, špangic), kot jih imajo vse ženske v eni hiši skupaj. Torej, psi niso vedno manekeni sami po sebi. Tudi za pravilno, socializirano vzgojo je potrebno nekaj znanja.

Sicer pa se lahko ob pogledu na te vrhunsko dodelane pse vprašamo, kje je meja med naravnim, danim, in kaj je tisto, kjer želi človek psa počlovečiti, in ga narediti čim bolj podobnega samemu sebi. Dejstvo je namreč, da pri psu, ki mu pravimo najzvestejši človekov prijatelj, najbolj spoštujemo prav tisto, kar psa loči od človeka.

Besedilo in fotografija:
Aleksandra Nana Rituper

Tisoč in ena pika. Mnogi psi postanejo popularni tudi zaradi filmov in risank. Med take prav gotovo sodi tudi dalmatinec, kateremu se je popularnost dvignila prav zaradi risanke Walta Disneya o dalmatincu. Tudi drugače je to čudoviti kuža.

Kraški ovčar je slovenska avtohtona pasma. Pasma so od šarplaninca leta 1968, ko so mu določili standarde. Kraški ovčar je bister, tlen, dobrodušen, zna pa biti tudi oster in je nadvse navezan na govedarja. Podoben slovenskemu karakterju?

OD ABRAHAMA DO PRVEGA PAPEŽA - POPOTOVANJE PO IZRAELU, SVETI DEŽELI

Gospod je rekel Abrahamu: »Pojdi iz svoje dežele in od svoje rodovine in iz hiše svojega očeta v deželo, ki ti jo pokažem! Naredil bom iz tebe velik narod in te blagoslovil. Poveljal bom tvoje ime, da bo v blagoslov. Blagoslovil bom tiste, ki bodo tebe blagoslovljali, in preklel tiste, ki bodo tebe preklinjali, in v tebi bodo blagoslovljeni vsi rodovi na zemlji.«

Pripravila: Marinka JERIC

12. del

Ni bil zaman trud sionistične gibanja, saj so jim sedaj veseli le ponudile politično identiteto. Nekako da bi si po drugi svetovni vojni oprale roke za vsa svoja grozodejstva ob pokončanih šestih milijonih židovskih žrtev nacizma, jim je bila ponujena ustanovitev države. To se je zgodilo 14. maja leta 1948 ob 16.00 v Tel Avivu, ko je bila razglašena država.

Vrnimo se v Jeruzalem, ki je glavno mesto in leži na nadmorski višini 700-800 m, na gričih. Sem prihajamo, ker je to kraj, kjer se je Jezus za nas daroval, trpel in vstal. Nastanimo se v zavetišču za romarje v hotelu Casa Nova, kjer smo ostali tri dni. V Jeruzalemu imajo svoje hiše in hotele skoraj vse dežele sveta in ob obisku svetih krajev vsaka dežela poskrbi za svoje romarje.

Ain Caren, Getsemanijev vrt in spomeniki žrtvam druge svetovne vojne

Sledi ogled Ain Carena, rojstnega kraja sv. Janeza, enega največjih prerokov. To je tudi kraj Marijinega obiskanja pri Elizabeti. Elizabeta je rodila sina, ki mu je dala ime Janez, in prav ta Janez je krstil Jezusa. Ogledali smo si cerkev, ki jo upravljajo frančiškani, in votline Janeza Krstnika, ki je prerok najvišjega. Notranjost poslikave v cerkvi je dar španskih romar-

Palme v cvetočen, vednom zelenem mestu Jerihi

jev. Slovenci pa imamo tukaj svoj prvi spomenik svobodni Sloveniji. Postavljen je bil leta 1991 ob razglasitvi samostojne

Slovenije in na tabli je hvalospev Zaharijev psalm, ki smo ga tudi prebrali.

(nadaljevanje prihodnjic)

Praznovanje (Svetkovanje) - oblika sonaravnega bivanja in razumevanja sveta

Suh fižol z nastrganim hrenom (renom), kuhani krljci (šklojce) in krapci - to je postni obredni obed.

...otroci bili so že v postelje legli, v mislih si s suhimi češpljami stregli, kar zunaj hud trušč se zasliši - Božiček prinaša igrače na hrbtu odzad..."

In koledniki: "Mi smo prišli pred vrata, da bi bila Božja zlata."

Arhaičnost novoletnih obredov pomeni ponovitev mitskega trenutka prehoda iz kaosa v kozmos. Spečejo kruh, ob mraku prizigajo kadilo in kropijo hišo. Streljanje pomeni pregon zlohotnih duš rajnikov in demonov. Otresanje dreves prebuja duhove, naj poskrbijo za dobro letino, za čas začenja, čas stvarjenja, ponovitve, razkritje novih oblik bivanja, za zmago pomladi nad zimo. Prebujene življenjske sile poljejo po vsem, kar je živega. To je svetek.

Arhaične praznične vsebine napolnjujejo stoletja in tisočletja. Novi čas neusmiljeno tepta tradicijo. Stroj z enim mahom stre romantično kulturno krajino, iztisne ljudsko kulturo in vero, ki pri tehničnih opravilih ne najde mesta. Vse je drugačno. Napredek terja svoj davek.

Prinaša srečo?

Je tradicionalna prehrana lahko za sodobno družbo izzivalna ?

(Pisano po diktatu zgodovine)

Udeležbo družinskih skupnosti pri tradicionalni jedi postavljamo kot antipod akuturnim oblikam hranjenja, visokemu rit-

mu kapitalistične proizvodnje, miselnosti porabniške družbe, gostilniškemu življenju in drugim novodobnim pridobitvam. Ki so nadomestki za profano družbo.

Industrijski način življenja in hranjenja - z visokokalorično mesno hrano v neritmičnih obilnih obrokih, neodvisno od narave dela in letnih časov, uživanje alkohola, kave; s stresi - prinaša bolezni srca in ožilja, bolezni mišičnoga balnega sistema, rakaste in druge bolezni sodobne civilizacije. Bojda Bog ne prebiva v mesenih ljudeh in tisti, ki se ločijo od mesa, postanejo podobni angelom, ki ničesar ne vedo o stiskah in podločnosti mesu.

Babice in dedki v pokrajini ob Muri obilno kuhajo repo, tako navadno rastlino, da velja za znamenje povprečnosti, taostom pa pomeni hrano nesmrtnosti. Proso je na Kitajskem simbol zemeljske rodovitnosti in naravnega reda, pri nas simbol žetve in pridełka, tudi obrednega značaja, zato je pogosto na kuharskem seznamu. Tu sta še ajda in zelje, tako značilna za starodavni obmurski top.

Ognjišče. Kot prostor, kjer se pripravlja, kuha in peče hrana, pomeni središče skupnega življenja, doma, združbe moškega in ženske, ljubezni, povezanosti ognja in prostora, v katerem gori. Tod prebivajo dobri in zli duhovi.

Arhaični način pripravljanja in pridobivanja hrane tvori nepogrešljiv del kulturne zgodovine. Zanima nas obred prehranjevanja, uživanje jedil na določen dan; ob petkih post in pitje tekočine, slovesnejša hrana za praz-

nike, obilnejša o težavskem delu, ko telo potrebuje živalske beljakovine in maščobe. Ali sirotko in kislo mleko zoper žejo; pridobivanje masla (putra), kakor tudi domačega kisa iz »loških« jabolč. Vse to je modrost profanega ljudstva in edino sredstvo zoper pohabeno potrošniško družbo. To ljudstvo verjame v obredno moč nekaterih jedil. Vrtanik s svojo okroglo obliko ponazarja namen zakona. S »krapci« gostijo rajne duše na vernih duš dan. Makove potice spremljajo otroke v šolo, da se bodo uspešno učili.

Juha - temeljna jed tradicionalne kulinarike, po domače žuha. Zaradi delovanja ognja na tekočino je simbol skladnosti in zdravitve jina z jangom. Zjutraj postavi na mizo zabeljeno (m tepeno), prežgano (jajčovo) ali smetanovo (kisilakovo) juho. eno in drugo se drobi star posušen kruh. Krompirjeva (krimpjova), fižolova (grajova), gobova (zafirana grbanova), juha z žlicniki (štriklova), z ajdovo (ajdinska) izmenjuje prihajajo na mizo. Najbolj redko se pripravljajo mesne juhe, in sicer: piščančja (pišččja) za bolnike v hiši, kokošja (kokošča) je slavnostna goveja le ob največjih praznikih, telečja (teleča) pa na izredno zdravnikovo priporočilo.

Arhaičnemu ljudstvu najpomembnejša je rastlinska hrana. Kot da že od njihovih dni vedo, da rastline prestrezajo ognjeno silo zemlje, sprejemajo sončno energijo in dajejo ljudem življenje. Živilski tehnologi tej skrivnosti dandanes rečejo beljakovine in vitamini.

(nadaljevanje prihodnjic)

Sadovi ranih cvetov

Harolina Holmanič

10. del

In te preproste besede iz otroških ust so spodbudile tudi njene možgane in jih prisilile k razmišljanju: saj res, da mogoče ta nora izmišljenina sploh ne skriva zaničevanja in žalitve, celo hudomušnosti ne; ljudje čisto preprosto menijo, da se otrok piše tako. Nekaj olajševalnega, manj zaskrbljujočega je prešinjalo njene misli. Torej ni ožigosan za večno. Za sošolce in učitelje in za vse bo sčasoma postal Boris. Hm, čisto navadnim upom spet ni treba nasediti! Vaščani so se kaj radi krstili, cela vrsta domačih, smiselnih in nesmiselnih vzdevkov je krožila in so se za večne čase oprijeli. Gotovo so bili med njimi tudi boleči, ki so zlasti v začetku peklili, ker so neusmiljeno izražali resnico: tako je bil znan šepavi Ivan večno Plantavi in krivogleda Ana Čorava, koščene in dolge Roze se je oprijel vzdevek Čonta, in čim bolj je preklinjala objestneže, tem bolj so jo obmetavali s Čonto. Najbrž se je ravno zato prilepila na celo hišo.

Evi je vse do doma ostalo dovolj časa, da je to premlevala in sklenila v sebi, da bo Borisu, če bo treba, tudi čisto neboleče skušala to razložiti. S kakšnimi nesmisli spet obremenjuje možgane. Kaj bi le bilo, če bi se lepega dne kdo pojavil in po Rdečem križu začel iskati otroka; čisto določnega Borisa. To se dogaja: v časnikih piše in pozivajo jih. Boris je zares tu čisto legalno, naše oblasti vedo zanj, in kadar napoči črni dan, pač napoči in treba ga bo odpeljati. Kaj bi pomenilo v tem primeru neumno in smešno ime? Gotovo ne bi potovalo z njim. Nič več ne bi bilo bistveno. Ostala bi samo praznina. Veselje in skrb, vse bi se nenadoma izselilo iz hiše. Besedni boj je bil v tem primeru že vnaprej izgubljen. Prošnje in molitve, vse bi naletelo na gluha ušesa. Težko si je dopovedovala, da je navezanost ne samo njena, temveč cele hiše, premočna. Saj sta si z materjo dopovedovali, da ni njun, razum je to dejstvo celo spremljal, le čustva so ga odklanjala. Vzrok teh razmišljanj je bil jasen: vzbudil jih je Cofek.

Sosedje so nešteto krat tudi namigovali, kako pravica do uveljavljanja med vojno izgubljenih otrok nikdar ne zastari. Stari Miki je samo posredoval mnenje soseske, ki je zdaj, ko so Benkičevi pričakovali svoj naraščaj, postala še bolj pozorna in drzna in je natolevala, da se lahko položaj za malega Borisa poslabša. Gotovo je puščobni družini tuji otrok olepšal dneve in vnašal drobne skrbi in več veselja vanjo, toda lastni otrok je vendar nekaj povsem drugega. Nekje globoko iz podzavesti se je prikadel strah tudi v Gizelo. Zase se ni bala; v njej so bili dvomi razblinjeni, toda res, tu

sta mlada dva, Eva in Feri. Njun starševski čut je za zdaj še potlačen v komaj prebujajočem se hrepenenju in napetem pričakovanju. Rojstvo otroka, čisto njunega, pa lahko izpodrine to nagnjenost ali jo čisto izniči. Ne, ne sme se predati takim, na konico postavljenim blodnjam! Ona, Gizela, bo za Borisa vedno tu. In za zdaj je še gospodarica te hiše in bo to tudi še nekaj časa ostala. Hiša, trdna kot je, bi lahko prehranila pet ali še več otrok. Poleg Borisa je še veliko prostora za njene prave vnuke. Zato mora pregnati vso neutemeljeno in zastrašujočo moro in vedro pričakovati naraščaj, ki naj bi, vsaj po njenem predvidevanju in željah, bil ženskega spola.

Le Feri, ki so ga leta vsaj toliko zbistrila, da je svojo slo znal malce prikriti, si zastran Borisa ni belil glave. Nekako k srcu se mu je že prirasel, zlasti zato, ker ga je spremljal na vožnjah, ko sta se s težko naloženim vozom napotila v mlin ali z lahkim košem po krmo. Boris ni bil cmerav in siten otrok, tudi preveč klepetav ne. Bil je tak, da ga je moral imeti rad. Da bi to naklonjenost izpodrinil nekdo, ki ga še ni, take misli ga niso vznemirjale. Bolj zaskrbljen je bil nad svojo nemočjo, nemočjo, da bi se znal upreti zajetnim dekletom. Tudi poročenih ni zanemarjal. Ni jih bilo težko najti: ličkanje koruze, košnja, celo podiranje dreves v zimi mu je včasih navrglo, da si je olajšal telo. Poznala ga je vsa bližnja okolica. Resda mu je čelo nagrizla rahla pleša, preostali lasje pa so se na sencih prepredli s sivimi. Zagorela polt se je dobro prilegala živahnim očem, vendar ni bil obraz njegov edini dar. Prekipevajoča strast v jedrem telesu ga je premetavala iz pustolovščine v pustolovščino. Žensk, ki bi ga tudi čustveno navezale, ni našel. Zato se je pač samo ustavljal ob njih, ljubil strastno in popolno za oba, in odhajal. V njem je ostajala praznina, ki ga je hkrati tirala drugam. Žena se je tiho grizla in se tešila v blede tolažbi, da ga bodo leta zresnila. Nazadnje se je celo sprijaznila z dejstvom, da čisto konkretnih imen o teh prešušnicah ni imela. Tudi če je Miki pritrosil kakšno, je tako dolgo mečkal, da nazadnje spet ni verjela. Upanje, da ga bo njena nosečnost oklenila na dom, če že ne nanjo, se je kmalu pokazalo jalovo. Kljub vsemu se je zdela zdaj sebi polna ženska in prav to jo je bodrilo, da je uspešno prenašala svoje poraze, njih teža se je razlivala v drobnih odtentkih. Sama bi bila še nekako zamižala ob moževih izletih, ki so bili češči zvečer kot ponoči. Gola previdnost ali karkoli drugega je namreč prignala Ferija praviloma pred enajsto uro domov. Hitro je zlezel v posteljo in hlinil spanec. Gotovo ni

pričakoval, da ga bo Eva spomnila na zakonsko dolžnost, saj ji v njej prave strasti nikoli ni obudil.

Prve mesece v zakonu sta se oba trudila, da bi odkrila v sebi tiste skrite vzgibe, ki človeka za minute iztrgajo iz vsakdanjosti, ko tesli vzkipita in potešeni ugasneta. Ni se posrečilo. Njegova dolga odsotnost v vojni je prepada še poglobila. Neka čudna vrzel se je zarezala v zakon in okmnila še tisto malo, kar je slonelo na njihovih čustvih. Skoraj brezsmiselno obojestransko vztrajanje v tej že krepko nagrizeni zvezi je najbrž temeljilo na njegovi čisto pragmatični in njeni patriarhalni osnovi. Skoraj neverjeten odnos med materjo in hčerjo; obe sta zrl v svet z odprtimi očmi in druga drugi prikrivali resnico, da bi bila manj boleča.

Zima. Že drugi dan nenehno sneži. Nebo se je spustilo, kot bi se hotelo združiti z zemljo. Skozi sivkasto kopreno poplesavajo goste in drobne snežinke in pričarajo pokrajini podobo stare čipkaste zavese. Gola drevesna debla rišejo pod debelo belo plastjo ostro črno modro črto. Na polju za sadovnjaki se zbirajo jate lačnih vran, in če se na dvoriščih nič ne premika, si drznejo ukrasti kak zalogaj pri kokoših. Kmetje luščijo koruzo, ženske prebirajo fižol. Ob večerih se zbirajo po hišah, kjer luščijo bučnice. Ženske sedijo za mizo, moški igrajo karte za pečko ali tudi sežejo po zajetnem belem semenu in ga z okornimi prsti osvobodijo žilave bele prevleke. Gospodinja navadno pripravi beli kruh ali vrtanek, gospodar pa postreže z jabolčnikom. Kaj izdatnejšega, zlasti domače vino, kroži v vrču le na likofu.

Dva dni pred božičem se je vrtinčil gostejši dimnikov. Iz vsake kmečke kuhinje je disalo po zimnem kruhu in orehovi ali makovi potici. Otroci so se vrteli okrog gospodinje, ki svojega vročega izdečka za nobeno ceno ne bi načele in se ne bi dale preprosti tudi od najljubšega otroka. Boris, ki sicer ni živel kakšnega izjemnega življenja, je samo z očmi poželeto preletel dišečo potico, ki je ležala na prtu in ga mamlila s svojo hrustljivo medeno zlato skorjo, pa je dobil krajec še gorke dobrote. Ona Gizela je odtrgala kos, mu še kadečega se porinila v roke in ga celo opomnila: »Pazi, vroča je!«

Njena nenavadna poteza se je skladala tudi z vsakdanjim stanjem. V spalnici se je že od podnevi živčna sprehajala Eva. Bližala se je njena velika ura. Feri se je s sanmi odpeljal po babico v kraj, oddaljen podrgo uro. Živčnost se je stopnjevala. Mati je nepno pogledovala na uro in preračunavala čas, ko bi se moral vrniti. Poznala je svojo hčer in predvidevala, da bo porod spremljal jok in krik, zlasti ker so se njena leta za prvo rojstvo že prevesila v manj ugodna. Živčno je mečkala rob predpasnika, napeto zrla skozi okno in se premaknila šele, ko je na štedilniku kape kamiličen čaj. Iz sobe sem je spet udarilo na ušesa težko vzdihovanje. Šele tedaj jo je prešinilo:

»Boris, pojdi po teto Ano! Ti pa kar tam ostani. Lahko se igraš do večera!«

Otrok si je pokrtil glavo s kapo in zbežal. Mati je mirneje zadihala, se napotila v sobo in svetlovala:

»Fanta sem odposlala. Ti pa se kar sprehajaj. Ni ne leži v posteljo, dokler ni sile. Ana bo prišla in upaja, da babica tudi.«

»Računajva, da ni kje zunaj.«

Stiskala je zobe, da je v obraz zardela od napetosti. Neenakomerno stopicala od okna do vrat, se drinila v trehuh in stokala. Kadar je vmes bolečina popluskala, je slišalo samo prijetno prasketanje bukovih palic in gašperčka, ki je v sredini že ves žarel od vročine.

Mali kazalec je zlezel malo čez devet. Iz sobe je odjeknil krik in takoj za njim otroški jok. Eva je pri pričakovanju še dovolj pogumno prestala vse bolečine. Omamljena od napora in muk se je komaj nasmejala, ko ji je babica navdušeno sporočila:

»Čisto zdrava, drobna punčka.«

Kaj se je potem še s punčko dogajalo, je ni več nihče vedel. Nagnila je prepoteno glavo na levo, desno, da nekdo še briše čelo, in zadremala.

»No, vidite, mati, nič posebnega in hudega se nam ni pripetilo.« se je zadovoljno smehljala babica, ko je bil otrok urejen in je sama že sedela za mizo, ki jo je Ana bogato obložila.

»Ah, malo tenka je in kratka tudi. Vseeno, le da je cela in zdrava.« ji je odvrnila mati. Nenadoma je ne premišljeno dodala babica:

»Zelo, jo je zelo zdelala. Je redka, ki ni vprano la, ali ima vse prste na okončinah, posebno vzhajajo mamam roke.«

(nadaljevanje prihodnjic)

Kujski val, rezultati molitev '96

Novembrske parlamentarne molitve so potekale v prijetnem in mirnem ozračju. Po molitvah širom po državi so molilne komisije delile molilcem papirnate stolčke in kamnite marele. Udeležba na molitvah je bila najbrž prav zaradi tega rekordna, saj se je molitev udeležilo 61325 % molilnih upravičencev. Molitve so zaprli natančno ob devetnajsti uri.

Rezultati molitev na martinovo nedeljo so na površje splavili nekaj novega. Domačim pijancem, ki so dosegli zadnjo stopnjo svoje kariere, so se prenehale prikazovati bele miši. Kaže, da so jih zamenjale sakralne znamenitosti, kot so Marije in angeli. Zmeraj, ko zadeti kolovratite domov in se vam pred očmi naredi nekaj belega, si dobro zapomnite tisto mesto. Najbolje, da takoj naslednji dan obvestite najbližje geodete, da izmerijo točne koordinate tega kraja, da ga bo lažje vpisati v register čudežev. Razglasite svoje čudežno videnje, saj boste s tem domačemu kraju naredili veliko uslugo. Pomislite na razcvet turizma. Predstavljajte si, koliko ga bodo spili lahkoverni, ki bodo hoteli ponoviti vaš podvig. Nemudoma začnite iskati pokrovitelje za postavitev primernega znamenja. Letos so v modi bele Marije na križu. Lična sveta znamenja dobite pri vseh spodobnih kamnosekih po zmerni ceni. Lokacijsko dovoljenje vam izdajo pri najbližjem krščanskem upravnem organu.

Kujski val, država, mati moja draga

Ministrstvo za bedo, brezposelnost, lakoto in brezdomstvo, ki ga posebej Tunek Rop, si še ni opomoglo od veseljačenja ob zmagi Biokila Klintonu. In že jih je doletelo novo zlo v obliki vzvišenega razpoloženja ob volilni zmagi. Čakajo jih štiri leta trajajoče orgije brez oddiha. Če bodo naporno vladavino preživeli, bodo lahko kandidirali na naslednjih volitvah.

Ministrstvo za finance, siromaštvo in ugonanjanje majhnih in šibkih je sklenilo zapraviti še zadnji belič, ki je ostal od proračunske delitve

'96. Odločili so se zamenjati svoj informacijski sistem, ker je nedopustno, da se jim je zgodilo nekaj tako nezasišane. Ostal jim je denar, čeprav so že v novembru nameravali prekoračiti državni proračun vsaj za trideset odstotkov.

Ministrstvo za gnile zobe, kugo, mozolje, črne koze, rak in grižo je sklenilo, da bo zdravstvo popolnoma privatiziralo. Zdravstveno in socialno varstvo zdravnikov bo s tem doseglo najvišjo možno raven, bolniki bomo pa končali na beraški palici.

Ministrstvo za dobre odnose z Združenimi narodi razpisuje stipendije za sodno medicino, za področje brskanja med trupli vojnih grozot. Študentje se bodo lahko izpopolnjevali tudi v praksi v bosanskih ali v afriških vojskih klavnicah.

Kujski val, civilizacija

Vse, kar potrebuje majhno mesto, da je razvito, so bencinske črpalke. Opustili bomo izraz »bencinske«. Mi jim bomo rekli kar črpalke, ker se na njih lahko oskrbite tudi z drugimi energijskimi tekočinami. Črpalke lahko petrolej, spirerje, nafto, pivo, kurilno olje, žgane pijače in motorno olje. Ljutomer z najbližjo okolico ima po površini osem pet črpalk. Ormož jih ima prav v mestu tri. V Murski Soboti jih je pa že težko prešteti.

Kujski val, povolična izjava leta

Kar sem obljubil, bom tudi izpolnil. Pravzaprav nisem obljubil ničesar.

Martinekof fučkec

Bok naj, h, ki živi na novo izvolene - pa bres volov - Prleke! Pa bok naj živi fse poke no koze, kere se meketinijo po pivnicah! Hk, Martinek je fina, cmückala je diklina, sta žegnala vino, fuj, kak blo je fino! Je vino zavrelo, drože je dojselo, Martinek je čupa na gantarih hin!

F prleken predmestji, v Marprogi, pa so rekli: naj bo kak šte, čigih de leja deš, pa nedo naši zmogali na volitvah, mi bomo meli na Trgi svobode martinovo! F pondelek po volitvah - že ob ede-najstih zaron so začeli ... Zaj pa se pje že fsi treznijo - s politiki vred.

Po Martinoven je f Prlekiji dosti meje gosk. Ene so pje našopali kak Jezos Nezarajnski! Te pa so potli ne dobili glasof na voliščih. Ene goske pa so bres šopaja pokali.

Eni so resen hūsi kak gosoki! Le postūšajte: na prleken martinovo! so Prleki jeli madžarske goske. Prleki so grotali tak nobi, ka se jin ne do več gosk šopati. Najhujše pa je pre skūbleje gosk. Madžaron pa se fse sploča ... Hja, zotoma pa momo eno milijardo pa pol dolarof vūnešjih pufof po sveti.

Pa blo je glih tak fse pijano. Samo pri Hodoši so žmūrkali na granico, ka ne bi znavič prek vdrapna koki Aksentijević, keri bi te potli zagreša izdajstvo Prlekije, gda bi po sveti srpskih bratof vūn zbobja, ka so eni Prleki grotali toke zarūkane gospe, ka rajši ta prove goske uvožajo, kak bi jih izvožali.

Pijani ali trezni Prleki najbolje delovno čokajo na državna posojila no kredite za kmetijstvo, namesto ka bi si sami kaj privrtivali.

Lotmeržanti so si privrtili demokratični spomenik Triglav za medvojne no povojne žrtve. Zaj pa te stori partizoni hūde dūhe spūšajo, ka je pre nemogočno, ka bi eni pa drugi skūper ležali v grobi ... Pa pūstimo to! Gremo rajši skūšovati vina po tri kilometre dugo! Vajncarskoj poti od Cogetinec pa do Negove mujmo Jūrjove kleti, kero so gor postavili leta 1793, pa se zaj vino gor držī! Hehehe.

MIROS

Viteški Feliks

Sedeli smo pri protokolarni kavi, vendar ni bilo nikogar razen nas treh. Tega dne ni bilo Pri vrču nobenega predsednika. Ni bilo nibenega ministra, celo diplomatov ni bilo in niti tistih poslancev, ki prešpricajo večino sej, ni bilo. Tako smo pač mi trije, Lojz, Marjan in jaz, pili svojo protokolarno kavo.

»Ugani, koga sem zadnjič srečal v marketu, ko sem bil tam z ženo po tedenskih nakupih?« sem vprašal Marjana.

»Pesnika Cicija?«

»Ne, pač pa slikarja Feliksa. Vprašal me je: Kako pa kaj protokolarna kava? Rekel sem, da kar dobro. Potem mi je pa pričel pridigati.«

Feliks mi je na dolgo govoril o vlogi matere v svetovni umetnosti. Začel je z renesanso, omenil vzvišeno vlogo matere z otrokom - matere božje s Kristusom. Malo manj časa se je zadržal pri baroku in klasicizmu in končal z nagovorom, da zgodbe, v katerih nastopa trenutna soproga, gospa Meta, niso ravno na mestu. Končal je z besedami:

»V vsej zgodovini kulture in civilizacije je imela ženska mati pomembno vlogo in je nikakor ne bi smel smešiti z likom trenutne soproge.«

Odgovoril sem mu, da niti v sanjah nisem hotel nikogar smešiti, da so to le zgodbe o kavi, kjer pač nastopajo razne osebe, med njimi tudi gospa Meta.

»Vse to ti je rekel?« je zanimalo Marjana.

»O, še dosti tega. Pravil je, da je vloga žene in matere sveta. Moški je nepomemben insekt, ženska je mati, rodnica, dojilja in rejnica otrok, v vsej človeški preteklosti je njena vloga več ko veličastna ...«

»Prav veličastna, je rekel?« je zanimalo Marjana.

»Približno to, pa še dosti drugega. Sprva sem pomislil, da me želi povabiti na kavo, potem pa sem le videl, da gre za razrešitev neke moralne dileme. Je res tako čustven in nežen moški?« sem še vprašal.

»Ne bi rekel, do sedaj tega še ni pokazal v taki obliki.«

»Je poročen, ima kaj otrok?«

»Poročen sicer ni, nekaj otrok pa menda ima, vsaj tako pravi,« je rekel Marjan.

»A ima ud vselej tako plemenit odnos do ženske matere?« sem še vprašal.

»Plemeniti?« je zanimalo Marjana.

»Čutim tvoje začudenje, čutim neko neskladje v Felikovih besedah in dejanjih.«

»To ho pa že držalo, veš kako pravi svoji nekdanji prijateljici? Tista prekleta kurbā,« je končal Marjan.

»Zakaj se je potem tako vneto boril za čast žene - matere - dojilje?«

»Ne vem, bo pa vseeno bolje, da ostanemo pri kavi,« je menil Marjan.

Borivoj Repe

Na lokalni sceni puconskega nogometnega igrišča je ponovno stopil v ospredje »naš prijatelj« in lokalni funkcionar Stefan Harkai. ki se je po nogometni tekmi zelo »razpištoli«, kajti preprosto ni prenesel, da se je pojavil nekdo, in to celo njegov sosed, ki ima višji politični reting od njega, pa četudi je sam za svoj vzpon zamenjal stranko. Ves bes je stresel na svojo nekdanjo stranko in sopartijskega kolega kandidata Združene liste. To ga je ponovno povsem iztrilo, zato se njegovi dobri prijatelji bojijo, da bo začel več piti in kaditi.

Večina goriških gospodinj ni padla na vijolično mavrične barve plakata, ki naj bi reklamiral nov meščalec perila Čarli, kajti vse so izjavile, da so se že prej odločile za Silan s podobnimi zaščitnimi barvami. Ker je Drago Šiftar - Čarli ugotovil, da z novo blagovno znamko ne bo nič, se je že odločil za ponatis predvolilnih plakatov, tokrat za soboškega župana s podpisom Drago Šiftar - Silan, v upanju, da tokrat Sobočanke v nasprotju z Goričankami »padejo« in ga postavijo za mestnega očeta in meščalec vode bakovske kamensčice.

Geza Džuban - Semenski bo imel svojo promocijsko fešto za ponovno izvolitev za poslanca na novoasvaltirani poljski cesti med Noršinci in Moravskimi Toplicami. Ker je cesta izredno široka (1,20), se bo povorka peljala v kozji vpregi, ki so jo tokrat najeli pri Verzejcih in ne na Bukovnici. Pa še recite, da iz države ni nič kapnilo.

Feri Horvat je takoj po potrditvi mandata začel s pogovori za postavitev novega direktorja pomurskega razvojne centra. Na ta stolček se bo usedel mag. Lainsčak - Mednarodni. Odločitev je bila lahka, saj gospod magister izredno dobro obvlada mednarodno trgovsko sceno, še posebej v republikah nekdanje Jugoslavije. V tej veri računata, da bo kapnilo za razvoj kaj več iz programa Phare.

Po slovesu Jožeta Špindlerja iz ljutomerske kleti je Ludvik Bratuša že sklical izredno sejo očinskega sveta in od njega zahteval, da mu podprži politično »štango« pri nakupu prej omenjenega podjetja. »Vsa živilska podjetja so pod našo kontrolo«, je izjavil, Sapač mu je pritril.

Dr. Bojan Korošec, politik, zdravnik, športnik, postja še gospodarstvenik. Kot smo izvedeli, bo, če ne bo direktor bolnice, direktor Rafinerije, d. o. o. Temu pravijo realizacija pomoči iz predvolilnih obljub. Ne glede na to, kje ga bodo ustoličili, bo imel svoj kabinet v ljubljanskem WTC-ju. Tajnica in fikus ga že čakata. To bo storil tudi iz praktičnih razlogov, kajti neizmerno si želi sedstva z največjimi prijatelji Murinih nogometašev - Nogometno zvezo Slovenije.

Mihi Vodeniku ni upelo skočiti v Ljubljano, zato je resen kandidat za radkersburškega burgermajstra. Pri tem mu bo pomagal človek z izkušnjami Peter Fridau - Oktobrski.

BESEDA IN KONJ

Z levo ali desno roko?

Pri otroku, ki lele spoznava svet, se še ne morejo rojevati pametne misli o pomenski izjavi. Toda z leti se naš um čedalje bolj prepušča takšnim mislim, ki to ga prisilijo neštete situacije, pri katerih se ne zna odločiti za pravo pot. Včasih se počutimo nevarne, če pred čisto majhnimi otroki, ki bi jih morda vsak otrok vleče, prej kot mi.

Pride rojstni dan otroka, prijatelja, staršev ali partnerja. Zares prijeten dogodek, toda ali se ne odločimo včasih preveč s tem, kaj kupiti za darilo? Ali pa se čisto ta dan izpolniti vse želje, pa ne veste, kako bi to čim boljše.

Začel se zbudimo in se vprašamo: »Kaj naj mu pripravim za zajtrk? Bi jedel rajši sveže zemlje ali prepečeni smo, da ima na roki, ampak tudi zemlje so mu všeč. Pnem pa se še spomnim, da bi bil prav tako vesel palačink. No, morda mu na koncu pripravimo kar vse, lahko pa se zgodi, da nič.

Prepričani smo, da ima na roki, ampak tudi zemlje so mu všeč. Pnem pa se še spomnim, da bi bil prav tako vesel palačink. No, morda mu na koncu pripravimo kar vse, lahko pa se zgodi, da nič.

Popoldne bi ga radi povabili na prijeten izlet. Toda kam? Našemu slavljenču je po nekaj kozarcih šampanjca kar nekam čudno v želodcu, zato ne bi radi tvegali čistega avtomobila, če bi nehoti kaj priletelo iz njega. Kakšne ovinkaste ceste torej ne moremo izbrati in naša neodločnost nas zopet sili k tuhtanju: »Če bom vozil po Slovenski cesti, bo preveč prometa, če grem po Gostinski, pa bo preveč semaforjev! Kaj pa, če bi ubral pot nekje med polji? Zrak je bolj svež pa tudi ustavlja bi se lahko kjerkoli, če bi bilo slavljenču slabo.« Končno se odločimo, da ga bomo peljali k bližnjemu jezeru, kjer bomo gostujoči glasbeni skupini podtaknili nekaj denarja, da mu bodo zaigrali kakšno pesmico. Ampak kmalu ne moremo več normalno dihati, ko nam pevec pokaže cel spisek znanih melodij. »Joj, koliko jih je!« prestrašeno zakricimo. »Ne vem, ali naj izberem kakšno živahno ali mirnejšo pesem!« Odločimo se kar za obe. Takrat nas pevec skupine vpraša: »V kakšni izvedbi pa jo želite? V angleški ali v slovenski prire-

dbi?« Prestrašeno nagubamo čelo, saj se spet ne moremo odločiti, kaj bi bilo primernejše. »Kaj bi mi priporočali vi?« se posvetujemo pri bobnarju. »Vi kar zamizite in s prstom pokažite na eno.«

Oddahnemo si, ker smo se znebili vsaj ene težke odločitve in že začnemo stegovati desno roko proti papirju, takrat pa se nam zazdi, da bi morda z levo roko pokazali na boljše pesem. »S katero roko naj izbiram, z levo ali z desno?« se obrnete proti bobnarju. Navsezadnje skladbo izbere on, vi pa medtem že premišlujete, kdaj bi bilo slavljenču najbolje dati darilo. Ko smo spet neodločni, slavljenec že poskakuje na plesišču in je vesel pesmi, ki jo igrajo samo zanj.

Zgodbo bi lahko razvlekli še dlje kot dva žvečilna gumija skupaj, toda tako bi se še bolj zapletli v svet neodločnosti.

Sicer pa se zdaj tudi sama sprašujem: »Ali naj zgodbi napišem konec ali ne? Kakšen konec pa naj bi sploh napisala? Vesel ali žalosten?« Res zanimiva vprašanja. »Le za kaj naj se odločim? Za desno ali levo roko? Moram še malo premisliti ...«

NI-GRA

Lendavski pereci

Pozdravljeni!

Prebral sem knjigo našega poslancu Štiri leta in potem je prišel trenutek, ko so mi na volilni izročili listek z nizom strank in njihovih kandidatur ter se je bilo treba odločiti. Nihal sem med KPS, nazadnje pa sem nekako samodejno izbral SKD. »Moral« sem tako ravnati, ko pa me je dosedanj (in zdaj tudi prihodnji) poslanec prepričeval, kaj vse je naredil. Tudi anketiranci so ga hvatili na vse pretege, pa še njegova družinica se je strinjala, da se enkrat poskuša volilno srečo.

Opravil sem torej svojo državljansko pravico in dobil mandat. In to je bilo v nedeljo skorajda vse! Niti Martinovanju se nisem prepustil, saj me nihče ni prebral. Zvečer sem sicer pogledal televizijski dnevnik, potem pa brž v posteljo. Sem namreč starejši človek in potrebujem veliko spanja. V ponedeljek zjutraj sem gledal v časopis, kako se je v Sloveniji razvijala »moja« stranka. Slabo! Pred njo so se zri-Drnovškovi, Podobnikovi, Janševi ... Pa moja alternativa - KPS? Skoraj na zadnjem mestu, kar samo kaže, da se neformalna »stranka« (SOK -

stranka obrnjenih »kaputov«) uveljavljalja v podobni drugih strank.

Kako pa kaj peterletovci na lokalni ravni - v osmi volilni enoti in volilnem okraju Lendava? Najvišji odstotek glasov so dobili, če je verjeti prvim neuračnim informacijam, prav v volilnem okraju Lendava. Dokaz, da sem »prav volila«. Pa le niso absolutni zmagovalci v okraju Lendava, kajti pred njimi so Drnovškovi in Podobnikovi kandidati. Ne vem pa, s čim se je »Lendavčanom« zameril Janša, ko pa je njegova stranka pri nas dobila le za lav višji odstotek glasov kot Združena lista. Nimam pa podatkov, kako se je pri nas odrezala KPS.

Volitve so mimo in spet bo vse po starem. Morda pa ne? Čas je za spremembe, nas je opozarjala neka stranka. V lendavskem volilnem okraju očitno »ne čujemo dobro«, zato smo SDS dali malo glasov. Pristuhnil smo bolj onim, ki »stopijo za svojimi dejanji«. Sam sem sicer malom »poparjen« zaradi vseslovenskega »poraza« stranke, za katero sem glasoval, a se le ne bom šel obesiti. Bogdaj, Ciril!

NACI

Druga državna nogometna liga

Jadran : Nafta 0 : 2

Krvavi potok - Igrišče Jadrana, gledalcev 150, sodnik: Salkič (Vrhnika). Strelca: 0 : 1 Hranilović (37), 0 : 2 Uroša (60).

Nafta: Magdič, Hozjan, Drvarič, D. Novak, Baša, Gašević, Hranilović (Nedelko), Uroša, Tompa, Bedo (Varga), D. Novak (Gabor).

Tretja državna nogometna liga

Črenšovci : Odranci 2 : 0

Črenšovci - Igrišče Črenšovec, gledalcev 700. Strelec: 1 : 0 Lipič (16), 2 : 0 Lipič (88).

Črenšovci: Karoli, Vučko, Hartman, B. Horvat, Pucko, Hozjan, Graj, Voroš, Lipič, Vori, D. Horvat.

Odranci: Marič, Pozderec, D. Kreslin, Cener, Zver, Stanislav Kavaš (Kerčmar), Ulen, Sebastijan Kavaš, Golob, Radiković, B. Kreslin (Titan).

Pohorje : Pertoci Bakovci 0 : 0

Ruše - Igrišče Pohorja, gledalcev 300. Sodnik: Jožić (Velenje). Pertoci Bakovci: Šiftar, R. Berendijaš, Papič, Ošljaj, Buzeti, Cipot, Gabor (B. Berendijaš), Krancič (Bencak), Jančar, Kokaš, Fras (Ermiša).

Turnišče : Brunšvik 2 : 2

Turnišče - Igrišče Turnišča, gledalcev 150. Sodnik: Rajh (Ptuj). Strelci: 1 : 0 Litrop (5), 1 : 1 Voglar (9), 1 : 2 Voglar (44), 2 : 2 B. Lebar (79).

Turnišče: Dominko, Lutar (Ternar), Albin Lacković, D. Pucko (Toplak), J. Pucko, Čizmazija, Albert Lacković, Mujdrica, Škafar (B. Lebar), S. Lebar, Litrop.

Goričanka : Kovinar 1 : 1

Rogašovci - Igrišče Goričanke, gledalcev 150. Sodnik: Huselja (Velenje). Strelca: 1 : 0 Horvat (68), 1 : 1 Mitov (89 - 11 m).

Goričanka: Nemec, Smodiš, Kolar, Horvat, B. Šalamon, F. Vogrinčič (Kren), Žilavec, S. Vogrinčič, Poredoš (Husar), A. Šalamon, Šuša (Kosednar). (D. Kacijan)

II. SNL

Rezultati - 13. kolo

Jadran : Nafta 0 : 2
Gor. opekame : Vevče 2 : 1
Ljubljana : Železničar 0 : 0
Črnuče : Rudar 0 : 1
Šentjur : Šmartno 2 : 1
Piran : Naklo 1 : 0
Zagorje : Domžale 0 : 0
Dravograd : Drava 2 : 0
Drava 13 8 4 1 23:8 28
Nafta 13 7 4 2 19:14 25
Šentjur 13 7 3 3 19:14 24
Dravograd 13 7 2 4 16:14 23
Vevče 13 6 4 3 15:10 22
G. opekame 13 6 3 4 17:11 21
Črnuče 13 6 3 4 13:10 21
Domžale 13 5 3 5 17:14 18
Rudar 13 5 3 5 15:13 18
Zagorje 13 4 4 5 14:13 16
Šmartno 13 4 3 6 18:18 15
Naklo 13 2 7 4 11:13 13
Železničar 13 3 4 6 11:13 13
Ljubljana 13 1 6 6 8:17 9
Jadran 13 2 3 8 10:26 9
Piran 13 2 2 9 5:25 8

III. SNL

Rezultati - 12. kolo

Pohorje : Bakovci 0 : 0
Črenšovci : Odranci 2 : 0
Turnišče : Brunšvik 2 : 2
Goričanka : Kovinar 1 : 1
Aluminij : Steklar 7 : 0
Paloma : Unior 1 : 0
Dravinja : Kungota prek
Aluminij 12 10 2 0 36:7 31
Pohorje 12 8 2 2 25:8 26
Paloma 12 8 1 3 20:12 25
Črenšovci 12 8 0 4 26:13 24
Bakovci 12 6 4 2 29:9 23
Unior 12 5 5 2 13:8 20
Kovinar 12 5 2 5 15:16 17
Turnišče 12 4 4 4 21:23 16
Goričanka 12 2 4 6 10:16 10
Steklar 12 3 1 8 14:32 10
Kungota 11 2 3 6 13:31 9
Odranci 12 2 2 8 15:25 8
Dravinja 11 2 2 7 13:29 8
Brunšvik 12 2 1 9 14:35 7

II. MNL MS

Rezultati - 13. kolo

Romah : Dokležovje 6 : 1
Hodoš : Makoter 0 : 2
Smaki : Prosenjakovci 3 : 0
Grad : Cankova 2 : 0
Rotunda : Minicom 2 : 1
Tešanovci : Lipa 2 : 9
Romah 12 10 2 0 50:20 32
Čarda 12 8 2 2 39:13 26
Lipa 12 6 4 2 39:23 22
Dokležovje 12 5 4 3 29:27 19
Grad 12 5 3 4 24:25 18
Tešanovci 12 5 2 5 19:23 17
Cankova 12 4 3 5 29:30 15
Smaki 12 3 4 5 19:24 13
Porsnejak 12 4 1 7 25:32 13
Hodoš 12 4 1 7 24:38 13
Rotunda 12 4 0 8 23:44 12
Minicom 12 3 1 8 20:35 10
Makoter 12 2 3 7 12:18 9

Mali nogomet

Asfaltna A-liga

Kanal 14 11 1 2 60:27 23
Klub mladih 14 9 4 1 63:27 22
Park 14 10 2 2 57:41 22
Lipovci 14 8 3 3 45:26 19
NK 13 14 8 2 46:24 18
Beltinci 14 6 3 5 38:38 15
Mladost 14 5 4 5 40:37 14
Rakičan 14 5 4 5 22:27 14
Martinišče 14 5 2 7 34:26 12
Odranci 14 5 2 7 44:44 12
Kerenčičeva 14 5 2 7 26:36 12
Panonska 14 5 1 8 37:52 11
Slovan 14 3 3 8 25:48 9
Razlagova 14 2 2 10 29:58 6
Renkovci 14 0 1 13 14:70 1

Travnata A-liga

Čemalavci 11 7 1 3 30:17 15
Old boys 11 7 1 3 28:16 15
Borejci 11 7 1 3 23:18 15
Bakovci 11 6 2 3 35:25 14
Nemčavci 11 6 2 3 36:31 14
Meteor 11 6 1 4 27:20 13
Sebeborci 11 5 1 5 27:27 11
Noršinci 11 4 3 4 18:18 11
Mladinec 11 4 1 6 21:19 9
Domajinci 11 3 3 5 11:17 9
Krajina 11 2 1 8 13:29 5
Pečarovci 11 0 1 10 10:42 1

Travnata B-liga

Tropovci 11 8 2 1 37:14 18
Sotina 11 8 1 2 22:12 17
Dobel 11 7 2 2 29:19 16
Slaveči 10 6 0 4 32:19 12
Gradišče 10 4 3 3 23:18 11
Gerlinci 11 3 5 3 26:23 11
Evropa 11 3 4 4 28:22 10
Kupšinci 11 4 2 5 19:20 10
Ležava 11 3 3 5 34:19 9
Dokležovje 11 3 2 6 34:29 8
Asfalt 11 3 2 6 19:25 8
Polana 11 0 0 11 6:89 0

Travnata C-liga

Mlajinci 11 8 1 2 32:22 17
Mister Baby 11 7 1 3 45:18 15
Večeslavci 10 6 2 2 27:14 14
Bodočnost 10 6 1 3 35:19 13
Pertoča 11 6 1 4 21:30 13
Radovci 10 5 2 3 32:18 12
Vanča vas 11 6 0 5 31:35 12
Jezero 10 5 1 4 39:23 11
Hrabri miški 11 4 2 5 25:20 11
Stranjenci 11 3 0 8 30:55 6
Manekeni 11 2 1 8 19:25 5
Satahovci 11 0 0 11 12:64 0

Travnata D-liga

Mustang 8 7 1 0 62:9 15
Kučnica 8 6 1 1 38:5 13
Krašnje 8 4 0 4 31:27 8
Domanjševci 8 2 0 6 15:42 4
Cocmos 8 0 0 8 8:71 0

Moravske Toplice

Ivanci 10 9 0 1 55:14 18
V. Gomila 10 5 2 3 28:24 12
Prosenjak 10 4 1 5 21:25 9
Filovci 10 4 1 5 26:33 9
Vrelec 10 2 2 6 19:35 6
Sebeborci 10 3 0 7 18:36 6

Območna nogometna zveza Murska Sobota

Jesenski prvak odločen v zadnjem kolu

Končan je bil jesenski del prvenstva v prvem razredu soboške medobčinske nogometne lige. Naslov jesenskega prvaka so si v zadnjem kolu zagotovili nogometaši Keme iz Puconec, ko so v gosteh premagali Ljutomer. Pucončani, ki so vodstvo na lestvici prevzeli po tretjem kolu, so bili na prvem mestu vse do devetega kola, ko so doživeli prvi, a nepričakovano visok poraz s Sirovom v Bratoncih. Zelo blizu naslovu jesenskega prvaka so bili nogometaši Rakičana, ki pa jih je prav v zadnjem kolu prepričljivo porazil Les v Ižakovcih. V za-

dnjem kolu so se tako na drugo mesto prebili nogometaši Beltransa iz Veržej. Sicer pa je med prvim in petim moštvo na lestvici vsega štiri točke razlike. To pomeni, da lahko v spomladanskem delu prvenstva pričakujemo zanimive spopade za naslov prvaka med Kemo, Beltransom, Rakičanom, Lesom in Sirovom. Na dnu lestvice so pristali nogometaši Šalovec, Apač in Serdice. Najbolj so zaostali Šalovci, ki so še edini brez zmage. Najučinkovitejše moštvo v jesenskem delu prvenstva so bili nogometaši Beltransa iz Veržej, ki so

dosegli 38 golov, najmanj učinkoviti pa so bili nogometaši Šalovec, ki so dosegli vsega 6 golov. Najboljši obrambi sta imeli moštvi Lesa iz Ižakovci in Keme iz Puconec, prvo je prejelo le 8, drugo pa 9 golov. Najbolj disciplinirano moštvo so bile Apače z 48 kazenskimi točkami pred Emalom s Tišine, 53, in Šalovci, 54. Najbolj nedisciplinirani pa so bili nogometaši Keme iz Puconec z 98 kazenskimi točkami pred Lesoplastom iz Križevca, 82, in Sirovom iz Bratoncev, 76 kazenskih točk.

Feri Maučec

1. MNL MS

1996/97 - jesen	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1. Kema Puconci		3:1	2:2	0:0	0:5	4:0	2:0	1:0	5:0	1:0	2:1	4:0
2. Beltrans Veržej	1:3		1:1	1:1	4:1	2:2	3:0	12:2	1:0	5:1	2:1	4:0
3. Rakičan	2:2	1:1		0:5	3:4	2:1	2:0	2:1	5:0	2:1	6:0	3:0
4. Les Ižakovci	0:0	1:1	5:0		1:3	2:0	3:1	1:2	1:0	1:0	2:1	3:0
5. Sirov Bratonci	5:0	1:4	4:3	3:1		1:3	4:0	0:1	2:1	3:1	1:1	6:2
6. Ljutomer	0:4	2:2	1:2	0:2	3:1		1:0	2:1	2:0	1:2	4:0	7:1
7. Tromejnik Kuzma	0:2	0:3	0:2	1:3	0:4	0:1		3:2	0:0	3:1	4:0	2:0
8. Lesoplast Križevci	0:1	2:12	1:2	2:1	1:0	1:2	2:3		0:3	0:0	3:2	0:0
9. Emal Tišina	0:5	0:1	0:5	0:1	1:2	0:2	0:0	3:0		1:0	0:0	1:1
10. Serdica	0:1	1:5	1:2	0:1	1:3	2:1	1:3	0:0	0:1		0:1	2:1
11. Apače	1:2	1:2	0:6	1:2	1:1	0:4	0:4	2:3	0:0	1:0		1:1
12. Šalovci	0:4	0:4	0:3	0:3	2:6	1:7	0:2	0:0	1:1	1:2	1:1	

Predstavljamo vam

Renkovci jesenski prvak

Po jesenskem delu prvenstva v prvi lendavski medobčinski nogometni ligi so naslov jesenskega prvaka osvojili nogometaši Renkovci s 26 točkami ali tremi točkami prednosti pred drugouvrščenim moštvo Opla Horserja iz Lakoša. To je uspeh, ki ga niso načrtovali, saj je moštvo doživelo velike spremembe. Pred tekmovanjem je moštvo ostalo precej oslajeno, saj je iz kluba odšlo ali prenehalo igrati kar osem igralcev, medtem ko sta prišla le dva. K tretjeligašu

Turnišče je odšel Stanko Markoja, igrati pa so prenehali Danijel Pozderec, Anton Draško, Boštjan Kuzma, Tomaž Matjašec, Ciril Štaus, Avgust Kalina in Jože Kocet. Iz Polane je prišel Drago Vinčec, ponovno pa se je aktiviral Anton Jeneš. Moštvo so morali povsem pomladiti z igralci iz lastnih vrst, tako da se je trener Štefan Markoja znašel v težavnem položaju, kako sestaviti povsem novo moštvo, zato so z osvojitvijo naslova jesenskega prvaka izredno zadovoljni. Poleg igralcev imata za doseženi uspeh veliko zaslug trener Štefan Markoja in

direktor kluba Metod Cigut. Sicer pa je treba povedati, da so nogometaši Renkovci ves čas solidno igrali. Vodstvo na lestvici so prevzeli po četrtem kolu in ga obdržali do konca prvenstva. Prvi poraz so doživeli v zadnjem kolu na Kobilju, edini spodrsli pa so imeli na tekmi z Bistrico doma, kjer so iztržili le točko. Neodločeno pa so igrali še v Lakošu z drugouvrščenim Oplom Horserjem. Da imajo v Renkovcih solidno moštvo, kaže tudi dejstvo, da so dosegli največ golov (38), drugi pa so na lestvici tistih, ki so prejeli najmanj golov (11). V zimskem času računajo na okrepitve s tremi igralci z namenom, da bi tudi

Strelci 1. MNL MS

12 golov: David Ropoša (Beltrans); 11 golov: Jože Brunec (Les), Roman Casar (Rakičan); 8 golov: Saša Makoter (Ljutomer), Matej Forjan (Sirs); 7 golov: Boštjan Osterc (Beltrans), Branko Horvat (Sirs); 6 golov: Štefan Bočkovec (Kema); 5 golov: Roman Dodaš (Rakičan); 4 gole: Drago Rakar (Kema), Jože Kranjec (Tromejnik), Kristijan Stojko, Zdravko Modlić (oba Beltrans), Boštjan Copot (Ljutomer), Matej Pehar (Rakičan), Bojan Horvat (Serdica); 3 goli: Aleksander Kreslin (Apače), Uroš Papič (Lesoplast), Jože Verban (Emal), Damjan Novak (Ljutomer), Drago Horvat (Serdica), Janez Kardoš, Boštjan Zalko (oba Kema), Janez Moholič (Sirs), Stanislav Seljan (Les), Robert Kerčmar (Beltrans); 2 gola: Damjan Gerendaj (Rakičan), Kresno Mundjar (Sirs), Milan Kovac (Tromejnik), Zdravko Vuzem (Šalovci), Miran Rantaša (Rakičan), Bojan Titan (Emal), Darko Ivančič (Sirs), Gorazd Tibola (Šalovci), Branko Meničanin (Rakičan), Bojan Jandrišič (Lesoplast), Robert Vukan (Apače), Davorn Puhar (Beltrans), Zlatko Ulen (Lesoplast), Aleksander Bedoke (Lesoplast), Simon Smodiš (Les) in Franc Čurman (Tromejnik).

Namizni tenis - 1. liga

Arcont 6 5 133:9 10
Kirka 6 5 133:9 10
Olimpija 6 5 132:10 10
Maribor 6 5 129:13 10
MT Sobota 6 3 322:20 6
Radlje 6 3 319:23 6
Vesna 6 3 318:24 6
Križe 6 1 512:30 2
Presejce 6 0 69:33 0
Melamin 6 0 60:42 0

Košarka - 1. B-liga

Radenska 8 6 2:14
Hrastnik 8 6 2:14
Bistrica 8 5 3:13
Kamnik 8 4 4:12
Prebold 8 4 4:12
Maribor 8 4 4:12
Rogla 8 4 4:12
Elektra 8 3 5:11
Janče 8 3 5:11
Celje 8 1 7:9

Kegljanje - 2. liga

Litija 6 5 0 1 36:12 10
Sl. Konjice 6 5 0 1 32:16 10
Fužinar 6 4 0 2 34:14 8
Dravograd 6 4 0 2 31:17 8
Šostanj 6 4 0 2 29:19 8
Žalec 6 2 0 4 19:29 4
Rudar II 6 2 0 4 19:29 4
Črnomelj 6 2 0 4 15:33 4
Korotan 6 1 0 5 14:34 2
Radenska 6 1 0 5 11:37 2

Odbojka - 1. B-liga

Sobota 7 7 021:2 14
ŠOU 7 5 219:9 10
Ptuj 7 4 313:12 8
Tabor 7 3 411:14 6
LJK Tilia 6 2 410:13 4
Prevalje 7 2 59:17 4
Gorica 7 1 64:20 2

Nogometaši Renkovci, člani prve MNL Lendava. Stojijo od leve: Markoja (trener), S. Bojnec, Tratnjek, Jeneš, J. Zdravce, Jelen, Balazic, Horvat; čepijo: J. Kocet, R. Bojnec, Gabor, Koren, I. Zdravce, Vinčec in V. Kocet (pom. trenerja).

Fotografija: Jure Zauneker

Odbojka - V tekmovalstvu tretje državne moške odbojarske lige je Mislinja v Beltincih premagala domače Beltince s 3 : 2. To je bil prvi poraz Beltinčanov.

Sah - Na mesečnem hitropoteznem turnirju Radenske Pomgrade za dečke je zmagal A. Lazar z 10 točkami pred Gjurakom, 8,5, in M. Lazarjem, 6,5 točke.

Kegljanje - V tretjem kolu prvenstva v mariborsko-posavski kegljaški ligi je Mura premagala Rogozo s 7 : 1 (3935 : 3782). Zmagali so: Šebjanič, 699, Smolkovič, 698, Bojnec, 659, Borovič, 642, in Iskra, 615. Tekmoval je še Durič, 622. (S. D.)

Mali nogomet - V osmini finala pokala NZS v malem nogometu je državni prvak Juventus v Ljutomeru premagal jesenskega prvaka v drugi slovenski ligi Železne Dveri - Meteorplast s 7 : 5. (Stojko 2, Vozlič, Hošpel, Ploj). Interier MF iz Ključarovec pa je v Kopru premagal Capris z 2 : 1 (Novak, Cigliarič). (N.Š.)

Košarka - ŠD Radenci in KK Radenska organizirata v soboto, 23. novembra, v športni dvorani v Radenci drugi košarkarski turnir veteranov. Pravico do tekmovalja imajo košarkarji, rojeni pred 1. januarjem 1961 in starejši. V kotizaciji znaša 20.000 SIT, sta vsoti prvega in drugega mesta 10.000 SIT, sta vsoti tretjega in četrtega mesta 5.000 SIT, sta vsoti petega in šestega mesta 2.500 SIT. Prijave bodo od 14. novembra.

Rokoborba - Na Madžarskem je bilo mednarodno rokoborbeno tekmovanje za dečke. Med tekmovalci Ljutomerčanov sta bila najmočnejša Bojan Možina (49 kg), ki je zasedel šesto mesto, in Niko Horvat (47 kg), ki je zasedel sedmo mesto. (N.Š.)

Pogovor s Štefanom Ciganom

Sofinciranje športnih programov

Mestna občina Murska Sobota je objavila javni razpis za sofinanciranje športnih programov za leto 1997. Na razpis se morajo do 30. novembra prijaviti športna društva in klubi na posebnih obrazcih Oddelku za gospodarstvo in družbene dejavnosti občine. Vač o tej novosti smo se pogovarjali z načelnikom oddelka za gospodarstvo in družbene dejavnosti Mestne občine Murska Sobota Štefanom Ciganom.

Sofinciranje športnih programov na podlagi javnega razpisa je novost. Kakšen je namen?

»Na ministrstvo za šolstvo in šport Republike Slovenije je bil v septembru posvet, na katerem je bil sprejet dogovor, da se bodo v prihodnje proračunska sredstva za športne programe razdeljevala na osnovni razpis. Namen tega je, da bi v občini zbrali vse športne programe, ki jih izvajajo športna društva in klubi, dobili podrobnejši vpogled v članstvo, raven ter rezultate ekip in posameznikov. Na osnovi ocenitve teh progra-

mov bodo občine razdeljevale razpoložljiva sredstva.

Kakšni pa so pogoji za prijavo na razpis. Kdo vse se lahko prijavi?

»Na razpis se lahko prijavijo športna društva in klubi ter druge organizacije, ki se ukvarjajo s športno dejavnostjo in imajo sedež v občini. Takih društev in klubov je v naši občini okrog 80.

Katere programe pa boste sofinancirali?

»Iz proračunskih sredstev bomo sofinancirali naslednje programe: športno rekreacijo, šolski

šport, tekmovalni in vrhunski šport, kategorizirane športnike, izobraževanje strokovnih kadrov, investicijsko vzdrževanje in investicije.

S koliko sredstvi za športno dejavnost v občini boste razpolagali v prihodnjem letu?

»V letošnjem letu je Mestna občina Murska Sobota namenila za športne programe 88.050.000 SIT, od tega ji po merilih Ministrstva za šolstvo in šport Republike Slovenije pripada 55.859.000 SIT, to pomeni, da dajemo več sredstev za šport kot določajo kriteriji. Menijo, da bo teh sredstev v prihodnjem letu še nekaj več. Čeprav si v občini zelo prizadevamo zagotoviti športnim društvom in klubom čimveč sredstev, ta ne zadostajo za njihove potrebe. Zato si iščejo dodatna sredstva prek pokroviteljev. Žal pa so ta sredstva vedno bolj vprašljiva, saj se je gospodarstvo znašlo v precejšnjih težavah. Kljub vsemu pa proračunska sredstva, namenjena za športno dejavnost, v naši občini niso tako majhna, zato športna društva in klubi ne bi smeli zamuditi javnega razpisa.

Feri Maučec

Rokoborba

Pomurski derbi neodločeno

V Ljutomeru je bil članski rokoborski turnir za državno ekipno prvenstvo, na katerem so sodelovale tri ekipe: Murska Sobota, Mlekopromet Ljutomer in Keor Razvanje. Pomurski ekipi Murska Sobota in Mlekopromet sta igrali neodločeno 20 : 20. Za Ljutomer so zmagali: Možina, Žnidarič, Lukašev, Horvat in Žabot, za Mursko Soboto pa Miholič, Nasevski, Bačič, Zec in Vukan. Murska Sobota je premagala Keor iz Razvanja s 23 : 12. Za Mursko Soboto so zmagali: Miholič, Horvat, Nasevski, Bačič, Zec in Vukan. Mlekopromet Ljutomer je premagala Keor iz Razvanja s 21 : 12. Za Ljutomer so zmagali: Možina, Žnidarič, Lukašev, Vogrinec, Kurbus in Pihlar. Vodi Murska Sobota s 13 točkami pred Keorjem Razvanje, 6, in Mlekoprometom Ljutomer, 5 točk. (NŠ)

Šah - Končano je bilo 9. pomursko prvenstvo v pospešenem šahu. Med 35 šahisti je zmagal Boris Kovač z 8 točkami pred Madžarom Laslom Kišem, 8, Jožetom Gruškovnjakom, 6,5, Alojzom Kosom, Igorjem Kosom in Jožetom Sedonjo (najboljši mladinec), po 6 točk. Najboljši nižjekategornik je bil Tomislav Špilak s 5,5 točke na desetem mestu. (IK)

Nogomet - V sredo se igrajo povratne četrtfinalne pokalne nogometne tekme. Soboška Mura gostuje v Šmartnem pri Eri Šmartno. Kot je znano, se je prva tekma v Murski Soboti končala s tesno zmago Mure z 1 : 0.

Športno društvo Radenci in Te-kaška sekcija Radenske sta pripravila 14. tradicionalni Martinov tek in pohod (sodelovali so tudi kolesarji) od Bratonec do Radenec (21 km). Prireditve se je v lepem vremenu udeležilo 115, od tega 31 tekačev, 21 kolesarjev in 63 pohodnikov. To je bila doslej največja udeležba. Prireditve so sklenili z družabnim srečanjem z obljubo, da se prihodnje leto zopet srečajo.

Fotografija: Nataša Juhnov

Kegljanje - V šestem kolu prvenstva v tretji državni moški kegljaški ligi je lendavska Nafta premagala Lokomotivo s 6 : 2. Za Nafto so zmagali: Felšo, 881, Horvat, 836, Peric, 868, in Žalik, 821. Tekmovala sta še Radakovič, 783, in Levačič, 817 podrtih kegljev. V ženski konkurenci je Impol premagal Nafto s 7 : 1. Zmagala je Ščapova s 386 podrtimi keglji. Tekmovala so še Staničeva, 388, Vargova, 387, Utroševa, 381 in Žalikova, 372. (M. Žalik)

Nogomet - V Lendavi je bilo nogometno tekmovaljevo za dečke (do 10 let). Sodelovala so tri moštva. V skupini A je zmagala Nafta pred Muro in Asom Beltinci. V skupini B pa je bila prva Mura pred Asom Beltinci in Nafto. (F. Horvat)

Namizni tenis

Maksimalni zmagi Arconta

Odigrani sta bili peto in šesto kolo tekmovanja v prvi državni namiznoteniški ligi. V petem krogu sta oba pomurska ligaša zmagala. Moravske Toplice Soboti so z nekoliko boljšo igro kot na zadnjih srečanjih v Preserju tesno premagale domačine. Odločilna je bila igra dvojic. Zanesljivo je svoji partiji dobil Horvat. Unger je vodil proti najboljšemu domačinu Petroviču v tretjem nizu z 20 : 18, vendar izgubil »na razliko«. Solar pa je ostal brez zmage.

Arcont Radgona je brez težav premagal z najvišjim možnim rezultatom Križe, čeprav so nastopili brez najboljšega igralca Kovača. Nekaj težav sta imela Benko z Arapovičem in Rihtarič s Polanskim, skupaj pa so izguli le tri nize. V šestem kolu je Arcont iz Radgone maksimalno premagal Preserje s enim samim izgubljenim nizom. Radgončanom je dajal nekaj več odpora le Petrovič. Ekipa Moravskih Toplic Soboti se je v začetku uspešno zoperstavila ekipi državnih prvakov Olimpiji, saj je bil rezultat 2 : 2, ko je Unger v najboljši partiji dvojbo po odlični igri premagal Reflaka. Neprizadevano je zmagala tudi dvojica Unger - Horvat nad dvojico Škafar - Reflak. Horvat je neprizadevano izgubil z Reflakom. Solar pa je bil precej slabši od gostov.

Preserje : Moravske Toplice Soboti 3 : 4 (Petrovič : Solar 21 : 18, 21 : 15, Legiša : Unger 11 : 21, 9 : 21, Petelin : Horvat 10 : 21, 10 : 21, Petrovič - Petelin : Unger - Horvat 18 : 21, 18 : 21, Petrovič : Unger 21 : 9, 18 : 21, 22 : 20, Petelin : Solar 21 : 13, 21 : 19, Legiša : Horvat 8 : 21, 13 : 21); **Arcont : Križe 7 : 0** (Benko : Snedec 21 : 8, 21 : 6, Benkovič : Arapovič 21 : 13, 21 : 19, Rihtarič : Polanšek 21 : 11, 12 : 21, 21 : 18, Kovač-Benko : Arapovič - Polanšek 21 : 7, 21 : 12, Benko : Arapovič 14 : 21, 21 : 15, 21 : 17, Rihtarič : Snedec 21 : 13, 21 : 15, Benkovič : Polanšek 21 : 7, 21 : 11); **Arcont : Preserje 7 : 0** (Kovač : Petelin 21 : 11, 21 : 10, Benko : Petrovič 21 : 13, 15 : 21, 21 : 18, Rihtarič : Legiša 21 : 10, 21 : 8, Kovač - Benko : Petrovič - Petelin 22 : 20, 21 : 17, Kovač : Petrovič 21 : 19, 21 : 15, Rihtarič : Petelin 21 : 10, 21 : 17, Benkovič : Legiša 21 : 7, 21 : 12); **Moravske Toplice Soboti : MM Olimpija 2 : 5** (Unger - Reflak 21 : 15, 14 : 21, 23 : 21, Solar : Škafar 4 : 21, 14 : 21, Horvat : Lasan 18 : 21, 17 : 21, Unger - Horvat : Škafar - Reflak 21 : 19, 16 : 21, 21 : 15, Unger : Škafar 21 : 13, 17 : 21, 13 : 21, Horvat : Reflak 21 : 23, 17 : 21, Solar : Lasan 7 : 21, 12 : 21). M. U.

Odbojka

Pričakovani poraz Pomgrada

V osmem kolu prvenstva v državni moški odbojkaški 1. A-ligi je državni prvak Salonit v Murski Soboti po pričakovanju premagal domači Pomgrad Pomurje s 3 : 0 (15 : 6, 15 : 7, 15 : 6). Sobočani so se boljšim gostom nekaj časa uspešno upirali, v drugem nizu (5 : 5). Pomgrad Pomurje: Berdon, Br. Marič, Janža, Kerec, Bačvič, Čeh, Bo. Marič, Novak, Topovšek, Poredoš, Baković.

Branikovke premagale Ljutomerčanke

V sedmem kolu prvenstva v državni ženski odbojkaški 1. A-ligi so državne prvakinja Infonda Branika iz Maribora po pričakovanju premagale Ljutomer Zavarovalnico Maribor s 3 : 1 (15 : 6, 15 : 4, 12 : 15, 15 : 6). Ljutomerčanke so zaigrale nekoliko slabše, kot znajo. Ljutomer Zavarovalnica Maribor: Vrtnjak, Kodila, Ljubec, Kosi, Šostarič, Lukienko, Vrečko, Kolar, Pirher, Adamina. (NŠ)

Prepričljiva zmaga Ljutomera

V osmem kolu prvenstva v državni moški odbojkaški 1. B-ligi je Ljutomer brez težav premagal Žirovnico s 3 : 0 (15 : 4, 15 : 11, 15 : 6). Tokrat so dobili priložnost igranja tudi mlajši igralci. Ljutomer: Rajnar, Belec, Grut, Dobošič, Kraljič, Zidar, Primec, Šmauc, Onišak, Pirher, Babič. (NŠ)

Sobočanke še brez poraza

V sedmem kolu prvenstva v državni ženski odbojkaški 1. B-ligi je Soboti gladko premagala Tabor iz Ljubljane s 3 : 0 (15 : 7, 15 : 6, 15 : 5). Gostje se niso mogle uspešneje upirati razigranim domačinkam. Soboti: Osipčnik, Drevenšek, Zver, Resanovič, Šlebingar, Novak, Kuhar, Draš, Cipot.

Košarka

Sežana drugič premagala Pomurje

V osmem kolu prvenstva v prvi slovenski ženski košarkarski ligi je BTC Terminal v Sežani premagal Pomurje Skiny s 94 : 75 (34 : 40). Sobočanke so v prvem polčasu igrale dobro in vodile. V drugem polčasu je po zaslugi sodnikov prišlo do obrata. Za poraz Sobočank pa je bilo odločilnih pet osebnih napak Kazmi-

nov. Strelke: Zadržnikova 24, Brezičeva 15, Kazminova 14, Drožinova 14, Cerova 4, Orijeva 2 in Pušenjakova 2. (ŠS)

Radenska boljša od Celja

V tekmovalju slovenske moške košarkarske B-lige je Radenska premagala Celje z 89 : 76 (39 : 32). Radenčani so bili boljši tekme in zaslužno zmagali. Strelci: Ulaga 22, Ojsteršek 22, Bratkovič 16, Neuvirt 7, Pavlin 5. (D. M.)

Judo - V Matesburgu v Avstriji je bil tretji mednarodni turnir v judu Alpe Panonija. Sodelovalo je 220 tekmovalcev iz petih držav. Lep uspeh so dosegli Sobočani. Najuspešnejši so bili: Tadeja Rojko (33 kg), ki je zasedla prvo mesto, Aljoša Cipot (28 kg) in Maja Perme (56 kg), ki sta bila druga, ter Dejan Erniša (71 kg), ki je zasedel tretje mesto. Peti v svojih kategorijah so bili: Rogan, Vučko, Borošakova, Vrščeva, Balazic in Antič. Ekipno je bila Murska Sobota četrta. (T. Kos)

Nogomet - V prijateljski nogometni tekmi je prvoligaš As Beltinci premagal Siro iz Bratonec s 3 : 0. Strelca golov sta bila Baranja, 2, in Džafič.

Rokomet

Sodnika oškodovala Pomurko

V sedmem kolu prvenstva v slovenski moški prvi rokometni B-ligi je Inles iz Ribnice v Murski Soboti premagal Pomurko iz Bakovec s 26 : 24 (12 : 8). Bakovčani so zlasti v drugem polčasu igrali dobro in bi lahko zmagali, če jih sodnika Vutej iz Maribora in Tomšič iz Ljubljane ne bi oškodovala. Strelci za Pomurko: Kavaš 7, Okreša 6, Vereš 3, Lovenjak 3, Husar 2, Javernik 2 in Buzeti 1.

Poraz Radgone

V tretjem kolu tekmovanja v slovenski moški rokometni ligi je Ormož prepričljivo premagal Radgono z 42 : 25 (22 : 10).

Strelci za Radgono: Kepe 10, Klun 6, Pintarič 4, Trbuc 3 in Žinkovič 2. Tekma Celje : Polet je preložena. Krog je bil prost.

Zmagi Turnišča in Ljutomera

V tretjem kolu prvenstva v prvi državni strelski ligi je ekipa SD Štefana Kovača iz Turnišča premagala Kranj s 1718 : 1709 krogov. SD Štefana Kovača Turnišče: Božidar Draškovič 585, Robi Markoja 580 in Danijel Režonja 553 krogov. SD Ljutomer je gostovala v Trbovljah in premagala ekipo A. Hohkrauta s 1745 : 1741 krogov. SD Ljutomer: Džeko Robnik 584, Manuela Rudolf 584 in Darko Horvat 577 krogov. SD Kolomana Flisarja Tišina je gostila ekipo Kamnika in izgubila za enačim krog. Rezultat je bil 1728 : 1729 krogov. SD Koloman Flisar Tišina: Branko Bukovec 577, Dušan Zisko 576 in Drago Pertoci 575 krogov. SD Janka Jurkoviča iz Vidma je gostovala pri Brestu v Cerkljah in po pričakovanju izgubila s 1744 : 1719 krogov. SD Janka Jurkoviča Videm: Sebastjan Vajda 580, Anton Kocbek 576 in Gorazd Kocbek 563 krogov.

Druga državna strelska liga

Domžale premagale MI Pomurko

V tretjem kolu prvenstva v drugi državni strelski ligi so Domžale premagale MI Pomurko s 1669 : 1666 krogov. MI Pomurka: Milan Koft 565, Janez Gomboc 559 in Tomaž Ščančar 542 krogov. Tekmovali so tudi pionirji. MI Pomurka je zadela 537 krogov (Valter Pajič 185, Vito Pajič 178 in Leon Pajžlar 174 krogov).

Šport od tod in tam

Nogomet - V mladi slovenski nogometni reprezentanci, ki je v kvalifikacijski tekmi za evropsko nogometno prvenstvo z 2 : 0 premagala BiH, so igrali tudi trije nogometaši Mure. Murske Soboti: Nemec, Brezič in Kmetec. Reprezentanci je nastopil tudi Milan Osterc, ki je igralec Hita Gorice.

Košarka - V devetem kolu prvenstva v slovenski košarkarski ligi za kadetince je Pomurje

Skiny premagalo Slovan s 64 : 52. Strelke: Svetina 25, Glišič 17, Huzjak 13, Fefer 8 točk. Sobočanke so na drugem mestu. V osmem kolu prvenstva v slovenski košarkarski ligi za starejše deklice je Pomurje Skiny premagalo Šentjur z 42 : 39. Strelke: Svetina 16, Mate 11, Kerec 9 in Luk 4. Sobočanke so na drugem mestu. (Z. Tibaut)

Kegljanje - V šestem kolu prvenstva v drugi državni moški kegljaški ligi je Šostanj v Radencih premagal Radensko s 6 : 2 (5107 : 5006). Za Radensko sta zmagala Steržaj, 882, in Drvarič, 868. Tekmovali so še: Mausar, 829, Hojnik, 816, Marinič, 812, Kučan - Šalomon, 799 podrtih kegljev. (S. Durič)

Nogomet - V pokalni nogometni tekmi na območju ONZ Murska Sobota je Serdica premagala Ljutomer s 5 : 3 po streljanju enajstmetrovk. Emal s Tišine pa Apače z 2 : 1.

Namizni tenis - Na drugem odprtem mladinskem turnirju Slovenije, ki je bil v Mariboru, je sodelovalo 68 igralcev. Sobočani niso dosegli pričakovanih rezultatov, saj se je med šestnajst najboljših uvrstil le Kocuvan, v finalno skupino pa samo Puhan. (MU)

Legenda našega olimpijstva Leon Štukelj je v hotelu Radin v Radencih v veselem razpoloženju praznoval 98. rojstni dan. Visokega jubileja so se udeležili številni predstavniki političnega in športnega življenja, novinarji in drugi. Med drugimi so bili na slovesnosti tudi zunanji minister Davorin Kračun ter minister za kulturo in šport Slavko Gaber. Ob tej priložnosti so tudi pripravili zanimiv spremeljalni program, jubilar pa je tudi zaplesal. Zdravilišče Radenska je Leonu Štuklju in njegovi ženi podarilo brezplačno sedemdnevno bivanje v Radencih.

Fotografija: Jure Zauneker

zvezde vam kažejo

OVEN

Ona: Uspelo ti bo zaplesti stvari, ki so v bistvu povsem preproste. Zato se nikar ne čudi, če se bodo prijatelji na tvoj račun zabavali. Nekdo pa se vendarle ne bo smejal, ampak bo raje izkoristil ponujeno priložnost.

On: Srečo imaš, da se je vse skupaj končalo tako kmalu, saj bi se lahko kaj hitro znašel v nevarnosti, da bi se ti čustva preveč pomešala s tvojim poslovnim življenjem. Toda vseeno je ostal grenak priokus ...

BIK

Ona: V življenju gre mnogokrat za masko in kdor jo sname, lahko naleti na neljube težave. Zato nikar ne vzdihuj, ampak se sprijazni z dejstvom, da je tudi odkritosrčnost včasih povsem nezaželena vrлина.

On: Nikar se ne prilagajaj trenutnemu trendu, še posebno če si prepričan o pravilnosti svojega početja. Ljubezenska romanca v tvoji bližini te bo sicer prizadela, toda kaj hitro si boš našel ustrezen tolažbo ...

DVOJČKA

Ona: Prevečkrat se prilagajaš splošnemu mnenju, čeprav marsikdaj misliš popolnoma drugače. Toda kaj hitro boš spoznala, da se lahko stvari uredijo le tako, da boš ravnala tako, kot ti velela zdrava pamet.

On: Posli so se začeli obračati na bolje in od tebe je odvisno, ali jih boš uspel obdržati na trenutni ravni. Prijatelji ti bodo pripravili presenečenje, toda vprašanje je, ali ti bo le-to tudi všeč.

RAK

Ona: Neko spogledovanje bo sicer uspešno, vendar raje dvakrat premišli, preden se boš odločila za kaj več. Prijateljice ti bodo predlagale skupno zabavo, vendar boš imela povsem drugačne načrte.

On: Tvoje nove ideje bodo sicer naletele na ostro kritiko, vendar bo to le znak, da so te vzeli zares. Poskusi se uveljaviti, dokler so razmere ugodne – za ljubezenske zadeve bo že še čas.

LEV

Ona: Neko povabilo bo sicer zapeljivo, vendar bo izrečeno na tako dvoumen način, da si tega dolgo ne boš znala razložiti. Toda kljub temu boš za doseg cilja uporabila vsa razpoložljiva sredstva, kar pa lahko postane tudi nevarno.

On: Poslovni partner te bo sicer pošteno razočaral, vendar se boš kaj hitro uspel izkoptati iz neprijetnega položaja. Pa še nekoga prav čarčljivega boš spoznal in na koncu mu boš na neki način celo hvaležen.

DEVICA

Ona: Le zakaj se vedno znova trudiš narediti na okolico vtis, da si v vsem najboljša, ko pa vendar ni tako. Napake so in bodo ostale – vsaj do takrat, ko se boš dokončno odločila za korenite spremembe.

On: Zdelo se ti bo, kot da nosiš na ramenih vsa bremena tega sveta, to pa predvsem zato, ker se ne znaš povsem sprostiti. Mogoče je tudi to eden od vzrokov, da te bo doletelo precej neprijetno presenečenje ...

TEHTNICA

Ona: Ne razmišljaj toliko o globini in pomenu nekega prijateljstva, ampak živi raje tako, kot ti narekuje tvoje srce. Nasprotnik, ki ti greni življenje, te samo podžiga v prizadevanjih, da bi čimprej dosegla svoj cilj.

On: Tista, ki te je že popolnoma omrežila, ti enostavno ne da miru. Sicer ti bo malo nagajala, vendar pa so ji tvoji nameni še kako všeč. Nikar se ne obotavljaj, saj lahko zamudiš še veliko več, kot si misliš.

SKORPIJON

Ona: Življenje si boš uredila predvsem s potrpežljivostjo, nikakor pa ne z nenadnimi odločitvami. V večji družbi boš nepričakovano odkrila, da so te nedavno tega pošteno potegnili za nos.

On: Še vedno ti ne bo uspelo prepričati partnerja, da bi ti popolnoma zaupal. Sicer pa si tega tako ali tako ne zaslužiš ... Ob koncu tedna se ti bo pripetila majhna nezgoda, ki pa ne bo imela kakšnih posebnih posledic.

STRELEC

Ona: Nikar ne čakaj, da se bodo stvari uredile kar same od sebe. Prijatelj, ki te opazuje, že dolgo čaka na vsaj približno ugodno priložnost, da bi ti razodel svoja čustva. Nikar se preveč ne igraj, ampak se raje odloči.

On: Sprejel boš povabilo na prijetno zabavo, kjer boš ponovno v svojem starem elementu. S tem se boš sicer zapletel v precej prijetno avanturo, ki ti bo nakopala težave, vendar se boš kaj hitro znašel.

KOZOROG

Ona: Bodi pozorna na dogajanja okoli sebe, saj se bodo začele dogajati prav čudne in nenavadne reči. Partner bo posumil o tvoji zvestobi, zato mu raje posveti malo več pozornosti. Vsekakor ti bo to znal pošteno poplačati.

On: Naredil boš sicer ogromno načrtov, njihova realizacija pa bo precej medla. Spusti se raje v kombinacijo s prijateljem, saj lahko s skupnimi močmi naredita neprimerno več – in predvsem veliko bolje.

VODNAR

Ona: Nehote se boš zapletla v izredno kočljiv položaj, vendar se boš kaj hitro znašla in se ponovno postavila na noge. A vseeno ne bo vse tako črno, kajti spoznala boš tudi svojega princa iz sanj ...

On: Izlet ti bo prinesel dolgo pričakovano sprostitev, ki ti bo dala novih moči za doseganje ciljev. Posebno ugodno se ti bo pisalo prav na ljubezenskem področju, saj se ti obeta nekaj, česar se boš še dolgo spominjal.

RIBI

Ona: Od dogovorjenega srečanja ne smeš pričakovati preveč, še najbolj bo, da ne pričakuješ ničesar in si na koncu prijetno presenečena. Prisluhni partnerjevimi težavam, saj te v tem trenutku resnično potrebuje.

On: Končno bo odkrita tvoja velika skrivnost, vendar bo vse skupaj minilo brez velikih posledic. Izlet v dvojce ti bo prinesel prijetno osvežitev v ljubezni, ki si jo iskal že dalj časa. Pazi se – nekdo ti hoče škodovati.

Piton domači ljubljeneec

Petletna Švedinja Alexandra je videti prav drobna v objemu svojega dvajsetkilogramskega tigrovskega pitona Leptona, ki ga je prinesla na razstavo domačih živali v Stockholmu. Lipton je domači ljubljeneec in varuh pred mišmi in drugo golaznijo.

Peščeni rokoborec

V Moskvi so se na prvem festivalu zbrali ljubitelji ustvarjanja v pesku, katerih domišljija seže dlje od peščenih gradov.

Ta ekipa je za izdelavo somu rokoborca porabila toliko peska, da ga je bilo za druge sodelujoče komaj še dovolj.

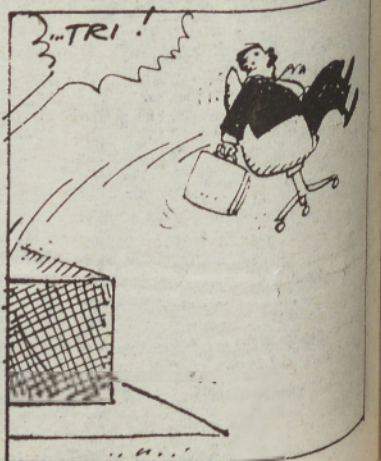
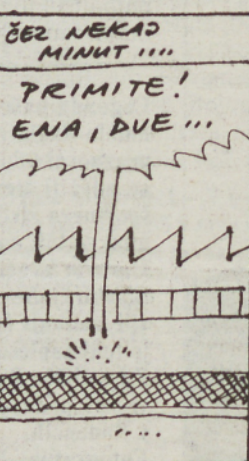
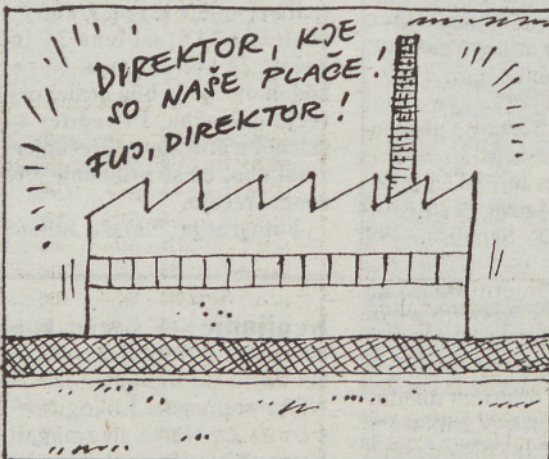

Ameriška vesoljska agencija Nasa namerava uporabiti robote za odkrivanje sledi življenja na Marsu. V naslednjih desetih letih bo poslala na rdeči planet deset vesoljskih plovil brez posadke, prvi dve že novembra in decembra. Med drugim bodo imeli opremo za izkopavanje in iskali znamenja kakršnega koli življenja. Tako bodo morda potrdili domnevo, da je meteorit, ki so ga pred dvanajstimi leti odkrili na Antarktiki, vseboval fosilizirane ostanke oblik življenja na Marsu. Prvo plovilo, ki bo na Zemljo prineslo vzorce z Marsa, bodo izstrelili predvidoma leta 2003.

Kot načrtujejo, naj bi potem manjše odprave prinašale vzorce s površine Marsa na matično ladjo, ki bi krožila v njegovi orbiti in leta 2006 tovor vrnila na Zemljo. Direktni polet bi bil po mnenju ameriških vesoljskih strokovnjakov tehnično enostavnejši, vendar neprimerno dražji. Že letos naj bi poslali na Mars prvo vozilo, veliko približno kot mikrovalovna pečica, opremljeno s stereokamerami, lasersko navigacijo in rentgenskim spektrometrom. Znanstvenikom bo omogočilo določiti kemično sestavo površja, uporabljalo pa bo tudi lasersko napravo za izdelavo zemljevida Marsa. (Reuter)

Sončni safari

Kamele po naši logiki sodijo med saharske sipine in tanko šnje oaze. Le malokdo pa ve, da kamele živijo tudi v Avstraliji. Tja so jih že v prejšnjem stoletju pripeljali trgovci iz Afganistan. Danes so kamele predvsem turistična znamenja. Pravi hit je trenutno na kameljih hrbitih v mešanici Broome na severozahodu Avstralije, kjer je središče indijske biserov. Komur biseri niso dovolj, si lahko ogleda tudi najlepši sončni zahod na svetu.

Za vsakogar nekaj

Pranje in nega oblačil

Pranje puloverjev

Puloverje in jopice iz fine volne peremo v raztopini blagega šampona za lase. Voda za pranje ne sme biti vroča, uporabimo pa le majhno količino pralnega sredstva. Voda za izpiranje mora biti hladnejša od vode, v kateri smo pletenino oprali.

Pletenin ne ožemamo, ampak jih zavijemo v frotirasto brisačo in iztisnemo odvečno vlago. Priporočljivo je, da zamenjamo več brisač. Oblačilo nato poravnamo in položimo na ravno podlago. Volnenih oblačil ne obešamo, ker se pri sušenju razvlečejo. Kadar zmrzuje, puloverje ne sušimo na prostem. Zmrzal poškoduje volnena vlakna. Če pulover praska, ker je volna groba, ga operemo in položimo za nekaj minut v vodo z dodatkom balzama za nego poškodovanih las. Nato ga izperemo in posušimo.

Sušenje perila

Perilo, ki ga sušimo na mrzlo, rado zmrzne, vlakna pa se poškodujejo. Če dodamo zadnji vodi za izpiranje nekoliko kuhinjske soli, pa perilo ne zmrzne.

Perilo, ki ga ne utegnemo takoj zlikati, pustimo, da se po-

polnoma posuši. Če zlagamo še vlažne kose perila, nastanejo na tkanini rumeni ali celo plesnivi madeži.

Nega semiš usnja

Semiš usnje od časa do časa skrtamo z navadno krtačo za obleko. S tem osvežimo barvo in prezračimo dlačice. Mastne madeže odstranimo iz semiš usnja tako, da jih potresemo z malo nastrgane bele krede. Pustimo, da kredu vsrka maščobo, nato oblačilo skrtamo. Če je treba, postopek ponovimo. Torbice iz semiš usnja od časa do časa posesamo s sesalnikom.

Možganska kap

Možganska kap sodi med pogoste zdravstvene zaplete in posledične vzroke smrti v razvitem svetu, zato se medicinski strokovnjaki pospešeno ukvarjajo s to motnjo ožilja. Skupina ameriških nevrologov je po večletnih raziskavah nedavno sestavila lestvico najpogostejših značilnih sprememb in znakov, ki človeka opozarjajo na nevarnost oziroma potek in možnost možganske kapi. Med najpomembnejše elemente te lestvice sodijo:

- nenadna slabost ali oslabele ene polovice telesa,
- mravljinčenje in gluhost (otoplost okončine ali cele polovice telesa),
- delna ali popolna ohromelost okončine ali cele strani telesa,
- močnejši glavobol,
- motne govora ali težave v artikulaciji,
- nenadna izguba ali nepričakovan občuten padec stopnje zavesti,
- poslabšanje ali izguba vida, skiljenje in dvojna slika okolice,
- motnje ali odpovedi sluha,
- oslabeitev ali popolna odpoved koordinacije in ravnotežja,
- vrtoglavice in slabost (pogosto bruhanje).

Rana na želodcu

Po predvidevanjih ameriških strokovnjakov, ki do konca leta pričakujejo dovoljenje stroge ameriške agencije za prehrano in zdravila, bo rano na želodcu mogoče kmalu diagnosticirati s preprosto analizo izdihanega zraka.

V zadnjem času so gastroenterologi ugotovili, da k večini ran na želodcu in dvanajsterniku prispeva patogena bakterija, imenovana *Helicobakter pylori*. Najnovejša diagnostična metoda bo pacientu prijazna, zdravniku priročna in zava-

rovalnici pisana na kožo, ker bo povsem neboleča, neinvazivna, hitra, zanesljiva in poceni. Sodobna diagnostika rane na želodcu bo izkoriščala dejstvo, da bakterija, ki jo povzroča, vsebuje encim, ki prispeva k razgradnji uree v amoniak in ogljikov dioksid CO₂ v izdihalnem zraku. Zdravnik bo najprej določil običajno količino CO₂ v izdihalnem zraku pacienta pri mirovanju, nato pa bo bolnik popil raztopino uree z vsebnostjo markiranega ogljikovega izotopa. Če se bo omenjeni izotop pojavil po določenem času v zaznavni količini v izdihalnem zraku, pomeni, da je v želodčni vsebini pacienta aktivni *Helicobakter pylori*. Bakterija je dokaj patogena in nalezljiva, prenesemo pa jo lahko zlasti z uporabo istega pribora, uživanja hrane iz iste skledice in seveda poljubljanjem.

Cene sadja in zelenjave

Zelenjava	Tržnica	M. Sob.	G. Radg.	Lj. Lamer.
jabolka	60	90	50	
pomeranči	210	220	200	
banane	145	150	120	
hruške	170	190	200	
grozdje	230	300	300	
limono	260	300	280	
orehova jedrca	960	1000	990	
paradižnik	300	300	280	
poprski	300	300	300	
kaki	197	200	220	
krompir	28	35	25	
solata	160	160	250	
korenja	80	200	150	
rdeče zelje	100	100	100	
čebula	60	100	80	
fižol v zraju	321	450	280	
ajdve	20	-	23	
zeleno zelje	30	50	50	
česen	420	380	440	
kilajsko zelje	100	-	80	
rdeči radič	180	300	210	
klivi	250	300	290	
cvetoča	200	200	150	
jagode	800	650	-	
suko fige	900	800	680	
slive suhe	800	-	600	
mandarina	197	220	200	
hruke	320	400	400	
kislo zelje	145	200	200	
konstanci	450	250	360	

učinkovito premagujejo nahod, blagodejno vplivajo na potek prehlada in pomagajo sprostiti dihalne poti - odpirajo zamašene nosnice. Večina jih pri nahodu najprej seže po zdravnih kapljicah za nos, ki pa pri pogosti oziroma daljši uporabi (pet dni ali več) lahko povzročijo motnje in okvare nosne sluznice.

Zato zdravniki pacientom z nahodom priporočajo soparo z dodatkom olja poprove mete ali običajne mete, učinkovita pa je tudi mešanica eteričnih olj avokaliptusa, zelenega bora in poprove mete. V pomanjkanju časa si lahko pomagamo tako, da večkrat dnevno kamemo nekaj kapljic mešanice na svež toplem robček in nekajkrat globoko vdihnemo hlapljive aromatične substance. Za dojenčke in otroke je na voljo blažja, manj koncentrirana mešanica naravnih eteričnih olj.

Nahod

Aromatična eterična olja, ki vsebujejo zdravilne substance,

Porod stoletja

Časnikarji so poskušali vse moč, da bi lahko opisali in fotografirali »porod stoletja«. Tudi z berili so hodili, a osmo nadstropje bolnišnice Dobri Samaritan v Los Angelesu so varovali krepki možje. Zdravca mati se je vplisala kot Victoria Hernandez, v resnici pa se je svojega prvega otročka veselila zveza Madonna. Porod ni bil lahek, po dvanajst urah se je poročničar dr. Paul Fleiss - oče razpite Heidi - odločil za carski rez. Preden so Madonno odpeljali v operacijsko sobo, jo je prijatelj Carlos ohrabil s poljubom. Poseg je trajal deset minut, opravila ga je neka zdravnica. Ene ura je tehtala 2965 gramov, dolga pa je bila 53 centimetrov. Doktoru Carlosu so dovolili kratek obisk, otroka pa so poimenovali za Lourdés. Madonna je poskrbela, da ju bodo z otrokom fotografirali v začetku tega meseca za revijo Vogue.

Male zvižgače velikih mojstric

• Kako skriti od prehlada otekle oči, rdeč nos in bled obraz? V skledo s toplo vodo dajte tri kapljice metinega ali rožmarinovega olja. Vanjo namočite debelo gazo ali manjšo brisačo in jo očeto položite na obraz. Po petih minutah bo vaš videz opazno boljši.

• Morate na zabavo, pod očmi pa so podočnjaki in tudi gubice se zdijo nekam poglobljene. Pripravite si obkladka za hitro pomoč: med dva kosčka gaze dajte žličko skute ali kisle smetane in si ju za petnajst minut položite na oči. Izmižite z mlačno vodo in rahlo vtrite kremo proti gubicam.

• Kadar ste vznemirjeni, se na vratu rade pojavijo rdeče lise. V skodelico nalijte mrzlo vodo in dodajte nekaj kapljic naravnega kisa. S kosmovo vate, pomodnim v to tekočino, si rahlo navlažite vrat.

• Tonik iz brinovih jagod je odlično sredstvo za nego aknaste in nečiste kože. V skodelici hladne vode čez noč namočite 20 brinovih jagod, tekočino zavrite in precedite. Uporabite ga vsakič, ko si s čistilnim mlekom očistite obraz.

Cene rabljenih avtomobilov

Minulo nedeljo so na sejmu rabljenih avtomobilov v Murski Soboti prodajali 32 avtomobilov, prodali pa so štiri.

Zaamka	Letnik	prev.km.	Cena
Peugeot 205 GR	1991	41.000	9.500 DEM
Skoda Forman LX	1994	26.700	900.000 SIT
Citroen Ax D	1990	67.000	7.000 DEM
Lada Samara 1,3	1993	61.000	6.600 DEM
Skoda Favorit	1993	33.500	7.100 DEM
Renault 19 RT	1993	44.900	15.900 DEM
Nissan Micra 1,1	1993	50.000	9.500 DEM
Opel Kadett 1,3	1985	61.000	6.500 DEM
Renault 4 GTL	1989	60.000	2.700 DEM
Renault 5 Campus	1991	88.600	7.700 DEM
Audi 80 Turbo D	1991	117.000	17.500 DEM
Peugeot 405 GL	1992	49.100	14.000 DEM

Kuhajte z nami

Svinjske zarezbrnice po somborsko

Za štiri osebe potrebujemo: 4 svinjske zarezbrnice po 15 dag, 3 žlice olja, sol, poper, 2 srednje velika stroka česna, malo mleto kumino, žličko začimbnega posipa, veliko žlico gladke moke.

Meso operemo v kosu, ga obrišemo in narežemo na posamezne zarezbrnice. Do polovice rebrne kosti meso odlučimo, drugo pustimo, da se drži kosti. Zarezbrnico po eni strani rahlo potolčemo, mrenico na zunanem robu pa plitvo zarezemo. Potolčeno stran solimo in popramo, nepotolčeno stran pomokamo z gladko moko. Maščobo v primerni kozici razgrejemo in s posoljeno stranjo položimo zrezke vanjo, da se svetlo rjavo zapečejo. Nato zapečemo še pomokano stran. Dodamo strt česen, da zadisi, preostalo moko, ki jo rahlo prepražimo, in zalijemo z 2-3 dcl vode, ki smo ji dodali začimbni posip ali mesno kocko. V tej omaki dušimo zarezbrnice, da se zmehčajo.

Posebej spečemo na ozke krehle narezan krompir (spečemo ga nekoliko zabeljenega v peči). Pečen krompir naložimo na servirni krožnik in ga prelujemo z omako. Zarezbrnice zložimo zraven.

Ponudimo s sezonsko solato.

Cilka Sukić

Telovnik za poslovno žensko

Telovnik je do pasu segajoče, spredaj podloženo brezrokavno moško vrhnje oblačilo, ki se zapenja z gumbi. Nosi se pod suknjičem in nad srajco, pogosto je iz svile ali bogato vezene tkanine. Ženske so ga prevzele šele konec 19. stoletja in ga v začetku

20. stoletja nosile h krilu in bluzi. V šestdesetih letih so pogosto nosile telovnik, vzele pa so ga kar iz moške garderobe; priljubljene so bile predvsem različice iz črtastega blaga. Danes je telovnik iz različnih tkanin stalen del ženskih oblačil, še posebno v kombinaciji z elegantnimi kostimi. Najbolj je značilen za poslovne ženske.

AVTOR	DELO	NASPROTNIK	INDUSTRIJSKI ALKOHOL	LOČNA PROTE- STANTOV	LUKA V ALŽIRIJ	PRAZNE MARJE NEUMNOSTI	LUKA NA HOKAIDU JAPONSKA
TREPET TONA PRI PEVCIH							
KOJIŽEVNIK							
UTELEŠENJE BOGA VISALJA							
TOPNIČAR							
SVOBODNA ZEMELJSKA POSEST					7 IN 22 ČRKA ABECEDA SESTAVINA MASTI		
VESTNIK	RUSKO MESTO OB REKI JENISEJ	MAROGA KANTON V ŠVICI (SIGN)					DUŠAN NOVAK
RIMSKA ŠTIRKA			MED NASLAD				
GORSKA DOLINA V VISOKIM TURAH							
LEVI PRITOK TIBERE					ITALIANSKA NAFTNA DRUŽBA	PLOŠČEK PRI HOKAJU NA LEDU	
EGIPČANSKI BOG SONCA				ZADNJI DEL LETALA LEONHARD EULER			
SPOJINA KISLEGA OKUSA							
TIP ČLOVEŠKE KONST- TUCIJE							

REŠITEV PREJŠNJE KRIŽANKE - Piksida. Ukraden. Ronsard, Anis. YI, notar, Lerida, zavitek, VT, Aka, Aron, AD, ritual, ejektor, kap, Aga.

Televizijski spored od 15. novembra do 21. novembra

PETEK
15. NOVEMBRA

TV SLOVENIJA 1

- 8.05 Učimo se ročnih ustvarjalnosti
8.25 Pasje mesto, kanadska nanizanka
8.45 Zlata šestdeseta slovenske popevke
9.40 J.F.K., ameriški film
13.00 Poročila
13.05 Kolo sreče
15.30 Operni zvoki
16.00 Barogova Slovenija
17.00 Dnevnik
17.10 Lahkih nog naokrog
17.10 Po Sloveniji
18.30 Dodojeve dogodivščine
18.40 Risanka
18.50 Hugo
19.30 Dnevnik
20.00 Forum
20.25 Prometni kviz
20.50 Planet In
22.30 Dnevnik
23.00 Sova
Kvantni skok, ameriška nanizanka
23.50 So leta minila, angleška nanizanka
0.20 Chinkung express, kitajski film

TV SLOVENIJA 2

- 12.10 Poslovna borza
12.20 Korenine slovenske lipe
12.45 Podoba podobe
13.35 Umetniški večer: David Cronenberg
14.30 Varljivo sonce, ruski film
16.40 Kvantni skok, ameriška nanizanka
17.30 So leta minila, angleška nanizanka
18.00 Slovenski magazin
18.30 Koncerti za mlade
19.30 V najboljši družini, norveška nadaljevanka
20.00 Umor 1. stopnje, ameriška nadaljevanka, 4/23
20.50 Ljubezen in ostanki človečnosti, kanadski film
22.30 Videošpon

POP TV

- 10.00 Santa Barbara - 11.00 Sedma sila - 12.00 POP-kviz, ponovitev - 12.30 M.A.S.H. - 13.00 Roseanne - 13.30 Kapitan in vdova, film - 15.30 POP-30 - 16.00 Mulci! - 16.30 Santa Barbara, nadaljevanka - 17.30 Obalna straža - 18.30 POP-kviz, nanizanka - 19.00 Cosby, nanizanka - 19.30 24 ur - 20.00 Urgenca, nanizanka - 21.00 Dosjeji X, nanizanka - 22.00 Poltergeist, 3. del, film - 23.30 Lov na glave - 0.30 24 ur, ponovitev - 1.00 POP-30, ponovitev

TV HRVAŠKA 1

- 7.55 Poročila - 8.00 Dobro jutro - 10.00 Poročila - 10.05 Izobraževalni program - 11.30 Za otroke - 12.00 Dnevnik - 12.20 Ljubezenske zveze, serija - 13.05 Santa Barbara - 13.50 Poročila - 13.55 Izobraževalni program - 14.55 Za otroke in mladino - 15.50 Poročila - 16.00 Dober dan, Hrvatska - 17.05 Danes v skupščini - 17.35 Govorimo o zdravju - 18.10 Kolo sreče - 18.40 Računalništvo - 19.30 Dnevnik - 20.15 Pol ure kulture - 20.45 Show program - 21.45 Stoletnica filma, dokumentarna oddaja - 22.15 Opazovanja - 22.45 Klub, d. d. - 23.00 Živi planet, serija - 23.55 Poročila

TV HRVAŠKA 2

- 14.20 Koledar - 14.30 Seinfeld, serija - 14.55 Profit, serija - 15.50 Grozljivka - 16.50 Zaklad na otoku, avstralski film - 18.35 Hugo - 19.00 Divje srce, serija - 19.30 Dnevnik - 20.15 Zakon v Los Angelesu, serija - 21.05 Baby Snatcher, ameriški film - 22.40 Srce zahoda, humoristična serija - 23.30 Molčeča priča, ameriški film - 1.05 Glasba - 1.45 Noč košarke

TV AVSTRILIJA 1

- 6.00 Otroški program - 8.55 Vsi pod eno streho - 9.50 Disneyev festival - 10.25 Dogodivščine družine Robinson v divjini - 12.00 Confetti-TV - 13.05 Z Viljem v središče Zemlje - 14.55 Naša mala farma - 16.30 Earth 2 - 18.10 Polna hiša - 19.30 Čas v sliki - 20.00 Šport - 20.15 Emergency room - 23.00 Rdeči škorpion, film - 0.45 Čas v sliki - 0.55 Človek brez milosti, film - 2.15 Čas v sliki

TV AVSTRILIJA 2

- 9.00 Čas v sliki - 9.05 Schiejk vsak dan - 10.15 Bogati in lepi - 11.05 Avstrija danes - 13.00 Čas v sliki - 13.10 Dežela in ljudje - 13.40 Kalifornijski klan - 14.25 Soncu naproti - 15.15 Bogati in lepi - 16.00 Schiejk vsak dan - 17.00 Čas v sliki - 19.00 Avstrija danes - 19.30 Čas v sliki - 20.15 Stari - 22.05 Čas v sliki - 22.30 Moderni časi - 23.10 Gospa Pepi - 23.40 Beatlesi - 1.10 Videonoč

RTL

- 5.30 Poročila - 6.35 Dobri časi, slabi časi - 7.00 Točno ob sedmih - 7.30 Poročila - 7.35 Med nami - 8.00 Poročila - 8.05 Springfieldska zgodba - 9.00 Poročila - 9.05 Kalifornijski klan - 10.00 Bogati in lepi - 10.30 Zlata dekleta - 11.00 Vroča nagrada - 11.30 Družinski dvoboj - 12.00 Opoldanski magazin - 12.30 Glej, kako razbija! - 13.00 Rockford - 14.00 Barbel Schäfer - 15.00 Iona Christen - 16.00 Hans Meiser - 17.00 Jeopardy! - 17.30 Med nami - 18.45 Poročila - 19.10 Eksplozivno - 19.40 Dobri časi, slabi časi - 20.15 Mini playback šov - 21.15 Oslovski brat - 22.15 Sedem dni - sedem glav - 23.15 T. V. cesar - 0.00 Dnevnik - 0.30 Akti z ulice - 1.30 Zlata dekleta

TV MADŽARSKA 1

- 5.40 Vaška TV - 6.00 Sončni vzhod - 9.00 Poročila - 9.10 Športna akademija - 9.35 Dopoldne - 11.10 Dallas - 12.00 Poročila - 12.05 Posel - 12.25 Telepakk - 14.10 Narodnostne oddaje - 15.00 Poročila - 15.10 Madžarska danes - 16.00 Poročila - 16.05 Posel - 16.25 Skrivnosti peska - 17.00 Za upokojece - 17.30 Teka - 17.40 15 minut - 18.00 Okno - 18.55 Pravljica - 19.15 Azurno - 19.30 Dnevnik, šport - 20.20 Dallas - 21.25 Bodite eno uro z menoj - 22.30 Zbogom, moja priateljica, kitajski film - 1.15 Dnevnik

TV MADŽARSKA 2

- 12.00 Siesta - 15.00 Newyorška luka, ameriški film (č.-b.) - 16.25 Pratika - 16.30 Pokukajmo na štedilnik - 16.55 Narodopisje - 17.00 Miss Universe Hungary - 17.30 Regionalni program - 18.00 Skippyjeve dogodivščine - 18.30 Vesoljske igre - 19.05 Popotnik - 19.55 Klip mix - 20.05 Neki pravi angleški džentlmen, dokumentarni film - 21.00 Dnevnik - 21.10 Policijska poročila - 21.15 Tip hop, kviz - 21.45 Kultura - 22.00 Objektiv - 22.35 Pregled tiska - 22.40 Športna stava - 23.00 Koktejl-bar

SOBOTA
16. NOVEMBRA

TV SLOVENIJA 1

- 8.15 Radovedni Taček: Trak
8.35 Jakec in čarobna lučka
8.55 Male sive celice, kviz
9.40 Zgodbe iz školjke
10.15 Učimo se tujih jezikov: Angleščina
10.30 Glasbena oddaja
11.10 Svet dinozavrov, ameriška serija
11.40 Analitična mehanika
12.10 Tednik
13.00 Poročila
13.05 Hugo
14.30 Policiisti s srcem, avstralska nanizanka
15.20 Kinoteka: Kosilo v travi, francoski film
17.00 Dnevnik
17.10 Boj za obstanek, ameriška serija
18.00 Na vrtu
18.35 Hugo
19.10 Risanka
19.30 Dnevnik
20.10 Res je!
21.45 Za tv-kamero
21.55 National Geographic, ameriška serija
22.50 Dnevnik
23.00 Sova
Kvantni skok, ameriška nanizanka
0.10 Večni sanjač, ameriška nanizanka
0.35 Bratje Gravet, francoski film

TV SLOVENIJA 2

- 10.00 Planet In
11.30 Mostovi
14.15 Zgodovinska kitajska mesta, ameriška serija
15.10 Skrivnostni svet A. Clarka, angleška serija
15.35 Prometni kviz
15.55 Košarka NBA
17.55 DP v košarki, Satex - Smelt Olimpija
19.30 V najboljši družini, norveška nadaljevanka
20.00 Ljubezen do polnoči, ameriški film
21.55 Trend, oddaja o modi in vizualni pop kulturi
22.35 Sobotna noč

POP TV

- 8.00 Mož pajek - 8.30 Junak akcije, mladinska serija - 9.00 Zvezde steze, risane serija - 9.30 Kje je Wally, risana serija - 10.00 Max glick, risana serija - 10.30 Jama zlate vrtnice, nadaljevanka - 12.00 Lois in Clark, nanizanka - 13.00 Indijanka, film - 15.00 Obraz tedna - 15.30 V družinskem krogu - 16.00 Hokej, reportaža - 16.30 Svet športa - 17.30 Vesoljski bojevniki, nanizanka - 18.30 Prijatelji, nanizanka - 19.00 Varuška, nanizanka - 19.30 24 ur - 20.00 Kri na soncu, film - 22.00 Teksaški mož postave, nanizanka - 23.00 Kalifornijski, film - 1.00 24 ur, ponovitev

TV HRVAŠKA 1

- 8.35 Poročila - 8.40 Risanka - 9.05 Mornar Sinbad, ameriški film - 11.00 Prizma - 12.00 Dnevnik - 12.20 Živi planet, serija - 13.30 Vojaški duh, kanadski film - 15.05 Briljantina, oddaja za mlade - 15.50 Filipovi otroci - 16.20 Hollywoodski akterji, serija - 16.45 Poročila - 16.50 Televizija o televiziji - 17.20 Viskanju preteklosti, dokumentarna oddaja - 18.05 Zakaj naj bi bilo to nenavadno? - 18.20 Dokumentarna oddaja - 19.30 Dnevnik - 20.15 Under Siege, ameriški film - 22.00 Glasbena oddaja - 22.45 Opazovanja - 23.15 Polnočna premiera: Globoke vode, ameriški film

TV HRVAŠKA 2

- 15.35 Koledar - 15.45 S knjigo v glavo - 16.30 Zakon v Los Angelesu - 17.15 Mladina Jones, serija - 18.00 Mediteraneo - 18.30 Za nami potop, dokumentarna serija - 19.30 Dnevnik - 20.15 Grozljivka - 21.15 Neskončno potovanje, serija - 22.15 Dosjeji X, serija - 23.05 Zlati gong, glasbena oddaja

TV AVSTRILIJA 1

- 6.00 Confetti-TV - 9.50 Sobotna igra - 12.05 Harry in Hendersonovi - 12.25 Kalifornijski klic v sili - 13.10 Življenje in jaz - 13.35 Čudovita leta - 16.50 Beverly Hills - 17.30 Nogomet - 19.30 Čas v sliki - 20.00 Šport - 20.15 Ljubica, naš otrok je postal pravi orjak, komedija - 21.40 Igra z ognjem, film - 23.45 Femmes, film - 0.55 Rdeči škorpion - 2.35 Beverly Hills - 3.20

Melrose place - 4.05 Vesoljska ladja Enterprise

TV AVSTRILIJA 2

- 9.00 Čas v sliki - 9.05 Halo Avstrija, halo Dunaj - 9.35 Deček na delfinu, film - 11.25 Sodnik, da bi ga poljubil - 13.00 Čas v sliki - 13.10 Svet je lep, film - 14.35 Solni baron - 16.30 Dežela in ljudje - 17.00 Čas v sliki - 17.05 Pogled v deželo - 17.35 Kdo me hoče - 17.53 Religije sveta - 18.30 Konflikti - 19.00 Avstrija danes - 19.30 Čas v sliki - 20.15 Srečen konec - 21.40 Zapletena čustva - 23.15 Čas v sliki - 23.30 Družina v zagati, film

RTL

- 5.30 Otroški spored - 8.30 Disneyev team - 10.15 Risanke - 10.30 Disneyev klub - 10.50 Na krilih pravčnosti - 11.20 Power Rangers - 11.45 Maskirani jeklec - 12.30 Polna hiša - 13.00 Življenje in jaz - 13.55 Princ iz Bel-Aira - 14.50 Grozno prijazna družina - 16.50 Melrose Place - 18.45 Poročila - 19.10 Eksploziv - 20.15 Sanjska poroka - 22.00 Kako, prosim? - 23.00 RTL v soboto ponoči - 0.00 Umor, film - 3.05 Beverly Hills

TV MADŽARSKA 1

- 5.40 Vaška TV - 6.00 Sončni vzhod - 8.00 Otroški program - 9.10 Rezerviran čas - 10.00 Neka prijazna rjavolaska, ameriški film - 11.35 Stara Evropa - 12.00 Poročila - 12.05 Ponovitve - 14.10 Odgovarjamo na telefone - 14.20 Živali iščejo dom - 15.40 Zemljepisna širina 49 stopinj, angleški film - 17.00 Osamljeni planet - 17.30 Puder - 18.00 Milicentenario - 18.05 Za boljši jezik - 18.15 Štorije - 18.30 Kolo sreče - 18.55 Pravljica - 19.15 Azurno - 19.30 Dnevnik, šport - 20.20 Deklamacija - 20.30 Ekskluzivno - 20.55 Pokaži, kaj znaš, sklepna oddaja

TV MADŽARSKA 2

- 7.00 Za kmetovalce - 7.30 Narodnostne oddaje - 10.05 Kdo ve kaj o njih? - 11.10 Veliki zid, serija - 12.00 Poje Judit Csala - 12.30 Razselitev Madžarov na Slovaškem - 13.00 Prometna varnost - 13.05 Avtomagazin - 13.35 Kratki filmi - 15.00 Stiki brez meja - 15.25 Trend - 15.55 Policijska sveta - 16.30 Horizont - 17.00 Šport - 19.05 Familija - 20.00 Tema - 20.30 Lyonski omnibus - 21.20 Dokumentarni film - 22.05 Müllerjevi plesalci, tv-igra

NEDELJA
17. NOVEMBRA

TV SLOVENIJA 1

- 8.40 Živ zav
9.30 Sredi galaksije zavij levo, avstralska nanizanka
9.55 Nedeljska maša, prenos iz Bogojine
11.00 Vsi smo ena družina, japonsko-kanadska serija
11.30 Obzorja duha
12.00 Ljudje in zemlja
12.30 Slovenski ljudski plesi
13.00 Poročila
13.05 Hugo
13.35 Karaoke
14.35 Nedeljska reportaža
15.05 Dlan v dlani
15.20 Tihomorsko poslanstvo, angleški film
17.00 Dnevnik
17.10 Zavrtimo stare kolute
17.40 Po domače
19.10 Risanka
19.15 Loto
19.30 Dnevnik
19.50 Zrcalo tedna
20.10 ZOOM
21.15 Moški, ženske
22.15 Dnevnik
22.25 Šport v nedeljo

TV SLOVENIJA 2

- 10.05 Pikica in Tonček, nemški film (čb)
11.30 Videošpon
12.00 Lahkih nog naokrog
12.45 Na vrtu
13.15 Trend, oddaja o modi
13.55 Kvantni skok, ameriška nanizanka
14.45 Kosilo v travi, francoski film
17.25 NBA - Action
17.55 DP v roketu, Dobova - Andor
19.30 V najboljši družini, norveška nadaljevanka
20.00 Prevzetnost in pristranost, angleška nadaljevanka, 4/6
20.50 Naš človek, slovenski film
22.15 Novice iz sveta razvedrila

POP TV

- 8.00 Pink panter - 10.00 Reboot, risanka - 10.30 Defektivka in pol, nanizanka - 11.00 Radovedna Nancy - 11.30 Kuharske mojstrovine - 12.00 Razprtije, nanizanka - 13.00 Svet športa, ponovitev - 14.00 Hltri vlak, film - 16.00 Teksaški mož postave - 17.00 Ljubezen na Donavi - 18.00 Enkrat v življenju, film - 19.30 24 ur - 20.00 Arthur 1, film - 21.30 Na sever - 0.30 24 ur, ponovitev

TV HRVAŠKA 1

- 9.25 Poročila - 9.30 Svet živali, serija - 10.00 Za otroke in mladino - 12.00 Dnevnik - 12.20 Kmetijska oddaja - 13.10 Folklorna oddaja - 13.40 Mir in dobrota - 14.15 Opera Box - 14.45 Risanke - 15.20 Stik, glasbena oddaja - 15.55 Skrivnost mojega uspeha, ameriški film - 17.40 Poročila - 17.50 Skrita kamera - 18.10 Dunajski muzeji, dokumentarni film - 18.40 Risanke - 19.30 Dnevnik - 20.20 Policiisti iz Beverly Hills, ameriški film - 22.05 Opazovanja - 22.35 Vodnik za dober seks, serija - 23.00 Berlin 39, italijanski film - 0.40 Poročila

TV HRVAŠKA 2

- 12.45 Koledar - 12.55 Dosjeji X, serija - 13.45 Divje vode, ameriški film - 15.30 Zlati gong, glasbena oddaja - 16.30 Neskončno potovanje, serija - 17.30 Neznana glasba - 18.25 Najbolj divja plemena, dokumentarna serija - 19.30 Dnevnik - 20.15 Zapolskajte, prosim - 21.20 Športna oddaja - 22.30 Vidikon - 23.20 Zakonski pristan, humoristična serija

TV AVSTRILIJA 1

- 6.25 Confetti Tivi - 11.05 Disneyev festival - 12.20 Euro dnevi - 12.45 Šport - 13.25 Nori petek, film - 16.30 Pestnica gre na zahod, film - 18.00 Srček - 18.25 Kuharske mojstrovine - 18.30 Šport v nedeljo - 19.30 Čas v sliki - 20.15 Grad hotel Orth - 21.10 Naš učitelj dr. Specht - 21.55 Čas v sliki - 22.05 K stvari - 23.20 Vizije - 23.55 Apropoz, film - 1.35 Igra z ognjem, film

TV AVSTRILIJA 2

- 9.00 Čas v sliki - 9.05 Kitajska - 10.30 Teden kulture - 11.00 Tiskovna konferenca - 13.00 Čas v sliki - 13.30 Domovina, tuja mati - 14.15 Divje življenje - 14.50 Treening s komisarijem Rexom - 17.00 Čas v sliki - 17.05 Klub za seniore - 17.55 Lindenstrasse - 18.25 Kristus skozi čas - 18.30 Avstrija v sliki - 18.55 Kuharske mojstrovine - 19.00 Avstrija danes - 19.30 Čas v sliki - 20.15 Na ognjeni črti, film - 22.15 Šport - 22.25 Columbo - 23.50 Na brez moje babice

RTL

- 5.35 Otroški spored - 9.00 Klasične risanke - 9.50 Disneyev Aladin - 10.50 Clever&Smart - 11.20 Alaska - 12.10 Disneyeva filmska parada - 12.30 Uničila si mi življenje, film - 14.15 Ekipa A - 16.05 Herkules - 17.45 Živali iščejo dom - 18.45 Poročila - 19.10 Henry Maske, boksač pred zadnjim nastopom - 20.15 Povzročitelj težav, film - 22.15 Spieglov tv-magazin - 23.00 V navzkrižnem ognju - 1.20 Glasovski faktor - 3.50 Hans Meiser

TV MADŽARSKA 1

- 7.30 Otroški program - 9.00 Nedeljski magazin - 11.00 Globus - 12.00 Poročila - 12.05 Minute za srečo - 12.30 Poje Erzi Kovacs - 13.00 Skrivnosti peska - 15.15 Znanstveni poročevalci - 15.35 Verski program - 16.00 Disneyjeve risanke - 17.10 Izmislimo si Madžarsko - 18.00 Vinska pesem - 18.30 Kolo sreče - 19.00 Teden, vmes Dnevnik - 20.15 Neki nedolžen človek, ameriški film - 22.15 Brandenburški koncert - 22.30 Govorimo o Frigyesu Karinthyju - 23.15 Glasba nad vsemi, koprodukcijski film

TV MADŽARSKA 2

- 7.30 Kje, kaj? - 8.00 Julijan program z nedeljskim kuharjem - 8.30 Zgodovina književnosti - 8.50 Domožnanstvo - 9.00 Vesoljske igre - 9.30 Armba - 9.50 Animirani film - 10.00 Kviz - 11.00 Šport - 13.00 Tv-magister - 14.00 Balaton, serija - 14.30 Iščejo izgubljene odrasle - 15.05 Od mize in postelje, serija - 16.00 Pesnik Balint Ballasi - 17.05 Gimnazija strlih src - 17.55 Halo, svet! - 18.30 Tranzit - 19.00 Nezreli, serija - 19.30 Pravljica - 19.45 Zgodbe o nastanku narodov - 20.05 Srednjeevropski kulturni magazin - 20.55 Pratika - 21.00 Glasbena ura - 22.00 Okolje - 22.05 Pregled tiska - 22.10 Telesport - 23.20 Stalno omizje, klub intelektualcev

PONEDELJEK
18. NOVEMBRA

TV SLOVENIJA 1

- 10.10 Mojca in živali, lutkovna igrlica
11.00 Mladinski zbori
11.35 Naš človek, slovenski film
13.00 Poročila
13.05 Novice iz sveta razvedrila
14.00 Utrip, Zrcalo tedna
14.40 Forum
15.00 Nedeljska reportaža
15.30 Moški, ženske
16.20 Dober dan, Koroška
17.00 Dnevnik
17.10 Radovedni Taček: Kristal
17.30 Očividci, angleška serija
18.00 Po Sloveniji
18.30 Umetniki za svet
18.40 Risanka
18.50 Lingo
19.20 Žrebanje 3 x 3
19.30 Dnevnik
20.00 Tv-konferenca
20.55 Roka rocka
21.55 Dnevnik
22.30 Sova
Kvantni skok, ameriška nanizanka
23.15 Noro zaljubljen, ameriška nanizanka

TV SLOVENIJA 2

- 11.05 Učimo se tujih jezikov: Angleščina
11.20 Reka upanja, francoska nadaljevanka, 7/18
12.10 Res je!
13.40 Sobotna noč
14.40 Šport v nedeljo
16.25 Wildbach, nemška nanizanka
17.15 Kvantni skok, ameriška nanizanka
18.05 Simpsonovi, ameriška nanizanka
18.30 Sedma steza, športna oddaja
19.00 Noro zaljubljen, ameriška nanizanka
19.25 V najboljših družinah, norveška nadaljevanka
20.00 Čamčavci, tv-film
21.25 Maruška, kratki igrani film
21.45 Osmi dan
22.15 Turistična oddaja
22.45 Svet poroč
23.15 Brane Rončel izza odra
0.45 Tenis, finale ATP-turnirja

POP TV

- 10.00 Santa Barbara, ponovitev - 11.00 Razprtije, ponovitev - 12.00 POP-kviz, ponovitev - 12.30 Kuharske mojstrovine, ponovitev - 13.00 Vzhodno od raja, nadaljevanka - 14.00 Ljubezen na Donavi, nadaljevanka - 15.00 Max glick - 15.30 POP-30 - 16.00 Mulci, nanizanka - 16.30 Santa Barbara - 17.30 Obalna straža - 18.30 POP-kviz - 19.00 Cosby, nanizanka - 19.30 24 ur - 20.00 Sedem let skomin, film - 22.00 Športna scena, nanizanka - 23.00 Sedma sila - 0.00 Mož pravice, nanizanka - 1.00 24 ur - 1.30 POP-30, ponovitev

TV HRVAŠKA 1

- 7.55 Poročila - 8.00 Dobro jutro - 10.00 Poročila - 10.05 Izobraževalni program - 11.30 Modul 8 - 12.00 Dnevnik - 12.20 Ljubezenske zveze, serija - 13.05 Santa Barbara - 13.50 Poročila - 13.55 Izobraževalni program - 14.55 Za otroke - 15.50 Poročila - 16.00 Dober dan, Hrvatska - 17.05 Slikarstvo kot usoda - 17.35 Dom in svet - 18.10 Kolo sreče - 18.40 Danes v skupščini - 19.30 Dnevnik - 20.15 Polna hiša, tv-film - 21.10 Z namenom in namenom - 22.15 Opazovanja - 22.45 Mrtva denarja - 23.00 Mrtva mati, španski film - 0.45 Poročila

TV HRVAŠKA 2

- 14.35 Koledar - 14.45 Vidikon - 15.30 Ljubezen v Orient Expressu, ameriški film - 17.05 Mestece Peyton, ameriška nadaljevanka - 17.55 Otroška serija - 18.35 Hugo - 19.00 Divje srce, serija - 19.30 Dnevnik - 20.15 Prijatelji, serija - 20.45 Pelica - 20.50 Leta, ki se jih spominjamo: 1949., dokumentarna serija - 22.45 Koraki, glasbena oddaja

TV AVSTRILIJA 1

- 6.30 Confetti - 10.30 Padev v divjino, film - 12.00 Confetti - 14.55 Naša mala farma - 15.45 Vesoljska ladja Enterprise - 16.30 Knight Rider - 17.15 Vsi pod eno streho - 17.40 Kdo je tukaj šef? - 18.05 Polna hiša - 18.30 Krepka družina - 19.30 Čas v sliki - 20.00 Šport - 20.15 Waynov svet, komedija - 21.45 Oči groze, film - 0.55 Dobrodošli v težkih časih, film - 2.30 Čas v sliki

TV AVSTRILIJA 2

- 9.00 Čas v sliki - 10.15 Bogati in lepi - 11.05 Pogledi s strani - 11.35 Milijarsko kolo - 12.00 Čas v sliki - 12.35 Teodora pregled - 13.00 Čas v sliki - 13.10 Ognjen tacija - 13.40 Kalifornijski klan - 14.30 Soncu naproti - 15.15 Bogati in lepi - 16.00 Schiejk vsak dan - 17.00 Čas v sliki - 17.05 Dobrodošli v Avstriji - 19.00 Avstrija danes - 19.30 Čas v sliki - 20.00 Pogledi s strani - 20.15 Gozdarska Falkenau - 21.05 Tema - 22.00 Čas v sliki - 22.30 Večer kulture, prenos - 1.30 Pogled s stran

RTL

- 5.30 Poročila - 5.32 Dobro jutro - 5.35 Bogati in lepi - 6.00 Poročila - 6.05 Sledge Hammer - 6.30 Poročila - 6.35 Dobri časi, slabi časi - 7.00 Točno ob sedmih - 7.30 Poročila - 7.35 Med nami - 8.00 Poročila - 8.05 Springfieldska zgodba - 9.00 Poročila - 9.05 Kalifornijski klan - 10.00 Bogati in lepi - 10.30 Zlata dekleta - 11.00 Vroča nagrada - 11.30 Družinski dvoboj - 12.00 Opoldanski magazin - 12.30 Glej, glej, kdo razbija - 13.00 Rockford - 14.00 Barbel Schäfer - 15.00 Iona Christen - 16.00 Hans Meiser - 17.00 Jeopardy - 17.30 Med nami - 18.0

Televizijski spored od 15. novembra do 21. novembra

14.35 Camčatka, tv-film
16.00 Maruška, kratki igrani film
18.20 Mostovi
17.00 Dnevnik
17.10 Sredi galaksije zavij levo, avstralska nanizanka
17.35 Jakec in čarobna lučka
18.00 Po Sloveniji
18.30 Umetniki za svet
18.40 Risanka
18.50 Kolo sreče
19.30 Dnevnik
20.00 Gore in ljudje
20.50 Beli vitez, švedska nadaljevanka, zadnji del
21.50 Dnevnik
22.20 Poslovna borza
22.35 Sova
Splošne poizvedbe, francoska nanizanka
0.05 Davov svet, ameriška nanizanka

TV SLOVENIJA 2

8.15 Osmi dan
8.45 Boj za obstanek, angleška serija
9.35 Slovenski magazin
10.05 Baletni gala iz Varšave
11.05 Koncert orkestra Slovenske filharmonije
12.05 ZOOM
13.15 Pustolovščine in odkritja, italijanska serija
13.45 Tenis, finale ATP-turnirja
16.10 Sporočilo iz Vietnama, ameriška nadaljevanka, 3/4
17.10 Kvantni skok, ameriška nanizanka
18.00 Castlovi, angleška nadaljevanka
18.30 Svet dinosavrov, ameriška serija
19.00 Davov svet, ameriška nanizanka
19.30 V najboljših družinah, norveška nadaljevanka
20.00 Wildbach, nemška nanizanka
20.50 Studio City
21.50 Oči kritike
22.40 Sodni dan, danski nemi film
0.20 Studio City, ponovitev
1.20 Tenis, finale ATP-turnirja

POP TV

10.00 Santa Barbara, ponovitev - 11.00 Sedma sila - 12.00 POP-kviz, ponovitev - 12.30 Gori raček, risana serija - 13.00 Kuharske mojstrovine - 13.30 Športna scena, ponovitev - 14.30 Zadeva Beiderbecke, nanizanka - 15.30 POP-30 - 16.00 Mulci, nanizanka - 16.30 Santa Barbara, nadaljevanka - 17.30 Obalna straža - 18.30 POP-kviz - 19.30 Cosby, nanizanka - 19.30 24 ur - 20.00 Ograje našega mesta - 21.00 Newyorška policija, nanizanka - 22.00 M.A.S.H. - 22.30 Sedma sila - 23.30 Mož postave - 0.30 24 ur - 1.00 POP-30, ponovitev

TV HRVASKA 1

1.35 Poročila - 8.00 Dobro jutro - 10.00 Poročila - 10.05 Izobraževalni program - 11.30 Za otroke - 12.00 Dnevnik - 12.20 Ljubzenske zveze, serija - 13.05 Santa Barbara - 13.50 Poročila - 13.55 Izobraževalni program - 14.55 Za otroke in mladino - 15.50 Poročila - 16.00 Dobro jutro, Hrvaška - 17.05 Pazi, steklo - 17.35 Po mori - 18.10 Kolo sreče - 18.40 Danes v skupščini - 19.30 Dnevnik - 20.15 Slovenski narodni muzej - 20.45 Tv-parlament - 22.15 Opazovanja - 22.45 Mojstrovine svetovnih muzejev - 23.00 Šunka, španski film - 0.30 Poročila

TV HRVASKA 2

16.25 Koledar - 16.35 Koraki, glasbena oddaja - 17.30 Profili, dokumentarna serija - 17.55 Za otroke - 18.35 Hugo - 19.00 Dve srce, serija - 19.30 Dnevnik - 20.20 Ljubljanski učinki, serija - 21.10 Črno belo v barvah - Veliki ognjeni zubli, ameriški film - 22.00 Barva za portret: Jerry Lee Lewis - Zgodovina rock and rolla

TV AVSTRIJA 1

6.00 Confetti - 12.00 Otroški program - 14.55 Naša mala farma - 15.40 Vesoljska ladj Enterprise - 16.30 Knight Rider - 17.20 Vsi pod eno streho - 17.45 Kdo je tukaj šef? - 18.10 Polna hiša - 18.35 Krepka družina - 19.00 Nor nate - 19.30 Čas v sliki - 20.00 Sport - 20.15 Plovčica sku - 20.50 Film - 22.15 Akti X - 23.05 Blink - 23.10 Čas v sliki - 2.55 Schiejk vsak dan - 3.10 Dobrodošli v Avstriji

TV AVSTRIJA 2

9.00 Čas v sliki - 9.05 Schiejk vsak dan - 10.15 Bogati in lepi - 11.05 Avstrija danes - 12.00 Čas v sliki - 12.10 Tema - 13.00 Čas v sliki - 13.15 Konflikti - 13.45 Kalifornijski klan - 14.25 Sposojeni dedek - 15.00 Bogati in lepi - 16.00 Schiejk vsak dan - 17.00 Čas v sliki - 17.05 Dobrodošli v Avstriji - 19.00 Avstrija danes - 19.30 Čas v sliki - 20.00 Pogledi s strani - 20.15 Univerzum - 21.15 Reportaža - 22.00 Čas v sliki - 22.30 Na kraju dogodka - 23.00 Čas v sliki, film

RTL

1.35 Dobro jutro - 5.35 Bogati in lepi - 6.05 Sledge Hammer - 6.35 Dobri časi, slabi časi - 7.00 Točno ob sedmih - 7.35 Sledge Hammer - 8.05 Springfieldska zgodba - 9.00 Kalifornijski klan - 10.00 Bogati in lepi - 10.30 Zlata dekleta - 11.00 Vroča nagrada - 11.30 Družinski dvoboj - 12.00 Opoldnevni magazin - 12.30 Glej, glej, kdo tukaj je - 13.00 Rockford - 14.00 Barbel Schäfer - 15.00 Ilona Christen - 16.00 Hans Meiser - 17.00 Jeopardy! - 18.45 Jeopardy! - 19.40 Dobri časi, slabi časi - 20.15 Dva na straži, serija - 21.15 Balko - 22.15 Quinca - 23.15 Miami Vice - 0.00 Dnevnik - 0.30 Cheers - 1.00 Sledge Hammer - 1.30 Glej, glej, kdo tukaj razbija - 2.00 Barbel Schäfer - 2.55 Dnevnik - 3.20 Ilona Christen - 4.10 Hans Meiser - 5.05 Eksplozivno

TV MADŽARSKA 1

5.40 Vaška TV - 6.00 Sončni vzhod - 9.00 Poročila - 9.10 Športna akademija - 9.35 Dopoldne - 11.10 Klinika za živali - 12.00 Poročila - 12.05 Posel - 12.25 Telepakk - 12.55 Studio Pecs - 14.30 Nezzeli, serija - 15.00 Poročila - 15.10 Repeta, za šolarje - 16.00 Poročila - 16.25 Skrivnosti peska - 17.00 Vklopi - 17.30 Risanka - 17.55 Katoliška kronika - 18.15 Posel - 18.30 Kviz - 19.00 Pravljica - 19.15 Avtomobili - 19.30 Dnevnik, sport - 20.30 Lovci na doto, serija - 21.25 Studio '96 - 22.15 Sanghajska mafija, kitajski film - 0.00 Dnevnik

TV MADŽARSKA 2

8.30 Zasedanje parlamenta - 16.30 Turistični magazin - 17.05 Trije doktorji, serija - 17.50 Vreme - 17.55 Pratika - 18.00 Regionalni program - 19.05 Magnum, kriminalka - 20.00 Kultura - 20.10 Gospodu profesorju s spoštovanjem - 21.00 Dnevnik - 21.10 Okolje - 21.15 Kviz - 21.45 Klip mix - 22.00 Objektiv - 22.35 Pregled tiska - 22.45 Čar športa

SREDA 20. NOVEMBRA

TV SLOVENIJA 1

9.20 Karaoke
10.20 Jekleni jezdec, avstralska nadaljevanka
10.45 Roka rocka
11.35 National Geographic, ameriška serija
12.30 Slovenski ljudski plesi
13.00 Poročila
13.05 Kolo sreče
13.35 Zgodbe iz šoljke
14.45 Dlan v dlani
15.00 Tv-konferenca
15.50 Slovenski utrinki
16.20 Ljudje in zemlja
17.00 Dnevnik
17.10 Pod klobukom
18.00 Po Sloveniji
18.30 Umetniki za svet
18.40 Risanka
18.50 Kolo sreče
19.30 Dnevnik
20.00 Film tedna: Samota, španski film
21.55 Dnevnik
22.35 Sova
Kvantni skok, ameriška nanizanka
23.20 Caroline v vele mestu, ameriška nanizanka

TV SLOVENIJA 2

8.15 Poslovna borza
8.25 Sodni dan, danski nemi film
10.05 Tihomorsko poslanstvo, angleški film
11.45 Tunstična oddaja
12.15 Splošne poizvedbe, francoska nanizanka
13.45 Tenis, finale ATP-turnirja
16.10 Umor 1. stopnje, ameriška nadaljevanka, 4/23
16.55 Castlovi, angleška nadaljevanka
17.25 Šolska TV
18.55 Košarka za Koračev pokal
20.25 Evropska liga v košarki, Barcelona - Olimpija
22.00 Liga prvakov v nogometu, Porto - Milan
23.40 Košarka za Koračev pokal

POP TV

10.00 Santa Barbara, ponovitev - 11.00 Sedma sila - 12.00 POP-kviz - 12.30 M.A.S.H. - 13.00 ITC-magazin - 13.30 Newyorška policija, ponovitev nanizanke - 14.30 Ograje našega mesta - 15.30 POP-30 - 16.00 Mulci - 16.30 Santa Barbara, nadaljevanka - 17.00 Obalna straža - 18.30 POP-kviz - 19.00 Cosby, nanizanka - 19.30 24 ur - 20.00 Diamanti, film - 22.00 M.A.S.H. - 22.30 Obraz tedna - 0.00 Tajna služba - 1.00 24 ur - 1.30 POP-30, ponovitev

TV HRVASKA 1

7.55 Poročila - 8.00 Dobro jutro - 10.00 Poročila - 10.05 Izobraževalni program - 11.30 Za otroke - 12.00 Dnevnik - 12.20 Ljubzenske zveze, serija - 13.05 Santa Barbara - 13.50 Poročila - 13.55 Izobraževalni program - 15.50 Poročila - 16.00 Dober dan, Hrvaška - 17.00 Trenutek spoznanja - 17.30 Gaudeamus, oddaja o solstvu - 18.05 Kolo sreče - 18.35 Danes v skupščini - 19.05 Loto - 19.30 Dnevnik - 20.15 Poslovni klub - 20.50 Živa resnica - 21.20 Hitler, dokumentarna serija - 22.15 Opazovanja - 22.50 Območje somraka, serija - 23.15 Poročila

TV HRVASKA 2

13.45 Koledar - 13.55 Stranski učinki, serija - 14.40 Črno belo v barvah, ponovitev - 17.55 Otroška serija - 18.35 Hugo - 19.00 Dve srce, serija - 19.30 Dnevnik - 20.15 Liga prvakov v nogometu, Manchester United - Juventus - 22.35 Spomini Sherlocka Holmesa, serija - 23.30 Liga prvakov v nogometu, pregled - 0.30 Oprah Show

TV AVSTRIJA 1

6.00 Confetti - 10.45 Columbo - 12.00 Confetti - 14.55 Naša mala farma - 15.45 Vesoljska ladj Enterprise - 16.30 Knight Rider - 17.20 Vsi pod eno streho - 17.45 Kdo je tukaj šef? - 18.10 Polna hiša - 18.30 Krepka družina - 19.00 Roseanne - 19.30 Čas v sliki - 20.00 Sport - 20.15 Sport, evropski pokal - 23.30 Čas v sliki - 23.35 Osrani vikend, film - 1.10 Čas v sliki - 1.45 Schiejk vsak dan - 2.45 Dobrodošli v Avstriji

TV AVSTRIJA 2

9.00 Čas v sliki - 9.10 Schiejk vsak dan - 10.15 Bogati in lepi - 11.05 Avstrija danes - 12.00 Čas v sliki - 12.10 Univerzum - 13.00 Čas v sliki - 13.10 Na kraju dogodka - 13.40 Kalifornijski klan - 14.25 Soncu naproti - 15.10 Bogati in lepi - 16.00 Schiejk vsak dan - 17.00 Čas v sliki - 17.05 Dobrodošli v Avstriji - 19.00 Avstrija danes - 19.30 Čas v sliki - 20.00 Pogledi s strani - 20.15 Moj sin ni morilec - 22.00 Čas v sliki - 22.30 Žarišče - 0.45 Zaobljuba v temi, film

RTL

5.30 Poročila - 5.32 Dobro jutro - 5.35 Bogati in lepi - 6.00 Poročila - 6.05 Sledge Hammer - 6.30 Poročila - 6.35 Dobri časi, slabi časi - 7.00 Točno ob sedmih - 7.30 Poročila - 7.35 Med nami - 8.00 Poročila - 8.05 Springfieldska zgodba - 9.00 Poročila - 9.05 Kalifornijski klan - 10.00 Bogati in lepi - 10.30 Zlata dekleta - 11.00 Vroča nagrada - 11.30 Moja mala Soledad - 12.00 Opoldnevni magazin - 12.30 Glej, glej, kdo tukaj razbija - 13.00 Rockford - 14.00 Barbel Schäfer - 15.00 Ilona Christen - 16.00 Hans Meiser - 16.00 Jeopardy! - 17.30 Med nami - 18.00 Dober večer - 18.45 Poročila - 19.10 Eksplozivno - 19.40 Dobri časi, slabi časi - 20.15 Nogomet, liga šampionov - 23.10 Stern TV - 0.00 Dnevnik - 0.30 Cheers - 1.00 Sledge Hammer - 1.30 Glej, glej, kdo tukaj razbija - 2.00 Barbel Schäfer - 0.55 Dnevnik - 3.20 Ilona Christen - 4.10 Hans Meiser

TV MADŽARSKA 1

5.40 Vaška TV - 6.00 Sončni vzhod - 9.00 Poročila - 9.10 Športna akademija - 9.35 Dopoldne - 11.15 Acapulco H.E.A.T. - 12.00 Poročila - 12.05 Posel - 12.25 Telepakk - 12.55 Studio Szeged - 14.10 Narodnostne oddaje - 15.00 Poročila - 15.10 Repeta, za šolarje - 16.00 Poročila - 16.25 Skrivnosti peska - 17.00 Vklopi - 17.30 Obisk pri H. Fixlerju - 17.55 Nujna pomoč - 18.05 Televideo - 18.15 Posel - 18.30 Kviz - 19.00 Pravljica - 19.15 Mojstrovine - 19.30 Dnevnik, sport - 20.25 Mohač, tv-igra - 22.20 Sporočilo Elie Wies-sel, 1. del - 23.20 Dnevnik

TV MADŽARSKA 2

15.00 Zamejski Madžari - 15.30 Alpe-Donava-Jadran - 16.00 Tv-film iz novel Imre-ta Sarkadija - 17.20 Pratika - 17.25 Rin-Tin-Tin - 17.55 Vreme - 18.00 Regionalni program - 18.15 Madžarska s kamero - 19.00 Sedmeroglavi zmaj, o raku - 19.35 Ferenc Merel, portret - 20.05 Kultura - 20.20 Nogomet, FC Porto - A.C. Milan, v odmoru Dnevnik - 22.20 Policijska poročila - 22.30 Objektiv - 23.05 Pregled tiska - 23.10 Beg nedolžnega, italijansko-francoski film

ČETRTEK 21. NOVEMBRA

TV SLOVENIJA 1

10.30 Čudežna kitara
10.45 Moj oče živi v Riu, nizozemska nadaljevanka, 3/5
11.10 Pustolovščine in odkritja, italijanska serija
11.40 Po domače
13.00 Poročila
13.05 Kolo sreče
13.35 Ljubezen in ostanki človečnosti, kanadski film
15.15 Svet na zaslону
16.05 Gore in ljudje
17.00 Dnevnik
17.10 Delfi in prijatelji, španska nanizanka
17.35 Operacija Strogo zaupno, nanizanka
18.00 Po Sloveniji
18.30 Dodojeve dogodivščine
18.35 Risanka
18.50 Kolo sreče
19.20 Majhne skrivnosti velikih kuharskih mojstrov
19.30 Dnevnik
20.00 Tednik
20.50 Zlata šestdeseta slovenske popevke
21.55 Dnevnik
22.25 Poslovna borza
22.40 Sova
Kvantni skok, ameriška nanizanka
23.25 Ellen Cleghorne, ameriška nanizanka

TV SLOVENIJA 2

8.45 Šolska TV
10.15 Prevzetnost in pristranost, angleška nadaljevanka
11.05 Kvantni skok, ameriška nanizanka
11.55 Castlovi, angleška nadaljevanka
12.25 Korenine slovenske ilpe
12.45 Evrogol
13.45 Tenis, finale ATP-turnirja
16.25 Evropska liga v košarki (ž.)
17.55 SP v alpskem smučanju, veleslalom (ž.), 1. lek
18.55 Ellen Cleghorne, ameriška nanizanka
19.20 V najboljših družinah, norveška nadaljevanka
20.00 Sporočilo iz Vietnama, ameriška nadaljevanka, zadnji del
20.30 Sport
20.55 Veleslalom, 2. tek
21.45 Baragova Amerika
22.35 Pisave
23.25 Kri na snegu, vojna v Rusiji, ameriška dokumentarna serija
0.15 Tenis, finale ATP-turnirja

POP TV

10.00 Santa Barbara, ponovitev - 11.00 Sedma sila - 12.00 POP-kviz, ponovitev - 12.30 M.A.S.H. - 13.00 Obraz tedna, po-

novitev - 13.30 Avtodrom, ponovitev filma - 15.30 POP-30 - 16.00 Mulci, nanizanka - 16.30 Santa Barbara, nadaljevanka - 17.30 Obalna straža - 18.30 POP-kviz - 19.00 Cosby, nanizanka - 19.30 24 ur - 20.00 Družinski hlevček, nadaljevanka - 21.00 Gorski zdravnik - 22.00 M.A.S.H. - 22.30 Sedma sila - 23.30 Mož pravice - 0.30 24 ur - 1.00 POP-30, ponovitev

TV HRVASKA 1

7.55 Poročila - 8.00 Dobro jutro - 10.00 Poročila - 10.05 Izobraževalni program - 11.30 Za otroke - 12.00 Dnevnik - 12.20 Ljubzenske zveze, serija - 13.05 Santa Barbara - 13.50 Poročila - 13.55 Izobraževalni program - 14.55 Za otroke - 15.50 Poročila - 16.00 Dober dan, Hrvaška - 17.05 Književna dediščina - 17.35 Otroci s kolodvora, dokumentarna oddaja - 18.10 Kolo sreče - 18.40 Danes v skupščini - 19.30 Dnevnik - 20.10 Ekran brez okvira - 21.15 Željka Ogresta in gostje - 22.15 Opazovanja - 22.55 Vsi moški so enaki, španski film - 0.35 Poročila

TV HRVASKA 2

13.15 Koledar - 13.25 Hitler, serija - 14.20 Oprah Show - 15.05 Bronco Billy, ameriški film - 16.55 Liga prvakov v nogometu - 17.55 Otroška serija - 18.35 Hugo - 19.00 Dve srce, serija - 19.30 Dnevnik - 20.15 Profit, serija - 21.15 Šala, češki film - 22.35 Filmska gibanja - 23.15 Seinfeld, serija

TV AVSTRIJA 1

6.00 Confetti - 9.50 Knight Rider - 12.00 Confetti - 14.50 Naša mala farma - 15.40 Vesoljska ladj Enterprise - 16.25 Knight Rider - 17.10 Vsi pod eno streho - 17.35 Kdo je tukaj šef? - 18.00 Polna hiša - 18.25 Krepka družina - 18.50 Kuharske mojstrovine - 19.00 Čudovito ponoreli par - 19.30 Čas v sliki - 20.15 Komisar Rex - 21.05 Nash Bridges - 21.55 Maščevalec iz New Yorka

TV AVSTRIJA 2

9.00 Čas v sliki - 9.10 Schiejk vsak dan - 12.00 Čas v sliki - 12.10 Reportaža - 13.00 Čas v sliki - 13.40 Kalifornijski klan -

RADIO MURSKI VAL UKV 94,6 MHz (DOPOLDAN TUDI SV 648 KHZ)

PONEDELJEK: 05.45 Jutro na Murskem valu - 05.45 Pozdrav in napovednik - 06.10 Vreme, ceste - 06.25 Obvestila - 06.30 Horoskop - 06.40 Sport - 06.45 Pesem tedna - 06.50 Dnevni časopisi - 7.00 Druga jutranja kronika - 07.20 Kronika UNZ - 07.30 Informacije v treh jezikih - 07.45 Porabsko/nemško zvočno pismo - 08.00 Dopoldne na Murskem valu - 08.00 Poročila - 08.05 Obvestila - 08.10 Pozdrav in napovednik - 08.30 Mali oglasi - 09.00 Menjalniški tečaj bank - 09.15 Zupani na obisku - 10.00 Poročila - 10.05 Obvestila - 10.10 Menjalniški tečaj bank - 11.15 Oaj, kak san zlufo - oddaja o nogometu - 12.00 Poročila BBC - 12.05 Obvestila - 12.30 Dežurni novinar v 1. osebi ednine - 13.00 Popoldne na Murskem valu - 13.10 Pozdrav in napovednik - 13.30 Poročila - 13.35 Obvestila - 14.00 Za zdravje - 15.30 Dogodki in odmevi - 16.25 Obvestila - 16.30 Osrednja poročila na Murskem valu - 17.00 Sport - 17.30 S krščakom, cekron pa z marelof - 18.15 Bilo je nekoč ... - 19.00 Dnevnik RaSlo - 19.30 Moja mala nočna glasba - 22.00 Želimo vam lahko noč.

TOROK: 05.45 Jutro na Murskem valu - 05.45 Pozdrav in napovednik - 06.00 Izbor pesmi tedna - 06.10 Vreme, ceste - 06.25 Obvestila - 06.30 Horoskop - 06.45 Pesem tedna - 06.50 Dnevni časopisi - 07.00 Druga jutranja kronika - 07.20 Kronika UNZ - 07.30 Informacije v treh jezikih - 07.45 Ljubljansko zvočno pismo - 08.00 Dopoldne na Murskem valu - 08.00 Poročila - 08.05 Obvestila - 08.10 Pozdrav in napovednik - 8.30 3XCountry - 09.00 Menjalniški tečaj bank - 09.05 Vojni po bencinu - oddaja o avtomobilizmu - 10.00 Poročila - 10.05 Obvestila - 10.10 Menjalniški tečaj bank - 10.30 Kratki stik - 11.15 Mali oglasi - 12.00 Poročila BBC - 12.05 Obvestila - 12.30 Dežurni novinar v 1. osebi ednine - 13.00 Popoldne na Murskem valu - 13.10 Pozdrav in napovednik - 13.30 Poročila - 13.35 Obvestila - 14.00 Subjektivno - 15.30 Dogodki in odmevi - 16.25 Obvestila - 16.30 Osrednja poročila na Murskem valu - 17.00 Poslušamo vas - 17.30 Mali oglasi - 18.00 Na narodni farmi - 19.00 Dnevnik RaSlo - 19.30 DA in NE - 22.00 Želimo vam lahko noč.

SREDA: 05.45 Jutro na Murskem valu - 05.45 Pozdrav in napovednik - 06.10 Vreme, ceste - 06.25 Obvestila - 06.30 Horoskop - 06.40 Džouži na obisku - 06.45 Pesem tedna - 06.50 Dnevni časopisi - 07.00 Druga jutranja kronika - 07.20 Kronika UNZ - 07.30 Informacije v treh jezikih - 07.45 Zagrebško zvočno pismo - 08.00 Dopoldne na Murskem valu - 08.00 Poročila - 08.05 Obvestila - 08.10 Pozdrav in napovednik - 08.30 Mali oglasi - 09.00 Menjalniški tečaj bank - 09.30 Isčemo za vas - 10.00 Poročila - 10.05 Obvestila - 10.10 Menjalniški tečaj bank - 10.15 Ntsnmv - 11.00 V živo o ... - 12.00 Poročila BBC - 12.05 Obvestila - 12.30 Dežurni novinar v 1. osebi ednine - 13.00 Popoldne na Murskem valu - 13.10 Pozdrav in napovednik - 13.30 Poročila - 13.35 Obvestila - 15.30 Dogodki in odmevi - 16.25 Obvestila - 16.30 Osrednja poročila na Murskem valu - 17.00 V stiski - 17.30 Srebrne niti - 18.00 Najlepše želje s čestitkami in pozdravi - 19.00 Dnevnik RaSlo - 19.30 Mursko-morski val - 22.00 Želimo vam lahko noč.

ČETRTEK: 05.45 Jutro na Murskem valu - 05.45 Pozdrav in napovednik - 06.10 Vreme, ceste - 06.25 Obvestila - 06.30 Horoskop - 06.40 Mlado jutro - 06.45 Pesem tedna - 06.50 Dnevni časopisi - 07.00 Druga

14.25 Soncu naproti - 15.15 Bogati in lepi - 16.00 Schiejk vsak dan - 17.00 Čas v sliki - 18.50 Kuharske mojstrovine - 19.00 Avstrija danes - 19.30 Čas v sliki - 20.15 Ko Musi igra - 21.05 Vera - 22.00 Čas v sliki - 22.30 Schilling - 23.00 Nočna straža - 23.50 Habsburžani - 0.35 Sport

RTL

5.30 Poročila - 8.05 Springfieldska zgodba - 10.30 Zlata dekleta - 11.30 Družinski dvoboj - 12.00 Točno opoldne - 12.30 Glej, glej, kdo tukaj razbija - 13.00 Rockford - 14.00 Barbel Schäfer - 15.00 Ilona Christen - 16.00 Hans Meiser - 17.00 Jeopardy! - 18.45 Poročila - 19.10 Eksplozivno - 19.40 Dobri časi, slabi časi - 20.15 Letališka klinika - 21.15 Mestna klinika - 22.15 Straža - 23.15 Magnum - 0.10 Poročila - 0.50 Cheers

TV MADŽARSKA 1

5.40 Vaška TV - 6.00 Sončni vzhod - 9.00 Poročila - 9.10 Športna akademija - 9.35 Dopoldne - 11.10 Marienhot, serija - 12.00 Poročila - 12.05 Posel - 12.25 Welcome to Hungary - 12.55 Telepakk - 13.25 Studio Pecs - 15.00 Poročila - 15.10 Repeta, za šolarje - 16.00 Poročila - 16.25 Skrivnosti peska - 17.00 Vklopi - 17.30 Čakajoč na vlado - 17.55 Vere za pravičnejši svet - 18.15 Posel - 18.30 Kviz - 19.00 Pravljica - 19.15 Ažuro, češki film - 22.35 Filmska gibanja - 23.15 Seinfeld, serija

TV MADŽARSKA 2

15.00 Spored Andreje Szenes - 16.00 Naravno zdravilstvo - 16.20 Soltrpini - 16.30 Repeta, za šolarje - 17.00 Mentalna higiena - 17.30 TOP 40, lestvica popevk - 18.00 Regionalni program - 19.05 MacGyver, serija - 20.00 11000 let v srednjo Evropo - 20.10 Ura bogov - 21.00 Dnevnik - 21.10 Okolje - 21.15 Kriminalistični magazin - 21.45 Kultura - 22.00 Objektiv - 22.35 Prometna varnost - 22.40 Pregled tiska - 22.45 Športna stava, mednarodni nogometni magazin - 22.55 Mednarodni nogometni pokali, pregled

jutranja kronika - 07.20 Kronika UNZ - 07.30 Informacije v treh jezikih - 07.40 Kmetijski strokovnjak - 08.00 Dopoldne na Murskem valu - 08.00 Poročila - 08.05 Obvestila - 08.10 Pozdr

Dipl. inženir Janko Kolar iz Makol še naprej gladovno stavka

Mar je vse to vredno - človeškega življenja?

Vlada R Slovenije pripravljena ugoditi večini zahtev, gladovno stavkajoči pa hoče rešitev »v paketu«

Ko bi ne bilo »primera Kolar«, bi večina Slovencev ne zvedela za Makole, četudi kraj ni kar tako: leži na desnem bregu Dravinje, v bližini ceste Ptuj-Poljčane, spada v občino Slovenska Bistrica, je upravno, gospodarsko in kulturne središče Dravinjske doline; Makole se ponašajo s cerkvijo sv. Andreja, zgrajeno 1441. leta. V Makolah se je rodilo več znanih osebnosti.

Še pri življenju

V novejšo zgodovino kraja pa se je zapisal dipl. inž. Janko Kolar, in sicer kot graditelj male elektrarne na Dravinji in človek, ki od 2. septembra 1996 gladovno stavka. Doslej je »izgubil« že več kot 20 kilogramov, predzadnja sobota pa je začel odklanjati še vodo. Še več: v navzočnosti žene je podpisal izjavo, da ob poslabšanju zdravstvenega stanja ne dovoljuje posega v bolnišnici. Zakaj se je 47-letni diplomirani inženir, torej izobraženec, odločil za ta korak, zaradi katerega lahko hudo zboli ali - če bo šel do skrajnosti - umre?

V četrtek, 7. novembra, ko smo obiskali Makole, je gladovno sta-

Slovenije še ni izpolnila njegovih stavkovnih zahtev.

Odločitev svojega sokrajana, da z gladovno stavko doseže popravilo krivic, četudi s tem tvega zdravje ali celo življenje, spremljajo seveda tudi v KS Makole. Njen predsednik Ivan Paj je v pogovoru za Vestnik sicer menil, da je to (gladovna stavka) osebna odločitev, na katero ne morejo vplivati, a so vendarle skušali pomagati. Na razširjeno sejo sveta KS Makole prve dni oktobra so povabili Janka Kolarja in predstavnike občine Slovenska Bistrica. Oboji so prišli, rešili pa niso nič, kajti stavkovne zahteve se nanašajo na Vlado R Slovenije. Več pa v krajevni skupnosti menda ne morejo storiti.

vanje elektrike. Potrdilo, ki naj bi bilo izdano nezakonito, je 1990. leta občina nadomestila z lokacijskim dovoljenjem, sredi leta 1991 pa je naložbenik dobil še redno gradbeno dovoljenje. Čez to se je pritožila ribiška družina in potem je občinski upravni organ izdal sklep o obnovi postopka, ni pa izdal o tem odločbe, kar pomeni, kot so (zdaj) ugotovili v Ministrstvu za okolje in prostor, »da sta tako lokacijsko kot gradbeno dovoljenje ostala v veljavi in s tem ni bilo ovir za nadaljevanje gradnje objekta«. Janko Kolar pa se je vseeno pritožil čez sklep občinskega upravnega organa o obnovi postopka in Ministrstvo za okolje in prostor je pritožbi ugodilo, torej je odpravilo sklep po obnovi postopka. Se je pa »vmešalo« Vrhovno sodišče R Slovenije, ki je razveljavilo odločbo Ministrstva za okolje in prostor v tistem delu, ki se nanaša na gradbeno dovoljenje. Leto (ministrstvo) naj ne bi bilo pristojno za izdajo odločbe. Posledica odločitve Vrhovnega sodišča je bila zahteva po ponovni obravnavi gradbenega dovoljenja, »ki pa je bilo od pristojnega ministrstva, to je Ministrstva za gospodarske dejavnosti, tudi neposredno zatem izdano«. V Ministrstvu za okolje in prostor so mnjenja, da v času, ko je bilo gradbeno dovoljenje odvzeto in ponovno izdano, ni bilo ovir, da prizadeti ne bi nadaljeval gradnjo.

Zahteve stavkajočega

Drugega septembra je Janko Kolar začel gladovno stavkati in strnil svoje zahteve Vladi R Slovenije v osem točk. Zahteva povrnitev škode, ki je nastala zaradi nezakonite odločbe, ki jo je v pritožbenem postopku izdalo Ministrstvo za okolje in prostor; Ministrstvo za okolje in prostor mora takoj realizirati sklep skupščine OVS Drava o gradnji jezusa (dejansko le ene stopnje, saj je jezi finančni investitor; Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov mora takoj izdati soglasje za dovolitev odmere nadomestnega zemljišča v obsegu 12 arov Danieli Skrbis in investitorju, torej Kolarju, v velikosti 15 arov, kajti oba sta svoje zemljišče odstopila potrebam vodnogospodarskega urejanja struge Dravinje. Izplača naj se jima tudi odškodnina za nastalo škodo zaradi zavlačevanja ... Nadaljnja zahteva: Vlada R Slovenije mora takoj izdati vse koncesijske akte (dovoljenja), potrebne za obratovanje

male elektrarne Makole. Vlada mora tudi ugotoviti, zakaj sta KBM in LB sredstva tako imenovani »razvojnega dinarja in energetskega tolarja« zaupali (dali) izvajalcu gradnje (nekemu podjetju), ki je objekt pustil v nedokončanem stanju, ne pa neposredno naložbeniku. Vlada naj bi takoj poskrbela za sklenitev novih kreditnih pogodb. Stavkajoči, ki je bil pred tem zaposlen na Občini Slovenska Bistrica, tudi zahteva odpravnino. Nekaj dni pozneje je poslal Vladi R Slovenije predlog pogodbe med njim in Vlado, s katero naj bi udeležila stavkovne zahteve.

Vse ali nič, sicer ...

Pa odmevi? 19. septembra je Kolarja obiskal državni sekretar Ministrstva za okolje in prostor G. Tavzes in se z njim pogovarjal

Voda Dravinje odteka v neznanu, ne da bi poganjala turbino generatorja, ki bi lahko z energijo »napajal« 80 gospodinjstev.

o elektrarni. Kolar je naslednji dan poslal nov dopis, v katerem zahteva rešitev svojih stavkovnih zahtev »v paketu« (vse naenkrat). 26. septembra mu je Ministrstvo za okolje in prostor R Slovenije odgovorilo - ponudilo rešitev: vse obveznosti, ki jih ima Kolar iz kreditne pogodbe »energetskega tolarja«, lahko prevzame država s pogojem, da postane lastnik jezusa in tudi tistega dela dolvodne urejene struge, za katerega je ureditev plačala Kovinotehna izvajalcu del; iz proračunskih sredstev za urejanje vodnega režima lahko Ministrstvo za okolje in prostor R Slovenije financira čiščenje struge tistih naplavin, ki jih je v zaježitveni prostor naneslo v obdobju, ko jezusa (zaradi neobratovanja hidroelektrane) niso vzdrževali.

Kolar je 19. septembra ponudbo zavrnil in še naprej zahteval rešitev vseh svojih stavkovnih zahtev. 1. oktobra je omenjeno ministrstvo spet poslalo pismo, katerega vsebino je uskladilo z Ministrstvom za gospodarske dejavnosti R Slovenije, Ministrstvom za finance R Slovenije in Skladom kmetijskih zemljišč in gozdov. 3. oktobra sta Kolarja osebno obiskala pooblaščenca Vlade R Slovenije Radovan Tavzes in Boris Sovič. Pogovarjali so se o načinu reševanja stavkovnih zahtev. Kolar si je vzel nekaj dni časa, da bi pretehtal predloge. 9. oktobra sta se odposlanca spet oglašila pri njem in mu predlagala državni prevzem obveznosti iz pogodbe energetskega tolarja, seveda s pogojem, da država postane lastnik jezusa in dela dolvodne urejene struge. Ponudila sta reprogramiranje anuitet iz razvojnega dinarja do leta 1999. Dalje: javno podjetje za distribucijo električne energije (Elektro) da Kolarju premestitveno posojilo v višini 50.000 mark v tolaški vrednosti, toliko denarja je namreč še potrebno za dokončanje in zagon elektrarne, ki ga bo odplačeval s prihodki od prodane električne energije.

Vlada uradno o Kolarju

O stavkovnih zahtevah Janka Kolarja je 28. oktobra uradno razglabljala Vlada R Slovenije in mu poslala pismo o možnih rešitvah. Glede zahtev o povrnitvi škode, ki je nastala zaradi domnevnega odvzema dovoljenja in deloma nezakonite odločbe, ki jo je izdalo Ministrstvo za okolje in

Janko Kolar pred gladovno stavko

prostor, »odgovarjamo, da imaginarni gnotne in negnotne škode v višini 38.000.000 tolarjev ne moremo priznati, dokler ne bo nakazan pravni temelj za izplačilo škode v sodnem postopku. Postopek za odmero zemljišč po

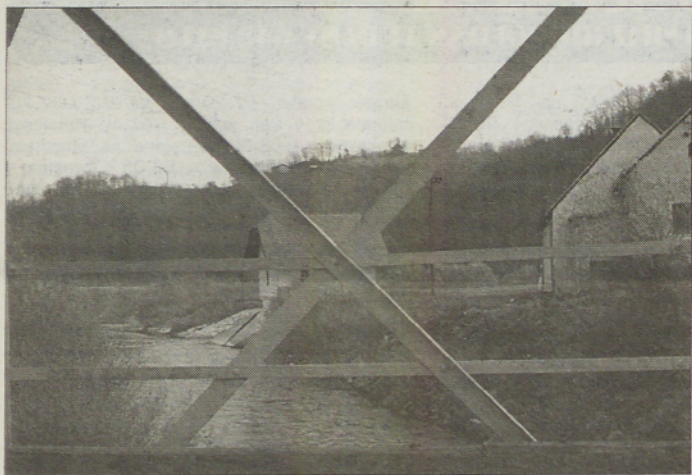
razumljiva. Človeško življenje je največja človekova vrednota, ki je ne more nadomestiti nobena materialna dobrina. Vztrajanje pri vašem protestu, tudi za ceno človeškega življenja, ne bo prineslo nobene rešitve, ampak bo privedlo do tragičnega konca za vas in vašo družino. Zato vas v imenu vlade in svojemu imenu ponovno pozivam, da prekinete z gladovno stavko. S spoštovanjem, dr. Janez Drnovšek, predsednik Vlade.«

Je kriv Gantar?

Pismo s to vsebino je Kolarju izročil Drnovškov odposlanec dr. Ivan Kristan, sicer predsednik Državnega sveta R Slovenije. Človek bi pričakoval, da se bo po vsem ponujenem gladovno stavkajoči »vdal« (sprejel kompromisne ponudbe), a se tisti hip (sej ni. Proti koncu prejšnjega tedna je še naprej vztrajal pri svojem Menda tudi (ali predvsem) zato, ker da »minister Gantar noče o tem (kompromisu) nič slišati in Kolarju še naprej postavlja ultimatus«. Tako sta v sporočilo javnosti zapisali (sam nima toliko moči, da bi pisal, saj onemogoča leži v postelji) žena Helena in mati Amalija. Ta nam je ob našem obisku tudi povedala, da je sin v kritičnem stanju in da naj njim bdijo »štiriindvajset ur dnevno«. V izjavi je tudi opozorilo na nerešene zadeve z občino Slovenska Bistrica. Če je res, da je Kolar pred nekaj dnevi obvestil javnost, da ne prevzema nobene obveznosti oziroma zahtev, nastalih zaradi dejanj prejšnje občine, potem je Kolarjevo ravnanje razumljivo, županovo ravnanje pa (milo rečeno) vredno kritike.

Kaj poreči na vse to?

Morda se bo kdo obregnil, čes zakaj o tem piše »pomurski« Vestnik, ko pa bi lahko ta prostor porabili za kaj drugega. Menda, da se lahko »primer Kolar« v takšni ali drugačni obliki ponovi tudi pri nas. Državni birokraciji še nismo dovolj »podkupljeni« in tudi pri nas so (negativni) zgledi, ko en organ odloči tako, drugi drugače, tretji pa spet »na novo«. Navsezadnje pa je tudi za vseslovenske probleme pri gradnji malih hidroelektrarn ali kakem drugem izkoriščanju vodnih virov. Tako imamo

Mar ta križ pomeni, da je narejen »križ« čez elektrarno? Ne! Posnetek je s kovinskega mostu čez Dravinjo v Makolah. Je pa fotografija po svoje zgovorna, mar ne?

vkal že 67. dan. Hoteli smo se pogovoriti z njim, a je bil, kot nam je povedala njegova mati, ki nas je sprejela, povsem iz sebe, a le nekoliko boljše, kajti pitje vode, za katerega se je le odločil na prigrizanje domačih in zdravnikov, je pripomoglo k nekoliko boljшему telesnem in duševnem stanju. Laboratorijski pregled krvi, ki ga je opravil njegov osebni zdravnik, je tudi pokazal, da organi delujejo »normalno« in da ni prišlo do dehidracije organizma. Še naprej pa ne uživa hrane, kajti Vlada Republike

Kako in zakaj?

Ministrstvo za okolje in prostor R Slovenije in Urad Vlade R Slovenije sta nam poslala obsežno dokumentacijo, na podlagi katere bomo skušali pojasniti, za kaj pravzaprav gre.

Leta 1989 je občina Slovenska Bistrica izdala Janku Kolarju potrdilo o prigrizitvi del za obnovo male hidroelektrarne. Na tistem mestu rečice sta bila namreč nekoč jez in kolo, ki je poganjalo žago in manjši dinam za pridobi-

se je potem v Emilov avto zaletelo vozilo Metke G., ki se je pripeljalo iz iste smeri. Pa posledice? Pri trečenju se je hudo poškodovala Emilova sopotnica Jolanka K., lažje poškodobe pa so dobila Emil K. in Boris G. in Metka G. Na vozilih ja nastala tudi večja materialna škoda.

V Očeslavcih je gorelo

V soboto ob 19.30 je v Očeslavcih prišlo do požara na gospodarskem poslopiju Jožeta Š. Ogenj je zajel poslopje, veliko 20 krat 8 metrov, in ga se preden so prišli gasilci skoraj povsem uničil. Še več: zgoreli so tudi trije prašiči in poljski pridelki ter drugo, tako da je škoda, katere natančnejšo višino še ugotavljajo, zares visoka. Tudi vzroka požara še niso pojasnili.

Sunil zlato veržico

Prejšnji četrtek med 10. in 16. uro je neznanec izrazil nepazljivost G. K. iz Dolge vasi in iz nezaklenjene stanovanjske hiše oziroma sobe ukradel zlato veržico, prstan in nekaj denarja, tako da je povzročil za 100.000 tolarjev škodo. Policisti za storilcem seveda poizvedujejo.

S parkirišča izginil golf

V noči s 7. na 8. november je nekdo s parkirišča hotela Radin v Radencih ukradel osebni avto Golf 1,6 CLD/2, bele barve, registrska številka ČK 329 S, last izposojevalnice avtomobilov iz Čakovca. Če bi kdo videl avto s tako tablico ali pa kak drugo sumljivo vozilo znamke Golf, serija II, naj to sporoči policiji.

Zgodilo se je ...

Smrtna nesreča v Črenšovcih

V soboto, 9. novembra, ob 17.25 se je v Črenšovcih zgodila prometna nesreča, v kateri je izgubila življenje 55-letna Marija T. iz Črenšovca. Ko sta skupaj z možem šla ob desnem robu ceste, je z osebnim avtom trčel vanjo 29-letni Darko K. iz Trnja, ki se je pripeljal za njima. Le-ta naj bi vozil preblizu desnega roba cestišča. Peško je ob trčenju vrglo na pokrov avtomobila, od koder je padla na cestišče, dobila hude poškodbe in zaradi njih na kraju nesreče umrla. Je 25. žrtev prometa v Pomurju v letošnjem letu.

V Črenšovcih poškodovani peški

V Črenšovcih je prišlo do hude prometne nesreče tudi naslednji dan - v nedeljo ob 9.05 na magistralni cesti, ki pelje skozi naselje. Voznik osebnega avta P. Š. je trčil v peški: Marijo S. in Verono H., ki sta zaradi tega utrpeli hude poškodbe in so ju prepeljali v soboško bolnišnico.

Avtomili so se zaleteli

Prav tako v nedeljo, vendar ob 9.55, se je zgodila prometna nesreča na magistralni cesti zunaj Lipovec. Voznik osebnega avta Boris G. se je peljal iz smeri Murske Sobote proti Beltincem. Med vožnjo je zapeljal na levo polovico vozišča in trčil v nasproti vizeči osebni avto, s katerim se je peljal Emil K. Usoda je hotela, da

To pa je »dvojček«, v katerem stanuje stavkajoči Janko Kolar s svojo družino: ženo učiteljico, sinovima in materjo. Zaradi velike izčrpanosti saj je veliko časa užival le še vodo, nas ni mogel sprejeti.

Drnovškovo pismo

1. novembra 1996 je poslal predsednik Vlade R Slovenije dr. Janez Drnovšek Janku Kolarju »osebno« pismo. Izrazil je zaskrbljenost, ker še naprej vztraja pri gladovni stavki, in ga opozoril na ponujene rešitve, »prav tako pa tudi vaš dolg iz posojilne pogodbe v višini 330.000 DEM«, in s tem čimprejšnji zagon male hidroelektrarne. Ga je pa tudi opozoril, da vlada ne more delovati v nasprotju z zakoni, zato ne more sprejeti odškodninske zahteve brez odločbe sodišča, prav tako ne vplivati na delo in odločanje sodišč.

»Ponovno želim poudariti, da je Vlada storila vse, kar je v njeni moči in pristojnosti za rešitev vašega problema. Zato je vaša odločitev, da vztrajate pri gladovni stavki, toliko bolj tragična in ne-

Prekmurju (v Ivancih) minih hidroelektrarno na potoku Ledava, ki so ji prepovedali delovati, če lastnik prejema odškodnino, če ne (ali pa sploh ne) je pridobil koncesijo za zaježitev katere drugega potoka (recimo Črenšovca) za novo postavitev mlinskega lesa ali turbine; v Lendavi sta velika jama pred hotelom Ema, beta, ker ni dovoljenja za urejevanje termalnega kopališča; na inšpektor grozi, da bo dal napati »črne« ribnike in tako naprej. Vse to so problemi, o katerih smo že pisali, pismo in slika bomo. Nikomur pa seveda ne priporočili gladovne stavke, saj ta lahko pripelje v smrt. Menda materialne dobrine toliko, da ne, da bi zaradi njih človek tvoval življenje? Odgovor na vprašanje je pri večini: Ne!

ŠTEFAN SOBOČAR

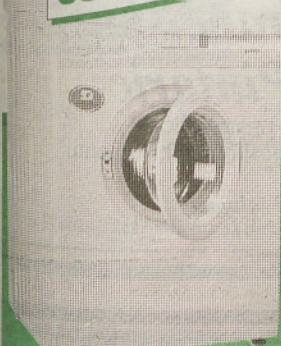

MERKUR®

od 7. do 30. novembra 1996

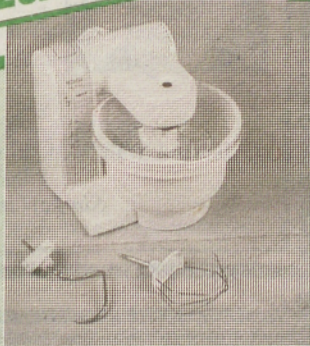
MERKURJEVE VROČE CENE

VROČA CENA
80.990,00

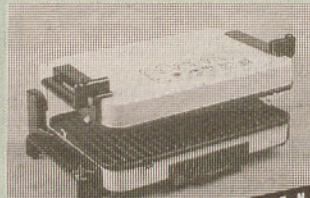

pralni stroj, GORENJE GA, PS 911 X, za 5 kg suhega perila, 22 programov, od 400 do 1100 obr/min, ECO sistem, tuš sistem, nerjavna kad, trije nivoji vode, program za volno, poraba vode: 65 l pri 95°C ali 60°C

VROČA CENA
25.990,00

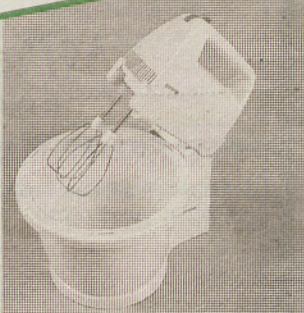
univerzalni kuhinjski aparat, BOSCH, MUM 4500 PROFI, moč 500 W, konstantna delovna hitrost tudi pri večjih obremenitvah, 4 stopnje vklopa in 3 vmesne stopnje, predela do 1,5 kg suhe mase z dodatki

hitri pekač, ELMA, TR 10, za hitro pripravo jedi na žaru, snemljivi teflonski plošči

VROČA CENA
7.990,00

VROČA CENA
5.990,00

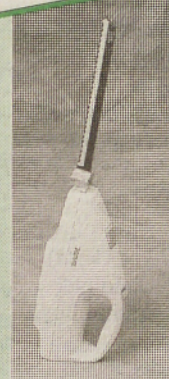
mešalnik, MGA NAZARJE, MP 202, set, moč 150 W

VROČA CENA
19.490,00

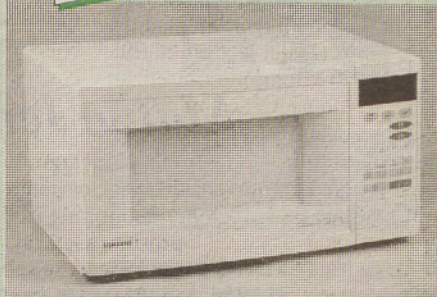
12-dela garnitura nerjavne posode s termostati, SUPER STAR, Betty-Thermo, večplastno toplotno dno, prihrani do 60 % energije

VROČA CENA
2.590,00

električni nož, NOVA, 4091, moč 110 W, dvojno rezilo iz nerjavnega jekla, rezilo lahko pomivate v pomivalnem stroju

VROČA CENA
36.590,00

mikrovalovna pečica, SAMSUNG, M 5Q45, moč mikrovakov 800 W, moč žara 1000 W, elektronska nastavitve, prostornina 17 l, vrtljiv krožnik

VROČA CENA
55.990,00

hladilnik, IBERNA, ID 24, prostornina 230 l, hladilnik 181 l, zamrzalnik 44 l, mere 143 x 54 x 60 cm, avtomatsko odmravanje

VROČA CENA
28.990,00

cvrtnik, DELONGHI, FPA, moč 1800 W, vrtljiva mrežica, kapaciteta 1,2 l olja, sistem za izliv olja, posevno dno

VROČA CENA
22.990,00

konvekcijska pečica, JION LEON, JL 9501 TV, moč 1200 W, avtomatsko varnostno stikalo, steklo odporno proti temperaturnim spremembam, maksimalna temperatura 250°C, merilec časa, prostornina 12 l

VROČA CENA
10.990,00

palični mešalnik, BRAUN, MR 555 MCA, moč 200 W, sekjalno-mešalni nastavek iz nerjavnega jekla, dodatki: mini sekjalnik, mešalno-merilna posoda 0,5 l, nastavek za stepanje

VROČA CENA
16.990,00

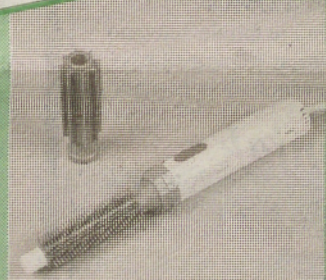
sesalnik, CORONA, 2406, moč 1200 W, elektronska nastavitve sesalne moči, mikrofilter

VROČA CENA
19.990,00

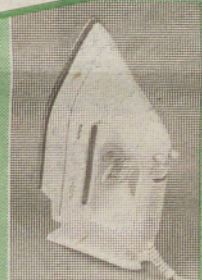
brivnik, BRAUN, Flex Integral, 5316, omrežna napetost od 100 V do 240 V, polnjenje akumulatorja od 12 V do 240 V, zadošča za 35 minut britja, posebno rezilo za prirezovanje in britje daljših dlak

VROČA CENA
3.990,00

fen za kodranje, BRAUN, Silencio, AS 12, moč 140 W, dvostopenjsko stikalo, krtaca Ø 18 mm in Ø 23 mm

VROČA CENA
9.390,00

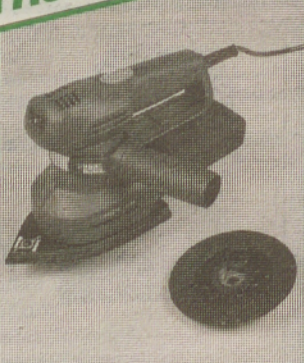
likalnik, PHILIPS, HD 1727, moč 1200 W, likalna površina iz nerjavnega jekla, 35 šob za paro, posebno samodejno čiščenje

VROČA CENA
11.990,00

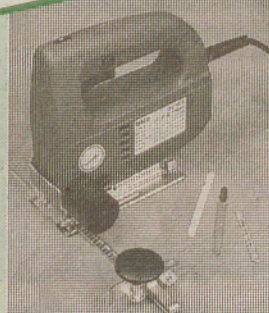
električni grelnik vode, TIKI, TEG 10/N ali TEG 10/P, za 10 l vode

VROČA CENA
17.990,00

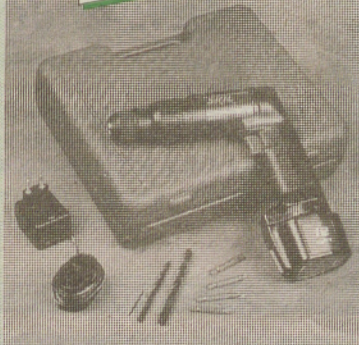
vibracijski brusilni stroj, BLACK & DECKER, KA 220E, moč 155 W, elektronska nastavitve hitrosti vibriranja in kroženja, od 6.000 do 10.500 obr/min

VROČA CENA
11.990,00

povratna žaga, ISKRA ERO, PZ 55 A, moč 420 W, regulacija od 600 do 3.000 gibov na minuto, tristopenjska nastavitve nihanja, nagib mize od 0° do 45°

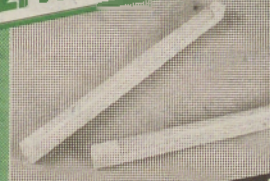
VROČA CENA
15.990,00

akumulatorski vrtalnik, SKIL, 2475, 12 V, samozatezna vpenjalna glava 10 mm, hitrost od 0 do 700 obr/min, vrtenje levo/desno, petstopenjski privijalni moment, PVC-kovček s priborom

podelementna svetilka, INTRA, 5501, 18 W, dolžina 60 cm

VROČA CENA
2.490,00

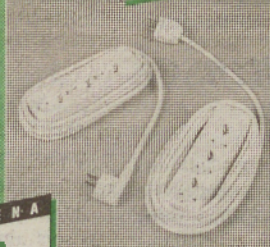

podelementna svetilka, INTRA, 5501, 36 W, dolžina 120 cm

podaljšek, KÖPP, s tremi varnostnimi vtičnicami, 3 x 1 mm², dolžina 3 m

VROČA CENA
2.820,00

VROČA CENA
690,00

podaljšek, KÖPP, s tremi varnostnimi vtičnicami, 3 x 1 mm², dolžina 5 m

VROČA CENA
17.990,00

električni grelnik vode, TIKI, TG 80, za 80 l vode

VROČA CENA
330,00

ručni meter, KOVINE PAMEČE, dolžina 3 m, s PVC-ohišjem z zaponko

VROČA CENA
1.050,00

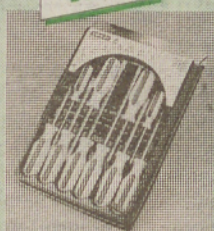
lopata, DOLENC, iz PVC, nasajena

VROČA CENA
1.280,00

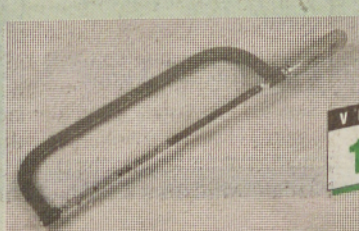
garnitura svedrov, WETA, DR 300, 300 delov

VROČA CENA
1.990,00

10-dela garnitura izvijačev, STANLEY, 3-64-510

VROČA CENA
1.150,00

žaga za kovino, SANDVIK, 224

VROČA CENA
790,00

Vrače cene veljajo od 7. do 30. novembra 1996, oziroma do odprodaje zalog, za takojšnja plačila, pri nakupu na 2, 3 ali 4 čake ali pri nakupu na Merkurjevo posojilo.

Obiščite Merkurjev trgovski center v MURSKI SOBOTI: TC Merkur ter Merkurjevi franšizni prodajalni v CANKOVI: KZ Zadrudni center in v ORMOŽU: Merkur v Hardeku.

MOŽNOST VEČ ZA UGODNEJŠI NAKUP
Pri takojšnjem plačilu so z Merkurjevo kartico zaupanja vsi izdelki še najmanj 4 % in največ 8 % cenejši. Pri nakupu na Merkurjevo posojilo na 5, 6, 9 ali 12 mesecev velja z Merkurjevo kartico zaupanja osnovni 4 % popust.

*Že leto dni te zemlja krije,
a v mislih z nami vedno si.
Umirilo se je zlato in trudno srce,
mirno naj počivajo tvoje
skrbne roke.*

V SPOMIN

13. novembra je minilo leto
žalosti, odkar nas je zapustil naš
dragi mož, oče, dedek in
pradedek

Viljem Kočar

iz Rakičana

Dom, ki si ga tako ljubil, je odet v žalost, vendar poln
lepih spominov nate. Hvaležni smo ti za napotke, ki si
nam jih dal za življenje, ko smo bili še skupaj.

Z ljubeznijo tvoji najdražji

*Kje so tisti lepi časi,
ko srečni smo bili,
ko tebe smo imeli radi,
a zdaj te od nikoder ni.
zato tvoj grob rožice krasijo
in za ljubezen lučke ti gorijo.*

V SPOMIN

18. novembra bo minilo 10 let,
odkar nas je za vselej zapustil naš
dragi

Matija Jerič

iz Gančanov

Ne bomo te pozabili, dokler bomo živeli. Zato radi
hitimo na tvoj grob, molimo zate in ti pri Mariji in Bogu
prosimo sveti raj.

Hvala vsem, ki se ga še spominjate.
Vsi tvoji, ki smo te imeli radi

*Minilo žalostno je leto,
zapustil dom in svoje drage si.
V našem domu sonca ni,
vse prazno je, ker tebe ni.
Grob tvoj cvetje ti krasí
in grenka solza ga rosi.*

V SPOMIN

10. novembra je minilo žalostno
leto, odkar nas je zapustil naš
dragi mož, oče, dedi in pradedi

Alojz Čerpnjak

iz Dolnjih Slaveč

Hvala vsem, ki stojite pri njegovem grobu, nosite
cvetje in prižigate sveče.

Tvoji najdražji

V SPOMIN

Skrita in huda bolečina v srcih
nas spremlja od 14. novembra
1995, ko si nas zapustil, dragi
mož, oče in dedek

Anton Nemec

od Svetega Jurija 98

Hvala vsem, ki se ga spominjate s svečko ali stojite ob
grobu in z lepo mislijo počastite njegov spomin.

Vsi njegovi

*Ljubezen, delo in trpljenje
bilo tvoje je življenje,
meni ostala je praznina
in velika bolečina.*

V SPOMIN

13. novembra 1996 bodo minila
štiri leta, odkar smo ostali brez
tebe, draga žena, teta, sestra in
botrica

Irena Planinšek

iz Velenja

Vsakočrat, ko se spomnimo nate, nam solza zatre oči.
Stojimo ob tvojem grobu in solze tečejo in tečejo ...

Velenje, Strukovci, 13. november 1996
Žalujoci mož Jože in brat Zoltan z družino

*Vse je zaspalo, ljudje so odšli,
a kraj moj domači še vedno stoji.
Kje stari so časi, kje sreča je vsa,
ko skupaj na vasi bili smo doma.*

V SPOMIN

Minevajo štiri žalostna leta,
odkar nas je zapustil dragi mož,
oče in stari oče

Mihael Ferko

iz Dolnjih Slaveč 59

Tiho in žalostno je ob tvojem grobu, vendar poln
lepih spominov, ko smo bili še skupaj. Hvala vsem, ki stojite
ob njegovem grobu, mu prinašate cvetje in prižigate
sveče.

Tvoji najdražji

*Zdaj ne trpiš več, mama.
Zdaj počivaš.
Kajne, sedaj te nič več ne boli.
A svet je mrzel, prazen, opustošen
za nas,
odkar te več med nami ni.*

ZAHVALA

Prezgodaj, stara 66. let, nas je
zapustila naša ljubljena mama,
stara mama, tašča in sestra

Matilda Lejko

iz Križne ulice 13
v Tropovcih

Vsem sosedom, prijateljem in znancem, ki ste jo
pospremili k večnemu počitku, darovali vence, cvetje,
sveče in za sv. maše ter nam izrekli pisna ali ustna sožalja,
prisrčna hvala. Lepa hvala zdravstvenemu osebju soboške
bolnišnice, gospodu župniku za opravljen pogrebni obred,
govornici za ganljive besede slovesa in pevcem za čutno
odpote žalostinke. Iskreno se zahvaljujemo podjetju
Avtobusni promet M. Sobota za darovani venec.
Vsem imenovanim in neimenovanim prisrčna hvala!
Žalujoci vsi njeni najdražji

*Eno leto že v grobu spiš,
v naših srcih še naprej živiš.
Kje so tisti lepi časi,
ko srečni smo bili,
ko tebe smo imeli,
a zdaj te od nikoder ni.*

V SPOMIN

16. novembra 1996 mineva leto
žalosti, odkar nas je zapustil naš
dragi

Aleksander Novak

iz Kušanovec

Zelo boleč je spomin na dan, ko si za vedno odšel od nas.
Prisrčna hvala vsem, ki se ga s spoštovanjem spominjate
in z dobro mislijo stojite ob njegovem grobu.

Žalujoci vsi njegovi

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega moža,
očeta, dedka in tasta

Ivana Koštrica

iz Ulice Zorana Velmarja 25
v M. Soboti

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in
znancem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti,
darovali cvetje, sveče, za svete maše, denar za
humanitarne namene ter nam ustno in pisno izrazili
sožalje.

Hvala zdravnikom in osebju internega oddelka
bolnišnice v Rakičanu za požrtvovalnost, hvala
gospodoma župniku, pevcem in govornici KS za
pogrebni obred.

Žalujoci: žena Terezija in hčerka Ivanka z družino

*Oh, mama mila,
zakaj odšla si
in me zapustila.*

ZAHVALA

V 83. letu nas je zapustila draga
mama, teta, soseda

Franciška Pintarič

iz Vadarec 64

Iskrena hvala vsem, ki ste jo pospremili k večnemu
počitku.

Sin Feri in drugi žalujoci

*Zdaj ne trpiš več, mama.
Zdaj počivaš.
Kajne, sedaj te nič več ne boli.
a svet je mrzel, prazen, opustošen
za nas,
odkar te več med nami ni.*

V SPOMIN

15. novembra mineva leto žalosti,
odkar je od nas za vedno odšla
draga mama, tašča in babica

Jolanka Lipič

roj. Fartelj
iz Tešanovec

Hvala vsem, ki z dobro mislijo stojite ob njenem
grobu ter prinašate cvetje in sveče.

Vsi njeni

*Kot zmeraj - vesel, nasmejan
od doma si šel tudi tisti dan,
ko temen oblak je zasenčil vsa tvoja
hotenja
in mnogo prezgodaj ugasnil ti lučko
življenja.*

ZAHVALA

Ob nenadni izgubi našega
dragega sina, brata in strica

Martina Vogrina

iz Bogojne

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, botrini,
prijateljem, sosedom, sodelavcem in znancem, ki ste
nam v težkih trenutkih stali ob strani, darovali cvetje in
sveče ter prispevali za svete maše in obnovo Plečnikove
cerkve.

Posebna hvala osebju internega oddelka - intenzivne
terapije, ki so se nesebično borili za njegovo življenje, ter
duhovnikom, pevcem in govornikom za pogrebni obred
in ganljivo slovo.

Žalujoci: mama in vsi njegovi

*Kje so tisti lepi časi,
ko srečni smo bili,
ko vas smo imeli,
a zdaj vas od nikoder ni.*

ZAHVALA

6. marca 1996 nas je zapustila
naša draga mama

Hedvika Antolin

roj. 8. 1. 1924
iz Izakovec

7. novembra 1996 nas je zapustil
naš dragi oče

Anton Antolin

roj. 12. 6. 1920
iz Izakovec

Ob boleči izgubi dragih staršev se
zahvaljujemo vsem sorodnikom,
sosedom, prijateljem in znancem,
ki so nam v težkih trenutkih stali

ob strani, darovali za svete maše, cvetje in sveče. Hvala
g. župniku za pogrebni obred, pevcem za odpote
žalostinke, govorniku za besede slovesa, pogrebništvu za
pogrebni obred in gasilskemu društvu. Lepa hvala
sodelavkam 365. brigade Tovarne Mura in
medicinskemu osebju bolnišnice v Rakičanu.

Letos mineva 16 let, odkar nas je zapustil naš dragi brat

Tonček Antolin

iz Izakovec

Hvala vsem, ki se ga spominjate.
Žalujoci vsi, ki smo vas imeli radi

*Hvala, ker si nam dala vedeti,
da smo nekaj posebnega.*

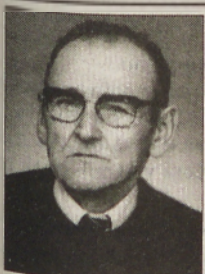
V SPOMIN

18. novembra bo minilo pet let,
odkar se je ustavilo plemenito
srce naše ljubljene žene, mame,
babice in sestre

Dragice Gorza

iz Dobrovnika

Hvala vsem, ki obiskujete njen grob in se je spominjate.
Njeni najdražji

*Ne jokajte ob mojem grobu,
le tiho k njemu pristopite,
spomnite se, kako trpel sem,
in večni mir mi zaželite.*

ZAHVALA

Ob izgubi našega dragega očeta,
tasta, dedka in svaka

Ludvika Vukoviča

iz Bakovec

se zahvaljujemo vsem sorodnikom, botrini, sosedom,
prijateljem in znancem, ki ste našega očeta spremljali na
njegovi zadnji poti, izrekli sožalje ter darovali cvetje, sveče in
za svete maše.

Hvala g. župniku za pogrebni obred, pevcem za odpete
žalostinke, govornici KS za izrečene besede slovesa ter
godbeniku za odigrano tišino.

Posebna zahvala kolektivu mesnice Pertoci, sodelavcem
keramičarstva Perša in sodelavcem Pomurskih mlekarn.
Žalujoci vsi njegovi najdražji

*Če bi solza mrtvega zbudila,
tebe, ljubljena mama, ne bi črna
zemlja krila.*

ZAHVALA

V 74. letu nas je zapustila draga
žena, mama, stara mama in
prababica

Irena Rumić

iz Moravskih Toplic

Z bolečino v srcih se zahvaljujemo vsem tistim, ki ste jo
pospremili na njeni zadnji poti, darovali vence, cvetje,
sveče, za dobrodelne namene in nam izrekli besede
sožalja.

Hvala gospodu duhovniku za pogrebni obred, pevcem za
odpete pesmi, gasilcem in pogrebništvu Banfi za
organizacijo pogreba.

Vsem skupaj še enkrat - prirčna hvala!
*Žalujoci: mož Jože, hčerka Irma z možem Gezekom,
vnuki Jože, Stefan, Gizela z družinami in Gezek ter
pravnuke Damir, Daša, Dominik in Aleksander*

*Srce tvoje več ne bije,
bolečin več ne trpiš,
nam pa žalost srce trga,
solza lije iz oči,
dom je prazen in otožen,
ker tebe več med nami ni.*

ZAHVALA

V 59. letu nas je po hudi bolezni
zapustil dragi mož, oče in brat

Geza Kuzma

iz Puževca 37

Ob boleči izgubi se zahvaljujemo vsem sorodnikom,
sosedom, prijateljem in znancem, ki ste nam v težkih
trenutkih pomagali, izrekli ustno in pisno sožalje,
darovali vence, sveče in v dobrodelne namene ter ga
pospremili na njegovi zadnji poti.

Posebna hvala g. Evgenu Balažicu za pogrebni obred,
pevcem za odpete žalostinke, mladini, domačim
gasilcem in gasilcem iz sosednjih vasi. Hvala
govornikom za ganljive besede slovesa.

Posebna hvala pogrebništvu Banfi in osebju dializnega in
internega oddelka ter dr. Štivanu.

Tvoji najdražji, ki smo te imeli zelo radi

V SPOMIN

Minilo je žalostno leto, odkar je
tiho odšel moj mož, oči, stari oče

Koloman

Temlin

iz Turnišča 39

Čas mineva in neskončna praznina ostaja. Hvala vsem,
ki s spominom nanj postojite ob njegovem grobu.

Žalujoci: žena Albina, Albinica in Tatjana z družino

*Zaman je bil tvoj boj in upanje,
zaman dnevi trpljenja,
bolezen je bila prehuda.*

ZAHVALA

3. novembra 1996 nas je v 67. letu zapustil naš ljubi
mož, oče in dedek

Jože Zelko

iz Moščanec

Ob nenadomestljivi izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem
sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so ga pospremili
na njegovi zadnji poti, mu darovali vence in cvetje,
govornikom za tolažilne besede, nam pa izrekli sožalje.

Žalujoci vsi njegovi

*Ak silni glas bi gromu vzela,
da razudela bi vsem ljudem,
kar sem trpela, le zase vem,
nikdar, nihče bi ne verjel.*

ZAHVALA

Usoda nam je vzela to, kar smo v
življenju imeli najrajši, našo ljubo
ženo, mamo, staro mamo, sestro in
teto

Štefanija Blažič

iz Ključarovec

Od nje smo se poslovili v njenem 75. letu. Iskreno se
zahvaljujemo vsem sorodnikom, dobrim sosedom,
prijateljem in znancem ter vsem, ki ste jo pospremili k
njenemu zadnjemu počitku. Posebej pa se za vso pomoč
zahvaljujemo družini Martine Kos, Jurinčevim ter
družini Marka Budja. Iskrena hvala g. dr. Ljubici
Gašparac in njenemu možu Ivanu za večletno skrb in
zdravljenje. Iskrena hvala vsem, ki ste sočustvovali z
nami in ji poklonili toliko cvetja in sveč. V sožaljih ste
zapisali in izrekli mnogo lepih misli o pokojnični
plemenitosti, dostojanstvu in poštenosti. Zahvaljujemo
se organizaciji Rdečega križa in gasilcem za organizacijo
in spremstvo. Lepa hvala članom kluba visokega krvnega
tlaka za njihovo pozornost in spremstvo. Najlepša hvala
govorniku za tako ganljive in v srce segajoče besede
slovesa. Lepa hvala moškemu pevskemu zboru za
čudovito odpeti žalostinke, godbeniku za odigrano Tišino
ter g. župniku za lep pogrebni obred. Še enkrat iskrena
hvala vsem in vsakemu posebej, ki ste jo imeli radi in jo
tako številno pospremili na njen zadnji dom ter nam v
najtežjih trenutkih stali ob strani.

*Za njo ostajamo sami in žalostni njeni dragi: mož
Franjo, hčerka Nada z možem Marijanom ter vnukoma
Katjo in Urbanom*

ZAHVALA

V 76. letu nas je po kratki bolezni
zapustil dragi mož, oče, tast in
stari oče

Karel Pehar

upokojeni šofer
iz Rakičana

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem
sorodnikom, sosedom, posebno družini Vljaj, prijateljem
in znancem, ki so nam v težkih trenutkih pomagali in
darovali cvetje, sveče, za svete maše ter ga pospremili na
zadnji poti. Lepa hvala g. kaplanu za lep pogrebni obred,
pevcem za odpete žalostinke, govorniku g. Kuzmiču,
posebej pa osebju internega oddelka in pogrebništvu
Banfi za opravljene storitve.

*Žalujoci: žena Klara, sin Drago z ženo Majdo ter vnuka
Robi in Matej*

motorna vozila

GOLF, letnik 1982, november, do-
bro ohranjen, in FORD ORION, do-
bro ohranjen, prodajo. Cena po do-
govoru. Tel.: 062 734 063. m10321

GOLF, letnik 1982, ugodno prodam.
Tel.: 41 879. m10337

RENAULT 19 Chamade, letnik
1990, dobro ohranjen, ugodno pro-
dam. Tel.: 42 216. m10348

GOLF JGL, letnik 1982, na novo re-
gistriran, FIAT 126 P, letnik 1988,
AUDI 80, letnik 1979, in ALFO
Sprint, letnik 1986, prodam. Rogašo-
vci 6, tel.: 57 171 ali 57 330.
m10351

RENAULT CLIO, letnik 1993, ter
karambolirano micro, letnik 1992,
prodam. Tel.: 31 007. m10358

KARAMBOLIRANA VOZILA (Za-
stava, Golf, Renault, itd.) ter trosil-
nik, lahko pokvarjen, kupim. Mobi-
tel: 0609 643 382. m10362

JUGO SKALA 55, letnik 1989, do-
bro ohranjena, po ugodni ceni na-
prodaj. Tel.: 70 296. m10363

JUGO KORAL 45, letnik 1990, pro-
dam. Tel.: 42 092, popoldan.
m10364

VOLKSWAGEN Passat VR6 GT,
karavan, letnik 1992, z vso opremo,
in Hyundai Lantro, 1,6 GLSI, letnik
december 1992, z vso opremo, nis-
san micro 1,2 GL, letnik 1992, in
lado samaro 1300 S, letnik 1993,
prodam. Tel.: 45 511. m10366

PASSAT, letnik 1976, registriran do
aprila 1997, z rezervnimi deli, 1000
DEM, in dvizna garažna vrata, pro-
dam. Tel.: 76 378.

TOVORNO VOZILO IVECO turbob-
star, 190-33, s prikolicco, prodam.
Marjan Vrabl, Mali Moravčak 2, p.
Videm ob Ščavnici. m10389

JUGO 45, registriran do maja 1997,
enoosno prekučno prikolicco, 12-col-
ni plug in moped avtomatik prodam.
Martinec Alojz, Tomšičeva 16,
Rakičan. m10399

RENAULT 5 CAMPUS, letnik
1991, rdeče barve, prevoženih
88.000 km, prodam. Tel.: 57 192, po
18. uri. Ogled v soboto in nedeljo.
m10419

GOLF JL, letnik 1977, v dobrem
stanju, registriran do septembra
1997, prodam. Tel.: 47 011. m10409

živali

PRAŠICE, od 150 do 200 kg, ku-
pim. Tel.: 061 651 625. m10339

ŽREBCA HAFLINGERJA, starega
18 mesecev, prodam. Tel.: 88 220.
m10340

TELICO, visoko brejo, kontrola A,
prodam. Satahovi 54. m10342

PUJSKE prodam. Tišina 57.
m10365

KRAVO, brejo sedem mesecev, staro
4 leta, prodam. tel.: 89 022. m10371

KRAVO S TELETOM prodam. Ži-
ki 95a ali tel.: 70 833. m10395

NESNICE JARČICE lahko naročite
na telefon: 82 401. Dostava na dom.
m10416

KUNCE za nadaljnjo rejo ali za za-
kol prodam. Zelko, Koelsarska 83,
Tropovci.

posesti

DVA PROSTORA, skupaj 100 m²,
primerna za trgovino in delavnico, in
prostor za bife, 30 m², na Goričkem
ob glavni cesti oddam. Tel.: 57 135.
m10271

VEČJO POSLOVNO HIŠO v Ljuto-
meru, možno na delno odplačilo,
prodam. Informacije Michael Fridri-
ch, Dorfstr. 16 a, 08121 Wiesen-
burg, Nemija. m10315

ENOSOBNO STANOVANJE v
Murski Soboti vzamem v najem.
Tel.: 51 443. m10325

PARCELO, 13 arov v Hercegovš-
čaku pri Gornji Radgoni, prodam.
Tel.: 0608 31 131. m10330

GRADBENO PARCELO, 15 arov, z
lokacijskim dovoljenjem, ob glavni
cesti v Fikšincih, prodam. Tel.: 49
145 ali Puževci 41. m10333

POSLOVNI PROSTOR, primeren
za mirno obrt, v Moravskih Toplicah
oddam. Tel.: 48 295. m10347

NJIVO, 35 arov, na Plesah, damo v

najem. Tel.: 23 775. m10354

STAVBNO PARCELO, pribl. 20
arov, s starejšo hišo v Gomilici ob
cesti Turnišče-Črenšovci prodam.
Lokacija je primerna za obrtno, trgo-
vsko ali gostinsko dejavnost. Infor-
macije po tel.: 061 127 3303.
m10357

NJIVO v Bodoncih prodam. Tel.: 49
016. m10383

HIŠO z gospodarskim poslopjem in
sadojnjak ter 1,5 ha orne zemlje v
Tropovcih, Jordan 28, ob glavni cesti
prodam. Informacije na Krajini 30.
m10385

DVO- do TRISOBNO stanovanje v
Murski Soboti kupim. Tel.: 27 471,
po 19. uri. m10390

STAREJŠO HIŠO v Dolgi vasi, na
5-arski parceli, elektrika, vodovod,
prodam. Informacije Kulčar, Dolga
vas 147 f. m10401

VINOGRADA v Strehovcih in Čenti-
bi prodam. Tel.: 76 378. m10384

OKREPČEVALNICO v obratovanju,
v okolici Beltincev, damo v najem.
Naslov v upravi lista. m10402

STAREJŠO HIŠO v Kruplčniku na
Goričkem, na zelo lepi legi, prodam.
Tel.: 22 232. m10401

DVOBNO STANOVANJE v centru
Murske Sobotice prodam ali za-
menjam za enosobno. Tel.: 21 579.
m10400

kmetijska mehanizacija

TRAKTOR ZETOR 52 45, cisterno
Creina, 2200 litrov, predsetvenik,
250 cm, nakladalnik za gnoj Pano-
nija, pluge in brane prodam. Tel.: 57
193. m10368

TRAKTOR FERGUSON 533, dobro
ohranjen. Tel.: 70 613. m10369

TRAKTOR ZETOR 22 KS, v zelo
dobrem stanju, prodam. M. Toplice,
Cuber 35, popoldan. m10410

HIDRAVLICNO STISKALNICO,
150 l, za grozdje in 50 l leseni vinski
sod prodam. Zelko, Kolesarska 83,
Tropovci. m10417

razno

OTROŠKI VOZIČEK, kombinirani,
zelo malo rabljen, in dobro ohranjen
in krznjeni plašč, rjave barve, številka
38, ugodno prodam. Tel.: 27 649.

MIZARJI! Po konkurenčnih cenah
pradajamo kakovostne lesnoobdelo-
valne stroje. Tel.: 068 59 391.
m10251

VARAŽDINSKO ZELJE prodam.
Alojz Verban, Tropovci, tel.: 46 280.
m10308

BUČNO SEME, 350 SIT za kg, od-
kupim. Tel.: 062 792 340. m10332

Preključem veljavnost zaključnega
spričevala, izdanega 30.6.1986 na
SSGT Radenci, na ime Kovač Kolo-
man, Vanča vas 32. m10341

ŠTEDILNIK IN ŽELEZNO PEČ na
trda goriva prodam. Tel.: 22 992.
m10343

Preključem veljavnost zaključnega
spričevala o končani osnovni šoli,
izdanega v šol. l. 1984, na ime
Stanko Meznarič, Delavska 7, Mora-
vci. m10349

Drago Škrlec izjavljam, da moja pri-
pomba na seji skupščine v Ljutomeru
leta 1994 ni bila izrečena za firmo
INPO, kot je tedaj zapisal novinar
Večera. m10355

OTROŠKI VOZIČEK in OTRO-
ŠKO POSTELJICO prodam. Tel.:
46 471. m10359

KROMPIR ZA OZIMNICO, beli in
rdeči, in tudi za krmo prodam. Lipa
44 ali tel.: 42 171. m10361

MLINSKE KAMNE, 2 kosa, premer
od 50 do 60, kupim. Tel.: 66 173 ali
Kapliska c. 49. m10370

POZOR! Vam izpadajo lasje? To
lahko odpravite, če uporabite BRE-
ZOLIN PLUS, ki reši vse vrste težav
z lasmi. Tel.: 063 763 346. m10375

TRENING opremo za veslanje do
194 kg prodam. Partizanska 122,
Lendava. m10376

OSEM SALONITNIH PLOŠČ, rav-
nih, 120 x 250 cm, televizor, ekran
73, star eno leto in pol, barvni, mizo s
šestimi stoli, rjavo s kombinacijo zele-
ne barve, ter manjši voz z gumijastimi
kolesi prodam. Tel.: 86 154. m10377

GARAŽNA VRATA, 260 X 210, tri-brazdni plug, OLT, dvobrazdni plug IMT, tračni obračalnik SIP, predsetvenik in klinaste brane prodam. Tel.: 86 154. m10378

LADILJSKI POD in opaž izdelujemo in dostavljamo, smrekov, suh, l. kakovosti. Tel.: 063 451 082. m10392

NAJCENEJŠE OGREVANJE - in frakvarc peči, naravno, ekološko neoporečno in poceni, minimalna poraba energije, ugodne možnosti plačila. Tel.: 062 225 708. m10397

RADIATORJE Trika različnih dimenzij, rabljene, primerne za garaže ali delavnice, zelo ugodno prodam. Tel.: 87 897. m10403

AKACIJEVA DRVA, metrska, z dostavo na dom. prodam. Tel.: 47 011. M10411

SEDEŽNO GARNITURO, raztegljivo, prodam. Tel.: 24 306. m10412

delo

DELAVCE za delo v gradbeništvu, avtomobilski industriji, elektroniki, za pomoč v gostinstvu in hotelirstvu v Skandinaviji iščemo. Prijave z vašim naslovom in znamko pošljite na naslov: Bert Olsson, Vojkova 14, 3000 Celje. m10344

REDNO ZAPOSLOITEV, plačilo 2000 DEM in več, ponujamo. Tel.: 061 151 1275 ali 061 151 1292 od 8. do 15. ure. m10353

DODATNI ZASLUŽEK na domu vam ponuja nemško podjetje. Tel.: 064 227 109 ali 213 114. m10356

VITALIS, d. o. o., iz Novega mesta vabi vse uporabnike akustimuliratorja, ki bi želeli svoje dobre izkušnje posredovati tudi drugim in združiti veselje do prodaje na terenu z dodatnim zaslužkom, da se nam oglašijo na naslov: VITALIS, d. o. o., Brod 32, Novo mesto; podrobnejše informacije dajejo po telefonu (068) 323 515.

HIPO
HI-PO HIŠNA POPRAVILA
KVALIFICIRANEGA MIZARJA
z nekaj leti delovne dobe
zaposlimo. Informacije po
telefonu:
(069) 31 419 oz. osebno.
HIPO, Generala Maistra 12,
Murska Sobota.

MOŠKEGA s končano višjo ali fakultetno izobrazbo strojništva, z vozniškim dovoljenjem, z vozilom, znanjem madžarskega jezika, iščejo za delo v predstavništvu, zaželjena starost do 35 let s slovenskim državljanstvom. Zainteresirani naj se oglasi na naslov: A. A. STADIUM KFT, PF. 502 9701 SZOMBATHELY, Madžarska, tel.: 36 94 332 866. m10360

POGODBENO ZAPOSLO natkarico za delo v piceriji. Tel.: 42 584. m10367

PRIZNANA KOMERCIJALNA POP SKUPINA išče klavirista - harmonikarja in kitarista. Tel.: 31 200. m10386

NATARACICO, izučeno ali priučeno, iščemo. Dobra plača. Tel.: 77 313. m10396

MLADINSKA KNJIGA ponuja redno zaposlitev ali honorarno delo. Informacije po tel.: 064 56 105. Emil Brovc. m10404

KUHINJSKO POMOČNICO zaposlimo. Tel.: 31 109. m10406

VRTNARKO - CVETLIČARKO, izučeno, z zaželenimi delovnimi izkušnjami, iščemo. Tel.: 46 152. m10418

storitve

KNAUF ARMSTRONG - montaža in dobava predelnih sten in stropov po zelo ugodni ceni. Tel.: 61 893. m35650

DELNICE RADENSKE, CETISA, ETOLA, UNIONA IN DRUGE odkupimo po najvišji ceni. Plačilo v gotovini. Pridemo tudi na dom kamorkoli v Sloveniji. Tel.: 061 666 021. m10326

DOBAVA IN MONTAŽA ŽALUZIJ JEŠOVNIK ter aluminijastih rolet Vidmar. Meritve brezplačne. Tel.: 62 454. m9881

ANTENE Z MONTAŽO, satelitske

33.900, zemeljske 16.800, dogradnja POP TV, kanal A. Taf. Trnje 61, tel.: 70 021. m10379

INŠTRUKTORJA za matematiko za srednjo šolo iščem. Tel.: 27 482. m10415

DELNICE PODJETIJ KRKA, PI-VOVARNE LAŠKO, UNIONA, RADENSKE in druge kupim po najboljši ceni. Gotovina takoj. Tel.: 061 131 92 15. m10345

DELNICE RADENSKE, PETROLA, KRKE ali druge delnice iz javne prodaje želite prodati? Po najvišjih cenah jih odkupujemo v Factor banki, d. d., tel.: 061 17 35 272 ali 061 13 14 390 ali v M. Soboti 33 013. m10387

VLOŽITE CERTIFIKAT in dobite nagrado: mlinček, likalnik ali radio. Tel.: po 16. uri: 062 631 164 ali 062 221 106. m10411

zavarovalna družba d. d.

ZAPOSLO

več agentov za območja krajev:

Ljutomer mesto, Bunčani, Veržej, Mala Nedelja z okolico, Razkrižje, Bolehnečici, Cven, Šalinci, Kristanci, Mota

Lendava z okolico, Čentiba, Hotiza, Dobrovnik, Odranci

Pogoji: srednješolska izobrazba, komunikativnost, lasten prevoz in telefon.

Vse, ki vas veseli aktivno in pestro delo, vabimo k sodelovanju. Za dodatne informacije pokličite v agencijske pisarne, kjer vam bodo podrobneje predstavili delo zavarovalnega agenta in vas seznanili s prijavnimi pogoji.

POOBLAŠČENE AGENCIJE:

Kasko, d. o. o., Ljutomer
Glavni trg 13, tel.: 83 223
Formica, d. o. o., Lendava
Mlinska 5, tel.: 77 415

TINEX, d. o. o.
Cesta Staneta Zagorje 53, 4000 Kranj
tel.: (064) 242 493, 241 169

Iščemo pogodbeno zastopnike

za prodajo profesionalne kozmetike za lase in opreme za frizerske salone nemškega izdelovalca KADUS za območje PREKMURJA.
Ponujamo stimulativen zaslužek in solanje. Ponudbe pošljite na gornji naslov.

Magic line
090 4 123
VEDEŽEVANJE

GOSTIŠČE GAJ
Murska Sobota vabi na domače kolone z bujto repo 15.16. in 17. novembra. Dober tek!

PREROKOVANJE

Zaupen pogovor z vedeževalko.

POKLIČITE 090 4215

RAZVOJNI CENTER ZA POSPEŠEVANJE MALEGA GOSPODARSTVA MURSKA SOBOTA
Trg zmage 4, 9000 Murska Sobota

razpisuje delovno mesto direktorja

Kandidat mora poleg z zakonom določenih pogojev izpolnjevati še naslednje pogoje:

- da ima najmanj visoko izobrazbo ekonomske, pravne, organizacijske ali druge ustrezne smeri,
- da ima najmanj pet let delovnih izkušenj,
- da aktivno obvlada en svetovni jezik (angleški ali nemški),
- da predloži program razvoja dejavnosti centra ter ukrepe za doseg programskih ciljev.

Mandat direktorja traja 4 leta.

Funkcija direktorja se opravlja profesionalno.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev je potrebno poslati na naslov: Mestna občina Murska Sobota, Kardoševa 2, 9000 Murska Sobota, v osmih dneh od dneva objave tega razpisa. O izbiri bodo kandidati obveščeni v osmih dneh po njej.

Republika Slovenija
SODNIK ZA PREKRŠKE, MURSKA SOBOTA

razpisuje dražbeni razglas za drugo javno dražbo štedilnikov na trda goriva

Javna dražba bo 16. novembra 1996 ob 8. uri v skladišču Barexa, Lendavska ul. 29, Murska Sobota (prej Platana), kjer se bodo prodajali ŠTEDILNIKI NA TRDA GORIVA BITU-LA 90 H izdelovalca »ALFA-PLAM« Vranje, in sicer z ocenjeno vrednostjo 32.700,00 SIT za enega.

Ogled štedilnikov je mogoče uro pred dražbo.

Kupec mora plačati in prevzeti stvari takoj po koncu dražbe.

Kupec nima pravice iz jamstva za napake na stvari.

Stvari se lahko prodajo pod ocenjeno vrednostjo, vendar ne pod eno tretjino te vrednosti.

ZVEZDA - DIANA, Murska Sobota, d.o.o.

išče interesente za najem poslovnih prostorov v Murški Soboti na lokaciji

1. HOTEL ZVEZDA, Trg zmage 8 (III. nadstropje)

Skupna kvadratura poslovnih prostorov je 270 m², ki se lahko različno oblikujejo v samostojno prostorsko celoto. Prostorji imajo lasten vhod in skupno vhodno stopnišče (možnost dostopa do poslovnih prostorov tudi z dvigalom).

Prostorji so namenjeni za opravljanje dejavnosti, ki ne posega v gostinsko dejavnost (frizerski, kozmetični saloni, agencije, zavarovalništvo ...)

Poslovni prostori bodo na voljo v maju 1997.

2. HOTEL DIANA, Slovenska ul. 52

Poslovni prostori so v I. nadstropju novega in starega dela Hotela Diana (možnost ogleda) in so namenjeni za opravljanje dejavnosti, ki ne posega v gostinsko dejavnost.

Poslovni prostori so na voljo od 1. 12. 1996 naprej.

Dodatne informacije o najemu poslovnih prostorov dobite po tel. št. 32 040, int. 220.

Pisne ponudbe s podatki o željeni kvadraturi najema in ponudbeno ceno sprejemamo na naslov: Radenska - Zvezda - Diana, Murska Sobota, d. o. o., Trg zmage 8, s pripisom »najem poslovnih prostorov« v 15 dneh od dneva objave.

O sprejemu ponudb in poslovni odločitvi najemodajalca bodo ponudniki obveščeni pisno v 30 dneh od dneva objave.

AGROSERVIS d.d. Murska Sobota

PRIČAKUJEMO VAS V KROŠKI 58 V MURSKI SOBOTI, telefonska številka je 21 630. AGROSERVIS SERVIS Z NAJDALJŠO TRADICIJO V POMURJU!

NAJUGODNEJŠA PRODAJA VOZIL LADA PRI AGOSERVISU

AKCIJA V NOVEMBRU:

- 48.000,00 SIT CENEJE
- EDINI V SLOVENIJI
- 6-letna protikorozijska zaščita DINITROL
- brezplačni tehnični pregled, prevleke in preproge
- ugodna posojila: do 5 let brez pologa, zakup
- zamenjava rabljeno za novo

VROCI SEX V ZIVO
00.599.2815
DIVERJE ZGODBE
00.599.2811
SUPER VROČE
00.599.2555

AVTOSERVIS LAJTER s.p.

Prodaja in servis vozil

Prodaja in servis Fiat, Lancia Servis Alfa Romeo

Dobrovnik 6/c
69223 Dobrovnik

FIAT PONOVRNO PRESENEČA!

FIAT

IZKORISTITE POPUST

1600 DEM

IN NAJUGODNEJŠE CENE VOZIL

BRAVO IN BRAVA DO SEDAJ:

BRAVO 1.4 S 3V

BRAVO 1.6 SX 3V

BRAVA 1.4 S 5V

BRAVA 1.6 SX 5V

SAMO 20.980 DEM

SAMO 23.590 DEM

SAMO 21.690 DEM

SAMO 24.390 DEM

ZA VOZILA PUNTO 55 S IN

PUNTO 75 SX POSOJILA OB

TOM + 3% DALJE ALI

200 DEM POPUSTA.

OBIŠČITE NAS V AVTOSALONU V DOBROVNIKU ALI POKLIČITE PO TEL.: (069) 79 015, 79 623.

PRAZNUJMO SKUPAJ!

10 let smo že povezani s češkim proizvajalcem vozil Škoda. To so leta sprememb, naporov, napredka in uspeha.

Veseli smo, ker nam zaupate. Zato vam pri nakupu kateregakoli vozila Škoda podarjamo 1000 DEM.

Volkswagen Group

Količine so omejene. Podrobnejše informacije pri pooblaščenih prodajalcih vozil Škoda.

v športni dvorani pri
3. osnovni šoli v Murski Soboti

ZAIGRAJMO IN ZAPOJMO PO DOMAČE

Radio Murski val 94,6 MHz

NAJ RADIO 96

v petek, 15. 11. 1996
ob 16.30 in ob 20.00

VODITELJ
GEZA FARKAŠ

NASTOPILO BODO

Brendi
Korado Buzeti
Boris Kopitar
Ptujskih 5
Šarm

Sergeja Sukič
Slapovi
Zlatko Dobrič
Saleški fantje
Darko Kegl

Lojze Slak

Oto Pestner

VSTOPNINA 500 tolarjev

NAGRADE ZA OBISKOVALCE

Podarjamo v
MADŽARSKO, ITALIJO
in NIZOZEMSKO
- podarja RELAX M. Sobota

BIG-BANG - podarja TELEVIZORJE ; in še mnogo drugih nagrad

Predprodaja vstopnic v Kompas in knjigarni v Murski Soboti

Zrebanje vstopnic
Vsak obiskovalec dobi darilo

GLAVNA POKROVITELJA:

POMURSKA BANKA d.d.

M-SOD-M Gancani, VRTNARSTVO Murska Sobota, GOSTIŠČE RAJH Bakovci, PODJETJE KOMUNALA Murska Sobota, LESPATEX ITALIJANSKA TEGOLA Ljubljana, ZVEZDA-DIANA Murska Sobota, EUROTRADE Ljubljana, RELAX Muta, SIFTAR Murska Sobota, ŠIVILJSTVO METKA Gornji Petrovci, POMURSKA ZALOŽBA Murska Sobota, BELTRANS Murska Sobota, RADENSKA Radenci, FLEGIS Maribor, VELETRGOVINA POTROŠNIK Murska Sobota, ELTI Murska Sobota, VRTNARSTVO Murska Sobota, BIG-BANG Murska Sobota, RAFFEISEN BANK Avstrijska Radgona - Kioch, KARTONAŽA Murska Sobota, RADGONSKO GORICE Gornja Radgona, TERME Lendava, CESTNO PODJETJE Murska Sobota, OBČINA LENDAVA, ZLATASTVO VLADO MANDIČ Murska Sobota, ZLATASTVO FERI DANČ Murska Sobota, MLINOPEK Murska Sobota, KRIZEVSKE OPEKARNE Križevci, MIR Gornja Radgona, JANKO IN MILICA MAKOTER Cven, Trgovina KEGL Murska Sobota, TELEKOM Murska Sobota, ŠIVANJE ŠTEFAN TITAN Bakovci, Trgovina VERA HORVAT ŽIŽKI, KA-EL Murska Sobota, KOVINOPLASTIKA PAVLINJEK Murska Sobota, LEK Ljubljana, TRGOVINA KAVAŠ Odranci, AGROSERVIS Murska Sobota, VIGROS Murska Sobota, GOSTILNA ŠPIRIČ Črnelavci, TOVARNA KOVINSKE OPREME Murska Sobota, MESTNA OBČINA Murska Sobota, AVTOSERVIS LAJTER Dobrovnik, PETROL Murska Sobota, ZDRAVILIŠČE Moravske Toplice, PEKARNA MURA Gornja Radgona, TRGOVINA ROBERTA HOZJANA ŽIŽKI, MOBIX Črenšovci, MARKER Filovci, AVTOBUSNI PROMET Murska Sobota, PEKARNA - OKREPČEVALNICA KUZMIČ Murska Sobota, Trgovina, okrepčevalnica, pekarna - ROBI Bakovci, ELEKTRO SPELEC Bad Radkersburg, VARSTVO Lendava, GOSTILNA BOGDAN Odranci, BISTRO SUKIČ Murska Sobota, ZAVAROVALNA HIŠA SLOVENICA Ljubljana, VULKA-NIZER JANI PUHAN Ljutomer, GOSTILNA HORVAT - LOVENJAK Polana, GOSTILNA ŽABJEK ŽIŽKI, AR-EXPRES, TRGOVINA, GOSTILNA, GOSTILNA STVO MARIKA Murska Sobota, 13 M Murska Sobota, OPTIKA PAVLIČ Murska Sobota, EMAG Celovec, ABC POMURKA INTEN-TIONAL Murska Sobota, MESNICA PERTOCI Bakovci, GOSTILNA VESELA GORIČANKA Radovci, BTC Murska Sobota, UNION Lju-bijana, FOTO MECO Murska Sobota, MESARSTVO KODILA Murska Sobota, PEKARNA BOLERO Murska Sobota

Izginit renault 19
chamade
Prav tako v noči s četr-tka na petek je izginil nez-namokam osební avto znan-ke Renault 19 Chamade TSE, registrska številka MS K1 811, sive barve, katere-ga lastnik je Dušan A. La-utnik avta je kljub vsemu srečen: šamada so našli na-slednji dan v vasi Cigonca blizu Slovenske Bistrice.

Vlomilec na Moti
V noči na 9. november (iz petka v soboto) je bilo vlomljeno v prodajalno Sla-na, d. o. o., Mota. Storitlec je ugotovil manjšo vsoto de-narja, nekaj hrane in ciga-ret. Preiskovalci so kaznive-ga dejanja osumili 21-letne-ga K. B., pri katerem so na-šli omenjene predmete in mu jih zasegli.

Na carini 200 nabojev
Policisti in cariniki na mednarodnem mejnem pre-hodu v Gederovcih so 9. novembra obravnavali dva hrvaška državljanja, ki sta se z avtom pripeljala iz Av-strije in nista prijavila vse-ga, kar sta peljala. Našli so namreč 200 neprijavljenih lovs-kih nabojev, jih zasegli, tihotapca pa prijavili carin-skemu sodniku za prekrške.

Prevažal ilegalce
V petek so policisti sobo-ke prometne policijske po-staje na Petanjcih naleteli na državljana R Slovenije, ki je v svojem avtu peljal tri tujce, za katere so ugotovili, da so prišli k nam ilegalno. Sumijo, da jih je avtomobi-list ne le vozil, ampak tudi ilegalno pripeljal čez »grani-čo«.

mobitel d.d.

DC M. Sobota, Lendavska 19b

novi modeli, nižje cene

Nokia
Benefon- Sigma
Benefon- Delta
Benefon- Forte
Benefon- Class ultra

tel.: (069) 32 724
mtel.: (0609) 629 051

☐ Da, brezplačno želim prejeti prospekte in informacije o mobilnem telefonskem omrežju

Naziv / Ime in priimek

Ulica / številka

Poštna številka / pošta

poslajte na naš zgornji naslov

26 let tradicije

mazda

Mohor

9252 Radenci, tel.: (069) 65 830

emona obala koper d.d.

akupina emona

STEFANEL

PROGRAM STEFANEL IŠČE POSLOVNEGA PARTNERJA

za dolgoročno sodelovanje pri trženju pro-grama znanega italijanskega proizvajalca konfekcije STEFANEL v Murski Soboti

Od zainteresiranih poslovnih partnerjev - pravne osebe ali samostojnega podjetnika - se pričakuje izpolnjevanje naslednjih pogojev:

- lastništvo ustrezno opremljenega prodajnega prostora v središču mesta velikosti najmanj 50 m² z ustrezno izločbo,
- registrirana dejavnost za opravljanje trgovine,
- ustrezna garancija za nemoteno poslovanje,
- zavarovanje plačil,
- brezpogojno spoštovanje drugih obveznosti iz najomne pogodbe.

Vsi zainteresirani naj pošljijo ponudbe na sedež družbe Emona obala Koper, d. d., Prista-niška 12, 65 000 KOPER (STEFANEL).

Dodatne informacije dobite po tel. št. (066) 453 100 in telefaksu št. (066) 38 682 vsak delovni dan med 8.00 in 9.00, g. Košir.

Poklicite in poslali vam bomo brezplačni katalogi

RAČUNALNIŠKI TEČAJI

18.11.-22.11. ob 16. uri Excel
25.11.-29.11. ob 16. uri Word for Win nadalj.
2.12.-6.12. ob 16. uri Windows 95 za začetnike

Informacije in prijave vsak delovni dan 8. in 15. ur

B2 d.o.o., podružnica M. Sobota, Slovenska ul.42, ☎ 37-160, fax: 37-161.

NOVO

EVROPA '97

program stavbnega pohištva

sodobni materiali

izbrano okovje

posebna stekla

novi furnirji

različne površinske obdelave

nove oblike

Veseli smo srečanja z Vami na razstavi naših izdelkov: OKEN, VRAT in HIŠ na Ljubljanskem pohištvenem sejmu v hali G1

JELOVICA
ŠKOFJA LOKA, Kidričeva 58
tel.: 064/61-30, fax: 064/634-261

AR AVTO Gornja Radgona Vlada odkupila parkirišče

Po več kot treh letih uporabe 2,5 hektarskega parkirišča na Meleh pri Gornji Radgoni se je Vlada Republike Slovenije vendarle odločila za odkup

Tre dni je začela veljati pogodba, podpisana med AR AVTO-m Gornja Radgona in Vlado Republike Slovenije, v kateri je zapisano, da je Vlada kupila parkirišče za tovornjake v mednarodnem tranzitu.

Najemnina je bila torej tako visoka (dva milijona tolarjev mesečno), da so v Servisu skupnih služb po enem letu vendarle ugotovili, da je parkirišče najboljše kupiti. Po drugi strani pa je to potrditev že znanega: tovorni promet bo po tej magistral-

ni cesti potekal še nekaj časa, kajti avtoceste še ne bo tako kmalu - prav gotovo ne še najmanj sedem let.

Morebiti je k odločitvi o nakupu komunalno urejenega parkirišča z električno razsvetljavo in vsemi primernimi odtoki vplivala tudi gradnja

dragega »platoja« oziroma parkirišča za tovornjake na mednarodnem mejnem prehodu v Lendavi - kljub izredno dragi naložbi, ki so jo načrtovali že nekaj let, lahko tam parkira le 28 tovornih vozil. 2500 kvadratnih metrov parkirišča v bližini Gornje Radgone pa je kakor nalašč za potrebe parkiranja tovornjakov v mednarodnem prometu;

zgrajeno je bilo v osemdesetih letih za potrebe parkiranja vozil takratne Avtoradgone, ki je imela enega največjih vozniških parkov v Sloveniji. Če bi hoteli takšno parkirišče za 250 vozil zgraditi na novo, bi jih stalo najmanj 2,5 milijona mark. Zaradi že znanih težav Avtoradgone in zmanjšanja obsega poslovanja je postalo asfaltirano zemljišče skorajda neuporabno; s povečanjem tovornega prometa so začeli šoferji tovornjakov najprej kar spontano in nato z usmerjanjem policije parkirati na prostornem parkirišču. Prvo pogodbo za parkiranje 50 tovornjakov sta hčerinsko podjetje Avtoradgone AR AVTO in Ministrstvo za promet in zveze sklenila že 1993. leta, najprej za parkiranje 50 vozil. V začetku je bila pogodba o najemu sklenjena za eno leto, nato za pol leta, nazadnje pa so jo podaljševali na tri mesece. Ko je bila gneča največja, je bilo na tem parkirišču parkiranih tudi 350 tovornih vozil.

Kakor je povedal direktor družbe AR AVTO g. Ivan Vela, so ministrstvu ponudili parkirišče v odkup takoj na začetku, vendar zanj niso bili zainteresirani. Nato se je vsota najemnine povečevala, saj so se povečevale tudi potrebe po površini parkirnih prostorov. Lani je njihov sogovornik postal Servis skupnih služb Vlade republike Slovenije, ki je po enem letu ugotovil, da je dolgoročno parkirišče bolje odkupiti kot plačevati drago najemnino.

S kupnino (plačilo naj bi prejeli do konca tega leta) bo družba AR AVTO odplačala stare dolgove, ki jih je podedovala po prejšnjem podjetju. Ob ustanovitvi firme 1993. leta je nanjo odpadlo okrog 2,5 milijona mark dolgov, polovico so jih odplačali v minulih letih, polovico pa bodo poskušali odplačati s kupnino za parkirišče. S prodajo parkirišča je končno zaživel celotni zadržani načrt za obrtno-industrijsko cono, saj so tudi parcele na zelenici za njim dobile večjo veljavo. Tudi nov Petrolov bencinski servis, predvsem okrepitevalnice, bodo imele zaradi tega večji promet, urediti je potrebno le še dohodne poti. OMV, ki je že lani kupil zemljišče, čaka na lokacijsko dovoljenje, nato pa naj bi zgradil črpalko prav za potrebe tovornih vozil. Po končanih dogovorih o komunalnem urejanju parcel, ki se bodo prodajale zainteresiranim podjetjem in obrtnikom (menda je interes zelo velik), ki bodo začeli graditi svoje objekte in proizvodne prostore, bo končno zaživila prava obrtno-industrijska cona.

BERNARDA B. PEČEK

pri uporabi avtomobila še zlasti pozimi.

Tudi kupiti bo mogoče

S posebnim popustom bodo prodajali: zamrzovalno tekočino, avtoplašče, snežne verige, razna olja, sezonsko avtokozmetiko ...

Za plačilo bodo odpravili tudi napake, ugotovljene na brezplačnem preventivnem pregledu; za ustrezno plačilo pa bo mogoče zamenjati še hladilno tekočino, olje v motorju, avtoplašče.

To pa še ni vse!

V večini tehničnih baz AMZ Slovenije, ki jih je 12, bodo strokovne zdravstvene ekipe zainteresiranim obiskovalcem brezplačno merile krvni tlak. Udeležencem akcije bodo brezplačno na voljo dišeče smrečice, strgalca za čiščenje stekel ... Tisti, ki se bo večkrat v AMZ Slovenije, bo prejel vrednejše darilo.

V soboto si torej kaže vzeti čas: za avto in zase. Š. S.

Ob nakupu NAD 100.000 tolarjev popust.

BETONARNA PETELIN
GORNJA RADGONA, tel.: (059) 61 755

- BETON
- BETONSKI IZDELKI
- PREVOZ BETONA
- ČRPANJE BETONA

Možnost plačila na 2 ali 3 obroke s čeki.

»Zgodi se tvoja vola kak v lagvi tak v glavi ...« je sv. Martin blagoslovil letošnjo vinsko letino. Naš fotoreporter Jure Zauneker ga je srečal nekje med Strehovsko-Dobrovniškimi gorami (na posnetku), kjer je s svojim spremstvom v organizaciji dobrovniškega turističnega društva, potem ko ga je za to pooblastil dobrovniški župnik Franc Režonja, krstil

vino. Celotni ceremonial so opravili v treh kletih: pri Gerencner Lipičevih na Strehovskem bregu, pri Gerencnerjevih na Borš bregu (na posnetku) in v Šipoševi kleti na Pap bregu. Vsebinsko ga je zasnoval Marjan Kardinar iz Dobrovnika, za kar zasluži javno priznanje. Konjska vprega s kočijažem, mali rihlar, »svetu« možje in domači muzikanti izvajajo zanimiv program, ki daje leč presega zgolj komercialne cilje in je na kulturni ravni, kakor šne večini martinovih krstov na našem koncu ne bi mogli pri pisati.

Pomagal čez mejo

10. novembra so v Lendavi policisti prijeli tri državljane ZR, slavlj, ki so prišli k nam ilegalno. Izkazalo se je, da jim je pri skritnem prehodu madžarsko-slovenske meje pomagal Osman R., sicer državljani Slovenije. Vse tri so odpeljali k preiskovalnemu sodniku, nato pa nastanili v prehodnem domu za ubežnike v Prosenjakovcih.

Ilegalka in naš človek

V soboto so policisti naleteli v Dolini na dva pešca. Ob ugotavljanju identitete se je izkazalo, da je ona Belorusinja, on pa domačin, ki je maloprej varno, a ilegalno pripeljal čez madžarsko-slovensko mejo. Oba se bosta zagovarjala pri sodniku za prekrške, tujko pa bodo poslali Madžarom.

Moja domača banka

Pomurska banka d.d.
Murska Sobota

Menjalniški tečaj Pomurske banke dne 12.11. 1996. Srednji tečaj Banke Slovenije velja od 12. novembra 1996 od 00. ure dalje.

Država	Enota	Banka Slovenije	Nakup	Prodaja
Avstrija	100	1.292,5752	1.265,00	1.297,00
Francija	100	2.684,1402	2.604,40	2.698,70
Nemčija	100	9.077,5482	8.900,00	9.130,00
Italija	100	9,0403	8,65	9,06
Švica	100	10.826,7917	10.474,50	10.853,70
ZDA	1	136,7523	133,10	137,30

OBRETNOSTNE MERE

od 1. novembra 1996 dalje

Temeljna obrestna mera - TOM - za november je 0,5 % mesečno, oz. 6,27 % letno.

Sredstva na vpogled

	Nominalna letna obrestna mera
Hranilne vloge	2,00%
Tekoči računi	2,00%
Žiro računi	1,50%

Kratkoročna vezava tolarških sredstev

Rok vezave	Obrestna mera	Letna obr. mera
Od 31 do 90 dni	od TOM + 4,2% do TOM + 5,4%	10,74% do 12,01%
Od 91 do 120 dni	od TOM + 4,5% do TOM + 5,7%	11,06% do 12,33%
Od 121 do 180 dni	od TOM + 4,6% do TOM + 5,8%	11,16% do 12,44%
Nad 6 mesecev	od TOM + 5,5% do TOM + 5,8%	12,12% do 12,44%
Na 181 dni	TOM + 6%	12,65%
Nad 9 mesecev	od TOM + 5,8% do TOM + 6%	12,44% do 12,65%

Depozit z valutno klavzulo

Rok vezave	Skupna letna obrestna mera
Na 12 mesecev	Val. kl. + 6,83% do 7,24%

Depozit s premijo

Rok vezave	Skupna letna obrestna mera
Na 12 mesecev	TOM + 7,10% do 7,50%

Vseslovenska preventivna akcija AMZ Slovenije Priprava na zimsko vožnjo

Vabljeni tudi nečlani - Šoferjem bodo merili krvni tlak

Vožnja s tehnično brezhibnim vozilom je varna vožnja. Tega se v Avtomoto zvezi Slovenije dobro zavedajo, zato v jesenskem času že vrsto let prirejajo akcijo Brezplačni preventivni tehnični pregledi vozil - priprava na zimske razmere vožnje. Tako želijo prispevati k večji prometni varnosti oziroma zmanjšanju števila prometnih nesreč.

Letos bo akcija brezplačnih tehničnih pregledov vozil v soboto, 16. novembra, na vseh tehničnih bazah Avto-moto zveze Slovenije, tudi v Murski Soboti, in sicer med 8. in 17. uro. Pregledali bodo vsa vozila ne glede na to, ali so njihovi lastniki člani AMZ Slovenije ali niso.

Kaj bodo pregledovali?

Podvozje, zavore, avtoplašče, kretni mehanizem, žaromete in druga svetlobna telesa, akumulator, hladilno tekočino, signalne naprave, brisalce in naprave za »močenje« vetrobranskega stekla itd.

Tudi svetovali bodo

Svetovali bodo: kaj storiti, če avto zaradi mraza ne vžge; o akumulatorju, o uporabi meglenk in zadnjih luči za gosto meglo, o montaži in uporabi snežnih verig, o uporabi in zamenjavi olja, o pravilnem čiščenju stekel z zunanje in notranje strani ter o vsem drugem o avtomobilu glede na zimske razmere vožnje. Seveda bodo strokovnjaki tudi odgovarjali na »specialna« vprašanja v zvezi s težavami, ki se pojavljajo

Vsak četrtek presenečenje za tri naročnike, ki pravočasno poravnajo naročnino.

Praktične nagrade v vrednosti 10.000 tolarjev.

VESTNIK NAGRAJUJE!

Imena srečnih izžrebancev:
JOŽE ŽOHAR, Dolnji Slaveč 27, 9264 GRAD,
IVAN FARKAŠ, Bogočina 13, 9222 BOGOJINA,
MARIJA KLEMENČIČ, Janžev Vrh 72, 9252 RADENCI.
Nagrade bomo poslali po pošti.

NISTE SAMI, VESTNIK JE Z VAMI!